

ደን ባህሪ

በህይወት

ተረጎሞ

በዳኖ ጤ አሰማኸኝ

ለጀግንነት መታጠቅ

ከብዙ ዘመናት በፊት በስድስት አገር የሚኖር አንድ ወግ አጥባቂ ሰው ነበር ። ይህን ሰው ምነው ቀደም ባሉት ዘመናት ባወቅነው ኖሮ የሚያሰኝ አያሌ ድንቅ ነገሮች ፈጸሟ በመሆኑ፡ በአስገራሚ ድርጊቶች ሲደነቁ፡ ጓደኞቹ ግን በጣም ያዝኑ ነበር ። ቢሆንም ሰውዬው በድርጊቶቹ አስገራሚነት የተነሣ ስሙ በዓለም ታውቋል ።

ከጎረቤቶቹና ከመንደሩ ነዋሪዎች በስተቀር ትክክለኛ ስሙን የሚያውቅ ሰው አልነበረም ። ግማሹ ስሙ “እገሌ ይባላል” ሲል፡ ሌላው ደግሞ፡ “የለም እገሌ ይባላል” ይል ነበር ። የቅርብ ጎረቤቶቹ ግን፡ “መልካሙ አቶ ኪኻና” ብለው ስለሚጠሩት፡ ይህ መጠሪያ ትክክለኛ ለመሆኑ ጥርጥር የለውም ።

ሰውዬው ጨዋ፣ ቸርና በጣም ጀግና በመሆኑ፡ የሚያውቁት ሁሉ ይወዱት ነበር ። ሚስትም ሆነ ልጅ አልነበረውም ። ላማንኛ በተባለው ክፍለ ሀገር ከአንዲት አንስተኛ መንደር አጠገብ ከእጎቱ ልጅ ጋር፡ በራሱ የርሻ መሬት ላይ ይኖር ነበር ።

የእጎቱ ልጅ ገና ኻያ ዓመት ያልሞላት ወጣት ነበረች ። ስለሆነም ቤቱን የምትጠብቅለት ከብልህነት ይልቅ ሞኝነት፡ ከዝምተኛነት ይልቅ መቀባጠር የምትወድ አንድ

ጅላጅል አሮጌት ነበረች ። አንድ ምስኪን ሰው ደም በገ በሬነት ተቀጥሮ የእርሻ ሥራውን ያከናውንለታል ። በሆንም ጌትየው ስለማይቈጣጠረው ሠራተኛው ብዙ የዕረፍት ጊዜያት ነበሩት ።

አቶ ከጃና በአለባበሱ ፣ በሁኔታውና እንደዚያ ዘመን ወግ አጥባቂ መኳንንት ሁሉ አስቂኝ ነበር ። ዕድሜው ከፃምሳ ዓመት በላይ ፣ ቅመቱ ረጅም ፣ ሰውነቱ ቀጠን ያለ ፣ ፊቱ ከሲታ ፣ አፍንጫው ስልካካ ሆኖ፣ጸጉሩ በመሸበት ላይ ነበር ።

በአለባበሱ ተራ በሆንም ፣ በዕረፍት ቀናት ግን፣ ግልድምና ከቤት ማግ ፈትል የተሠራ አረንጓዴ ሱሪ ይታጠቃል ። በሰንበት ቀን (እሑድ) ግን ከከፊይ የተሠራ ኮትና አጭር ሱሪ ለብሶ ፣ በብር ጥብጣብ የተጠለፈ መጫማያ ይጫማ ነበር ።

በዚያ አሮጌ ቤቱ ጓዳ ግድግዳ ላይ ፣ አንድ ያረጀና የዛገ አጭር ጐራዴ ተሰቅሎ ይታያል ። እንዲሁም በግድግዳው ላይ የዛገ ጦርና ጋሻም ይገኛል ። እኒህ መሣሪያዎች የቅድመ አያቶቹ ሲሆኑ ፣ ጥንት የሰው ልጅ ጠመንጃና ጥይት ከመሥራቱ በፊት የነበሩ ናቸው ።

በማዕድ ቤቱ መግቢያ በር ላይ ፣ አንድ ያረጀ አዳኝ ውሻ ተጋድሞ ይውላል ። ይህ ውሻ ከሲታ ከመሆኑም በላይ ፣ የአዳኝነት ተግባሩን ካቋረጠ ዘመናት በልፈውታል ። በዚያን ዘመን ወግ አጥባቂዎች የዘመኑ መኳንንት አዳኝ ውሻ ማሳደግ ልማዳቸው ነበር ።

በጋጣው ውስጥ ልክ እንደ ውሻው አጥንቱ የወጣና ያረጀ ፈረስ ነበር ። ስለዚህ ፈረስ ወደፊት በታሪኩ ሐደት ውስጥ በሰፊው እንረዳለን ።

እንደዚያ በመን ጨዋ ሰዎች ሁሉ ፡ አዎ ኪካናም
ምንም ዐይነት ሥራ በእኛ ሲያነካ ጊዜውን በመሉ በማን
በብ ፡ በማንበብ ፡ በማንበብ ፡ ነበር የሚያጠፋው ።

ከእኛ መጽሐፍ ያጠፋል ማለት በበት ነው ። እየሩ
ጥሩ ሲሆን በትንሹ ቤተ መጽሐፍት ውስጥ ፡ ወይም በአት
ክልት ሥፍራው ከሚገኙት የፍሬ ዛፎች ጥላ ሥር በመ
ሆን ቀኑን መሉ ሲያነብ ይውላል ።

አብዛኛውን ጊዜ ምሳውን ይዘንጋል ። መጽሐፍት
በማንበብ ከመጠመዱ የተነሣ ፈረሱን ፡ ውሻውንና የእ
ኅቱንም ልጅ ያረሳቸው ነበር ። ዓደኞቹንና ራሱንም ቢሆን
በንግቷል ። እንዳንድ ጊዜ ሌሊቱን በመሉ ሲያነብ ያነ
ጋል ። ለመሆኑ ምን ዐይነት መጽሐፍት ያነባል ብላችሁ
ታስቡ ይሆን? የተረታተረችሁ ሆኑ የገብ መጽሐፍት
ጨርሶ አያነብም ። ለግጥምም ሆነ ለፍልስፍና መጽሐፍት
ደንታ የለውም ። አእምሮው በመሉ በጀብዱ ሥራና በጥ
ሩር-ለባሽ ፈረሶች ገድሎች የተሞላ ነበር ።

እነዚህን አያሌ የጥሩ ለባሽ ፈረሶች ገድሎች እዘ
ውትሮ ከማንበብ የተነሣ ፡ በዙሪያው ለሚገኙ ጉዳዮች
ቁብ አልነበረውም ። አእምሮው ፡ በጀግኖች ገድሉና ወኔ
በተአምራዊ ድርጊቶቻቸውና በአስማት ሥራቸው ፡ በጦር
ሜዳ ግዳያቸውና በወንድነታቸው ታሪክ ተወጥሯል ።

ጥቂት ቢያነብ ኖሮ ብልህ በሆነ ነበር ፤ የሱ ዐይነት
ማንበብ ያንድን ሰው አእምሮ ያበለጸጋል ማለት አይደ
ለምና ።

በመጨረሻም ፡ ይህ ወግ አጥባቂ ሰው ለራሱ እንዲህ
አለ ፤ “እስከ መቼ ድረስ ተራ ገበሬ ሆኖ ከቤት እውላለሁ?
እኔስ ጥሩር-ለባሽ ፈረሶች ለመሆን ምን ይገድለኛል ?

በዚህ ጉዳይ ላይ ደጋግም ባሰበ ቁጥር በመጸሐፍት ውስጥ
ታሪካቸውን እንዳንበባቸው ጀግኖች ፡ እሱም ጀግና ለመ
ሆን ይነሽጠው ጀመር ።

“እንዴታ ! ጀግና መሆን አለብኝ ” አለና ለራሱ ፡
“ ቆርጫለሁ ። ጥሩር ፡ የብረት ልብስ ፡ እለብሳለሁ ። ያንን
ሠንጋ ፈረሴን እጭናለሁ ። ወደ ሰፊው ዓለም ወጣ ብዬ
የጥሩር - ለባሽ ፈረሰኝነት ከብር እቀዳጃለሁ ። ምንም
ዐይነት አደጋ አያስፈራኝም ። በጠንካራው ክንዴ ደካ
ሞትን እታደጋለሁ ፤ ወገን ላጡ ወገኖቻቸውና መከታቸው
እሆናለሁ ። አዎን! ጀግና እሆናለሁ ። በየትኛውም ቦታ
የተበላሸን ለማታናት ዝግጁ ነኝ ” አለ ደምፁን ከፍ አድ
ርጎ ። ዓላማውንም በተግባር ለመፈጸም ዝግጁነት ተያ
ያዘው ።

የመጀመሪያ ተግባሩ ተስማሚ ጥሩር ፡ የብረት ልብስ ፡
መፈለግ ነበር ። በጥንት ዘመን ጥሩር ሳያጠልቅ ፡ የጦር
መሣሪያ ሳይታጠቅ ጥሩር ለባሽ ፈረሰኛ ለመባል አለ
መቻሉ ይታወቃልና ።

እና ፡ በቤቱ ጓዳ ቆጥ ላይ አንድ አሮጌ ጥሩር ተሰቅ
ሏል ። ይህ ጥሩር ቨረሪት አድርቆበት ፡ ከመቶ ዓመታት
በላይ ፡ በአያት ቅድመ አያቶቹ ዘመን እዚያው ተረስቶ
የኖረ ነበር ። ያ ጥሩር ዝግና ሻግቶ አንድንድ ክፍሎቹም
ወላልቀው ጠፍተዋል ። እንዲህ ያለ የጀግና ዕቃ በእንዲህ
ዐይነት ሁኔታ መገኘቱ ያሳዝናል ! ዕቃው በዘመኑ ጥሩም
ቢሆን ዛሬ ወዳቂ ሆኗል ።

የተቻለውን ያህል አጽድቶ በጥንቃቄ ወለወለው ።
የጉደሎትን እንዳንድ ክፍሎች ክርታህ ቆራርጦ ከሟላ
በኋላ ፡ ብረት እንዲመስል የብረት ቀለም ቀባው ። ጥገ
ናው ከተገባደደ በኋላ መሣሪያው አማረ ። በተለይ ፍል

ሚያ በማይደረግበት ወቅትማ ግሩም የመር ራብስ ያላቸው ናል! ከጥሩ ጋር እንደ አገረ የብረት ቅር፣ የብረት ቅር፣ ነበር ። ተሰባብሮ ፣ የሚሠራው ጠፋርቱም ተራተዋል ። ሆኖም ፣ አቶ ኪኻና በእራሪ መሳያ ጨርቆች ገመድ ቅርን ጠፍሮ በማሰር አሳምሮ አጠበቀው ። ቅርን ከፍኖ ዝቅ እያደረገ አዲሱ ከተመለከተው በኋላ ፣ ከራት ከራት አሰው ። ለራሱ ቅር ተሰማሚ የገጣፍ ራዩ ቅር በማግኘቱ አድናቆት እንደሚያተርፍም ተሰማው ።

ከመሳሪያዎቹ ጋር አብሮ የሚሰሩ ሠንጋ ፈረስ ማግኘት አስፈላጊ ነው ። ማንኛውም ጥሩ ለባሽ ቅር ያፈጅግና ፣ በሠንጋ ፈረስ ተገኝ መሆን አለበትና ። በጋጣው ውስጥ ያለው ፈረስ ግን ረገሱ ያጠቃው አጥንቱ የሚቁጠር ነበር ። ግትርና ጅማታም የመር ፈረስ በመሆኑ ለፍሱ ተሰማምቶታል ። ይህ ወግ አጥባቂ ሰው ፈረሱን ትክ ብሎ ከተመለከተው በኋላ ፣ አምሳያ የማይገኝለት እንዲህ ያለው ብና ፈጣን ፈረስ ታይቶ እንደማይታወቅ ተሰማው ።

“ኮርቶ የሚያስጋልበኝ ብርቱ ፈረስ ነው” አለ ፣ ንግግሩን በመቀጠል ። “እኔም በፈረሴ እመክበታለሁ ። እረ እንዲያው ምን ዐይነት ስም ባወጣለት ይሻላል? የጅግና ሰው ፈረስ ስም ድንቅና ብርቅ መሆን አለበት” አለ አቶ ኪኻና ። እና ፣ ለፈረሱ ስም ለማውጣት አራት ቀን ሙሉ ፈጀበት ።

በመጨረሻም ፣ ድምፁን ከፍ አድርጎ ፣ “ለፈረሴ ራሴ ስም አገኘሁለት! ‘ሮሲናንቱ’ መባል አለበት” ብሎ የደስ ደስ ሲሰማው የእኅቱ ልጅ ትመልክቱ ነበርና ።

“እረ ለምን ብለህ ነው እንግዳ በሆነ ስም ፈረሱህን የምትወይመው?” ብላ ጠየቀችው ።

“ቆይ አስረዳኛለሁ።” “ሮሴን” ማለት ተራ ፈረስ ማለት ሲሆን፡ “አንቱ” ማለት በሳቲን ቋንቋ፡ በፊት ወይም ቀድሞ ማሰቱ ነው። የጥንቱን ተራ ፈረስን፡ ማለት የዛሬውን ብርቱ ፈረስ፡ እንደ ጥንቱ ተራ ፈረስ አልለውም። ዛሬ ግን ትርጉሙ ሲማንም ግልጽ አንድ ሚሆን አልጠራጠርም፤ ፈረስ ተራ አይደለም። ገባሽ? ስለሆነም የፈረስን መጠሪያ “ሮሴን” ብዬዋለሁ።” አለ በኩራት መንፈስ። ፈረሱንም በእጁ መታ መታ አድርጎ በፍቅር ዐይን ከተመለከተው በኋላ፡ “ሮሴን” ብዬና።” ይል ጀመር እየመለለ።

እንደ ፈረሱ ለራሱም መጠሪያ ተስማሚ ስም በያ ገኝ፡ ወዲያው ወደ ጀግንነት ተግባር ተሰማርቶ ወንድን ቱን በተግባር ለማሳየት እንደሚችል ያሰላሰል ጀመር። ሁሉም ተሟልቷል፤ የቀረ ቢኖር የሮሴን የራሱ ስም ብቻ ነው።

“ማንኛውም ጥሩ ለባሽ ጀግና ‘ዶን’ የሚል የማዕ ረግና የክብር ቅጽል ከሰሙ በፊት ማስቀደም መብቱ ነው። እና፡ እኔም ራሴን፡ ‘ዶን-ዶን-ዶን’ ማንትስ ብዬ መጥራት አለብኝ። ነገር ግን፡ ማን ብዬ ራሴን ብሠይመው ይሻላል?” ይህን የስም ፍለጋ ጥያቄ ለመመለስ ስምንት ቀን ሙሉ ፈጀበት። ከዚያ በኋላ አንድ አስደሳች ሐሳብ መጣለት።

“ራሴን ዶን ኪኾቱ እለዋለሁ።” አለና ደምፁን ከፍ አድርጎ በመጮህ፡ “የትውልድ መንደሪ ላ ማንቻ ስለ ሆን በዓለም በሙሉ የላ ማንቻው ዶን ኪኾቱ” ተብዬ እታ ወቃለሁ። ከዚህ የላቀስ የክብር መጠሪያ ከየት ይመጣል? ከዚህ የበለጠስ ምን ማዕረግ ይገኛል?” እያለ ተንጐራደደ።

እውነትም አዲሱ ስም ከፊተኛው ስሙ እምብዛም የራቀ አልነበረም፤ ለምን በባል፡ ጎረቤቶቹ ሁሉ ኪኻና እያሉ ይጠሩት ነበርና።

መልካሙ አዛውንት ጥሩና ጠጋግኖና ወልውሎ፡ ለፈረሱና ለራሱም አዲስ ስም አውጥቶ ካበቃ በኋላ ዝግጅቱ ለጀግንነት ተግባር መሆኑ ተሰማው። ነገር ግን፡ አንድ ይፍጣና ጀግና መያወጃ ለማሳየት፡ እውነትኛ ገብዝ ለመባልም ሌላ ያሳሟላው ጉዳይ እንዳለ ትውስ አለው። ባንበባቸው መጸሕፍት ውስጥ ሁሉ ማንኛውም ለጀግንነት ማዕረግ የበቃ ሁሉ፡ እያጋ ሲያጋጥመው ስሟን የሚያንሳት፡ በአሸናፊነት ሲወጣ ምርኮና የሽልማት ዕቃዎች የሚያስረክባት፡ አንዲት ውብ “እመቤት ሆይ” ልትኖረው እንደሚገባ ታሰበው። ከእያንዳንዱ የጀብዱ ሥራው በኋላ ከጉልበቷ ሥር ተንበርክኮ ግዳይ መጣሉን የሚያስመሰክርላት አንድ ውብ ሴት ታስፈልጋለች። የአሸናፊነቱን አክሲል የምትደፋለት ይህችው ሴት ናት። ወገኑ ነውና፡ አንዲት ውብ የቤት ጓደኛ ወይም ወዳጅ እንደፈረሱና እንደብረት ልብሱ ሁሉ አስፈላጊ ሆኖ ተገኘች።

ዶን ኪኾቴ ከብዙ ሴቶች ጋር ዕውቂያ አልነበረውም። ቢሆንም፡ እንደ ማንኛውም ገብዝ ሐሳቡን በአንዲት ሴት ላይ ማሳረፍና፡ ያችም ሴት፡ ለጀግንነት ወደ ሰፊው ዓለም ሲሠማራ፡ እንደ መሪ ኮከብ ትሆነው ዘንድ በጥብቅ ታስፈልገዋለች። እና፡ ማንን ይምረጥ! ከሌላው ይልቅ ይህ ሐሳብ ይበልጥ አስጩንቀው። ሁለቱ ሳምንት መሉ በዚህ ጉዳይ ላይ ብቻ አጥብቆ አሰበ።

የእሳቱስ ልጅ ብትሆን በምን ትርዳው? ገና ጭጣት ነች። በዚህ ላይ ደሞ እሱ አጎቷ ስለሆነ አትደፍረውም። በቤተ መጻሕፍት ውስጥ ካሉት መጻሕፍት ውስጥ ጥሩ ለባሽ ፈረሰኛ ከግዳይ በኋላ በእጎቱ ልጅ ጉልበት ሥር ሲንበረከክ የሚተርክ ፈጽሞ የለም። ስለሆነም የልጅቱ ጉዳይ በዚህ አበቃ። የቤት ሠራተኛውም ብትሆን በእር

ጅናዋ ላይ መልክ ጥሩ ነች ። ከዚህች ባልቴት ጉልበት ሥር ተንበርክቶ ጀግና መባል የማይታሰብ ነው ።

በመጨረሻም ፡ ቶቦሳ ከተባለው መንደር ወይም አቅ ራቢያ የምትኖር አንዷት ውብ ወጣት ታወሰችው ። አዶ ንሳ ሎሬንሶ የምትባለው ይህች ወጣት ፡ ከብዙ ዓመታት በፊት በዚያ መንገድ ሲያልፍ ሪገግታ መግባው እንደ ነበር ትህ አለው ። ካደገች በኋላ አይቷት ባያውቅም ፡ ዛሬ በጣም ውብና ወጣት ሴት እንደምትሆን አረጋገጠ ። ማንም ሴት በዓለም ላይ ከርሷ እንደማትሻልና ፡ የጀግንነት ግዳይ ጥሎ የሚንበረከቅላት ተስማሚና ውብ ፡ እሷ ብቻ መሆኗን በሐሳቡ እያሰላሰለ ይደሰት ጀመር ።

“የኔዋ ውብ እመቤት አዶንሳ ሎሬንሶ መሆን አለባት” እያለ በደስታ ፈንድቆ እጆቹን አፍተለተለ ። ድንቅ ስም አጋጥሟታል! ከጀግናው ዶን ኪፕቲ ዲ ላማንቻ ስም ጋር ሲቀናጅማ ግሩም ድንቅ ይሆናል ። ብቻ ስሙ በጣም ተራ ዐይነት በመሆኑ ፡ ከልዕልታት ስም ጋር መቃረብ እንዳለበት ወሰነ ። ታዲያ ይህች ውብ ማን ተብላ ትጠራ ?

ይህንን ጉዳይ ለብዙ ቀናት ካወጣ ካወረደ በኋላ ፡ በመጨረሻ አንድ ደስ የሚለውን ስም በማግኘቱ ፈነደቀ።

“ዱልሲኒያ” መባል አለባት” እያለ ድምፁን ከፍ አድርጎ ጮኸ ። “የቶቦዋሳ ዱልሲኒያ ትባላለች ። ይህን የመሰለ ጣፋጭና ተስማሚ ፡ ልክ እንደ እርሷ ውብ የሆነ ስም ከቶ አይገኝም” አለ በደስታ እና ፡ ከብዙ ላምንታት ድካምና ፍለጋ በኋላ ። ዶን ኪፕቲ ዲ ላማንቻ ወደ ዓለም ወጣ ብሎ የጥሩ ለባሽ ፈረሰኛ ጀግና ግዳጅን ለመፈጸም መዘጋጀቱን አረጋገጠ ። ዕቅዶቹን ሁሉ በተግባር የሚተረጉሞበትን መልካም አጋጣሚ ቀን ይጠባበቅ ጀመር ።

የሆቴል ቤቱ ፍልሚያ

አንድ ቀን በበጋ ወር ፡ ማንም ሰው ከእንቅልፉ ላይ ነታ ዶን ኪቮቴ ማልዶ ተነሣ ። ጥሩሩን አጥልቆ ፡ በክርታስ የለበጠውን ያንን አሮጌ ቅር በራሱ ላይ አጠለቀ ። የቅድመ አያቱን አጭር ጉራዴ ታጠቀ ። ረዥሙንም ጦር አጥብቆ ያዘ ። በቆዳ የተጠፈረውንም ጋሻ በትከሻው ላይ አነገበ ።

በዝግታ ርምጃ በኋላ በር በኩል ባይወጣ ኖሮ ፡ የእኅቱን ልጅ ወይም የቤት ሠራተኛውንም ከእንቅልፉቸው በቀሰቀሳቸው ነበር ። ያላንዳች ኮሽታ ወደ ጋጣው አምሮት ፡ ፈረሱን ጫነ ። ርካቡን ረግጦ ፡ ፈረሱ ላይ ጉብ ካለ በኋላ ፡ በእንቅልፍ ላይ የነበሩትን መንደርተኞች ጸጥታ ሳያደፈርስ ወደ አውላላው ሜዳ ዘልቆ ጉዞውን ተያያዘው።

ያላንዳች ችግር ከመንደሩ በመውጣቱ ደስታ ተሰማው ። ምንም እንቅፋት ሳያጋጥመው ከቤቱና ከመንደሩ ራቀ ። ትንሽ እንደ ተጓዘም ፡

“ሩቅ ሳልሔድ በቅርቡ አንድ ርባን ያለው ጀብዱ ሥራ እንደምፈጽም እተማመናለሁ” አለ ለራሱ ። ወዲያው አንድ አስደንጋጭ ሐሳብ አእምሮው ጉባቶ እንደ መብረቅ መታው ። ለካ ገና ጥሩር ለባሽ ፈረሰኛ አይደለም! ያን እላካልሆነ ደግሞ ይህን ማዕረግ ካገኙ ጋር መፋለምም

ሆነ መጋጠም ሥርዓቱ ወይም ወጉ አይፈቅድለትም ።
ሰለዚህ ከሁሉ አስቀድሞ ሥነ ሥርዓቱን አሟልቶ ፡ “የጥ
ፋር ለባሽ ፈረሰኛነቱን” ማዕረግ መቀበል አለበት ፤

“ኼ! ሮሲናንቱ! ሰለዚህ አሳሳቢ ጉዳይ አንድ ውሳኔ
ላይ መድረስ አለብኝ!” አለና ከአንድ የዛፍ ጥላ ሥር ለሰዓ
ታት ዐርፎ ያሰብ ፡ ያሰላሰል ጀመር ። ሁሉን ነገር ትቶ
ታዲያ ቤቱ ይመለስ? ከተቀመጠበት ድንገት አፈፍ ብሎ ፤

“በጭራሽ አላደርገውም!” እያለ ጮኸ ። “የወደ
ፊት ጉዞዬን መቀጠል አለብኝ ። መጀመሪያ የማገኘው
ሰው ‘የጥፋር ለባሽ ፈረሰኛነትን’ ማዕረግ ያቀዳጀኛል”
አለ በኩራት መንፈስ ።

ፈረሱን ሮሲናንቱን ኼ! ብሎ ፡ በልጋሙ ገጨት አድ
ርጎ ጉዞውን ቀጠለ ። ፈረሱ ቢፈልግ ወደ ግራ ፡ ቢፈልግ
ወደ ቀኝ መለስ ቀለስ እያለ እንደ ልቡ እንዲሔድ ልጋ
ሙን ላላ አደረገለት ።

“እንዲህ ነበር ጀግኖች የሚጓዙት—ፈረሶቻቸው
ወደ መሯቸውና መልካም ዕድል ወደሚገጥማቸው አቅ
ጣጫ” አለ በደስታ መንፈስ ።

እና ፡ ተመቻችቶ ኮርቻው ላይ ተቀምጦ ፡ ሮሲናን
ቱም የሰው ኮቴ ባልነካቸው መንገዶች እየተጓዘ ፡ ግራና
ቀኝ የሚያጋጥመውን ለምለም ሣር እየነጩ ፡ ሲያሻውም
ጥላ ሥር ቆም ይል ነበር ። ሰዓታት በጉዞው ላይ ነጐዱ፤
ነገር ግን አንድም ሰብአዊ ፍጡር ወይም የዱር አውሬ
በርቀትም ሆነ በቅርበት አላጋጠመውም ።

“እንዲህ እንዲህ እያልን ስንጓዝ አንድ ጀብዱ የሚ
ጠይቅ ሥራ ያጋጥመናል” አለ ዶን ኮኾቱ ፈረሱን ፡ ለስ
ለስ ባለ ድምፅ ።

ዐሐይ በምዕራብ በኩል መጥለቅ ጀምራለች ። ሮሲ ናንቲ ለምላም ሣር ፍለጋ ጌታውን ተሸክሞ ወደ አንድ ጉብታ አናት ላይ ወጥቷል ። ከታች ከሸለቆው መካከል ፣ ከአውራ መንገዱ ዳርቻ አንዲት አነስተኛ የመንገድ ዳር ሆቴል ወሰል ብላ ለዶን ኪሾቴ ታየችው ። ድምፁን ከፍ አድርጎ ፡

“አዎን! አንድ የጀብዱ ሥራ የሚጠይቅ ጉዳይ ያጋ ጥመናል ብዬ አልነበረም?” አለና ወዲያው ልጓሙን ስቦ ረዥም ጦሩን ጨበጠ ። እንደልቡ ይንቀሳቀስ የነበረ ፈረ ሱን ከብርኩሮ ያንን ቁልቁለት በእርሻ ፈረሰ ፍጥነት ይን ደረደር ጀመር ። ያቺ ሆቴል ፡ ባለ አራት የዕንቁላል ግንብ ዙሪያውን ውሃ ሙሉ በሆነ እና በላዩ ላይ ተነሽ ተዘርጊ የዕንጨት ድልድይ ባላት ቦይ ዙሪያውን የተከበበ ታላቅ ሕንፃ መስላ በምናቡ ታየችው ።

ከሆቴሷ አቅራቢያ ዋናው መግቢያ በር ላይ እንደ ደረሰም የፈረሱን ልጓም ገታ አድርጎ ይጠባበቅ ጀመር ። የጀግናንና የእንግዳን መምጣት በመለከት ድምፅ ከቤተ-ግንቡ አጥር ላይ ቆሞ የሚያበሥር በዘመኑ የተለመደውን ድርጊት ፈጻሚ ድንክዬ ሰው ለማየት ዶን ኪሾቴ ጓጉቷል ። ባነበባቸው መጸሕፍት ውስጥ ፡ ለጀግኖች ሁሉ የዚህ ዐይነት ሥነ ሥርዓት ተደጋግሞ እንደሚፈጸም ጠንቅቆ ያውቃል ።

አንድም ሰው ብቅ ላይል በመቅረቱ ፡ ዶን ኪሾቴ ተበሳጩ በመጨረሻም ሮሲናንቲን ወደፊት በዝግታ እንዲ ጓዝ ከብረከብረውና ወደ ሆቴሷ ደጅ ደረሰ ። እንደ አጋጣሚ ሆኖ ፡ በአካባቢው የሚገኝ አንድ የዐሣማ መንጋ እረኛ ዐሣሞቹን ለመጥራት በቀንድ ጥሩንባ ድምፅ አሰማ ።

“ሃሃ ! . . . ሃሃ !” እያለ ዶን ኪቾቴ ድምፁን ከፍ በማድረግ ፡ “እነሆ ድንክዬው በመጨረሻው መጣ ። የኔን መድረስም ለማስማት ይኸው መለከቱን መንፋት ጀመረ” እያለ በከፍተኛ ደስታና ክራት ወደ ሆቴሏ በር አመራ ።

የሆቴሏ ባለቤት ፈርጠኛጠኛ ያለ ሰው ነበር ። ዶን ኪቾቴ ወደ ሆቴሏ በር መጠጋቱን እንዳየ ፡ እንኳን ደኅና መጡ ለማለት ቀረብ አለው ። በእንግዳው የጦር ልብስ አለባበስ ፡ በረዥም ጦሩ ፡ በሻገተ ጋሻው ፡ በጥንታዊ ጥሩሩና ባጠቃላይ ሁኔታው ፡ ባለ ሆቴሉ ሣቅ መጥቶበታል ። ሆኖም በተቻለው መጠን ሣቅን አፍኖ በትሕትና ሊያነጋግረው ሞክረ ።

“ክቡር ጥሩር ለባሽ ጌታዬ ሆይ ! መልካም ፈቃድም ሆኖ ከፈረስም ላይ ቢወርዱልኝ ? አልጋ ብቻ የለኝም እንጂ ፡ ሌላ ማንኛውንም የፈለጉትን ነገር በማቅረብ ላስተናግድዎ ፈቃደኛ ነኝ” አለው በትሕትና ።

ዶን ኪቾቴ አሁንም ቢሆን ያቺ ትንሽ ሆቴል ቤተ-ግንብ (ካስል) ፡ ባለቤቷም አገረ ገዥው መሆን አለበት በማለት በሐሳቡ ደምድሟል ። ድምፁን ከፍ አድርጎ ኮራ ባለ ግርማ ሞገስ እየተጀነነ ፤

“ክቡር ሆይ ! ቤትዎ ያፈራው ማንኛውም ነገር ይስማማኛል ፤ እኔን የሚያስጨንቀኝ የጦር መሣሪያ ጉዳይ ብቻ እንጂ ፡ ሌላ አይደለም ። ምንም ዓይነት ምቹ አልጋ የጦር ሚዳን ያህል አይስማማኝም” አለ ።

የሆቴሏ ባለቤት እጅግ በጣም ተገረመና ፡ “ጀግናው ጌታዬ ሆይ ! ንግግርዎ በሙሉ ማለፊያ ነው ። ፍላጎትዎ ሁሉ የተወሰነ ስለሆነ ፡ ምንም እንደማይጉድልብዎ ቃል

እገባለሁ ። እባክዎን ከፈረሰዎ ላይ ይውረዱና ይግቡ ።
አለውና የፈረሱን እርካብ ይዞለት ዶን ኪጾቱ ወረደ ።

ምስኪኑ አረጋዊ ቀኑን ሙሉ እህል ሳይቀምስ ነበር
የዋለው ። የለበሰው ጥሩርም እጅግ ከባድ በመሆኑና፤ ረዥም
ጎዳና በመጓዙም ሰውነቱ ዝጊል ። በገዛ እግሮቹ መቆም
ተስኖታል ። በሆቴል ቤቱ ጌታ ድጋፍ ከሆቴል ቤቷ ወጥ
ቤት ምቹ ቦታ አግኝቶ ዐረፈ ።

“ጌታዬ እባክዎን የፈረሱን ነገር አደራ ፤ በጥንቃቄ
እንድትይዙልኝ እለምንዎታለሁ ። በዓለም ላይ እሱን
የሚስተካከል ፈረስ አይገኝም” አለ ዶን ኪጾቱ በኩ
ራት መንፈስ ። የሆቴሉ ባለቤትም ፈረሱ ምንም ነገር እን
ይማይጎድልበት ቃል ገብቶ ወደ ጋጣ ወሰደው ።

ፈረሱን ከጋጣ አድርሶ ወደ ማዕድ ቤቱ ሲመለስ ፤
ዶን ኪጾቱ ጥሩሩን ለማውለቅ ሲታገል ደረሰ ። የጥሩሩን
አብዛኛውን ክፍል በትግል አውልቋል ። የራሱ ቅኝ ግን
በአራራ ጥብጣብ ተጽፎ ስታስሮ ነበርና ፤ ካልቆረጠት
በስተቀር ለማውለቅ የማይመክር ሆነበት ።

“ግንም ሰው ይህን ጥብጣብ ቆራርጦ ለመበጣጠስ
ከቶ አይቻለውም” በማለት ዶን ኪጾቱ ድምፁን ክፍ
አድርጎ ተናገረ ። ስለዚህ ፤ ራሱ ለመጥፋት ጊዜውን
አባከኖና ደክሞ ሳይቻለው ሲቀር እንዳለ መተው ግድ ሆነ
በት ። ራስ ቅሉ በዚያ በተጣጣፈ አሮጌ ቅኝ ውስጥ እንደ
ተጠፈረ ተቆምጦ ሲያዩት እጅግ በጣም አሥቂኝ ቅርፅ
ይት ነበር ።

የሆቴሉ ጌታም ፡ “ጀግናው ጌታዩ ሆይ ፤ አሁን ጥቂት
ምግብ ቢቀምጥልን ፤ የራት ሰዓታችን ዐልፏል ፤ እንግዶ
ቻችን ሙሉ ተመግበዋል ። ብቻምንም ቢሆን ጥቂት ምግብ
ቢያገኙ መቼም ቅር አይሰኙም” አለ በአክብሮት አነጋገር ።

“እንዴታ ! ጥቂት የምቀምሰው ምግብ ካገኘሁ ግብዣውን በደስታ አቀበላለሁ” አለና ዶን ኪሾቴ ፡
“አሁን ፡ እንድህሉት ጉርሻ በዓለም ካለው ነገር ሁሉ ይበልጥ ይጥመኛል ።”

መጥፎ አጋጣሚ ሆነና ዕለቱ ዓርብ የጾም ቀን ስለ ሆነ ሥጋ በቤቱ ውስጥ አልነበረም ። የተቀመጠውን ጥቂት የዐሣ ምግብ ሌሎች እንግዶች አስቀድመው አጣር ተውጋል ።

“ከወንዝ ካጠመድናቸው ትኩስ ዐሣዎች ጥቂት ቢቀ ምሱስ ? ትናንሽ ቢሆኑም ፡ ተስማሚ ናቸው ።” አለ የሆ ቴሏ ባለቤት ።

“መልካም ፡ ብዛት ያላቸው ከሆኑ እንደ አንድ ትልቅ ዐሣ ቁጥሬ አጣጥማቸዋለሁ ። ብቻ ቤት ያፈራውን ፡ ያላችሁን ቶሎ አምጡልኝ ፤ የለበስኩት ጥሩ ክብደትና ረዥሙ ጉዞዬ ተዳምረው ከላቴ ከርስ ሆነውኛል” አለ ዶን ኪሾቴ ።

ነፋሻ አየር እንዲያገኝ ተብሎ አነስተኛ ጠረጴዛ ወጥ ቤቱ በር አጠገብ ተዘጋጅቶለት ነበርና ፡ ዶን ኪሾቴ ወን በር ሳብ አድርጎ ተቀመጠ ። የሆቴሏ ባለቤትም በወጉ ያልበሰሉ ጥቂት የዐሣ ቁርጥራጮች አቀረበለት ። ያቀረ በለትም ዳዖ ልክ እንደ ዶን ኪሾቴ ጥሩ የሻገተ ነበር ። ከጥሩ ውሃ በስተቀር ሌላ የመጠጥ ዐይነት አልተገኘም ።

ምስኪኑ ዶን ኪሾቴ ፡ የቀረበለትን ምግብ ወደ አፉ እንዳያስጠጋ ከራስ ቅሉ የተጠፈረው ቊር ችግር ፈጠረበት ። በአንድ እጁ ቊሩን ወደታች ብሎ ይዞ ፡ በሌላው እጁ ምግብ ወደ አፉ ያስገባ ጀመር ። ረሃብ አንገብግቦት ነበርና አበላሉን ላየ በሣቅ ፍርስ ያደርግ ነበር ።

“እውነተኛ ጀግና ለቀረበለት ምግብ በጭራሽ አቃቂር አያመጣም” አለ ለራሱ።

ነገር ግን፡ ድንገት የጥሩር-ለባሽ ፈረሰኝነትን ወግ ያልፈጸመ፡ ያልተቀበለ መሆኑ ትውስ ሲለው ጊዜ መብላቱን አቆመ። የመጨረሻይቱ ቁራጭ ዐሣ ሳትነካ ማዕዱ ሳይቀረች። የምግብ ፍላጎቱ ተገታ።

“ጉድ ፈላ ! ጉድ ፈላ ! ለካንሰ የጥሩር-ለባሽ ፈረሰኝነት ማዕረግና ክብር ሕጋዊ በሆነ መንገድ ሳልቀዳጅ ለጀብዱ ሥራ መመገራት አይቻለኝምና። ይህ ጉዳይ በአስተኳኔ መፈጸም አለበት” አለና፡ ከተቀመጠበት ብድግ ብሎ የሆቴሷ ባለቤት እስከ ፈረሶቹ ጋጣ ድረስ አብሮት እንዲሔድ ምልክት ሰጠው። ቀጠል አያረገና፡

“አንድ የማዋይዎት ጉዳይ አለኝ” አለ ዶን ኪቾቴ በሸክሸክታ ድምፅ።

“ክቡር ሆይ ! ስለ ፈረሰዎ ከሆነ አይጨነቁ ! የሚበላው አጃ ተሰጥቶታል። እንክብካቤ እንደምናደርግለት አረጋግጥልዎታለሁ” አለ የሆቴሷ ባለቤት በችኮላ።

“እኔ ስለ ፈረሱ አይደለም በግል ሳዋይዎት የፈለግሁት” አለና፡ ዶን ኪቾቴ በዝግታ መዝጊያውን ከበስተኋላቸው ሳብ አድርጎ ዘጋ። ሳይጠበቅ ድንገት ከሆቴሷ ባለቤት እግር ሥር ተንበረከከና፡ “ጌታው የምለምንዎትን ጉዳይ ሊፈጽሙልኝ ቃል ካልገቡ በምንም ዐይነት ከተንበረከኩበት አልነግጥም” አለ ዶን ኪቾቴ።

“የሆቴሷ ባለቤት የሚያደርገው ነገር ጠፋው። ተጨነቀ። ምስኪኑን ፍጡር ከተንበረከከበት ሊያነሣው ቢሞክርም፡ ሳይቻለው ቀረ። በመጨረሻም የግዱን፡ “እሺ ቃል እገባለሁ፤ የማደርግልዎን ጉዳይ ካወቅሁት ልፈጽምልዎ ዝግጁ ነኝ” አለ የሆቴሷ ባለቤት።

“የቱከበሩ ጌታዬ ሆይ ! የምለምንዎትን እንደማይነፍጉኝ እትማመናለሁ ። የምለምንዎትም ጉዳይ ፣ የጦር መሣሪያዎቼን እቤት - ግንብዎ ፈሎት ክፍል ውስጥ ዛሬ ማታን አሳድራ ከዚያም እስከ ንጋት ድረስ እንድጠብቅ ይፍቀዱልኝ ፤ ከዚያ - ከዚያ - ነገ በማለዳ ...”

“ማለዳ በጾም ምን እንዳደርግልዎ ይሻሉ?” የሆቴሊ ባለቤት አጥብቆ ጠየቀ ።

«ደጉ ጌታዬ ሆይ ! ፈቃድዎ ከሆነ ፣ የጥሩር - ለባሽ ፈረሰኝነትን ከብር ያጐናጽፋኝ ። ዓለምን ከአጽናፍ እስከ አጽናፍ እየዞርሁ የጀግንነት ጀብዱዬን እንድፈጽም ፣ ዓላማ ዬንም ከግቡ እንዳደርስ እስቀድሜ ሥርዓቱ በሚያዘው መሠረት ጥሩር ለባሽ ፈረሰኛ መደረግ አለብኝ ፤ መባል አለብኝ” አለ ዶን ኪሾቴ ።

የሆቴሊ ባለቤት በፈገግታ ዐይኖቹን አቁለጫለጫ ። ፌዘኛ በመሆኑና የሚያሥቀው ነገር በማግኘቱም ፍንድቅ ድቅ አለና ፡

“እንዴታ ! እንዴታ ! ጌታው የጥሩር - ለባሽ ፈረሰኝነትን ሙያ በመምረጥዎ ጀግና መባል አለብዎ ። እኔም ይህንን ከብርና ማዕረግ አጐናጽፍዎታለሁ ። እነሆ የጠየቁት ሁሉ ይፈጸምልዎታልና ከተንበረከኩበት እንዳይሆን እጠ ይቅዎታለሁ” አለ ሣቁ እፍን እያደረገው ።

“ምስጋና ይግባዎት ጌታዬ ! አሁን ወደ ቤት - ግንብ ጸሎት ክፍልዎ ይምሩኝና የጦር መሣሪያዎቼን እዚያ ላኑር ፤ እውነተኞቹ ጀግኖች አባቶቻችን ጥንት ይፈጽሙ የነበሩትን ሥነ - ሥርዓት እኔም እንዳከናውን ይሁን ።”

“በደስታ እወስድዎ ነበር ። ነገር ግን ለጊዜው በዚህ ቤት-ግንብ ውስጥ የጸሎት ቤት የለም ። በሆንም የጦር

መሣሪያዎችን የሚኖሩበትና ተገቢውን ሥነ ሥርዓት የሚያከናውኑበት ሌላ ተስማሚ ሥፍራ ልናገኝ እንችላለን። ብዙዎቹ ታላላቅ ጀግኖች የጸሎት ክፍል በሌለበት ቦታ ሥነ ሥርዓቱን ማከናወናቸው ይታወቃል” አለ የሆቴሉ ዓለቤት።

“ክቡር ጌታዬ ሆይ ! ንግግርዎ ሁሉ ሐቅ እንደሆነ አምናለሁ። የጥንት ጀግኖች እርስዎ እንዳሉትም በዚህ ዘዴ ሥነ ሥርዓቱን ይፈጽሙ ነበር። የጸሎት ክፍል ስለሌለዎ ሥነ ሥርዓቱን በማንኛውም ቦታ ብንፈጽም ደስ ይለኛል” አለ ዶን ኪቮቴ።

“እንግዲያው የጦር መሣሪያዎችን በቤተ-ግንቡ ደጃፍ ያነሩና ልበሙሉ ሆነው እስኪነጋ ይጠብቁ። ማለዳ ፀሐይ ብርሃንዋን ስትፈነጥቅ የጥሩሮ - ለባሽ ፈረሶችነትን ማዕረግ አቀዳጅታለሁ” አለ የሆቴሉ ዓለቤት ኩራት እየተሰማው።

“አመሰግንዎታለሁ ክቡር ጌታዬ ! መሣሪያዎቼን በፍጥነት ማምጣት አለብኝ” አለ ዶን ኪቮቴ።

“ቆዩ እስቲ ! ለመሆኑ ገንዘብ አለዎት ?” በማለት ድምፁን ከፍ አድርጎ ተናገረ።

“ቤሳ ቢሰቲን የለኝም። ባነቡበኳቸው መደሕፍት ውስጥ ሁሉ አንድም ጀግና ገንዘብ ይዞ ሰፊ መጓዡ አላግባብመኝም” አለ ዶን ኪቮቴ።

“እንግዲያውስ ተሳስቶታል። ያነበቧቸው መደሕፍት ስለዚህ ጉዳይ ምንም አላወሱም ይሆናል። ደራጅ ያኑ እንደ ገንዘብና እንደ ንጹሕ ሸሚዝ የመሰሉትን ተራ ጉዳዮች በድርሰቶቻቸው ውስጥ የማያነሡት እኮ ዋጋ እንደሌለው በማሰብ ነው።”

“ይህን በሚመለከት አንድ ማሳመኛ ሊነግሩኝ ይችላሉ ?”

“በቂ ማስረጃ ማቅረብ እችላለሁ ። ማንኛውም ጀግና ብሩን በኮረጸው አጭቆ ፣ ንጹሕ ሸሚዞችንና የቁሰል ማክሚያ መድኃኒት መያዣ ትንሽ ሣጥን እንደሚይዝ አረጋግጤ ዐውቃለሁ ።” አለ የሆቴሉ ባለቤት ።

“ነገሩ ትክክል ይመስላል ። ብቻ እኔ ይህን ያህል አስቤበት አላውቅም” አለ ዶን ኪፕቲ ።

“እንግዲያውስ አባት ልጁን ምክር እንደሚለግሰው ሁሉ እኔም ልምክርዎ ። የጥሩ ለባሽ ፈረሰኝነትን ማፅረግና ክብር እንደ ተቀዳጁ ፈጥነው ወደ ቤትዎ ይመለሱና እነዚህን አስፈላጊ ነገሮች ሁሉ ያሟሉ” አለ የሆቴሉ ባለቤት ።

“ትእዛዝዎን እቀበላለሁ ፣ ክቡር ጌታዬ” አለ ኪፕቲ ትሕትና በተመላበት አነጋገር ።

ዶን ኪፕቲ ፡ ፈጠን አለና የጦር መሣሪያዎቹን ሰብሰብ አድርጎ ወደ ፈረሶች ማስሪያ ከወሰደ በኋላ ፡ ለፈረሶች ውሃ ማጠጫ ከተሠራው ገንዳ ውስጥ ጨመረ ። ገዜው እየመሸ ሐዶ ፣ ጨለማው ለዐይን ያዝ ፣ ደንገዝገዝ ማድረግ ጀምሯል ። ዶን ኪፕቲ ፡ ጋሻውን በግራ ክንዱ አንግቦ በቀኝ እጁ ያንን ረሻም ጦሩን አጥብቆ ያዘ ። ከዚያም በፈረሶች ማስሪያ ዙሪያ ከወዲያ ወዲህ ይንጐራደድ ጀመር ። ልክ ለግዳጅ እንደ ተሠማራ ወታደር ራሱን በንቃት ቀና አደረገ ። በእራሬ ጨርቅ የተበተበውን አሮጌ ቊር በግንባሩ ላይ ደፍቶ ሰታይ ፣ ግርማ ሞገስ ያለው ጀግና ከመምሰል ይልቅ አሥቂኝና ማስፈራሪያ መሰለ ።

የሙሉ ጨረቃ ብርሃን ጦር መታየት ጀመረ ። የፈረ
ሶቹም ጋጣ ልክ እንደ ቀን ብርሃን ወለል ብሎ ይታያል ።
የሆቴሷ ጌታና በውስጧም ያሉት እንግዶች በሆቴሷ መስ
ኮት በኩል ዶን ኪሾቴ ምን ሊያደርግ እንደሚዘጋጅ ይመ
ለከቱ ጀመር ። እንደ አጋጣሚ አንድ በቅሎ ነጂ በቅሎ
ውን ውሃ ሊያጠጣ ወደ ገንዳው ሲጠጋ ፣ ገንዳው ውስጥ
ምናምን ተከምርበት አየ ። ከጉድጓዱ ውስጥ ውሃ ቀድቶ
ገንዳውን ከመሙላቱ በፊት ፣ በውስጡ የተቆለለውን የጦር
መሳሪያ አውጥቶ መጣል ሲጀምር ፣ ዶን ኪሾቴ ተንደ
ርድሮ ወደ በቅሎ ነጂው ጠጋ አለና ፡

“ዕረፍ አንተ ክልፍልፍ ፣ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ፣ አቻ
የማይገኝላትን እኒህን የጦር መሳሪያዎች አትንካ ፣ መሳሪ
ያዎች ናቸው ። እንዳትንካ ብዬሃለሁ ። ከነካህ ግን የሕ
ይወትህ ፍጻሜ ይሆናል ” እያለ ዶን ኪሾቴ ያምባርቅ
ጀመር ።

በቅሎ ነጂው ደደብና ፈዛዛ ቢጤ ነበርና ፣ የዶን ኪሾ
ቴን ማሰጠን ቀቂያና ቁጣ ከጉዳይ ሳይጥፍ ፣ የጦር መሳሪ
ያዎቹን ከገንዳው እያወጣ አሸቀንጥሮ ጣለ ። ዶን ኪሾቴ
ደሙ ፈልቶ ፡

“አ ፣ የምግጠንሽ እመቤቴ ዱልሲኒያ ሆይ ፣ እነሆ
በዚህ በመጀመሪያው ጀግንነት ክብርና ማዕረግ በምጐና
ጸፍበት ፍልሚያ ጊዜ እርጁኝ ፣ ” ብሎ ድምፁን ከፍ አድ
ርጎ ጮኸ ።

የረዥም ጦሩን ሶማያ በሁለት እጆቹ በወኔ ጨብጦ
ተንደርድሮ በበቅሎ ነጂው ሰውነት ላይ ቢያሳርፈው ፣
ምስኪኑ በቅሎ ነጂ በጋጣው አቧራ ላይ ተዘረረ ። እንደ
መጀመሪያ አሰነዛዘሩ በደግመው ኖሮማ ፣ የበቅሎ ነጂው
ሕይወት ባለፈች ነበር ። ነገር ግን ፣ ዶን ኪሾቴ በወደቀ ጠላት

ላይ እጅ ግንዛታ የጀግንነት ክብሩን እንደሚቀንስበት ተሰማውና በንቀት ተወው ።

ጥሩሩን ከተጣለበት አንሥቶ ገንዳው ውስጥ መልሶ አስቀመጠ ። ምንም ነገር እንዳልተፈጸመ ሁሉ ዶን ኪሾቴ ከወዲያ ወዲህ ይገማለል ጀመር ። ምስኪኑ በቅሎ ነጂ ሕይወቱን ሰቶ ገንዳው አጠገብ እንደ ተዘረረ ቀረ ። የሆቴሷ ባለቤትና እንግዶቹ በመስኮቱ በኩል ይህን ሁሉ ትርፅይት ይመለከቱ ነበር ።

“ይህ ሰው አጉል ግትር መሆን አለበት” አለ ከተመልካቾቹ አንዱ ።

“እረ እንዲያውም ንክ ሳይሆን አይቀርም” ሌላው ተመልካች አስተያየቱን ሠነዘረ ።

ወዲያው ሕንድ ሰፍላፊ ጋሪ ነጂ ፈረሶቹን ውሃ ሊያጠጣ ወደ ጋጣው መጣ ። ከገንዳው ውስጥ የነበረውን የጮሮ መግሪያ አውጥቶ ፈረሶቹን ሊያጠጣ ዝግጅቱን ቀጠለ ።

ዶን ኪሾቴ፣ ከዳር ሆኖ ሊያጠቃው እንዳይባ ምስኪኑ ጋሪ ነጂ ግን አላወቀም ነበር ። አንዳች ቃል ሳይተነፍስ፣ ዶን ኪሾቴ ጦሩን ሰብቆ የጋሪ ነጂውን ራስ ቅል ፈነ ከተው ። እንደ አመታቱ ቢሆን ራስ ቅሉ ለሁለት ክፍል ብሎ ያለመውደቁ ተአምር ነው ። ጋሪ ነጂው መሬት ላይ ተዘርሮ በኡኡታ አካባቢውን አደበላለቀው። የሆቴል ቤቷ እንግዶች ሁሉ በዚህ አስገራሚ ድርጊት ተደናግጠውና ተሸብረው፣ ይህን የምር ጨዋታ ለመግታት ወደ ፈረሶቹ ጋጣ ተግተልተለው ይሯሯጡ ጀመር ።

የሰዎቹን ወደ እርሱ መሯሯጥ ተመልክቶ፣ ዶን ኪሾቴ ጋሻውን አመቻችና ጥራዴውን መዝዞ በወኔ ሊቋቋማቸው ይጠበባቅ ጀመር ።

‘የኔዋ ዱልሲኒያ ፤ አንቺ የቁንጅና ንግሥት ፤ እባ ከሽን ከንዴን አፈርጥሟው ፤ በእጅጉ ለሚመታው ለበደም ድፍረት ስጭው ፤’ አለ ዶን ኪፕቲ ለራሱ ። ትን ፋሹን ዋጥ ካደረገ በኋላ ፤ በዓለም ላይ የሚገኙትን ጋሪ ነጃዎችና በቅሩ ጫኞች ሁሉ ወግቶ ማንበርከክ የሚችል እንደሆነም ታስበው ። ነገር ግን ፤ ወዲያው የተገዳው ነጂ ወዳጅ በመሆኑ ተሰብስበው ወደ ጋጣው እየሮሙ መጡና፤ የድንጋይ ናዳ ያወርዱበት ጀመር ። ያ ሁሉ የድንጋይ መጓት ራስ ቅሱን እንዳይመታው ዶን ኪፕቲ በጋሻው ይከላከል ገባ ። ይህ ሁሉ ሲሆን ፤ በልበ ሙሉነት ከነ በረብት በታ ፈቀቅ ሳይልና መግሪያውንም ሳይጥል ጉብ ዝናውን በአደባባይ አስመሰክረ ።

“በርቱ ፤ የቻላችሁትን አድርጉ ፤ እኔ እስከ ቆም ከብት ክልል ድረስ መቅረብ ትችላላችሁ ፤ ሞክሩ!” እያለ ዶን ኪፕቲ ፋክራውን አቀለጠው ። ድርጊቱንና ፋክራውን የሰሙ ሁሉ በፍርሃት ተርበድብደው ወደ ኋላ ያፈገፍጉ ጀመር ። ገሚሶቹም የፈረሶቹን ጋጣ ምሽግ አድርገው በድንጋይ ውርጅብኝ ያጣድፉት ገቡ ።

የሆቲሷ ባለቤትም ድጋፉን ከፍ አድርጎ ፤ “እባክ ችሁ ተወት አድርጓቸው ፤ የእሳቸው ፍላጎት ማንንም የሚገባ አይደለም ። ‘ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ’ ለመባል ፤ ከብርና ማዕረጉንም ለመቀዳጀት ብቻ ነው ዓላማቸው ። ብዙ በማን በብ ናላቸው የዞረ በመሆኑ ፤ እባክችሁን ለቀቅ አድርጓቸውና እናንተም ሰላሙን ሰጧቸው ፤ ወደ መጣችሁበት ተመለሱ” እያለ ወተወተ ።

ይህን እንደ ሰሙ ሰዎቹ ወዲያው ድንጋይ ውርወራቸውን አቆሙ ። ዶን ኪፕቲም ጋሻውን ከመከተበት አውርዶ ። በውሃ ማጠጫውና በጋጣው መካከል በኩራት ይን

ጐራደድ ጀመር ። አሽከሮች መጥተው ቁስለኛውን ጋራ ነጂና ሕሊናውን የሳተውን በቅሎ ጫኝ ከየወደቁበት አን ሥተው እንዲወስዱ ያን ኪሾቱ ፈቃደኛ ሆነ ። በእጁ ስብብ ሳያሆኑ በመትረፋቸው ለደሰቱ እንደሚገባ ዐይኑን እያጉረጠረጠ ገለጠላቸው ።

የሆቴሷ ባለቤትም ይህ ቀልድ መሰል ጨዋታ መሥመር እያለፈ የኖር መሆኑ በጣም አሳሰበው ። የባሰ አደጋና ችግር እንዳይፈጠርም ተጨነቀ ። በጨዋ ደንብ ወደ ያን ኪሾቱ ቀረብ አለና ፤

“የተከበሩት ጀግና ሆይ ! ከሚገባዎ በላይ ጀብዱ ፈጽመዋል ። የጦር መሣሪያዎችዎንም በቆራጥነትና በክብር ጠብቀዋል ፤ ለጥሩ-ለባሽ ፈረሰኝነት ብቁ መሆንዎንም አስመስክረዋል ። ስለዚህ ለአንድ ጀግና የሚገባውን ክብርና ማዕረግ አሁኑኑ አጉናጽፍዎታለሁ ።” አለ የሆቴሷ ባለቤት ።

ዶን ኪሾቱም ጀነን ብሎ ፡ “ሌሊቱ ገና አልነጋም ፤ ጐህ እስኪቀድ ድረስ መሣሪያዎቼን መጠበቅ ይገባኛል” አለ ።

“ሌሊቱ እስኪነጋ መጠበቅ አስፈላጊ አይደለም ። እንዳንደ በጣም ስመ ጥር ጀግኖች ለሁለት ሰዓታት ብቻ ዘብ ሆነው የጦር መሣሪያዎቻቸውን እንደ ጠበቁ ከመጸሕፍት አንብቦአለሁ ። እርስዎ ግን አራት ሰዓት መሉ ከመጠበቅ ዐልፈው የተፈታተኑዎትን ጠላቶች ሁሉ ድባቅ መትተዋቸዋል ።” አለው የሆቴሷ ባለቤት ፤ በፈገግታ ።

“አንድ ሰው የጀግንነት ግዳጁን በሚያከናውንበት ወቅት ሰዓታት ይነጉዳል ።” ካለ በኋላ ፡ ጀግና ጀግንነቱን የሚያስመስክረው ንድቱን ሲቈጣጠር ብቻ ነው ።

ከእንግዲህ ግን ፡ ማንም ሰው ሊያጠቃኝ ቢቃጣ ቁጣዬን እገታለሁ ማለት ዘበት ነው ። እንዲያውም እርሱምን ለማስደሰት ካልሆነ በቀር ከዚህ ቢተመስፍን ውስጥ አንድም ሰው አይተርፈኝም” እሱ ዶን ኪፕቲ እየተገመገለ ።

“እኔ ማንም ከእንግዲህ አይደፍርዎትም ። የጦር መሣሪያዎችን ለበቂ ጊዜ ጠብቀዋል ። እና ፡ ፈቃድዎ ከሆነ አሁኑኑ ለጀግኖች የሚገባውን ክብርና ማዕረግ ላቀዳጅዎ” እሱ የሆቴሷ ባለቤት ።

“ከዚህ የበለጠ የሚያስደስተኝ አንዳችም ነገር አይኖርም” አለና ጎንበስ ብሎ ጦሩን ከጥሩ ጎን አጋደመ ። የሆቴሷ ባለቤትም ፡ በሆቴሷ ውስጥ የሚገኙትን እንግዶችና አስተናጋጆች በሙሉ መጥተው ለጀግና ክብር የሚፈጸመውን ሥነ ሥርዓት እንዲመለከቱ ጠራቸው ። የሣር ድርቆችና የገለባ ሒሳብ የሚያስፍርበት መዝገቡን እንደመጽሐፍ ገልጦ ያዘ ። ያንን መዝገብ በቃላት ክብር እፊት ሲይዝ ፡ ዶን ኪፕቲ ዐይኖቹን ከድኖ ጥሩ አጠገብ ቆመ ። በሆቴሷ ውስጥ የሚያገለግሉ ሴቶችም በዶን ኪፕቲና በሆቴሷ ጌታ ዙሪያ ተሰባሰቡ ። የሆቴሷ ባለቤት ለሥነ ሥርዓቱ ተገቢውን ምዕራፍ ከመጽሐፉ (ከመዝገቡ) ውስጥ እንደሚያነብ ሲያስመስል አንድ ወንድ ልጅ ደሞ የሻማ ቁራጭ አብርቶ አጠገቡ ቆመ ።

“የንባቡ ሥነ ሥርዓት ከተፈጸመም በኋላ ፡ ዶን ኪፕቲ እባራ ላይ እንደ ተንበረከከ ቀረ ። የሆቴሷ ባለቤትም እጁን በዶን ኪፕቲ ላይ ዘርግቶ ትርጉም የለሽ ቃላት ከቀበጣጠረ በኋላ ፡ የዶን ኪፕቲን አንገት በጁ አጮለና ፡ በጎራዴው ጠፍጣሩ ጎን ጀርባውን ጠንከር አድርጎ ጠፋና ፡ “የተከበሩት ጥሩ ለባሽ ፈረሰኛ! ከተንበረከኩ በት ይነሡ! የጀግኖች ጀግና የላማንቻው ዶን ኪፕቲ ማለት

እርስዎ ነዎት ። ደፋርይ ሁኑ ፣ ደፋር ይሁኑ ፣ ለዘለዓለም
ደፋር ሁን !” አለ የሆቴሷ ባለቤት ድምፁን ከፍ አድርጎ።

ዶን ኪሾቴም፡ በርግጥ የጀግና ክብርና ማዕረግ እንደ
ተቀዳጀ ተሰምቶት ፣ ጀብዱ ሥራዎች ለማከናወን ይበ
ልጥ መንፈሱ ነቃቅቶ ከተንበረከከበት ተነሣ ። ከሴቶቹ
መካከል አንዷ ጉራዴውን አንሥታ በእጁ ካስጨበጠችው
በኋላ ፡ “ዕድለኛ ጥሩር ለባሽ ፈረሰኛ እንዲሆኑ እመ
ኛለሁ” አለችው ። ሌላዋ ወይዘሮ ፣ ከራሱና ከቆሩ ጋር
የተጠፈረውን አረንጓዴ እራፊ ጨርቅ እያስተካከለች ፣
“ብልጽግናና የጀብዱ ሥራ በየሐዱበት ሁሉ ያጋጥም”
አለችው ።

ዶን ኪሾቴ፡ መሣሪያውን እንደያዘ ከሆቴል ቤቷ ጌታ
አንገት ላይ ተጠመጠመና የምስጋና ቃላት አጐረፈለት ።
አንድ የጀብዱ ሥራ ካልፈጸመ ልቡ ዕረፍት እንደማያ
ገኝ ለዶን ኪሾቴ ተሰማው ። ሌሊቱን ሙሉ የመር ልብ
ሱን ሰወለውልና በማግሥቱ ስለሚፈጽመው ጀግንነት
በአንክሮ ሲያሰላስል ፣ እንዳይነጋ የለምና ነጋ ።

ከገበሬው ጋር የተደረገ ፍልሚያ

ማለዳ ዐሐይ ብርሃንዋን ስትፈነጥቅ ፣ ዶን ኪሾቴ
የጀብዱ ሥራውን ለመጀመር ዝግጁ ሆነ ። ጥሩሩን ለብሶ
ቆሩን አጥልቆ ፣ ጦሩን ሰብቆ ፣ ጋሻውን አንግቦ በአዲስ
መንፈስ ተነሣጣ ። ቅብጥብጥ ፈረሱ ሮሲናንቴ በኮርቻ
አምሮ በሎኮ ተይዞና ተለጉሞ ፣ ከሆቴል ቤቷ በር ላይ
በንቃት ይጠባበቃል ።

ዶን ኪሾቴ በሆቴሷ ባለቤት አንገት ላይ ዳግመኛ
ተጠምጥሞ ፣ “ቃላቱ የክብራና የማዕረጌ ጌታ ሆይ ፤

የጥሩ ልባሽ ፈረሰኝነትን ክብር ስላቀጽጁኝ በረከቱን ይስጥዎ ። በቸር ይግጠሙን ። ደህና ይሁኑ ! ” በማለት ድምፁን ከፍ አድርጎ አመሰግኖት ። ከዚያም ፡ አንድ የሆቴል ቤቱ ሮባልደራስ ሮካቦን ይዞለት ዶን ኪሾቴ ሠንጋ ፈረሰ “ሲናንቴ ላይ ጉብ ብሎ ሰሌላ ጀብዱ ተሠማራ ።

ጉዞው የደስ ደስ የተሞላበት ነበር ። ምክንያቱም እንደ ፍላጎቱ በርግጥም የጀግንነት ክብርና ማዕረግ ተቀዳጅቷል ። መንፈሱ ሁሉ በታላላቅ የጀብዱ ሥራ ውጥኖች ተወጥሯል ። ሮሲናንቴም በአውራ ጉዳናው ላይ በሶምሶማ ሲጋልብ ፡ በኩራቅ ራሱን ቀና አድርጎ ነበር ። የወንዶችን ወንድ ዶን ኪሾቴን መሸከሙን ያውቅ የለምን ?

ጥቂት እንደ ተጓዘ ፡ የሆቴሉ ባለቤት አንድ ጀግና በቂ ገንዘብ ፡ ንጹሕ ሸሚዞችና የቁስል መድኃኒት መያዝ እንደ አለበት ያዘዘው ጉዳይ ትዝ አለው ።

‘ ትእዛዙ በሙሉ መከበር አለበት ፤ ወደ ቤት ተመልሼ እነዚያን ጠቃሚ ዕቃዎች መያዝ አለብኝ ’ አለ ዶን ኪሾቴ ። ወዲያው የፈረሱን ልግም ሳብ አድርጎ ወደ ራሱ መንደር የሚወስደውን ጉዳና ተያያዘው ።

በዚህን ጊዜ ፡ ሮሲናንቴ ከሲታ ሰውነቱና ደካማ ጉልበቱ አዲስ ሕይወት አገኘ ። ትንፋሹ ቁርጥ ቁርጥ እያለ በፍጥነት ሲጋልብ እግሮቹ መሬት የሚረግጡ አይመስሉም ነበር ። ዶን ኪሾቴም ፡ ‘ የጀግኖች መያ ይሏል ይህ ነው ። ቢሆንም የሚገደለኝ አንድ ነገር አለ ። ዘወትር ከእኔ ጋር በዓለሙ ሁሉ የሚዞርና የሚያገለግለኝ አንድ ታማኝ ጋሻ ጃግሬ ያስፈልገኛል ። ማንኛውም ጥሩ ልባሽ ከሥር ከሥሩ ሆኖ ግዳይ መጣሉን የሚመሰክርለት ጋሻ ጃግሬ ያስከትል እንደ ነበር ያነበብኳቸው መጽሐፍት ይተርካሉ ። ስለዚህ ገንዘብና ሸሚዞች ከያዘኩ በኋላ ፤ ጋሻ ጃግሬም ማግኘት አለብኝ ’ አለ ዶን ኪሾቴ በኩራት መንፈስ ።

ዶን ኪፕቲ፡በፈረሱ ላይ ሆኖ ጭውና ጭር ባለ ሥፍራ ሲያልፍ አሳዛኝ የጩኸት ድምፅ ድንገት የሰማ መሰለው፤ የጩኸቱም አቅጣጫ ጥቅጥቅ ካለ ጫካ ውስጥ ሆኖ ከመንገዱ ትንሽ ገባ ይል ነበር።

ዶን ኪፕቲም የፈረሱን ልጓም ገታ አደረገና፤ ‘ለዚህች ዕድልኛ ጊዜ ምስጋና ይገባታል። እነሆ የጀግን ነት ግዳይ (በለስ) ሊገጥመኝ ነው። አንድ አደጋ የደረሰ በትን ሰው በተጋድሎ እንደማድነው አልጠራጠርም። ወይም አንዳች የሆነ በደል በመፈጸም ላይ ይሆናልና በዳ ፍን ልክ አገባጥለህ’ አለ የልብ ልብ እየተሰማው።

ሮሲናንቲን በእርካቡ ኩርኩር አድርጎ ፡ ፍጥነቱንም በተቻለው መጠን ጨምሮ የጩኸት ድምፅ ወደ ሰማ በት ጥቅጥቅ ጫካ አካባቢ ደረሰ። በጫካው ጠርዝ አንድ ፈረስ በአነስተኛ ዛፍ ላይ ታስሮ እገኘ። በዚያው አካባቢ አንድ የፀሥራ አምስት ዓመት ወጣት በሌላ ዛፍ ግንድ ላይ ታስሮ አየ። ትከሻውና ጀርባው ራቁቱን ሆኖ የታሰረው ወጣት ነበር። ዶንን አሳዛኝ ጩኸት የሚያሰማው። የሚጮኸውም አንድ ወጣት ገበሬ ያለ ርኅራኄ በአለንጋ ይገርፈው ስለ ነበር ነው።

ዶን ኪፕቲ ቀረብ ብሎ፡ “አቁም ብየገለሁ! አቁም!” ብሎ አምባረቀና፡ “መልሶ ሊመታህ የማይችለውን ምስኪን ሰው መግረፍ ከወንድነት አይቈጠርም! አቁም!” አለ በቁጣ መንፈስ። ገበሬውም ሳያስበው አንድ ጥሩ ለባሽ ፈረሰኛ ድንገት ከተፍ በማለቱ በፍርሃት ተርበደ በደ። አለንጋውን ወዲያ ጥሎ፡ ጭንቀት ገብቶት ሰውነቱ እየራደ፡ ምን እንደሚያደርግ ግራ ገብቶት ተገትሮ ቀረ።

ዶን ኪፕቲም ድምፁን ከፍ በማድረግ፡ “ጌታው!ና ወዲህ” አለና ትክ ብሎ ከተመለከተው በኋላ፡ “ጠርህን

ያዝ ። ፈረስህም ላይ ውጣ ፤ ይህንን ጉዳይ በመግሪያ ዳኝ ነት እንወጣዋለን ፣ አለ በቁጣ አንደበት ።

ገበሬው ግን በትሕትና እንዲህ ሲል መለሰ። “ክቡር ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ሆይ! ይህ ልጅ አሽከሬ ነው ። ሥራውም በገጦቹን ማገድ ነው ። ሰነፍና ግድየለሽ ከመሆኑ የተነሣ ፣ በርሱ ንዝህላልነት እነሆ ካረባጓቸው በገጦች ውስጥ ግማሾቹን አጥቻለሁ ።” አለ ገበሬው ።

“ቢሆንህ?” አለና ዶን ኪሾቴ ፡ “መልሶ እንደማይመታህ እያወቅህ ፣ እሱን ለማጥቃት መብትህ አይፈቅድልህም” አለ ኮስተር ብሎ ።

“መልካም ልጅ ይሆን ዘንድ ነው ፣ የምቆጣው ። አስተዳደጉ እንዲሰምር ስቀጣው እሱ ግን፡በሐሰት ቀለቡን ለማስቀረት ያደረግሁ አስመስሎ ይወንጅለኛል ። አሁን እዚህ እየቀጣሁት እንኳ ከመዋሸት አልተመለሰም” አለ ገበሬው ።

“ምን አልክ? እዚሁ እኔ ፊት፣ ‘ውሸታም ነው’ ብለህ ትናገራለህ? በያዝኩት ጦር ገላህን ልበሳሳው ተዘጋጅቻለሁ ። በል ፈጥነህ ልጄን ከታሰረበት ፍታውና ፣ ገንዘቡንም ክፈለው ። አሁኑኑ ትእዛዜን መፈጸም አለብህ ። አንዳች የቅሬታ ቃል ካንተ መስማት አልሻም” አለ ዶንኪሾቴ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

ገበሬው በፍርሃት ሰውነቱ ራደና ልጄን ከታሰረበት ግንድ ፈትቶ ለቀቀው ።

ዶን ኪሾቴ ወደ ልጁ ፊቱን መለስ አድርጎ ፡ “አንተ ገብል! ለመሆኑ ይህ ገበሬ ሊከፍልህ የሚገባው ገንዘብ ምን ያህል ኖሯል?”

“በወር ሰባት ብር ሒሳብ የዘጠኝ ወር ቀለቤን አል ከፈለኝም” አለ ልጁ ።

“ዘጠኝ ጊዜ ሰባት ስድሳ ሦስት ነው” አለና ዶን ኪፕቲ፡ “ጌታው ! ለዚህ ልጅ ስድሳ ሦስት ብር ልትከፍ ለው ይገባል ። ሕይወትህን ለማትረፍ ከፈለግህ ከመቅጽ በት እንድትከፍለው ይሁን !” አለ በቁጣ ።

ገበሬው፡ ከበሬቱ አሁን ይበልጥ በፍርሃት ይናጥ ጀመር ። በጉልበቱ ተንበርክቶ እጆቹን ለምሕረት ለመና ወደ ሰማይ ዘርግቶ ተንሰፈሰፈ ።

“የተከበሩት ጌታዬ ሆይ! የጠየቀኝ ገንዘብ እጅግ ብዙ ነው ። እንዲያውም ሦስት መቶ ጫማ ፣ እያንዳንዱን በብር ሒሳብ ገዝቼለታለሁ ። ፀላት ጊዜ ታሞ ለሐኪም ብር ከፍቶለታለሁ” አለ ገበሬው ።

ዶን ኪፕቲም፡ “ሊሆን ይችላል ። ነገር ግን ፣ ይህ ሒሳብ ያለ በቂ ምክንያት ለደበደብከው ካሣ ይታሰብለ ታል ። ጠቅላላውን ሒሳብ በል አሁን ክፈለው” አለ በቁጣ ።

ገበሬውም፡ “ትእዛዝዎን በደስታ እፈጽማለሁ ። አሁን ለጊዜው በኪሴ አንድ ሳንቲም እንኳ አልያዝኩም ! ልጁ ከእኔ ጋር ቤቱ ድረስ እንዲሔድ ትእዛዝ ከሰጡልኝ ገንዘቡን በመቶ እጃፍለዋለሁ” ሲል ገበሬው በትሕትና መለሰ ።

ልጁም ድምፁን ከፍ አድርጎ እየጮኸ፡ “እኔ እሱ ቤት ልሔድ? አላደርገውም ! ደብድቦ ይገድለኛል እንጂ ገንዘቤን እንደሆነ አይከፍለኝም ።”

“በጭራሽ አያደርገውም ። እንዲከፍልህ አዝዝኻለሁ፤ ትእዛዜን መፈጸም አለጣት ። ገንዘቡን ግን ፣ ቤቱ

በለሆነ ፡ ሐዶ እንዲያመጣ ፈቅጂለታለሁ ። የጥሩር-ለባሽ ፈረሰኝነት ከብሩኮ ዕዳውን እንዲከፍልህ ያስገድደዋል” አለ ዶን ኪኾቴ ።

“የምን ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ! እረ እሱ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ አይደለም ፤ ጆን ሐል ዱዶ የተባለ ገበሬ ነው እንጂ” አለ ልጁ በማናናቅ ።

“ታዲያ ምን አለበት ! ከሐልድዶ ቤተሰብ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ሊወጣ ለምን አይችልም?” አለ ዶን ኪኾቴ በፌዝ ድምፅ ።

“ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ነው ካሉም ይህን አይመስለኝም ። ቢሆንም ዕዳውን በከፈለ ነበር!” አለ ልጁ ለሰለሰ ባለ አንደበት ።

“አዝገዌዋለሁና ይከፍልሃል” አለና ዶን ኪኾቴ ፊቱን ወደ ገበሬው መለስ አድርጎ ፡ “ትእዛዜን መፈጸምህ ይረጋገጥ ዘንድ በል አሁን ሒድ ። እኔም በዚህ መንገድ በፍጥነት እመለሳለሁ ። ያዘዝኩትን ባትፈጽም ግን አንተን አያድርገኝ ። እንደ እስከት ሰውነትህን ለዋውጦህ ብትሸሸግ እንኳ የገባህበት ጉብኛ አገኝሃለሁ” አለ ዶን ኪኾቴ በሚያስፈራራ ገጽታ ።

ገበሬው ከተንበረከከበት ብድግ ብሎ ፡ ሐሳቡን ሊናገር ሲል ፡ ዶን ኪኾቴ ሊያዳምጠው አልፈለገም ። ከዚያም ድምፁን ከፍ አድርጎ ፡ “አንድ ቃል ልሰማ አልሻኝም ፤ መታዘዝ እንጂ መልስ መስጠት ያንተ አይደለም ። ይህን የሚያዝህ ሰው ግን እንደሆነ ግጥም ከፈለግህ መልሱ ፡ አጥፊዎችን ቀጪው የጭቁኖች አለኝታ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ዶን ኪኾቴ ዴ ላ ማንቻ መሆኑን ብትጠይቅ ትረዳለህ” አለና ፡ “ለማንኛውም ደኅና ፁን !” ብሎ ጭሰናን ቱን ከብሩኮ ግልበያውን ቀጠለ ።

ገበሬውም ዶን ኪኾቴ ከዐይኑ እስኪርቅ አተኩሮ ተመለከተው ። ርቆ መሔዱንም ካረጋገጠ በኋላ ፡ ወደ ልጁ መለስ ብሎ ፡ “አንድሪው ! ወደ እኔ ጠጋ በል ! ያለብኝን ዕዳ እከፍልሃለሁ ። ለተጨቆኑ ሰዎች አለኝታ የሆነውን ሰውዬ ትእዛዝ እንድረጽም ና ወዲህ ” አለ በፌዝ አነጋገር ።

“ትእዛዙን መፈጸም ይበጅሃል ። አሁን ገንዘቤን ካልከፈልክኝ ተመልሶ ይመጣና ነገሩን ያከርብሃል ” አለ ልጁ ።

“እንዴታ ዐውቃለሁ ! ደኅና አድርጌ እከፍልሃለሁ ፤ ምን ያህል እንደማፈቅርህም በተግባር አሳይሃለሁ ” አለና ገበሬው ሌላ ቃል ሳይጨምር ፡ ወዲያው ልጁን ጨምድዶ ከዛፍ ጋር ጠፍሮ አሰረው ። ልጁም አምርሮ ይጮኽ ጀመር ። ዶን ኪኾቴ ርቆ ሔዷልና ማን ይድረስለት ።

ገበሬውም በቡጢና በዱላ ልቡ እስኪጠፋ ድረስ ልጁን እንክት አድርጎ ደበደበው ። ቁጭቱን ከተወጣ በኋላ ፈትቶ ለቀቀውና ፡

“በል ወዳጄ አንድሪው ፡ አሁን የጭቁኖች አለኝታ የሆነውን ጓደኛህን ፈልግና ፡ ደኅና አድርጌ እንዴት እንደከፈልኩህም ግለጽለት ” አለው በፌዝ አነጋገር ።

ምስኪኑ አንድሪው ቃል አልተነፈሰም ። እየተሽመደመደ በዝግታ መንገዱን ቀጠለ ። ገበሬውም ፈረሱ ላይ ቁብ አለና በአረመኔያዊ ድርጊቱ እየተኩራራ ወደ ቤቱ አመራ ።

ይህ በእንዲህ እንዳለ ፡ ዶን ኪኾቴ ወደ ራሱ መንደር በመገሥገሥ ላይ ነበር ። በመጀመሪያ በአጋጣሚውና በፈጸመው የጀብዱ ሥራ እጅጉን ተደስቷል ። በጀግንነቱም ልቡ በኩራት ተሞልቷል ። በጉዞውም ላይ ፡

‘ዱልሲኒያ ሆይ! አንቺ የቆንጆዎች ቆንጆ ፣ ደስ ሊልሽ ይገባል! ዛሬ ያንቺ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛሽ ታላቅ ጀብዱ ፈጽሟልና!’ እያለ ጦሩን ከጥሩሩ እየሰካ በወኔ ለዙን ጥልቶ ፣ ጉዞውን ወደፊት ቀጠለ ።

ከገበያተኞች ጋር ጦርነት

ዶን ኪቮቴ ሦስት ኪሎ ሜትር ያህል እንኳ ርቆ ሳይጓዝ ፣ ብዙ ፈረሰኞች ወደ እርሱ አቅጣጫ ሲገመገሙ ተመለከተ ። የቶሌዶ ነጋዴዎች ሲሆኑ ፣ የሐር ጨርቃ ጨርቅ ለመሸመት ወደ አንድ ከተማ የሚጓዙ ነበሩ ። ብዛታቸው ሰድስት ሲሆን ፣ እያንዳንዳቸው ለፀሐይ መከ ላከያ ጥላ አጥልተዋል ። እራት እግረኞችና ሦስት በቅሎ ጫኞችም ተከትለዋቸዋል ። ዶን ኪቮቴ፣ ይህንን የሰው አጀብ ባዩ ጊዜ ልቡ ክፉኛ ይመታ ጀመር ።

‘እነሆ ለእኔነቴ መፈተኛ የጀብዱ ሥራ አጋጠመኝ’ አለ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

እርካቡን ቆንጥጦ ፣ ጦሩን ነቅንቆ ፣ ጋሻፍን ከደረቱ ፊት መክቶ ፣ ለፍልሚያ ተዘጋጀ ። በመንገዱ መካለኛ ሥፍራ ካለው ጉብታ ላይ እንደ ምሰሶ ቀጥ ብሎ ቆመ ። ነጋዴዎቹ ወደ እርሱ አካባቢ እንደ ተጠጉና እንደሚሰ ሙትም ካረጋገጠ በኋላ ።

“ባለሀበት ቁም! አንድም ሰው እንዳይነቃነቅ! የቶ በሳዋ ዱልሲኒያ በዓለም ካሉት ሴቶች ሁሉ ወደር የማይ ገኝላት እመቤት መሆንዋን ለማወጅ ዝግጁ ካልሆነ በቀር ማንም በዚህ ማለፍ አይችልም” በማለት ዶን ኪቮቴ ድምፁን ከፍ አድርጎ ትእዛዝ ሰጠ ።

ነጋዴዎቹም ይህ መንገድ ዘግቶ የተገተረው ፍጡር አስደንቋቸው ባሉበት ቆሙ ። ሆኖም የጠረጠሩትን ጉዳይ እውነትነት ለማረጋገጥ ጊዜ አልፈጀባቸውም ።

‘ናላው የዞረ አንድ ምስኪን መኮንን መሆን አለበት፡፡ እያሉ እርስ በርሳቸው ተነጋገሩ ። የነጋዴዎቹም መሪ ጥቂት ርምጃዎች ወደፊት ከተራመደ በኋላ ፣ ለጀግናው የአክብሮት ሰላምታ ሰጠ ። ቀጥሎም ፣ “ከቡር ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ሆይ! አሁን ስሟን የጠሯትን ውብ እመቤት ማን ነት በእውነቱ እኛ አናውቅም ። ነገር ግን ፣ እንድናውቃት ቢያደርጉና እርስዎ እንደሚሉትም ቆንጆ ሆኖ ብትገኝ እኛ እንድንፈጽምለዎት የሚፈልጉትን ሁሉ ልናደርግ ዝግጁ ነን” አለው በትሕትና ።

“በትፈልጉ ላሳያችሁ እችላ ነበር ። እንዲያውም እንዳ ላሳያችሁ የሚያግደኝ ነገር አይኖርም ። ቁም ነገሩ ይህ ሳይሆን ፣ ሳታይዋት በቁንጅናዎ እንድታዎኑና እንድታ ረጋግጡ እፈልጋለሁ ። በሉ አሁን ቀኝ እጃችሁን ወደ ላይ እንሙ ስላችሁ እንሥታችሁ ፣ የምጠይቃችሁን ሁሉ እንድትፈጽሙ እሻለሁ” አለ ዶን ኪፕቲ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

ነጋዴዎቹም አንዳች መልስ ሳይሰጡ ኮርቻዎቻቸው ላይ በጸጥታ ተቀመጡ ።

ዶን ኪፕቲ ደሙ ፈላና ፣ “እንዴ! ጸጥ አላችሁ! እን ግዲያው ጠላታችሁ መሆኔን ተረዱ ፤ እዚችው ቦታ ላይ አሁኑኑ እፋለማችኋለሁ” አለ በቁጣ አንደበት ።

በኮርቻው ላይ ተመቻችቶ ጦሩን ሰበቀ ። ነጋዴዎቹ ግን ንግግሩን ከምንም ስላልቂጠሩ መልስ ሳይሰጡት ቀሩ።

“ፈርታችኋል መሰለኝ እናንተ ቡከኖች! አንድ በእንድ ኑልኝ ። ብትፈልጉ ሁላችሁም በአንድነት ግጥሙኝ!

ለፍልሚያው ዝግጁ ነኝ!” አለ ጀግናው ዶን ኪኾቴ ገብታው ላይ ሆኖ ድምፁን ከፍ አድርጎ ። ከዚያም ፈረሱን ኮርኩሮ በሚያስፈራ እንቅስቃሴ ለጉድ ወደሚመለከቱት ነጋዴዎች ቁልቁል ጋለበ ። ፈረሱ ሮሲናንቱ ገራም ባይሆን ኖሮ ፣ ከባድ አደጋ በደረሰ ነበር ። ነገር ግን ነፃ ግብታ ፈረሰ ካያ ሚትር እንደ ተራመደ ተደነታት። እመካል መንገድ ላይ ተንከባለለ ። ዶን ኪኾቴም በጭንቅ ላቱ አቧራው ላይ ተተከለፍ ከዚያው ተዘረረ ። ረዥም ጦሩ ከእጁ ተፈትልኮ ከመንገድ ወዲያ ማዶ አራመቻው ጠብጥ ወደቀ ። ጋሻው ደም በአንድ በኩል ቁጥቋጦ ጠብጥ ገብቶ ተመሰገ ። ጀግናው ዶን ኪኾቴ አቧራ ላቧራ ሲንከባለለ ላየው የሚያሥቅ ነበር ። የሻገተው ጥሩር ከብደት ከወደቀበት እንዳይነጣ ከመሬቱ ጋር አጣብቆና ተጭኖ ያዘው ።

አቧራው ጠብጥ ወደቀ ፣ አንዳች ረዳት አጥቶ በነበረበት ወቅት እንኳ ፣ አንደበተ ጀግና ነበር ። “ጠብቁኝ እናንተ ፈሪዎች! ሽሽቱ ወዴት ነው? የወደቀሁት በፈረሱ ጥፋት እንጂ በኔ ስሕተት አይደለም” እያለ ይጮህ ጀመር ።

ነጋዴዎቹ በጣቅ ፍርስ አሉ ። ከሚያሳዝነው ሁኔታው ይልቅ ፣ ጀብደኝነቱ አስገርሟቸው ሁሉቹም ጥላቸውን ዘርግተው ሽቅብ ተራራውን ተያያዙት ። ሆኖም ከበቅሎ ጫኞቹ አንዱ መልካም ምግባር የጉደለው ሰው ነበር ። ጌታው ‘ፈሪ’ ተብሎ መሰደቡ አበሳጭቶት ፣ ተሽቀንጥሮ የወደቀውን የዶን ኪኾቴን ጦር አንሥቶ ከሰበረው በኋላ ረዘም ባለው ጉማጅ የዶን ኪኾቴን ወገብ እንክት አድርጎ እጁ እስኪዘል ድረስ ደበደበው ።

ይህም ሁሉ ሆኖ ዶን ኪኾቴ አልተበገረም ። የዱላ መግት ቢወርድበትም አግሮቹን እያወራጩ ጠላቶቹ የቻ

ሉትን ሁሉ እንዲያደርጉ ተፈታተኛቸው ። እንዲያውም ድምፁን ከፍ አድርጎ፤ “ብትፈልጉ እረዱኝ እንጂ፤ የኔዋ አመቤት ሆይ ዱልሲኒያ በዓለም እቻ የሌላት ውብ መሆኗን አሁንም አረጋግጣለሁ!” አለ ዶን ኪቮቴ፤ እዚያው እንደ ተዘረረ ።

በመጨረሻም ፡ በቅሎ ነጂው ዶን ኪቮቴን ትቶ ፡ በቅሎኹንና ጌታውን ተከትሎ መንገዱን ቀጠለ ። ዶን ኪቮቴም ብቻውን እንደ ሆነ ካረጋገጠ በኋላ ፡ ከወደቀ በት ተነሥቶ በእግሮቹ ሊቆም ሞክረ ። እንኳንስ ተደብድቦ ፡ አጥንቶቹም ተቀጥቅጠው ቀርቶ ፡ ቀድሞውን ሰበሀን ዶን ኪቮቴ ለንቋሳ አልነበረም?

ዶን ኪቮቴ ፡ በጀርባው ተንጋሎ ረዳት እጥቶ ሳለ እንደ አራሽ እንደ አጋጣሚ በዚያ በኩል መጣ ። ይህ አራሽ እህል አስፈጭቶ በአህያው ጭኖ ወደ ቤቱ በመመለስ ላይ የሚገኝ የዶን ኪቮቴ መንደር ሰው ነበር ። ገበሬዉ ዶን ኪቮቴን ጠጋ ብሎ ሲመለከት ፡ አቧራ ላይ የተዘረረ ጥፋር ለባሽ ፈረሰኛ ሆኖ አገኘው። አህያዉም ከመንገድ ዳር ቆሞ ሣር ይግጥ የነበረውን ሮሲናንቱን ጠጋ ብሎ በማሸተት የእንስሳ ለእንስሳ ትውውቅ ማድረግ ጀመረ ።

“ጤና ይሰጥልኝ፤ ውድ ወዳጄ?” አለ ገበሬዉ ድምፁን ከፍ አድርጎ ። ቀጠል አደረገናም ፡ “ምን ሆነሃል?” አለው ።

ዶን ኪቮቴ መልስ አልሰጠም ። ወደ ሰማይ እንጋጠ ፡ ከመጸሐፍት ውስጥ ያነበባቸውን ረዣዥም ዐረፍተ ነገሮች እንደ ውዳሴ ይደግም ጀመር ።

መንገደኛዉ ገበሬም ፡ “እረ ይህ ሰው ናላውን ስቷል” እያለ አገመተመተ ። ከዚያም የጠረኛዉን ቀኔ

ከፊቱ ላይ ገለጥ አድርጎ ተመለከተ ። በአረንጓዴ እራሬ
ጨርቃ ጨርቅ የተተበተበ ፣ በቁርጥራጭ ካርቶን የተለ
በጠ ቅር ሆኖ ፣ ያ በቅሎ ጫኝ በቡጢና በርግጫ የበታ
ተነውን ቅር ነበር፤ ዶን ኪሾቱ ራሱ ላይ የደፋው ። መንገ
ደኛው ገበሬ የጦረኛውን ገጽ እንዳየ ፣ ወዲያው ማንነቱን
በወቀና ፡

“መልካሙ ጐረቤቴ ኪሻና እንዴት እዚህ ልት
መጣ ቻልክ? ምንስ ደረሰብህ?” ብሎ ጠየቀው ። ምስኪኑ
ዶን ኪሾቱ ግን ምንም ሳይናገር ፣ ከመጸሕፍቱ ውስጥ
ያጠናቸውን ጥቅሶች ይተረትር ጀመር ። እንደ እውነቱ
ከሆነ ግን ፣ ትንፋሽ የሚያሳጣ ከባድ ድካምና ጉዳት ደር
ሶበት ነበር ። ገበሬው በብዙ ድካምና ጥረት ዶን ኪሾቱን
ከተጋደመበት አንሥቶ ፣ አህያው ላይ በደረቱ ተደፍቶ
እንዲተኛ አደረገ ።

የጦረኛውን ጥሩር ፣ ቅርና የተሰባበረውን ጦር እንኳ
ሳይቀር ሰባስቦ ባንድነት ሮሲናንቴ ጀርባ ላይ ጠፍሮ
ጫነ ። ገበሬው ሁሉም ነገር መስተካከሉን ካረጋገጠ በኋላ
ፈረሱን በልጓሙ ፣ አህያውን በመሳቢያው እየጐተተ
እሱ ከፊት ሆኖ የቤቱን መንገድ በዝግታ ተያያዘው ።
የዶን ኪሾቱ መቁሰልና መጐዳት እያሳዘነው ፣ ወደ ኋላ
መለስ እያለ ፣ በለሰለሰ አንደበት ቢያነጋግረውም ፣ ገበ
ሬው አንዳች መልስ አላገኘም ። ዶን ኪሾቱ አህያው ላይ
ሆኖ ያቃስትና ያጉመተምት ጀመር ። የደረሰበትን ችግ
ርና ፈተና ለገበሬው ሳይገልጽ ፣ እዚህ መከራ ላይ የወ
ደቀበትን ሳይናገር ፣ በጣም ያማርራል እንጂ ፣ ምክንያቱን
ግን አይገልጽም ።

“ውድ ወዳጄ ኪሻና እኔ ግን እንደሆንኩ ያወቅኸኝ
አልመሰለኝም” አለ መንገደኛው ገበሬ በመጨረሻ ።

“ያንተ መታወቅ አይደለም ቁም ነገሩ ፤ እኔ ማን ነኬን በቅጡ በውቀዋለሁ ። ዋናው ነገር ግን እኔ ብቻዬን አይደለሁም ። ብዙ ጀግኖች ተሰብስበው እንድ የሆንኩ ፤ ታላቅ ጥሩር ለባሽ ፈረሰኛ ነኝ” አለ ዶን ኪኾቴ ፤ ራሱን እንደ ደፋ ።

ዶን ኪኾቴና መንገደኛዉ ገበሬ መንደራቸው ሲያርሱ በሐይ ጠልቃ ደንገዝገዝ ብሎ ነበር ። ዶን ኪኾቴ እንዲያ ተገብቶ ፤ ተደብድቦና ቆስሎ በሚገኝበት ሁኔታ ጥንት የሚያክብሩት ገብሬቶች እንዲያዩት ገበሬው አልፈለገም ። ስለሆነም እስኪመሽ ድረስ ከመንደራቸው ወጣ ካለ ቁጥቋጦ ውስጥ ለመቆየት ወሰነ ። መምሸቱን ካረጋ ገጠ በኋላ ፤ ገበሬዉ ዶን ኪኾቴን ወደ ቤቱ ወሰደው ።

በዝግታ ወደ በሩ ሲጠጋ ፤ ከቤቱ ውስጥ የሰዎች ድምፅ ይሰማ ነበር ። የመንደሩ ንስሐ አባትና ወዳጁ የነበረው ጸጉር አስተካካይ እዚያው ዶን ኪኾቴ ቤት ውስጥ ነበሩ ። እነዚህ ሁለት ሰዎች የዶን ኪኾቴ ገብሬት ክመሆናቸውም በላይ ፤ ዘወትር ማታ ማታ እየመጡ ከኦርሱ ጋር በጭውውት ጊዜያቸውን የማሳለፍ ልምድ ነበራቸው ።

ከዶን ኪኾቴ ጋር የነበረው ገበሬ ፤ ሰዎቹ ምን እንደ ሚያወሩ ወደ በሩ ተጠግቶ ያዳምጥ ጀመር ።

የዶን ኪኾቴ ሠራተኛም በሚያሳዝን ድምፅ ፡ “ምን ይሻላል ትላላችሁ? ጌታዬ ከጠፋ ሁለት ቀን ሆኖታል ። ፈረሱ ከጋጣ ፤ ጦርና ጋሻው ከጓዳ ፤ የቅድመ አያቶች አሮጌ ጥሩርም የለ” አለች ።

የንስሐ-አባቱ ‘እንዲያው የት ደርሶ ይሆን?’ በማለት ለማወቅ ጓጓ ።

“የት ደርሶ ነዉ የሚሉት? እሱማ ለዓለም ፤ ጥሩር ለባሽ ፈረሰኛነቱን ለማሳየትና ለማሳመን በፈረሱ ላይ

ሆኖ በመዘዋወር ላይ ነዋለ” ብላ ወራተኛዋ፡ “ንግግሯን ቀጠል አድርጋም፡ “ለዚህ ሁሉ ያበቁት፡ እነዚያ ራሱን በወቅር ደፍቶ ሲያነባቸው የነበሩት መጥፎ መጻሕፍት ናቸው” አለች በቅጭት ።

የእጎቱም ልጅ በብሽቀት አነጋገር፡ “ያላንዳች ጥር ጥር ይህ ሁሉ መዘዝ ሊመጣ የቻለው፡ በእነዚያ ጠንቀኛ መጻሕፍት ሳቢያ ነው ። መጻሕፍቱ ጅላ-ጅል አደረጉት ። እንዴ! ለዐርባ ስምንት ሰዓታት ያለ ማቋረጥ እንደሚያነብ እኔ ዐውቃለሁ ። እንዲያውም አንብቦ ከጨረሰ በኋላ መጻሕፍቱን አሸቀንጥሮ ጥሎ፡ ልክ ሻምላ እንደሚመዝና እንደሚዋጋ ዐይነት በሚያስፈራ እንቅስቃሴ ራሱን በማታለል እንደ ጠረኛ ይንጐራደድ እንደ ነበር አይቻለሁ” አለች ።

ወራተኛዉ ቀጠል አለችና፡ “እረ ከዚህ የባሰ አስፈሪ ነገሮች ሲፈጽም አይቻለሁ ። አንድ ቀን በዚህች ክፍል ውስጥ እየተሯሯጠ ‘ከትላልቅ የቤተ ክርስቲያን ደወል ቤቶችን ያህል የረዘመ ጭራቆች ገድያለሁ’ እያለ ሲፎክር ሰምቼዋለሁ ። ለዕብደት ያበቁት እነዚህ የሚያነባቸው መጻሕፍት ናቸው” አለች ወገቧን በሁለት እጆችዋ ይዛ ።

“በእርግጥ ነገሩ እውነት ነው” አለች የዶን ኪፕቲ የእጎቱ ልጅ ። “እነዚህ ጠንቀኛ መጻሕፍት ናቸው ለዕብደት ያበቁት ። በሙሉ መቃጠል አለባቸው” አለች በምሬት ።

“እውነትሽን ነው” አለና የንስሐ አባትዬው ንግግሩን በመቀጠል፡ “እነዚህ መጻሕፍት ናቸው አእምሮወን ዉና የነሡት ። በዛሬዋ ጀንበር ለፍርድ ቀርበው በእሳት መጋደት አለባቸው” አለ ።

ይህን ሁሉ ውይይት ዶን ኪሾቴና ገበሬዉ ከጨለማ
ውስጥ ሆነው ፡ ሲያዳምጡ ማንም አላያቸው ነበር ። ገበ
ሬዉ የሚበቃውን ያህል ከሰማ በኋላ ጊዜ ሳያባክን ፡

“ቢቶች! እዚህ ቤት! በሩን ክፈቱልን ። እነሆ ጥሩር
ለባሽ ፈረሰኞች በአጀብ መጥተዋል ፤ እስረኛም ይዘዋ
ልና ይከፈት!” አለ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

የቤት ሠራተኛዋ ከድንጋጤዋ የተነሣ ይዛው የነ
በረው መጥረጊያ ወደቀ ። የንስሐ አባቱና ጸጉር አስተ
ካካዩ ወደ በሩ ተንደርድረው ሲሮጡ ፡ የዶን ኪሾቴ
የአጎት ልጅም የሚበራ ሻማ ይዛ ተከተለቻቸው ። ዶን
ኪሾቴ አህያ ላይ ተጭኖ ባዩት ጊዜ ፡ ሁሎቹም ሊያቅ
ፉትና ሊደግፉት ወደ እርሱ ሮጡ ።

“ጠንቀቅ በሉ! በጣም ስለ ተገዳሁ ትዕግሥት ይኑ
ራችሁ ። ይህ ሁሉ ሊደርስ የቻለው ፈረሱ ጥሎኝ ነው ።
ወደ አልጋዬ ውሰዱኝ ፤ ያቺን ወጌሻ አርጋን ዳንም ጥሩ
ልኝና ቁስሌን ታክመኝ” አለ ዶን ኪሾቴ ፡ ሙትት ባለ
ድምፅ ።

“ይኸዋ! ብዬ አልነበረም!” አለች ሠራተኛዋ ለን
ስሐ አባትዬው እያንሾካሾከች ። “ጭንቅላቱ ሙሉ በእነ
ዚያ መጻሕፍት እኩይ ሐሳብ ተመልቷል” አለች ።

“ምንህ ላይ ነው የቆሰልከው አጎቴ?” ጠየቀች የእ
ጎቱ ልጅ በጉጉት ።

“ቆሰልክ? . . . እኔ አልቆሰልኩም ። ትንሽ ቅጥ
ቅጥ ነው ። ከዐሥር ጭራቆች ጋር ስፋለም ፡ ከፈረሴ ከሮ
ሲናንቴ ላይ ከፋኛ ወድቄ ጥቂት ጉዳት ደረሰብኝ ። እነ
ዚያን የመሳሰሉ ጭራቆች እናንተ በፍጹም አይታችሁ
አታውቁም ። እነዚያ ዓለምን የሚዞሩ ከንቱ ፍጡራን

ናቸው ። ታዲያ እኔ ብቻ ነበርኩ የተቋቋምኳቸው ።
አለ ዶን ኪፕቲ ፡ በኩራት ድምፅ ።

“ስሙት !” አለ ንስሐ አባትዬው ፡ ወደ ሠራተኛዋ ፊቱን መልሶ ። “ይኸውላችሁ የፈራነው ደረሰ ። የሚያወራው ሁሉ ስለ ጭራቆች ነው ። እነዚህ ጠንቀኛ መጻሕፍት ተበይኖባቸዋል ፡ ወዲያው መቃጠል አለባቸው ።” አለ በቁጣ ።

ዶን ኪፕቲን ከአህያው ጀርባ አወረዱትና ደጋግፈው ወደ ቤት ካስገቡት በኋላ ፡ ከሚወደው ወንበር ላይ አስቀመጡት ። ሁለቱ ሴቶች በብዙ ጥያቄዎች አጣደፉት ፤ ዶን ኪፕቲ ግን ፡ ጥቂት የሚቀመስ ምግብ እንዲሰጡትና ብቻውን እንዲሆን ወተወተ ። የፈለገውን አደረጉለት ። ራቱን ጥስቅ አድርጎ ከበላ በኋላ ፡ ደኅና እደሩ እንኳ ሳይላቸው ወደ አልጋው እየተጉተተ ሔደ ።

በመጻሕፍት ላይ የደረሰ ፍዳ

በማግሥቱ ማለዳ የንስሐ አባትዬውና ጸጉር አስተካካዩ ተመልሰው መጡ ። ዶን ኪፕቲ ድብን ያለ እንቅልፍ እንደ ወሰደው ነው ። እንዲያውም ሳይነቃ ከግማሽ ቀን በላይ ዐልፎታል ።

“ለሕመሙ ምክንያት የሆኑትን ነገሮች ልናስወግድ መጥተናል” አለና የንስሐ አባትዬው ፡ የእኅቱን ልጅ ዶን ኪፕቲ መጻሕፍት የሚያኖርበትን ክፍል ቁልፍ እንድትሰጠው ጠየቃት ።

እሷም ፈጠን ብላ ፡ “ይኸውልዎ ! የማያዳግም ሥራ እንደሚያከናውኑ ተስፋ አለኝ” አለችና ቁልፉን ሰጠችው።

በት መጸሐፍቱን ከፍተው ገቡ ። የበት ሠራተኛዎም ተከተለቻቸው ። በመቶ የሚቁጠሩ ትላልቅ ጥራዝ መጸሐፍትና ሌሎች አያሌ ትናንሽ መጸሐፍት በወጉ መደርደሪያ ላይ ንጽሕናቸውን ጠብቀው ይገኛሉ ። የዶን ኪኾቴ ንስሐ አባት የመጸሐፍቱን አርዕስት ያነብ ጀመር ።

“አንድ ጊዜ ቆይኝ!” አለችና የበት ሠራተኛዋ በአንድ በሚያንጸባርቅ ጉድጓዳ ግህን ውሃ ይዛ በፍጥነት ተመለሰች ። “ይኸውልም አባ በዚህ ውሃ ላይ ያግመው የክፍሉን ጥግ ጥግ (ጥጋት) አንድ ቦታ እንኳ ሳይቀር ፣ ይርጩት ። ርኩስ መንረስ አደጋ ሲያደርስ በየመጸሐፍቱ ውስጥ ሳይሸሸግ አይቀርምና ፣ ጸበሉ ወዲያው ያባርረዋል” አለች ።

የንስሐ አባትዬውም በነገሯ እንደ ማሾፍ ብሎ ፈገግ አለና ፣ ጸጉር አስተካካዩ መጸሐፍቱን አንድ በአንድ እንዲያቀብለው ጠየቀ ። የሚሰጠውን መጸሐፍት እየከፈተ አርዕስቶቹን መመርመር ጀመረ ።

“ይህን ያህል ሁሉም መጥፎ አይደሉም ። ምናልባትም ከመካከላቸው መቃጠል የማይገባቸው እንዳሉ ይታያል” አለ የንስሐ አባትዬው ።

“ፍጹም የማይሆን ነው ። አገሪቱን ጥፋት ያደረሱ በት እነዚህ ርኩስ መጸሐፍት ናቸውና ፣ አንዳቸውም ከመቃጠል አይድኑም” አለች የዶን ኪኾቴ የእኅት ልጅ ።

“ሁሉንም መጸሐፍት በመስኮት አሸቀንጥራችሁ ወርውሯቸው! ከዚያም እያነሣን ወደ ጓፎ ወስደን ጢሱ ማንንም በማያስቆጣ ሥፍራ እናጋያቸዋለን” አለች ኮስተር ብላ ።

ከሰዓት በፊት መጸሐፍቱን ሲመርጡና ሲጥሉ ዋሉ ፣ አብዛኛውን ጊዜ የንስሐ አባትዬው አንዳንድ ትላልቅ

መጻሕፍት ሲያጋጥመው ፡ መምረጡን እያቆመ በንባብ
ይጠምዳል ። ገደችን በጥንቃቄ እያገለበጠ ዘተመለጠ
ይመለከት ነበር ። አንዳንዴም ቀና ይልና ፡

“ይህን መጽሐፍ ማቃጠል አይገባም” ይልና የንሥሐ
አባትዬው ፡ ለራሱ ይጠቅመኛል የሚላቸውን ወደ ጉን
ያስቀምጣል ።

አብዛኛዎቹ ታላላቅ ቅጾች ፡ ስለ ጀግኖች ገድልና
ስለ ፍቅር የሚያወሱ በመሆናቸው ፡ በርግጥም በእነርሱ
ግምት ረብ አልነበራቸውም ። የንስሐ አባትዬው ዐይን
እኔያን ረብ የሌላቸውን መጻሕፍት የመለየት ችሎታ ነበ
ራቸውና ፡ ወደ ውጭ ተወርውረው በእሳት በመጋየት
የጥፋት ፍርዳቸውን እንዲቀበሉ ያደርግ ነበር ።

ቀትር ላይ ፡ ሁሉም መጽሐፍ ማገላበጡ እየደከማ
ቸው ሔደ ። የንስሐ አባትዬውም ፡ “ከእንግዲህ እነዚ
ህን መጻሕፍት አገላብጦ መመርመሩ ፋይዳ የለውም ።
ሁሉም መጥፎ ናቸውና ወዲያ ጣሏቸው” አለ በሰለቸ
አነጋገር ።

የቤት ወራተኛዎ እጅግ ደስ አላትና ፡ ጓሮ እሳት
አነደደች ። የንስሐ አባትዬውና ጸጉር አስተካካዩ ጥቂት
ዕረፍት በማድረግ ላይ ነበሩና ፡ ወራተኛዎ ፡ እንዲቃጠሉ
የተፈረደባቸውን ብቻ ሳይሆን ፡ እነዚያን አስደላች መጻ
ሕፍት ፡ የንስሐ አባትዬው ለራሱ መርጦ ለብቻ ያስቀ
መጣቸውን ጭምር እያነግች እሳት ውስጥ ጨመረቻቸው ።
ደኅናዎቹ መጻሕፍትም እንደ ደመራ ችቦ ነደዱ ።

ከቀትር በኋላ ፡ ዶን ኪፕቲም ከረዥም እንቅልፋ
ነቃ ። ሆኖም ፡ አጥንቱ ተቀጥቅጦ መላ ሰውነቱ ዝሏልና
መላወስ አልቻለም ። አልጋው ላይ እንደ ተጋደመ

የእኅቴን ልጅና ሠራተኛውን በየሰማቸው ሲጣራ ፡ መደ-
ከመ በድምፁ ይታወቃል ። ጥቂት ምግብ አቅርበውለት
ከቀማመሰ በኋላ ፡ እንደገና እንቅልፍ ወሰደው ። የንስሐ
አባትዬውም ፡ “በጸጥታ እንዲያርፍ ብንተወው ይሻላል”
አለና ሁሎቹም ትተውት ወጡ ።

ጀግናው ዶን ኪጾቴም ፡ ሁለት ቀን ሙሉ ከመኝታ
ከፍሎ አልተነቃነቅም ። የእኅቴ ልጅና የቤት ሠራተኛው
ተንከባክበው ስለያዙት ፡ ሥቃዩ እምብዛም አልተሰማውም
ነበርና ፡ ብዙም ሳያማርር ሕመሙን ያስታምም ጀመር ።

ዶን ኪጾቴ ፡ በእንዲህ ያለ ሁኔታ እቤቴ ተኝቶ ሳለ ፡
የንሥሐ አባቱና ጸጉር አስተካካዩ አዘወትረው ይገብኙት
ነበር ። አብዛኛውን ጊዜአቸውን ፡ የቤት መጻሕፍት የነ
በረኝውን ክፍል መግቢያ በዘዬ ለመድራን አዋሉት ።
የቤት ሠራተኛዋ ራሷ እንኳን በሩ በየት በኩል እንደ
ነበር በትክክል ለመናገር አዳጋች እስኪሆንባት ድረስ
ብልሃት በተመላበት ሁኔታ ደብዛውን አጠፉት ።

“የመጻሕፍት ቤቴን ክፍል ለማግኘት ካልቻለ የመ
ጻሕፍቴን ጉዳይ ወዲያው ይረሳል” አለ የንስሐ አባትዬው።

ዶን ኪጾቴ በአራተኛው ቀን ጥቂት መራመድ
ቢቻልም ፡ ይህን ያህል በራሱ ወይም በአካባቢው ባለ
ነገር ሊተማመን አልቻለም ።

ትንሽ ሻል እንዳለው ፡ በመጀመሪያ ያደረገው ቤተ
መጻሕፍቱን መፈለግ ነበር ። ድክምክም ባለ ርምጃ በላ
ሎኑ አቅጣጫ በመሔድ በሩን ለማግኘት ፍለጋውን ቀጠለ።
የግድግዳው አቅጣጫና በሩ የነበረበትን ሊያውቅ ችሏል ።
ነገር ግን ፡ ከወዲያ ወዲህ ቢጸጥጥ ፡ ዐይኑን ገልጉሎ አካ
ባቢውን ቢቃኝ ፡ በሩ የነበረበትን ግድግዳ ማግኘት ተሳ
ነው ።

በመጨረሻም ተስፋ ቆርጦ ፍለጋውን ቢያቆምም ፡
ይህንን ጉዳይ ግን ለማንም አልተነፈሰም ።

በማግሥቱ የቤት ሠራተኛዋን ጠርቶ ፡ “ወደ ጥናት
ክፍል የሚያመራው መንገድ የጠፋብኝ መሰለኝ” አላት ።

“የምን የጥናት ክፍል? የጥናት ክፍል የሚባል እዚህ
ቤት ውስጥ ጨርሶ የለም” አለችው ፈርጦም ብላ ።

“እዚህ በፊት ብዙ መጻሕፍት ያሉበት የጥናት ክፍል
እንደ ነበረኝ እርግጠኛ ነኝ” አለ ዶን ኪሾቴ ።

“እሱማ የመቸውን ነው የምትለው? ከብዙ ጊዜ
በፊት ነበር ። ነገር ግን ፡ አንተ ታመህ በነበርክበት ወቅት
በየመጻሕፍቱ ውስጥ ስለ ነርሱ ታነብ የነበሩት እኒያ እኩይ
አጋንንቶች የጥናት ክፍሉን ብቻ ሳይሆን ፡ መጻሕፍቱ
ንጥ ጭጥር ወሰዷቸው” አለችው የቤት ሠራተኛዋ ።

ዶን ኪሾቴ አጥረመረመ ። የእኅቱ ልጅም ፡ እው
ነት ነው አጉቴ ፤ አጋንንት ነው ቤተ መጻሕፍቱን እንዲህ
ያደረገው ። እንዲያውም አንድ ቀን እሳት በሚተፋ ደራ
ጎን ሲጋልብ መጣና ፡ መብራት አብርቶ ወደ ጥናት ክፍ
ልህ ገባ ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ፡ በጭስ መውጫው በኩል
ወጥቶ ሲሔድ ፡ ቤቱን በሙሉ በጭስ ሞልቶት ነበርና ፡
ዐይናችን ማየት አልቻለም ነበር ። ከዚያም እኛ መጻሕፍ
ትህንና የጥናት ክፍልህን ፈልገን ለማግኘት ተሳነን”
አለችው ።

ዶን ኪሾቴም ፡ “ይህን ያደረገው ማን እንደሆነ ዐው
ቃለሁ ። የታወቀው አጋንንት ‘ፍሬስቶን’ ነው ። ጠላቱ
እሱ ነው” አለ ።

“እውነትከን ነው አገሪቱ ። ‘ፍሬስቶን’ ወይም
‘ፍሬስቶን’ መሆን አለበት፤ ለማንኛውም ስሙ በ‘ቶን’
ነው የሚያልቀው” አለች የእኩቱ ልጅ ።

“በጣም መጥፎ ፍጡር ነው ። እንዲያውም ሌላ ክፉ
ነገር እንደሚያደርሱብኝ አልጠራጠርም ። እኔ የት እንደ
ምኖር ስለሚያውቅ ዘወትር ይመጣል ። እኔ ግን ፈጽሞ
አልፈራውም ። አንድ ቀን ራት ለራት ተጋጥመን እንደ
ማደባደው ግን አልጠራጠርም” አለ ዶን ኪሾቲ፤ ከራት
በተመላበት አነጋገር ። መክራ ከደረሰበት ወዲህ ተንቀሳ
ቅሶ የማያውቀው ዶን ኪሾቲ፤ እኒያን ደካማ እጆቹን ዘር
ግቶ ጎራያውን ከተንጠለጠለበት አውርዶ ።

‘ወዮልህ ፍሬስቶን ፍሬስቶን ! የዶን ኪሾቲ ዲላ
ማንቻን ታላቅ ጀግንነት የምትረዳበት ቀን ሩቅ አይሆ
ንም’ እያለ ከወዲያ ወዲህ ይንጎራደድ ጀመር ።

አንጋች መረጣ

ዐሥራ አምስት ቀን ያህል መልካሙ አዛውንት ዶን
ኪሾቲ ከቤቱ ውስጥ ከረመ ። በመኖሪያ ቤቱ ውስጥ በመ
ዘዋወር በቆየባቸው ጊዜያት ሁሉ የተደሰተና የረካ ይመ
ስል ነበር ። የቤተ መጻሕፍቱ መጥፋት ግን እምብዛም
አላስጨነቀው ። እንዲያውም ጉዳዩን በማቃለል ።

“እውነተኛ ጀግና በሕይወቱ ላይ የደረሰበትን ፈተና
ሁሉ ለመቋቋም ቆራጥ መሆን ይኖርበታል” አለ ዶን
ኪሾቲ፤ ኮስተር ብሎ ።

የንስሐ አባትዬው፤ በየቀኑ እየተጠራ ይጎብኘውና
ስለ ብዙ አስደሳች ጉዳዮች ብዙ የሚያስደስቱ ቃሎች

ተለዋውጠዋል ። ሆኖም ፣ ዶን ኪሾቴ ከንግግሮቹና ከጭ
ውውቶቹ ማክተሚያ ላይ ፣ በአኢምሮው ውስጥ እንደ
ከፍተኛ ቁም ነገር ወደ ፍጠረው ሐሳብ ይመለሳል ።

“ውድ ወዳጄ ሆይ! እኔ ለንገርዎት ። አያሌ ጥፋር
ለዛጃ ፈረሰኞች ቢኖሩ ኖሮ ዓለም በተሻሻለች ነበር፤ ዛሬ
እኛ በጣም የምንፈልገው ብዙ ጦረኞች ጀግኖች ነው”
ይለዋል ካህኑን ። ከአንድ ሰዓት በላይም ፣ ደስ ስለሚ
ለው ጉዳይ ፣ በረዥሙ ይናገራል ። ደጉ የንስሐ አባትም
ከንገቱን አቀርቅሮ ፈገግ ይላል ። ምስኪኑን ጓደኛውን
ማስደለትና ዶን ኪሾቴም እንደ ፍላገቱ መሆን እንዳ
ለበት የንስሐ አባትዬው ያውቅ ነበር ።

ቀናት ባለፉ ቁጥር ዶን ኪሾቴ መሰልቸት ይታይ
በት ጀመር ። ቤቱ በጣም ጸጥታ የሰፈነበት ሆነበት ።
ጦሩን ይዞ በፈረሱ ጋልቦ ፣ ሌላ የጀግንነት ጀብዱ ለመ
ፈጸም ጉጉቴ እየለበት ። ከዚህ በስተቀር የሚያስበውም
ሆነ የሚናገረው ሌላ ጉዳይ አልነበረውም ።

ከንስሐ አባትዬው ጋር ጭውውት ሲያደርጉ “...
ግን አንድ የሚገብድለኝ ነገር አለ፤ ጋሻ ጃግሬ (አንጋች) ማግ
ኘት አለብኝ ። ባነበብኳቸው መጸሕፍት ሁሉ ማንኛ
ውም ጀግና በተጓዘበት ሥፍራ ታማኝ አንጋች እንደ ነበረ
ውና ፣ ጀግናውም ግዳይ ሲጥል የዐይን ምስክር የሚሆን
ሰው እንዳለው አረጋግጫለሁ” አለ ዶን ኪሾቴ ። የን
ስሐ አባትዬውም ፈገግ ብሎ ዝም አለ ።

በዶን ኪሾቴ መንደር ውስጥ ሳንሹ ፓንሳ የሚባል
አንድ ድሀ ሰው ይኖራል ። ይህም ሰው የቀን ሠራተኛ
በመሆኑ በዶን ኪሾቴ እርሻ አካባቢ አንዳንድ ጊዜ እየ
ተቀጠረ የቀን ሥራ የሚሠራ ነበር ። ታማኝ ፣ ግን ምንም

ያልነበረው ምስኪን ነበር - ድህንቱ በገንዘብም በአእምሮም የሆነ ።

ዶን ኪቸቴ : ስለዚህ ሰው በሐሳቡ ያወጣ ያወርድ ጀመር ። በየቀኑ ዶን ኪቸቴና ሰውየው በአውራ መንገዱ ላይ እየተንሸራሸሩ ያወጉ ጀመር ። ይህም ሰው ዶን ኪቸቴ ለአንጋችነት ይሆነኛል ብሎ የተመኘው ዐይነት ሆኖ አገኘው ።

በመጨረሻም : ዶን ኪቸቴ ጉዳዩን እንዲህ ሲል አነሳለት ። “ፓንሳ ! ጥሩ ለባሽ ፈረሰኛ ስለሆንኩ : በቅርቡ ለጀግንነት ተግባር እሠማራለሁ ። የኔ አንጋች ሆነህ ከእኔ ጋር ከመጓዝ በስተቀር ሌላ የተሻለ አማራጭ አይኖርህም ። ከእኔ ቀጥለህ ታላቅ ዝናን እንደምታተርፍ ቃል እገባለሁ” አለ ዶን ኪቸቴ ።

ሳንቾም ድምፁን ከፍ አድርጎ : “ ዝና አሉ ጌታዬ ? ይኸ ዝና የሚሉት ነገር ምንድን ነው ? ” ሲል ጠየቀ ።

“ስምህ በታዋቂነት በየሰዉ ሁሉ አፍ ይገባል ማለት ነዋ ! ታላላቅ ወይዛዝርትና መኳንንት መያህን እያነሡ ስለ አንተ ያወጋሉ” ሲል ዶን ኪቸቴ መለሰ ።

“ይህማ እንዴት ድንቅ ነበር ! ” አለ ሳንቾ ።

“ይህ በቅርቡ የሚፈጸመው የጀግንነት ተግባር ጊዜ እውን ይሆናል ። እንዲያውም ድል መትቼ አንዲት ደሴት መያዜ አይቀርም ። ከዚያ በኋላ አንተ ከእኔ ጋር ከሆንክ የደሴቷ አገረ ገዥ አደርግሃለሁ” አለ ዶን ኪቸቴ ።

“ስለ ደሴት እንኳ እምብዛም የማውቀው ነገር የለም ። ሆኖም የአንድ ደሴት ገዥ መሆን አልጠላም ። ስለሆነም በመጀመሪያ የምትይዛት ደሴት ገዥ እንድሆን ቃል ከገ

ባህልኝ ጋሻ ጃግሬህ(አንጋችህ) እሆናለሁ ። ካንተም ጋር በመጓዝ ፈቃድህን ሁሉ እፈጽማለሁ” አለ ሳንች ፓንሳ ።

“ቃል እገባለሁ!” አለ ዶን ኪኾቴ ፡ “አዎ! አንጋች ትሆናለህ ። የድካሜ ተካፋይ እንደ መሆንህ የግዳዩም ትሆናለህ” በማለት ዶን ኪኾቴ ድምፁን ከፍ አድርጎ ተናገረ ።

ከአንጋች ምልመሳ በኋላ ፡ የቀረው ጊዜ ዶን ኪኾቴ በሥራ የተወጠረባቸው ቀናት ነበሩ ። የእርሻውን እኩሴታ በመሸጥ ለኪሱ የሚሆን ገንዘብ ቋጠረ ። የተሰበረውን ጥሩር ጠጋግኖ ሲያበቃ ፡ ከአንድ ጐረቤት ወዳጁ ሳይ ጦር በውሰት አገኘ ። እርጌ የብረት ቁሩን ደኅና አድርጎ በማሠሪያ ተብትቦ ጠጋገነ ።

በመጨረሻም ሁሉም ነገር ዝግጁ ከሆነ በኋላ ፡ ጀግናው ጦረኛ ከሳንች ፓንሳ ጋር ለመወያየት ፡ ወደ አውራጐዳናው ወጣ አለ ። በምን ሰዓት መነሣት እንዳለባቸው ለሳንች ፓንሳ ምክር ሊያካፍል ፈለገ ።

ሳንች ፓንሳም ፡ “ዝግጁ ሆኖ እጠባበቃለሁ” አለ ።

“መያዝ ያለብህን ለጉዞ አስፈላጊ ነገሮች ሁሉ መዘጋጀታቸውን ርግጠኛ ሁን! ከሁሉም ይልቅ ትልቁን ኮረጃህን መያዝ አለብህ” አለ ዶን ኪኾቴ ።

“በርግጥ እርስዎ ያሉኝን አደርጋለሁ ጌታዬ ። እንዲሁም ያንን ግራጫ አህያዬን ይገኘው እመጣለሁ፤ ምክንያቱስ? ቢሉ ብዙ በእግር የመጓዝ ልምድ ስለሌለኝ ነው” አለ ሳንች ፓንሳ ።

በሳንች ፓንሳ አነጋገር ዶን ኪኾቴ ግራ ተጋባ ። ባነበባቸው መጻሕፍት ሁሉ ፡ የየትኛውም ጥሩር ለባሽ

ፈረሰኛ ጋሻ ጃግሬ በአህያ ሆኖ ጌታውን ሲያጅብ የሚገልጽ ሊታወቅው አልቻለም ። ቢሆንም የሳንቸን ሐሳብ ሊቃውን አልፈለገም ። ምክንያቱም በአሁኑ ጊዜ ጠቃሚ ሆኖ ያገኘውን የሳንቸን ሐሳብ ሊያጣ አልፈለገምና ።

“ግራጫ አህያን ? ትክክል ነህ ! . . . የዕድልህ መልካም ዕጣ ጥሩ ፈረሰ እስኪያጋጥምህ ድረስ ፣ በአህያህ ተቀምጠህ ልትከተለኝ ትችላለህ ። እንዲያውም በመጀመሪያ የሚያጋጥመን ባለጌ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ድል ከተመታ በኋላ ፣ ፈረሱን ለአንተ እንዲያስረክብ የማደርግ መሆኔን ቃል እገባለሁ” አለ ዶን ኪፕቲ፣ በኩራት መን ፈሰ ።

ሳንቸ ፓንሳም ፣ “ከሌብ አመሰግናለሁ ጌታዬ ። ነገር ግን ሠንጋ ፈረሰ ከምጋልብ ፣ አህያ መጋለብ ልክ በቤቴ ውስጥ በምችት እንዳለሁ ያህል ይሰማኛል” አለ ሳንቸ ፓንሳ፣ ሁለቱም ለጉዞው ተዘጋጁ ።

በወፍጮ ቤቶች ላይ የተከፈተ ጦርነት

በማግሥቱ ፣ ጀግናው ዶን ኪፕቲና ጋሻ ጃግሬው ሳንቸ ፓንሳ በማለዳ ጉዞአቸውን ጀመሩ ። ከቀበሌአቸው ነዋሪ አንዱን እንኳ ሳይሰናበቱ፣ ሹልክ ብለው መንደራቸውን ለቀው ወጡና ጉዞአቸውን ተያያዙት ። ፀሐይ ብርሃንዋን ስትፈነጥቅ ለመጓዝ የፈጠኑበት ምክንያት ፣ ማንም ዳካቸውን እንዳይደርስበት በማሰብ ነው ።

ዶን ኪፕቲ፣ ጥሩሩን ከነሙሉ ትጥቁ ለብሶ ፣ ከሲታ ፈረሱ ሮሲናንቴ ላይ ጉብ ሲል፣ በዓለም ከፍተኛው ቆፍጣና ጀግና መሆኑ ተሰማው ። እውነትም ግርማ ሞገሱ የሰጠ ለመሆኑ ጥርጥር የለውም ። ጋሻ ጃግሬው ሳንቸ ፓን

ሳም ቢሆን አሁን ጀርባ ላይ መነኩሴ መሰሉ ተቀምጦ ፣
ሁለት እግርጌ መራት እየነኩ የውግ ትምህርትን በጥንቃቄ
በኩል ፣ ኮረጃውን በሌላ በኩል ፣ አንጠልጥኮ ነበር የግ
ጓዘው ። በሳንቾ ፣ አእምሮ የሚመላለሰው ግን በቅርቡ
ገዥ ስለ ሚሆንበት ደሴት ጉዳይ ነበር ።

ፀሐይ በተራሮች አናት ብርሃንሃን መራንጠቅ ሆኖ
ረቶ ። ሁለቱ ተጓዦች የሞንቲያን መካከ እያቆራረጠው
መንገዱን ፋት አሉት ። ሁለቱም ተጓዦች በቅርቡ ግላ
ማና ግብ ሐሳባቸው ስለ ተወጠረ ፣ ጭውጦት ማድረግ
እንኳ አልቻሉም ነበር ።

ከረዥም ጉዞ በኋላ ፣ ሳንቾ ፓንሳ ትንሽ ተንራሽ አልፎ
“ጀግናው ጌታዬ ሆይ! ቃል የገቡልኝን የደሴቱን ጉዳይ
እንዳይዘነጉብኝ አድራ እላለሁ ። ደሴቱ የራሳገውን ያህል
ሰፊ ቢሆንም ፣ በደንብ እንደማስተዳድረው እርግጠኛ ነኝ”
አለ ።

ዶን ኪፕቲም ፣ መልስ ለመስጠት ክብር እየተሰማው ፣
“ወዳጄ ሳንቾ ሆይ! ማንኛውም የወር ጀግና ደሴቶችን
በድል አድራጊነት ከያዘ በኋላ ፣ የራሱን ጋሻ ጃግሬ ገዥ
አድርጎ መሾም ወግና ደንብ እንደሆነ ማወቅ አለበት ።
እና ፣ ያንን ወግና ደንብ መጠበቅና መፈጸም ግዴታዬ ነው”
አለ ዶን ኪፕቲም ።

“እውነትም እርስዎ አቻ የሌለዎት ጌታ ነዎት”
አለ ሳንቾ ፓንሳ በረገገታ ፣ ልዩ የደስታ ከበር እየመታ ።

ዶን ኪፕቲም ፣ “እንዲያውም ያንን ጥሩ ወግና ደንብ
ይበልጥ ላሻሽለው አስፎክላር ። ከአንድ ይልቅ ምሳሌትና
አራት ደሴቶች አድርጌ አንተን የነዚያ ሁሉ አስተዳዳሪ
ባደርግህ ምን አለበት?” አለ ፀኑፊት መንፈስ ።

“ከዚህ ይበልጥ እኔን የሚያስደስት አንዳችም ነገር በዓለም ሊኖር አይችልም” ሲል ሳንቾ መለሰ ።

ይህን እያወጉ ሲጓዙ ከዋሉ በኋላ ፡ በነፋስ ኃይል የሚሸከረከሩ አያሌ የወፍጮ ቤት መዘውር አውታሮች ካሉበት ሥፍራ ደረሱ ። ሠላሳኛ ዐርባ የሚሆኑት እኔህ የወፍጮ ቤት መዘውር አውታሮች በመስኩ ላይ ጉች ብለዋል ። ነፋስ በነፈሰ ቁጥር ረዣዥምና ነጫጭ መዘውሮቻቸው የሚያደርጉት አስቀያሚ እንቅስቃሴ ተመልካችን የሚያሸብር ነበር ።

ዶን ኪቮቴ ፡ ጎዳናው መኻል በድንገት የፈረሱን ልጓም ገታ አድርጎ ቆመና ፡ “ይኸውልህ! ይኸውልህ!” እያለ ከጮኸ በኋላ ፡ «ዕድሳችን አማረ ሳንቾ! እዚያ ማዶ ተመልከት! ቢያንስ ቢያንስ ሠላሳ ግዙፍ ጭራቆች ይታዩኛል ፤ ገጥሜ ሁሉንም ልወጋቸው አስቢያለሁ ። ተዋግቼ ድል ከመተኝቸውና ሁሉንም ካረድኳቸው በኋላ ከእነርሱ በምንማርከው ሀብት እንከብራለን” አለ ወኔውን ለፍልሚያ ቀስቅሶ ።

“የምን ጭራቆች?” ሳንቾ ፓንሳ ጠየቀ ።

“ምን ነካህ? እኔያ ከፊት ለፊታችን መስኩ ላይ የተገተሩት ናቸው! ረዣዥም እጆቻቸውን ተመልከት እንጂ! እንዲያውም የእነርሱ ዝርያዎች ርዝመቱ ከሁለት ኪሎ ሜትር የሚበልጥ የጦር መሣሪያ እንደሚይዙ አንብቤ አለሁ” አለ ዶን ኪቮቴ ትንሽ ቆጣ ብሎ ።

“አረ ጌታዬ በቅጡ ይመልከቷቸው ። ጨርሶ ጭራቆች አይደሉም ። በነፋስ የሚሸከረከሩ አውታሮች ናቸው ። እጆች አይደሉም” አለ ሳንቾ ፓንሳ ፈርጠዎ ብሎ ።

“ወዳጄ ሳንቾ” አለ ትክ ብሎ እየተመለከተው ፡

“ለጆግንነት ተመግርተህ እንደማታውቅ ግልጽ ነው። እኔህ የምታያቸው ጭራቆች ለመሆናቸው እኔ እርግጠኛ ነኝ። ፈርተህ እንደሆነ ሐይህ ተሸሸግና ጸልይ፤ እኔ ግን አሁኑኑ አጠቃቸዋለሁ።” አለ ዶን ኪሹቲ በድፍረት አነጋገር።

አንድ ቃል ሳያተነፍስ ፈረሱን ሮሲናንቲን ኮርኩሮ በቀጥታ ወደ ወፍጮዎች መዘውሮች (ክንፎች) በወኔ ተፈተለከ።

“እናንተ በከኖች ነቅነቅ እንዳትሉ! ባላችሁበት ቁሙ! ከሁላችሁም ጋር በተጥተኛ ፍልሚያ ሊገጥማችሁ ይፍጥ ከመጣ አንድ ቆራጥ ጆግና ፊት እንዳትፈረጥጡ” እያለ ዶን ኪሹቲ ያምባርቅ ጀመር።

በዚያን ወቅት ነፋሱ የወፍጮዎቹን መዘውሮች ማንቀሳቀስ ጀምሮ ነበርና፤ ንግግሩን ሰምተው ሊቋቋሙት የተዘጋጁ መሰለ — እንቅስቃሴያቸው።

ዶን ኪሹቲ ጥቂት ቆም አለና፡ “የውበች ውብ የሆነሽው የጌዋ ዱልሲኒያ ሆይ! በዚህ አደገኛ ፍልሚያ እንድታግዝኝ እማፀንሻለሁ!” አለ ድምፁን ከፍ በማድረግ። ከዚያም ያንን ረዥም ጦሩን ሰብቆ፤ ጋሻውን በክንዶቹ ወጥሮ አነገበና፤ ሮሲናንቲን ኮርኩሮ በከፍተኛ ፍጥነት በቅርብ ወደሚገኘው የወፍጮ ማዞሪያ ተምዘገዘገ።

ያ ረዥም ጦር በኃይል በሚሸከረከረው በአንደኛው መዘውር ወፍጮ ሲሰካ፤ ከመቅጽበት ከጀግናው እጅ አምፎጦ ወደላይ ጉኖ ወዲያው ከመሬት ተንኮትኩቶ ተሰነጣጠረ፤ ጆግናውና ፈረሱ ተፈናጥረው ወደቁ። ከአሽከርካሪቱ ፍጥነት የተነሣ ዶን ኪሹቲ በወደቀበት ሥፍራ ሰማይና ምድሩ ዞረበት፤ የፈረሱና የዶን ኪሹቲ አወዳደቅ የሚያሳዝን ነበር።

ሳንቾ ፓንሳ፡ ተደናግጦ ግራጫ እህያው የቻለችውን ያህል እንድትጋልብ አድርጎ፡ ምስኪኑ ጌታው ከወደቀ በት ሥፍራ ደረሰ ። ጌታው በሚያሳዝን ዑኔታ በመንገዱ ዳርቻ ወድቋል። የራስ ቀሩ ወልቆአል፤ ጋሻው ወዲያ ይጣ ተፈናጥሮአል።

ሳንቾ ፓንሳ ጠጋ ብሎ፡ “ጌታዬ እኔን ሊያመስግኑኝ ይገባል፤ ቀደም ብዬ በነፋስ ጋድላ የሚሸከረከሩ መዘውር ወፍጮዎች ናቸው ብዬምት አልነበረም!” አለ።

“ወዳጄ ሳንቾ! ሰላም ላንተ ይሁን” አለና የዐይኖቹን እቧራ ከጠራረገ በኋላ፡ “በዓለም ላይ የማያስተማምን ነገር ቢኖር ጦርነት ነው። ይህን ሁሉ ነገር ያደረገብን፤ መጻሕፍቶቹን የሰረቀኝ ያ እኩይ መንፈስ፤ ‘ፍሬስቶን’ ነው፤ እንዳጫወትኩህ እኒህ የምታያቸው ነገሮች ጭራቆች ነበሩ። ነገር ግን ‘ፍሬስቶን’ ወደ ነፋስ መዘውረ ወፍጮ በምትሐት ለወጣቸው፤ ድል እንዳልቀዳጅ ክብር እንዳላገኝ ያደረገው ደባ ነው። ቢሆንም በመጨረሻው ከእርሱ ጋር በወኔ ሙሉነት መጋጠሜ እንደማይቀር ልብ በልልኝ” አለ ዶን ኪፕቲ።

“እንደ አፍህ ያርግልህ እላለሁ” አለ ሳንቾ ፓንሳ ከአህያው እየወረደ። ሳንቾ፤ ዶን ኪፕቲን ከወደቀበት ቀና አደረገውና፤ ጋሻውን ከተፈናጠረበት አምጥቶ፤ የራስ ቀሩንም በወጉ አስተካከለለት። ያንን ዕድል ቢስ ፈረሱንም ጉትቶ አቀረበለትና፤ ደጋግፎ ኮርቻው ላይ እንዲቀመጥ ፎዳታውን አበረከተ።

ፀሐይ ወደ ምዕራብ አቅጣጫ የዕለት ጉዞኖን ለማኳትም ትገሠግሳለች። ጀግናው ዶን ኪፕቲና ጋሻ ጃግ ሬው ሳንቾ ፓንሳ በትካፄ መንፈስ ተውጠው የሞንቴዬልን መስክ ዘልቀው ረጅሙን ጉዞ ተያያዙት።

ፍልሚያ ከመነኮሳት ጋር

በነፋስ ከሚንቀሳቀሱት መዘውረ ወፍጮች (ዋን ድሚል) ጋር የተፈጸመው ጦርነት እንዳበቃ ፡ ዶን ኪኾ ቲና ጋሻ ጃግሬው ፡ በዚያኑ ቀን ከቀትር በኋላ እየተንጠራጠሩ ሲጓዙ ፡ በመንገዳቸው ላይ አንድም ቤት ወይም የሚጠጉበት መከለያ አላጋጠማቸውም ። ዐሐይዋ ጠልቃ ጨለማው ለዐይን ድንግዝግዝ ሲል ፡ በአቅራቢያቸው ለማረፊያ ምቹ የሚመስል ችምችም ያል አረንጓዴ ቅጠል የበዛበት ጫካ አፃኙ ።

ዶን ኪኾቲም ቆም አለና ፡ “ይኸውልህ ሳንሾ! ከእንግዲህ ርቀን አንሔድም ፤ በዚህ ጭው ያለ ቦታ አንድም ቤተ-ግንብ ወይም ትንሽ ሆቴል ስለ ሌለኩበህ ችምችም ባለው ቁጥቋጦ ውስጥ ማረፍ አልብን” አለ በደክመድምፅ ። ሁለቱም ከእንስሶቻቸው ላይ ወረዱ ። ሳንሾ እንስሳቱን ሲመግብ ፡ ዶን ኪኾቲ እጆቹን አጣምሮ በዛፎች ጥላ ሥር ይንሸራሸር ጀመር ።

ቀና ሲል ፡ በአንዱ አሮጌ ባሉጥ ላይ ዐሥር ክንድ የሚሆን ለስለስ ብሎ ቀጥ ያለ ግን የጠወለገረሽም ቅርንጫፍ ተመልከተ ። በብዙ ድካም ያንን የደረቀ ቅርንጫፍ ከዛፉ ላይ ገነጠለ ። ቅርንጫፉን ለማረፊያነት ወደ መረጠው ሥፍራ ወሰዱ ፡ በትዕግሥት ቅጠሎቹን መለመለ ።

‘ከነፋስ ወፍጮች ጋር ባደረግሁት ጦርነት በጠፋው ጦሬ ምትክ ይህ በጣም ይረዳኛል’ አለ ዶን ኪኾቲ ረሽመን ዕንጨት እየነካካ ። ቀጩል አደረገና ‘እንዲ

ያውም ብዙ ጀግኖች ይህን መሳይ አልባሉ መሣሪያ ይዘው ነገር ግን ተአምር እንደ ሠሩባቸው አንብቤአለሁ፡፡ እያለ ለራሱ ይናገር ጀመር ።

ጊዜው መሸ ፣ ዶን ኪፕቲ እባዶ መሬት ላይ በጸጥታ ተቆምጦ ከዋክብትን እንጋጦ መመልከቱን ቀጠለ ። እኔም ሮው ከዚህ ቀደም በየመጸሐፍቱ ውስጥ ባነበባቸው ታሪኮች ውስጥ ባጋጠሙት ጀግኖች ገድል ተጨጥሯል ። እኒያም ጀግኖች ጭው ባለ በረሃና ጥቅጥቅ ባለ ዶን ውስጥ ጨለማ ለብሰው ፣ ለረዥም ሰዓታት ይጠብቁ እንደ ነበር ታወሰው ። ስለሆነም ዶን ኪፕቲ እንቅልፉ በዐይኑ ላይ ዞር ከምሽት እስከ ጉህ በጀግንነት ቁጭ ብሎ አነጋ ።

ሳንቾ ፓንሳ ግን ፣ በእንዲህ ዐይነቱ ጅላ-ጅል ሐሳብና ሥራ ምሽቱን አሳሰለፈም ። ቅጠላ - ቅጠሎች ነገጉ ጉዞ ፣ ሰውነቱን አፍታቶና ተዘረጋግቶ እንቅልፉን ይለጥጥ ጀመር ። እንዲያውም ጌታው ባይቀስቅሰው ኖሮ ፣ በማግሥቱም እስከ እኩለ ቀን ድረስ ይተኛ ነበር ።

ቁርስ ላይ ምንም ጊዜ አሳበኩም ። ለጀግናው ዶን ኪፕቲ ቀኑ ተስፋ የሚጠቁም በመሆኑ እንዳች ደቂቃ እንኳ ለማባከን አልፈለገም ። ዶን ኪፕቲ ፈረሱን ፣ ሳንቾ አህያውን ፣ ኮርቻ ከጫኑ በኋላ በየእንስሶቻቸው ላይ ተቆምጦ ፣ ፀሐይ ብርሃንዋን ስትፈነጥቅ ጉዞአቸውን ቀጠሉ ። ብዙ ምዕራፍ ከተጓዙ በኋላ በመጨረሻ ወደ አንድ ጋራ ሸንተረር ወደ ሚበዛበት አገር ደረሱ ። ከቀትር በኋላ ድንጋያማ የሆኑ ኮረብታዎችን ዐልፈው በቋጥኞች መካከል ያሉትን መስኮች ሰንጥቀው ፣ ሸለቆዎችን ዐልፈው ‘ላፒስ’ ወደ ተባለው መጃለኪያ ገቡ ።

“ይኸውልህ ሳንቾ! እነሆ ይታይህ የጀግንነት ተግባራችንን የምናሳይበት ምሽግ!” አለ ዶን ኪፕቲ በኩራት ።

“ታዲያ ያቺን ደሴት ያሏትን በዚህ አካባቢ የሚ
ያገኙልኝ ይመስልዎታል?” ሳንቾ ፓንሳ ጠየቀ ።

“በርግጥም አገኛለሁ ማለት አልቻልኩም ። ነገር ግን
አንድ የተለየ ጉዳይ ልብ እንድትል እሻለሁ ። ይኸውም
ከእንግዲህ በማንኛውም ፍልሚያ እኔ ነኝ የምጋፈጠውና
የምዋጋው ። ከባድ አደጋዎች ውስጥ ወድቄ በብዙ ጠላ
ቶች ተከብቤ ልታየኝ ትችላለህ ። እና ፡ ታዲያ የምገጥ
ማቸው ተራ ወርቦሎች ካልሆኑ በስተቀር ፡ በምንም ዐይ
ነት ርዳታህን እንዳታደርግልኝ ። የጦረኛ ሕግ እንደሚ
ደነግገው ፡ ጋሻ ጃግሬ ከጦረኛ ጌታው ጎን ሆኖ እንዳይ
ገጥም የተከለከለ ነው ።” አለ ዶን ኪኾቴ ።

ሳንቾ ፓንሳም ፡ “እሃ ገባኝ ገባኝ! ያሉትን እፈጽ
ማለሁ ። እንዲያውም ለውጊያ ፍላጎቴ ይህን ያህል ጠን
ካፊ አይደለም ። እጠብ ውስጥ ዘልዬ መግባትም አልፈ
ልግም” አለ ጉዳዩን በማናናቅ ።

“ባንተ ደረጃ ያለ ሰው ማድረግ ያለበት ይህንን
በመሆኑ ትክክል ነህ” አለ ዶን ኪኾቴ ።

“ቢሆንም አንድ ጦረኛ አስቀድሞ ቢያንቀኝ ፡ ለማ
ድረጌ ርግጠኛ አደለሁም ፤ ጥቂት ቡጢዎች መሰንዘሬ
አይቀርም!” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

“ትክክለኛ ሐሳብ ነውና አልከለክልህም ። ነገር
ግን ፡ እኔን ለመርዳት ስትል ከማንኛውም ጥሩር-ለባሽ
ፈረሰኛ ወይም ፈረሰኞች ጋር ስጋጠም ጠብ ውስጥ እንዳ
ትገባ አደራዬ የጠበቀ ነው” አለ ዶን ኪኾቴ ።

“እሺ ጌታዬ ትእዛዝዎን እፈጽማለሁ” አለና ፡ “እረ
እንዲያውም ከጦረኛ ወይም ከጦረኞች ጋር የመጋጠም
ፍላጎት ጨርሶ የለኝም” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

ይህን በመነጋገር ላይ እንዳሉ ፡ ሁለት መነኮሳት በርጋታ እን ዶን ኪኾኑ ወዳሉበት መጀለኪያ አቅጣጫ ሲያመሩ አዩ። መነኮሳቱ የለበሱት ጥቋቁር ካባዎች ሲሆን ፡ ረገዥም በቅሎዎቻቸው ላይ ተቀምጠው ሲታዩ በግ መል የሚጓዙ መንገዶች ይመስሉ ነበር። ለአባራ መከ ላከያ ጭምብል ፊታቸውን ሸፍነዋል ። ፀሐይም እንዳይ መታቸው ድባቸውን (ሰፋሬ ጥላ) ዘርግተው ይዘዋል ።

ከመነኮሳቱ በስተጓላ ፡ ጥቂት እልፍ ብሎ ባለ አራት እግር ተሽከርካሪ ሠረገላ ፡ በሁለት ትናንሽ ፈረሶች እየ ተገጥተው ይጓዛል። ከሠረገላው ለጥቆ አራት ወይም አም ስት ፈረሰችና ሁለት በቅሎ ጫኞች በእግራቸው ይኳ ትናሉ ። በአሸበረቁ ልብሶች ያጌጠች አንዲት እመቤት ወደ አቅራቢያው ከተማ ለመጓዝ እሠረገላው ውስጥ ትገ ሻለች ። ይህንን በርቀት ዶን ኪኾኑ ተመለከተና ፡

“አንድ አስደናቂ ታዋቂ ገድል የምንፈጽምበት ወቅት የተቃረበ ይመስለኛል” አለ ፈረሱን በልገም ቆን ጠጥ እያደረገ ።

“አንዴት ሊሆን ይችላል?” ሳንሹ ፓንሳ ጠየቀ ።

“መልካም ። እነዚያ ጥቋቁር የለበሱት አስማተኞች እንደሆኑ እርግጠኛ ነኝ ፤ አንድ የሆነች ልዕልት ጠልፈው በሠረገላ የሚኮበልሉ መሆን አለባቸው ። እንዲህ ዐይነ ቱን እኩይ ተግባር መግታት የጀግንነት ግዴታዬ ነው” ይል ጀመር ፡ ዶን ኪኾኑ ፈርጠው ብሎ ።

ሳንሹም ፡ “አሃ!” በማለት ትንፋሹን በቅሬታ ድምፅ ካወጣ በኋላ ፡ “ከነፋስ መዘውረ ወፍጮዎች ጋር ከተደ ረገው ፍልሚያ የባለ ችግር እንዳያመጣ ነው የኔ ሥጋት” አለ በጭንቀት አገላለጽ ።

ዶን ኪሾቴም ጊዜውን ሳያባክን ፈረሱን ኮርኩሮ ፣ መነኮሳቱ በሚመጡበት አቅጣጫ የመንገዱን መካከለኛ መሥመር ይዞ ይጋልብ ጀመር ።

“ባላችሁበት ቁሙ፣ እናንተ ሕገ ወጥ አስማተኞች ፣ እኒያን ከትልቅ የዘር ሐረግ የሚወለዱትን ልዕልቶች ነጻ እንድትለዩቸው አዝገራችኋለሁ ፣ አሻፈረን ካላችሁ ግን የሞት ጽዋችሁን ለመገባወጥ ተዘጋጁ” አለ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

መነኮሳቱም በቅሎዎቻቸውን ቆም አደረጉና ፣ ፊታቸውን የሸፈኑበትን ጭምብል (ማስክ) አወለቁ ። “ምን ዐይነት ሰው ነው ያጋጠመን” በሚልም አድናቆት በጣም በጣም ተገረሙ ። በእርግጥም የዶን ኪሾቴ አኳኋን ልዩና በጣም የሚገርም ነበር ።

“የተከበሩ ጦረኛ ሆይ ፣ እኛ አስማተኞች አይደለንም ። ሰግል ጉዳያችን የምንጓዝ የገይማኖት ሰዎች ነን እንጂ ፣ ስለ አንድም ልዕልት የምናውቀው ነገር የለም” አሉት መነኮሳቱ በአክብሮትና በፍርሃት ድምፅ ።

ዶን ኪሾቴም ፡ “እኔን ማታለል አትችሉም ። ደኅና አድርጌ ዐውቃችኋለሁ ። ምንም ያህል ብታወድሱኝ ከሐሳቤ ፍንክች አልልም” አለ ቆጣ ባለ እንደበት ።

ዶን ኪሾቴ ፡ ወዲያው እንዳች ቃል ሳይተነፍስ ጦሩን ሰብቆ ፣ ፈረሱን ኮርኩሮ እጅግ በሚያስፈራ እንቅስቃሴ አቅራቢያው ወደሚገኘው መነኩሴ ተንደረደረ ።

ያም መነኩሴ ከመደንገጡ የተነሣ ፣ ከበቅሎው ላይ ተሽቀንጥሮ ከመንገዱ ባሻገር ተንደባለለ ። በዚህ ዐይነት ዘዴ ሕይወቱን ባያተርፍ ኖሮ ፣ ዶን ኪሾቴ ከትልቁ ዛፍ ቆርጦ ባበጃጀው ሹል ሶማያ ፣ እንዳሰነዘዘሩ ቢሆን

አኖቱን ፈጥሮ በገደለው ነበር ። ሌላኛው መነኩሴ ፣
ክፉኛ ከመፍራቱ የተነሣ በቅሎውን በአለንጋ እየገረፈ
ልክ ነፋስ ጋር የሚወዳደር ይመስል መሆኑን ያውቃል ።
መነኩሱን አጽርሎ እግራቱን አውጭኝ ብሎ ፈረጠጠ ።

በዚያን ጊዜ ፡ ሳንቶ ግርግሩ ወደ ተፈጠረበት ቦታ
ደረሰ ። ከአህያው ጀርባ ዱብ ብሎ ወረደና ወደ ወደቀው
መነኩሴ ቀርቦ ልብሱን መግፈፍ ጀመረ ።

የመነኩሳቱ አሽከሮች የነበሩት ፀሐቱ በቅሎ ነጂዎች
የሳንቶ ሥራ ገረግኛቸው ።

“ለምንድን ነው እንዲህ የምታደርገው አንተ ዘፋኝ”
እያሉ ጮኹበት ።

“እኔ ዘፋኝ አይደለሁም ፤ ጌታዬ ሕጋዊ በሆነ መን
ገድ ድል ካደረገው ጦርነት የተገኘውን የምርቱ ዕቃ
መውሰዴ እንጂ መዝረፌ አይደለም” አለ ሳንቶ ፓንሳ
በኩራት አነጋገር ።

እነዚያ ሁለት ጨካኝ ሰዎች ግን ፡ የሳንቶን ግግር
ከምንም አልቂጠሩም ። በድንገት እሳዩ ገብ ብለው ፡ የሳ
ንቶ ርሳራኔ ወገኑትና እመንገዱ አጠገብ ከሚገኘው
ጉድባ ውስጥ ጣሉት ። ጭቃ ውስጥ አስተኝተው በርገጫ
ከረመረሙት በኋላ ሕይወቱን ስቶ ይንደባለል ጀመር ።

የዶን ኪፕቲን ሽምጥ ግልቢያ መነኩሴው ባየ ጊዜ ፡
ከወደቀበት ከመቅጽበት ተነሥቶ በቅሎው ላይ ጉብ አለ ።
በአለንጋ በቅሎውን እየገረፈና በእርካቡ እየኮረኮረ ጓዶ
ኛው መነኩሴ ወደ ገሠገሠበት አቅጣጫ ተፈተለከ ። መሆኑ
ለኪያውን እስኪያልፍ ድረስ ዞሮ ሳያይና ላፍታ እንኳ
ሳይቆም ፡ በሰላም ማምለጡን እስካረጋገጠ ድረስ ግል
ቢያውን ቀጠለ ።

በዚህን ጊዜ ዶን ኪቾቲ ሠረገላውን አስቱሞ ከፈረሰ ላይ ወረደ ። በሠረገላው በር ወያ ውስጥ ከተመለከተ በኋላ ፡ ተቀምጣ ለነበረችው እመቤት ሰላምታውን ያዥጉደጉድ ጀመር ።

“ውቢቱ ልዕልት ሆይ ! የላ ማንቻ ዶን ኪቾቲ የተባለኩ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ እኔ ነኝ ። የማረኩሽን ወን በዴዎች ድል አድርጌ እነሆ ከእጃቸው ነጻ ስላወጣሁሽ እጅግ በጣም ደስ ብሎኛል ። ለጀግናዊ ድርጊቱ ግን ዋጋ ይከፈለኝ አልልም ። ነገር ግን አንድ የምለምንሽ ጉዳይ አለ ፤ ይኸውም መንገድሽን ወደ ቶቦላ አትንተሽ ፤ ለእመቤት ሆይ ዱልሰኒያ ላንች ስል የፈጸምኩትን ጀብዱ በዝርዝር እንድትነግረልኝ ብቻ ነው ።”

ይህን በመነጋገር ላይ እንዳሉ ፡ ከእመቤቷቱ አንጋቾች አንዱ ፡ በፍጥነት ጋልፀ መጣና ዶን ኪቾቲ ጦሬ ነው ብሎ የያዘውን (ሶማያ) ዕንጨት ጤምዝዞ ቀማው ። በጎልዳፋ የሲፓኝ ቋንቋም ፡

“ሒድ ከዚህ ! ሠረገላውንም ለቀቅ አድርግ ! ካለ በለዚያ ባልገድልህ እኔ የቢስካያኒቱ ልጅ አይደለሁም ! ” አለው የእመቤቷቱ አንጋች ፡ በደም ፍላት ።

“ጩዋ ሰው ብትሆን ኖሮ እገሥጽህ ነፀር ! ” አለ ዶን ኪቾቲ ።

“ምን አልክ ? . . . ጩዋ አይደለህም ነው የምትለኝ ? ጩዋ ሰው መሆኔን አሳይግለሁ ። እኔ በባሕር ጩዋ ፡ በየብስና በማንኛውም መስክ ጩዋ ነኝ ” አለ የቢስካያኒ ተወላጅ በዛቻ ቃላት ።

“ጩዋ ከሆንክ እንግዲያው ካንተ ጋር ልፋለም ዝግጁ ነኝ ! ” አለ ዶን ኪቾቲ ቆጣ ብሎ ።

ይህን ተናገሮ በሚያስደንቅ ፍጥነት ፈረሱ ላይ ጉብ
አለና፡ ጉራዴውን ነቅንቆ በሚያስፈራ ሁኔታ በቢሳካያኑ
ተወላጅ ላይ ተጨማሪ በት ። ያልተገራችው የቢሳካያኑ
በቅሎ ደንብራ ጩሴ ሌላ አቅጣጫ ባትመልሰው ኖሮ
እንደ አሰነዛዘኑ ከፍተኛነት ከባድ ጉዳት ዓደረሰበት ነበር።
ሆኖም፡ ሰውዬው ከወደቀበት ወዲያው ተነሥቶ በግራ
እጁ ከሠረገላው ጩሰጥ የመደገፊያ ትራስ አውጥቶ እንደ
ጋሻ መክቶ፡ ጉራዴውን በቀኝ እጁ መዘዘ ።

እመቤቷቱ ይህን አይታ አሉታዋን አቅለጠችው ።
የወረገላዋ ነጂ፡ ፈረሶቹን ገራርፎ በፍጥነት ያስጋልባቸው
ጀመር ። ለፍልሚያው ያመች ዘንድ ከመንገዱ ላይ ሁሉም
ነገር ገለል ተደረገ ።

ዶን ኪቾቴና የቢሳካያኑ ተወላጅ ጉራዴያቸውን
ከአናታቸው በላይ እስኪታይ ድረስ እንሥተው ግንባር
ለግንባር ተፋጠጡ ። እግረኞቹ በቅሎ ነጋዴዎች ለግ
ልግል እየተሯሯጡ ደረሱ ። ዶን ኪቾቴ ግን፡ ለግልግል
የደረሱትን እንዳላየ አይቶ ለፍልሚያው ብቻ ተዘጋጀ ።

“የውበት አበባ የሆንሽው ዱልሲኒያ ሆይ! ከዚህ
አደገኛ ፍልሚያ ጀግናሽ በድል እንዲወጣ ርዳታሽን እንዳ
ትነፍጊው” እያለ ዶን ኪቾቴ ይማጠን ጀመር ።

ጥቂት እንኳ ላይቆዩ፡ የቢሳካያኑ ተወላጅ ጉራዴ
በኃይል ተሠንዝሮ በዶን ኪቾቴ ጀርባ ላይ ዐረፈ ። የለ
በሰው ጥሩ ጥንት ከልዩ ብረት የተሠራና ጠንካራ ባይ
ሆን ኖሮ፡ የዶን ኪቾቴ ሰውነት ለሁለት ክፍል ባለ ነበር።
እንደ ዕድል ሆኖ ዶን ኪቾቴ ምንም ዐይነት ጉዳት ሳይ
ደርስበት የቢሳካያኑ ጉራዴ ጫፍ የመታጠፍ ዕድል ደረ
ሰበት ። ዶን ኪቾቴ ከጉራዴው ምት እንደ ዳነ ራሱን
ጠንክሮ፡ ጫና አደረገ ። የራሱን ጉራዴ ጩሴ መሉ አጥ

ብቆ ጨበጠና፡ ወደ ሰማይ ከፍ አድርጎ የመጨረሻ ጥቂትን
ለማሳረፍ ኃይሉን ሰበሰበ ።

የሴትዬዋ አሽከሮችና በቅሎ ጫኞች በዶን ኪቼቴ
ንዴትና ድርጊት ተደናገጡ ። በሠረገላው ውስጥ የነበረ
ችውም እመቤት ራቅ ካለ ቦታ ከግርግሩ ድና ካገር ጥን
ጋሻ ጃግራዋን መላዕክት ከተፈጠረው መኪራ እንዲያው
ጡላት በጸሎት መማጠኗን ቀጥላለች ።

ይህን የማይረሳ ፍልሚያ ምዕራፍና ውጤቱን ማራ
ዘም ለምን ያስፈልጋል? ባጭሩ የቢስኪያኑ ተወላጅ ካል
ተገራችው በቅሎ ጋር ሲታገል፡ ከሠረገላው ውስጥ ባገ
ኘው ትራስ ሰውነቱን ሲከላከል፡ ጐራዴውን መዘዞ ከፀ
ዲያ ወዲህ ሲያወናጭፍ ይታያችሁ !! የዴላ ጥንቻው
ጥሩር ለባሽ ፈረሰኛ ኪቼቴም የሰይፉን ስለት እያብለ
ጡለጤ፡ ፈረሱን ወደ ፍልሚያው መድረክ እያስገደደና
ሌላም ሌላምሆኗልና፡ ለጥንኛውም ቃላት ሳና
በዛ የዚህን ምዕራፍ ማክተሚያ መጋረጃ ብንዘጋው ይበ
ጃል ።

የጠፋው ራስ ቅኑር

በዶን ኪቼቴና በቢስኪያኑ ተወላጅ ወኪል የተ
ፈጸመውን ቃላቅ ፍልሚያ ውጤት ምን መልክ እንደ
ነበረው ለመገመታችሁ ጥርጥር የለውም ።

ጀግናው ጦረኛ፡ ዐይኑን ጨፍኖ ወደ ባላጋራው ሲወ
ናጤፍ፡ የቢስኪያኑ ጐራዴ ለሁለተኛ ጊዜ አንጥ
በበበት ። በክንዱ መክቶ ባይከላከል ኖሮም፡ የዶን
ኪቼቴ ታሪክ ባክተመ ነበር ። መልካም አጋጣሚሆኖ፡

ምቱ የዶን ኪሾቱን ጥፍር ጨፍልቶ ግራ ጀርውን ልሰጥ
(አቁስሎት) ዐለፈ ።

ዶን ኪሾቱ ፡ ጥቃቱን ሳይመልስ የቢስኪያኑ ተወላጅ
በቅሎ ደነበረች ። በድንገት ወደፊት እመር ብላ በከፍ
ተኛ ፍጥነት ወደ ሚዳው ትሮጥ ጀመር ። ሕረራውም የእ
መቤቲቱ ሠረገላ ወደ አለበት አቅጣጫ ሆነ ። አንዲት
ፈሳሽ ኩሬ ለመሻገር እንጣጥ ብላ ሰውነቷን እጥፍጥፍ
ብታደርገው ፡ የተቀመጠባትን ጌታ ከመሬት አደባባዩ ።

ምስኪኑ የቢስኪያን ተወላጅ ከበቅሎይቱ ላይ በመ
ጭደቁ ሕሊናውን ሳት ። ተዝለፍልፎ ጭቃና ረግረጉ ላይ
ተበረረ ። ዶን ኪሾቱ ከወደቀው ሰውፍ ብዙም አልፈ
ቀም ነበርና ፡ የፈረሱን ልንም ሳብ አድርጎ ከኮርቻው
ዱብ አለ ። ከመቅጽበት ርጦ ፡ ከወደቀው ጠላቱ ደረት
ላይ የሰይፉን ጫፍ ተክሎ በድል አድራጊነት ቆመና ፡

“ በል ድል መሆንክን አምነህ ተቀበል ፤ አሻፈረኝ
ካልክም አንገትህን ነው የምቀላው ” እያለ ዶን ኪሾቱ
ይፎክር ጀመር ። የቢስኪያኑ ተወላጅ ምንም አይሰማውም ፤
ነፍሱን አጥቶ ከዶን ኪሾቱ እጥር ሥር ተንጋልጧል ።
እመቤቲቱ ከሠረገላዋ ቀፈናጥራ በመውረድ ጋሻ ጃግ
ሬዋን ለማዳን ከሥፍራው ባታደርስ ኖሮ ፤ ይደርስ የነ
በረውን አሠቃቂ አደጋ ለመግለጽ ያዳግታል ። እንገዳን
እያዘራች ዶን ኪሾቱ የታማኝ ጋሻ ጃግሬዋን ሕይወት
እንዳያጠፋ ትማጠን ጀመር ።

ዶን ኪሾቱም ፡ “ እጅግ የተጥብሽው እመቤት
ሆይ! ” አለና ዘና በማለት ፡ “ ጥያቄሽን እቀበላለሁ ። ሕያ
ውቱን የምምርልሽ አንድ ቃል የገባሽልኝ እንደሆነ ነው ”
አላት ።

“ ግዴታዉ ምንድን ነው ? ” እመቤቲቱ ጠየቀች ።

“ ጋሻ ጃግራሽ ቃል እንዲገባልኝ አፈልጋለሁ ።
ከዚህ ሲነግግ ፡ በቀጥታ ወደ ‘ ቶቦሳ ’ መሔድ አለበት ።
‘ ቶቦሳ ’ እንደ ደረሰም በእኔ ስም ወደር ከሌላት እመቤት
ዱልሲኒያ ዘንድ ይቀርባል ። እሷም የፈለጋችን ነገር እን
ድታዘውና እንድትፈጽም መብቱ የራሷ ይሆናል ” አለ
ዶን ኪፕቲ ።

እመቤቷቸው ፡ “ ስለ እርሱ ሆኖ ቃል እገባለሁ ”
አለችና ፡ “ እርሱ እንዲያደርግልህ የምትፈልገውን ሁሉ
ይፈጽማል ” አለች በትሕትና አንደበት ።

ዶን ኪፕቲም ፡ “ እንግዲያውስ ሕይወቴ ትተርፋለች ! ”
አለና ለእዚያች እመቤት ለጥ ብሎ በሥነ ሥርዓት እጅ ነግጦ ።
ፈረሱ ላይ በኩራት መንፈስ ተቀመጠና ፡ ፈረሱን ከወዲያ ወዲህ
በታላቅ ኩራት መለል ቀለስ አደረገና ፡ ምንም ነገር እዚያ በታ
እንዳልተፈጸመ ቂጥሮ ጉዞውን ቀጠለ ።

ሳንቾ ፓንሳ ብዙም ሳይዘገይ ፡ ዶን ኪፕቲ ዘንድ ግልበ
ደረሰ ። እንደ ደረሰም የጌታውን እጅ ጨበጠና ፡

“ ጀግናው ጌታዬ ዶን ኪፕቲ ሆይ ! መልካም ፈቃድህ ይሁንና ፡
በአሁኑ ታላቅ ፍልሚያ ድል ያደረከው ደሴት ላይ እኔን ገዢ ማድረግህን አትዘንጋ ” አለ ሳንቾ ።

“ ወንድሜ ሳንቾ ፡ እነዚህ የደሴት ፍልሚያዎች አይደሉም ።
የአሁኑ መጠነኛ የመንገድ ላይ አጋጣሚ ፍልሚያ ነው ።
ከነዚህ ሰዎች ያተረፍነው ነገር ቢኖር ፡ ፈሰ መፈንከትና ጆሮ መድማት እንጂ ሌላ አይደለም ።
ለማንኛውም ትዕግሥት ይኑርህ ! ምናልባት በሚቀጥለው
ፍልሚያ የአንድ መንግሥት ግዛት ድል አያርጋለሁ ”
አለ ዶን ኪፕቲ ።

“ያማ እንዴታ ባማረ ነበር ! ግን የጀርህ ቁስል አያምህም ? » ሳንቾ ጠየቀ ።

“መጠነኛ ጭረት ነው” ካለ በኋላ ዶን ኪቮቴ ፡
« እውነተኛውን ጥሩ ለባሽ ፈረሰኛ ትንሽ ጭረት አታባ ሳጪውም ። ቢሆንም ፡ ግንኛውም ጀግና ቁስሉ እንዴታ ከምለት ይፈቀዳልና ፡ በል ጠጋ በልና ኪሴ ውስጥ በያ ዝኩት መድኃኒትና የቁስል ማሠሪያ እራፊ ጨርቅ አክ መኝ ” አለ ።

ከዚያም ፡ አንድ ቅርንጫፉ በተንዠረገገ ዛፍ ጥላ ሥር ሁለቱም ዐረፉ ። ሳንቾ ደም የሚያዘንበው የጌታውን የጀር ቁስል ሲያክም ፡ ዶን ኪቮቴም ዘና ብሎ ወጉን ቀጠለ ።

“ ወንድሜ ሳንቾ ! እንዲያው ለመሆኑ ፤ መታሰቢያነቱ ሊፋቅ የማይችል እንዲህ እንደፎ ታላቅ ተጋደሎ የፈጸመ የጥሩ ለባሽ ፈረሰኛ ታሪክ በሕይወትህ አንባቢህ ታውቃለህ ? »

“ በጭራሽ ! ” ሲል መለሰ ሳንቾ ፤ “ እንዲህ እንዳንተ ቆፍጣና ጀግና አይኜም አላውቅ ፤ በየትኛውም የታሪክ መጽሐፍ ውስጥ ፈጽሞ አላነበብሁም ። ወዲያው ጥኮ ግንባብም ሆነ መጻፍ ጨርሶ እንዳልተማርኩ ልታውቅልኝ ይገባል ” አለ ። ዶን ኪቮቴ የሳንቾን ንግግር አላጤነም ። ምክንያቱም በዚያን ወቅት መንፈሱን ወጥሮ የያዘው ከቢስኪያኑ ተወላጅ ጋር ፍልሚያ ሲያደርግ የጠፋበት የራስ ቅኑ ጉዳይ ነበር ። በጠፋበት ቅኑም ትክ በጥዘው ላይ ከሌላ ጦረኛ ጋር ተፋልሞ ድል አድርጎና ማርኮ ፤ አንዲት አዲስ ቅኑ ከራሱ ላይ እንደሚደፋ ያሰላሰላል ።

በፍልሚያው ጊዜ የራስ ቅኑን ይዞበት ስለ ጠፋው አስማተኛም ካሰላሰለ በኋላ ፤ ከርሱም ጋር ቅኑልሞ ቅኑን

አስመልሶ ራሱ ላይ ሲያደርግ እየታየው ፡ ይህን ሁሉ ለሳንቸ ሲያወጋልት ጉዞአቸው ረዥም እንደሚሆን ግልጽ ነው ። ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ መቼም የራስ ቁሩን ካጣክብ ርና ማዕረጉ ስለሚገፈፍ ፡ ምግብ እንኳ ሲቀርብለት መሶቡ ያለ መሸፈኛ እንደሚሆን በመሥጋት ፡ ዶን ኪጥቴ ሳንቸን ፡

በስሙ ጠራውና ፡ “ በመንገዳችን ላይ ቁር የደፋ አንድም ሰው ሳያጋጥመን ነው እንዴ ? ” ሲል ሥጋት አዘል ጥያቄ አቀረበለት ።

“ እስካሁን ድረስ ጉዞአችን መልካም ነው ። ነገር ግን ፡ ምናልባት ቁር ያልደፋ አንድም ሰው ሳያጋጥመን ፡ የሚደርስብንን አሳዛኝ ሁኔታ ማሰብ አለብህ ። በዚህ መንገድ የሚጓዙት ጥቂት ሰዎች ናቸው ። እነዚህም ጋሪ ነጂዎችና በቅሎ ጫኞች ሲሆኑ ፡ እነርሱም ቢሆኑ በጭ ራሽ ቁር አይደፉም ” አለ ሳንቸ ፓንሳ ።

ዶን ኪጥቴም ፡ “ ተሳስተሃል ። አሁን ጥቂት ርቀን ሳንሒድ በሕልምህ እንኳ አይተሃቸው የማታውቃቸው መሣሪያ የታጠቁ ሰዎች ያጋጥሙናል ” አለ ።

ሳንቸ ምንም መልስ አልሰጠም ። አህያው ላይ ወጣና ፡ ሁለቱም በላፒስ መሸለኪያ ፀልፈው መንገዳቸውን ቀጠሉ ። በጉዞአቸውም ላይ ስለ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኝነት ገድለ ፡ ስለ ልዩ ልዩ ርባን ቢል ጉዳዮች ከመነታረክ በስተቀር በአንድም ቁም ነገር አዘል ነጥቦች ላይ ጊዜአቸውን አላጠፉም ነበር ።

መሸለኪያውን ፀልፈው ተራራማውን አገር በዝ ግታ እያቆራረጡ ብዙ ተጓዙ ። ማምሻው ላይ ፡ እንደ አጋጣሚ በአንዲት አነስተኛ ሆቴል መስተንግዶው አምሮ

ጠበቃቸውና እዚያው ዕረፍት አደረጉ ። በሚታዩት ቀናትም ያለ እንዳች ዓላማ ለአዲስ ፍልሚያ በመዘጋጀት በቻ ከጠላቱ ወዲህ ሲናጡ ከረሙ ።

ልጅግና ሙያ ጅብዱ አያሌ አጋጣሚዎች ነበሩ ። አደጋ የበዛባቸው ፡ ወይም አሥቂኝ የሆኑ ፡ የጥሩር-ለባሽ ፈረሰኝነትን ሙያ የሚጋብዙ ፡ በቻ ያልገጠማቸው ሰውና የገድል በይነት አልነበረም ። ምን ያደርጋል ፡ ከእነዚህ ሁሉ መካከል አንዱም እንኳ የራስ ቁር ያለበት አልነበረ በትም ። ስለሆነም ፡ ጀግናው ዶን ኪቮቲ ያለ ጀግና ቁር ባዶ ራሱን መጓዙና ፡ በባለ ገበታ ልብስ ጠረጴዛ ላይ መብላት ዕጣ ፋንታው ነው ።

በበግ መንጋ ላይ ጦርነት

አንድ ቀን ዶን ኪቮቲና ሳንቾ ጋንጋ በኮረብታ ሚፍ ላይ ሲጓዙ ፡ አቧራ ልክ እንደ ደመና ሲነግ ቁልቁል ተመልከቱ ። ዶን ኪቮቲ ዐይኑን ገልጉሎ በአቧራው ላይ በርቀት ካተኮረ በኋላ ፡

“ ልደለኛይቱ ቀን እነሆ ደረሰች ሳንቾ ! ደስታና ሀብት የምታገናጽረን ቀን መጣች ! ለዘለዓለም የሚታወስና የሚወሳ የጅብዱ ሥራ የምረጽምባት ቀን ዛሬ ናት ። ያንን የሚነግውን አቧራ ታየዋለህን ፡ ሳንቾ ? ”

“ አዎን ፤ ይታየኛል ጀግናው ጌታዬ ! ” አለ ጋሻ ጃግሬው ሳንቾ ።

“ መልካም ። የምታየው አቧራ የሚነግጩ ወደዚህ አትጣጫ በሚተም ጦር ሠራዊት ነው ። ይህ ታላቅና ኃይለኛ ሠራዊት ከብዙ ሀገሮች የተውጣጣ ነው ። ”

“ነገሩ እንዲህ ከሆነ ፡ በሁለት ቡድን የተከፈለ ጦር
ሠራዊት ነው ፤ ምክንያቱም በስተግራችን በኩልም ሌላ
አባራ ይነሣል ” አለ ሳንቾ ።

ዶን ኪሾቲ አርቆ ተመለከተና ፡ ልቡ በደስታ ፈነ
ደቀ ። ምክንያቱም ፡ እንደ እርሱ ጽኑ እምነት ከሆነ ፡
ሁለቱ ታላላቅ የጦር ሠራዊት የሚተመው ውጊያ ለመ
ግጠም እንደሆነ አድርጎ አሰበ ። መንፈሱ በውጊያ ፡
በጀግና ገድልና በሚያስደንቁ ድርጊቶች ተመልቶ ፡ ባን
በባቸው መጸሕፍት ውስጥ እንደ ተፈጸሙት ሁሉ ፡ አሁን
የሚገኙትም በቀላሉ የሚከናወኑ መሰለውና ፡ ፍላ
ጐቱና ምኞቱ እውን ሲሆን ታየው ።

ያ ሁሉ አባራ የተነሣው በሁለት ተከፍሎ በሚነጻ
የበግ መንጋ እንደሆነ እያየም ዐይኖቹን ማመን ትቶ የሚ
መገኘቱን ብቻ ያይ ጀመር ። ስለ ሁለቱ ጦር ሠራዊት
መቃረብ ርግጠኛ በመሆኑ ፡ ሳንቾ እንኳ ሳይቀር ዶን
ኪሾቲ እውነቱን መስሎት ማመን ጀምሯል ።

“ጌታዬ አሁን ምን ማድረግ አለብን ? ” ሌላ ሳንቾ
ጠየቀ ።

“ግዳጆችን ግልጽ ነው ። ግዳጆችን ምን መሆን
አለበት ? ደካሞችን መርዳት ወይስ ከቂስለኞች ግን
መቆም ? ከፊት ለፊታችን የሚገኘው ጦር የሚመራው
በታላቁ ሕንድ ደሴት ንጉሠ ነገሥት በታላቁ ‘አሊፋን
ፋሮን’ ነው ። በእኛ ግራ በኩል የሚገኘው ጦር የሚታ
ዘዘው በአሊፋንፋሮን ጠላት በንጉሥ አባራቁት ክንዱ
‘ፒንታፖሊን’ ነው ” አለ ዶን ኪሾቲ ።

ሳንቾ ፓንሳ ነገሩ ግራ ገባውና ፡ “ጀግናው ጌታዬ
ሆይ ! የዚህ ሁሉ ጣጣ መንሥኤው ምን ይሆን ? እኔ እኔ

ዚያ ታላላቅ ሰዎች ጆሮ ለጆሮ ገጥመው የሚሰሩት ለምን ድን ነው? ” ሲል ጠየቀ ።

“ በጣም የቆየ ታሪካዊ ጉዳይ ነው ፤ ንጉሠ ነገሥት አሊፋንፋሮን አረማዊ ሆኖ ሳለ ፤ ክርስቲያን በሆነችው በንጉሥ ፔንታፖሊን ሴት ልጅ ፍቅር ይነደፋል ። ነገር ግን ፤ ካልተጠመቀና ከጉቱ እምነቱን እርግፍ አድርጎ ካልተወ በስተቀር ፤ የፔንታፖሊንን ልጅ ሊያገባት አይችልም ” በማለት ዶን ኪጥቲ ገለጸለት ።

ሳንቾ ፓንሳም ድምፁን ከፍ አድርጎ ፡ “ አይሆንም ! አይደረግም ! ነገሩ እንዲህ ከሆነ ፤ እኔ ከንጉሥ ‘ፔንታፖሊን’ንና ከሴት ልጇ ጉን እሰለፍና በሚቻለኝ ሁሉ እረዳቸዋለሁ ” አለ ።

“ እውነትህ ነው ። በእንዲህ ዐይነቱ ጦርነት ለመካፈል ጥሩ-ለባሽ ፈረሰኛ መሆን አያሻም ። ማንኛውም ሰው በዚህ ዐይነቱ ግጭት ውስጥ ተሳትፎ ማድረግ አለበት ” አለ ዶን ኪጥቲ ።

ዶን ኪጥቲ ወደሚነሣው አባራ በዚያ ረጅም ጣቱ እያመለከተ ፤ አያሌ ጦረኞች ወደ ውጊያው በመጉረፍ ላይ እንዳሉ በሐሳቡ ያወጣ ያወርድ የነበረውን ይተነትን ጀመር ። ሳንቾ ፓንሳም በጥጥና አዳመጠው ። ዐይኖቹን ግራና ቀኝ እያማተረ ፤ ጌታው ስማቸውን ያነሣ የነበሩትን ጀግና ጦረኞች ለማየት መከራ አደረገ ።

በመጨረሻም ትዕግሥቱ አለቀና ፡ “ እረ በረዶም ጭምር እየወረደ ነው ይበሉኝ እንጂ ፤ በዚህም ሆነ በዚያ በሚነሣው ደመና መሰል አባራ ውስጥ እንዳችኝ ሰው ፤ ወይም ጀግና አይታየኝም ” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

“እንዴታ ! ግን የፈረሶቻቸው ማስካካት ፣ የመለከቶቻቸው አሁኑታ ፣ የነጋሪቶቻቸው ጉሰማ አይሰማህም ማለት ነው ?” ዶን ኪቸቴ ጠየቀ ።

“በጭራሽ ! እንዲያውም ጀርዩን በሰፊው ከፍቼ አለሁ ፤ ነገር ግን የበግ መንጋ ጨክት ብቻ ነው የሚለማኝ ።”

በዚህን ጊዜ በሁለት የተከፈለው የበግ መንጋ ወደ እነ ዶን ኪቸቴ እየተቃረበ መጣ ። ድምፃቸው ከመሰማትም ዐልፎ በጉቾ ራሳቸው ይታዩ ጀመር ።

“ሳንቾ ምንው ፈራህ እንዴ ? እኔ እነዚያን አረማውያን በወኔ ስገጥም ፣ አንተ ግን ሐድና ሥርቻውስጥ ተሸሸግ ።”

ዶን ኪቸቴ ጦሩን ሰብቆ ፣ ፈረሱን ሮሲናንቴን ኩር ኩር ፣ እንደ መብረቅ እየጮሽ በመቃረብ ላይ ያለውን የበግ መንጋ ሊገጥም ገሠገሠ ።

ሳንቾ ፓንሳ በመገረም ተመለከተው ። ቀጠል አደረገና ፡ “ይቆዩ ጌታዬ ! ይመለሱ አበዱ እንዴ ፣ እኒህኮ በጉቾ ናቸው ። ርስዎ እንደሚሉት አረማዊ ወይም ክርስቲያን ሰዎች አይደሉም ። ይመለሱ ነው የምልዎት” አለ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

ዶን ኪቸቴ ግን ጨርሶ አልሰማውም ። በሚያስፈራ አኳኋን ወደፊት ጋለበና ፡ “እናንተ ጥሩር-ለባሽ ፈረሶች በርቴ ! ወደፊት ገሥግሡ ! ድል አድራጊዎቼ እኛ ነን ! እኔን ተከተሉኝና ጠላቶቻችሁን ተበቀሉ !” እያለ ዶን ኪቸቴ ድምፁን ከፍ አድርጎ ይጮህ ጀመር ።

በመንጋው መካል ዘልቆ ገባ ። በቀኝና በግራ በኩል ይጓዙ የነበሩትን ምስኪናን በጉቾ በጦሩ እየወጋ ልክ

እንደ አባቱ ገዳይ በወኔ ሙሉነት አራወጣቸው ። የበጉቹ
እረኞች ድምፃቸውን ከፍ አድርገው ይጣሩ ጀመር ፤
ነገር ግን አልሰማቸውም ፤ ልክ እንደ አበደ ሰው ከወ
ዲያ ወዲህ ተቅነዘነዘ ። በጉቹ በአሠቃቂ ፀኔታ ተረጋ
ገጡ ፤ የተቀሩት ብትንትናቸው ወጣ ።

ዶን ኪሹቴም ፡ “ለመሆኑ የዚህ ጦር ጀኔራል ወዴት
ነው ? አንተስ ትዕቢተኛው ‘ አሊፋንፋሮን ’ የት ነህ ?
ተመልከት ይህን ብቸኛ ጦረኛ ! ተመልከት በውጊያ
የሚቋቋምህንና ባነሣሽውም የግፍ ጦርነት ሊቀጣህ የመ
ጣውን ጀግና ” እያለ ለብቻው ሲጮህ ይሰማ ነበር ።

የበጉቹ እረኞች ክፉኛ ተደናገጡ ፤ በጦረኛው ላይ
የድንጋይ ናዳ ያወርዱበት ጀመር ። ትላልቅ ቡጢ የሚ
ያክክለው ድንጋይ በዶን ኪሹቴ ጀር ግንድ በኩል ሲያ
ልፍ ፡ ግማሹ ጋሻውን ሲጠልዘው ፡ ሌላው የምስኪኑን
የሮሲናንቴን ጀርባ ይወግር ነበር ። እንደ በረዶ ለሚወ
ርድበት የድንጋይ እሩምታ ደንታ ሳይኖረው ፡ በድፍረት
እየጋለበና እየፎከረ ልክ በተፋፋመ ጦርነት ውስጥ ገብቶ
እንደሚዋጋ ጀግና ሁኔታ ጠላቱን ፍለጋ ይቅነዘ ነዝ ጀመር ።

“ ወዴት ነህ አሊፋንፋሮን ? ” እያለ ዶን ኪሹቴ
ድምፁን ከፍ አድርጎ በመጮህ ይጣራ ገባ ። ወዲያው
አንድ ድንጋይ ተወርውሮ ወገቡን ቢመታው ፡ የጉድኑን
አጥንት ሰብሮት ነበር ።

የሞተ ወይም ክፉኛ የቆሰለ መስሎት ዶን ኪሹቴ
ኮርቻው ላይ ተጠመጠመ ። ነገር ግን ፡ ከዚህ ቀደም የት
ንሿ ሆኑል ባለቤት እንዲይዝ መክሮት የነበረው የቁሰል
መድኃኒት ትውስ አለውና ፤ ኪሱን መደባበስ ቀጠለ ።
የመድኃኒቱን ጠርሙስ ወደ አፋ ሊያስጠጋ ሲል ፡ አንድ
ድንጋይ በአየር ላይ ወዲያው ኳ ! የሚል ድምፅ አሰማ ።

ለካንሉ የተወረወረው ደንጋይ ጠርሙሱን ሰብሮ ፡ እጁን አቁሰሎ ፡ አፋንም ደገና አድርጎ ሙዱት ኖሯል !!

እንዲህ ዐይነቱን ክፉ ምት ጀግናው ጦረኛ ሊቃውንት አልቻለምና ፡ ከፈረሱ ላይ ወድቆ ልክ እንደ ሞተ ያህል እመሬት ላይ ተዘረረ ።

እረኞቹም በጉታቸውን ከተበታተኑበት ሰብሰበው በተቻለ ፍጥነት ሽሽታቸውን ቀጠሉ ፤ ጥሩር-ልባሽ ፈረሰኛውን የገደሉ መሰሏቸውና ፡ ከዚህም ጋር ከሚመጣው ጦስ ለማምለጥም ጭምር ነበር ሽሽታቸውን የለቀቁት ።

በዚህ አስገራሚ ግጭት ጊዜ ሁሉ ፡ ሳንቾ ፓንሳ በግራሜ አህያው ላይ ተቀምጦ ፡ ከአንድ ጉብታ ጫፍ ላይ ሆኖ ፡ ጌታው በሚፈጽማቸው የዕብደት ድርጊቶች አፍሮና ተደናግጦ ይመለከት ነበር ። በቅሬታ እያጉረ መረመ ፡ በቁጭትና ተስፋ በመቁረጥ መንፈስ ተውጦ ሪዙን ሲገቡት ቆየ ፤ ነገር ግን ጀግናው ጦረኛ ከፈረሱ ላይ ተመትቶ መሬት ወድቆ ሲዘረር ባየ ጊዜ ፡ ለአርዳታ ሮጦ ደረሰበት ።

“ አዩት ጌታዬ ! ይህ ሊደርስ የቻለው ፡ የኔን ምክር ባለመቀበልዎ ነው ። የበግ መንጋ እንጂ የጦር ሠራዊት አይደለም ብዬ አልነገርኩዎትምን ? ” እያለ ሳንቾ ድምፁን ከፍ አድርጎ ይጠይቅ ጀመር ።

ዶን ኪሹቴ ጥቂት ካጉረመረመ በኋላ ፡ ተመቻችቶ ተቀመጠና ፡ “ ወዳጄ ሳንቾ ፡ መተተኞች የሪላጉትን ነገር ቅርጹን ባሰኛቸው መልክ ወዲያው ለመለወጥ አስቸጋሪ አይሆንባቸውም ። አየህ አይደለም ? ልክ እኔ ድል አድርጌ እንዳበቃህ ፡ የጥንቱ ጠላቱ ፡ ሰልፈኛውን ጦር ከመቅጽበት ወደ በግ መንጋ በአሰማት ለወጠብኝ !! ይህን

ሉሁ ያደረገበት የተገናኝኩትን ሞገስና ክብር ለመግፈፍ ሲባል ነው።

“እንዴ ? ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻው እኔ ግን ያየሁት የበግ መንጋ ነበር !” አለ ሳንቾ ፓንሳ።

ዶን ኪቮቴ በብዙ ችግር ከተቀመጠበት ተነሥቶ፣ በእግሮቹ ቆመ። አፉን ከፍቶ በጣቶቹ መዳበስ ሲጀምር፣ በጭካኔ በተወረወረ ድንጋይ የተመቱት ፕሮሶፔ መነቃነቃቸው ተሰማው።

“ወዳጄ ሳንቾ ! ከእኔ ሁሉን ነገር ተማር። ይህ ሁሉ ችግር በቅርቡ የመልካም ቀኖችን መቃረብ የሚጠቁም ምልክት ነው። መልካም ዕድልም ሆነ ክፉ አጋጣሚ ዘለዓለማዊ ናቸው።” አለ ዶን ኪቮቴ።

“ለማንኛውም” በማለት ሳንቾ የዶን ኪቮቴን ንግግር አቋረጠና። “ለማንኛውም፣ ነገር ቢበዛ በአህያ አይጫንም፤ እንደሚመስለኝ፣ እርስዎ ከፕሩር ለባሽ ፈረሰኛ ይልቅ ሰባኪ ይወጣዎታል።” አለው።

“ጦረኞች ሁሉን ነገር ማወቅ አለባቸው። እንዲያውም አንዳንድ ጦረኞች፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንደሚሰብኩ መምህራን ከፍተኛ የሰብከት ችሎታ የነበራቸው ነበሩ” አለ ዶን ኪቮቴ።

“በጣም ጥሩ ! እንደ አፍህ ይሁንልህ። ብቻ ይህን ቀውጢ ሥፍራ በፍጥነት ለቅቀን እንሐድና እንድንገራፊያ ቦታ ፈልገን እህል እንቅመስ” አለ ሳንቾ ፓንሳ።

ሳንቾ፣ ዶን ኪቮቴን ደጋግፎ ፈረሱ ሮሲናንቴ ላይ እንዲቀመጥ ረዳውና፣ እሱም ራሱ ግራጫ አህያው ላይ ገብ አለ።

ዶን ኪሾቴም ፡ “ ታማኝ የሆንከው የኔው ሳንቺ ፡ በል ቅደምና መንገድህን ቀጥል ፤ እኔ እከተልሃለሁ ” አለ መትት ባለ ድምፅ ።

ሳንቺ ፓንሳም ፡ ቅእዛዙን ተቀብሎ በተራራው ጫፍ ላይ በሚወሰደው መንገድ እየመራው ጉዞአቸውን ቀጠሉ ። ዶን ኪሾቴ በዝግታና በጨዋ ጉዞ ተከተለው ። ከእረኞቹ ጋር ባደረገው ፍልሚያ ሰውነቱ ተቀጥቅጦና ቆስሎ ስለ ነበር ፡ የፈረሱ ንቅናቄም ሕመሙን ስላባባሰበት ነበር ፡ ዶን ኪሾቴ ጉዞውን በዝግታ ያደረገው ።

ከጸጉር አስተካካዩ ጋር ፍልሚያ

ዶን ኪሾቴ ፡ ያለ ራስ ቁር መጓዝ ከጀመረ ቀናት ዐልፈውታል ። ምክንያቱም አሁንም ገና በመንገዱ ላይ አንዱን ጦረኛ ድል አድርጎ አዲስ የራስ ቁር ማርቱ የሚ ያደርግበት ምንም አጋጣሚ አልተፈጠረም ። ቢሆንም ፡ እያንዳንዱ ቀን የራሱ ገድል ፡ እያንዳንዱ ጉዳና ጥሩ ለባሽ ፈረሰኛውንና ጋሻ ጃግሬውን ወደ አዲስ ውጤታማ ድርጅት የሚመራ ነበር ።

አንድ ማለዳ ፡ አውራ ጉዳናውን ይዘው ፡ ከአነስተኛ መንደር ወደ ሌላ ትልቅ መንደር ሲጓዙ ፡ አንድ ፈረሰኛ በብግታ ወደ እነርሱ ሲያመራ አዩ ።

“ ያውልህ ተመልከት ፤ የታላቅነቴን ክብርና ምገስ ይበልጥ የሚያድስልኝ የጀብዱ ሥራ አሁን ሲገጥመኝ ነው ” አለ ዶን ኪሾቴ ።

“ እንዴት እንዲህ ሊሆን ይችላል ? ” ሳንቺ ጠየቀ ።

“ አንድ ፈረሰኛ አይታይህም ? በራሱ ላይ እንደ ወርቅ የሚያበረቀርቅ አንዳች ነገር አድርጓል ። ባልላ

ላት 'የግምብሪኖን' የራስ ቅር የደፋ ጦረኛ ነው።
አለ ዶን ኪሽቲ።

“የግምብሪኖ የራስ ቅር ነው ያሉት ጌታዬ?
የግምብሪኖ ቅር ቢሆንስ?” አለ ሳንቾ ፓንሳ።

“ቃል ኪዳኔን ታውቅዋለህ፤ ሳንቾ። ታያለህ ነገ
የነበታ ልብስ ባለው ጦረኳ መመገብ የማይቀር ነው፤
የጀግና ውግ ነው፤ ምክንያቱም ያ በተቅባጠበጠ ፈረስ
ሆኖ ጥፋር-ለባሽ ፈረሰኛ የወርቅ ቅር ደፍቶ ወደእኛ በመ
ጋልብ ላይ ስለሆነ” አለ ዶን ኪሽቲ።

“ለእኔ አንድም ጥፋር-ለባሽ ፈረሰኛ አይታየኝም።
እንዲያውም የሚታየኝ አንድ ተራ ሰው ልክ የጌታ የሚ
መስል ግራጫ አህያ ተቀምጦ ነው። በርግጥ በራሱ ላይ
የሚያብሰጩልጭ ነገር ይታያል፤ የሚያብሰጩልጭ
ሁሉ ግን ወርቅ አይደለም” አለ ሳንቾ ፓንሳ።

“ምንው የግምብሪኖ ቅር ነው እያልኩህ! ደግሞም
የወርቅ ነው!” አለ ዶን ኪሽቲ በቁጣ ፍላጎት።

አውነተኛው ጉዳይ ግን እንዲህ ነው። ቀደም ሲል
ከጠቀስኩላችሁ መንደሮች አነስተኛው፤ ጸጉር አስተካካይ
የለውም። ስለዚህ የትንሹ መንደር ኅብረተሰብ በትልቁ
መንደር ጸጉር አስተካካይ የግድ መጠቀም ነበረበትና፤
ጸጉር አስተካካይ በተፈለገ ቁጥር በፈረስ ጋልቦ ይፈዳል።
አንዳንድ ጊዜ የወንዶችን ሪዝ ለማስተካከል፤ በሌላ ጊዜ
የሴቶችን ጸጉር ለማሸም (ለመሥራት) ነበር፤ የሚጠ
ራው። አብዛኛውን ጊዜ ጸጉር አስተካካይ የሚፈለገው
ግን፤ ጤናው የተናጋበትን ሰው በዋገምት ለማገም ነበር።
በዚያን ዘመን አንድ ሰው ሲታመም በዋገምት ሲታገም፤
የተመረዘው ደም ይጨጥና ከሕመሙ ይፈወሳል በሚል

እምነትና ባህላዊ ልማድ ላይ የተመሠረተ ሕክምና ነበር ።

ዶን ኪሾቴ ፡ የጸጉር አስተካካዩን ሁኔታና ሥራ ከተረዳ በኋላ ፡ ሮሲናንቴን ከቦርኩሮ ግልቢያውን ቀጠለ ። ጸጉር አስተካካዩም የዶን ኪሾቴን አመጣጥ ተመልክቶ ከአህያው ላይ ተወርውሮ በተረከዞቹ ቆመ ። የመንገዱን ጠርዝ እመር ብሎ ከተሻገረ በኋላ ፡ በድኩሳ ፍጥነት ሜዳ ሜዳውን ሸመጠጠ ። ጸጉር አስተካካዩ በዚህን ጊዜ ራሱ ላይ ደፍቶት የነበረው የነሐስ ሣህን ከሩጫው የተነሣ ወድቆ አቧራ ውስጥ ቀረ ።

ዶን ኪሾቴ ፡ የፈረሱን ልጅም ገታ አደረገና ፡ «ይኸ ውልህ ሳንሾ ! የራስ ቀፊ ተገኘ ! መጥተህ አንሣልኝ” በማለት ድምፁን ከፍ አድርጎ ተናገረ ።

“ እውነትም እንዴት ያለ የእጅ ማስታጠቢያ ሣህን ነው ! ” እያለ ጉንበስ ብሎ አነሣና ለጌታው አቀበለው ።

ዶን ኪሾቴ በታላቅ ደስታ ተሞልቶ ፡ ሣህኑን በራሱ ላይ ደፋውና ከወዲያ ወዲህ እያዘዘረ ፡ ዘምበል ቀና ፡ ወደ ኋላ ወደፊት እንደ ባርኔጣ አሸከረከረው ።

“ በጣም ሰፊ ነው እባክህ ። ጥንቱም ቢሆን የተሠራው ራስ ትልቅ ለሆነ ሰው ነበር ማለት ነው ። ጉድለቱ ደሞ የፊት መከለሊያ የለውም ፤ በዚህ ላይ ግማሽ ከፍሉ ጉድሏል ” አለ ዶን ኪሾቴ ።

ሳንሾ ፡ በሣቅ ፍርስ አለ ። ጌታው ዶን ኪሾቴም ፡ ‘ይህ ጅል አሁን ምን የሚያስገለፍጥ ነገር ገጠመው ? ’ በማለት በቁጣ አምባረቀበት ።

“እረ ምንም አላሳቀኝም ። ብቻ ፡ በጣም ያሳስባኝ ይህን የጸጉር አስተካካይ ሳይሆን በራሱ ሳይ ይደፋ የነበረው ሰው ምን ያህል ገንቦ-ራስ ኖሯል እያልኩ ነበር” አለ ሳንቾ አሁንም ሳይቆይ እየመጣበት ።

ዶን ኪቮቴም ፡ « መልካም ። የጸጉር አስተካካይ ሳይሆን መምሰሉ እርግጥ ነው ፤ ነገር ግን ይህ ሊሆን የቻለው አንድ አስማተኛ ቅርጹን በመተት በመለወጡ ምክንያት ነው ። ወደ አንዱ ከተማ ስንደርስ ለአንድ ጦር መሳሪያ አንጥረኛ (ባለ እጅ) እሰጠውና ደንበኛውን የቀሩ ቅርጽ እንዲያሠሩልኝ አደርጋለሁ ። የስመ ጥሩ (ታዋቂው) ጦረኛ ‘ የማምብሪኖ ’ ቀሩ እንደሆነ ግን ጥርጥር የለውም ” አለና ዶን ኪቮቴ ፡ በራሱ ሳይ እያዘረዘረ ወደ ጆሮዎቹም ዝቅ እያደረገ ይሞክር ጀመር ።

“እረ በዚህ ቅርጹም ቢሆን ምንም አይል ፤ ራሴ ሳይ አደርገዋለሁ ። ‘ ከቀዳዳ ይሻላል ጨምዳዳ ’ እንዲሉ ” አለ ዶን ኪቮቴ ።

“የጦረኛው ግራጫ ፈረስ ያውና ” አለ ሳንቾ ፡ ከመንገዱ ዳር ዳር እየተዘዋወረች ሣር የምትገጠውን የጸጉር አስተካካይን ግራጫ አህያ በሌባ ጣቱ እያመለከተ ። ቀጠል አደረገና “የኔን ፡ ታማኝ አህያ በዚህች እለውጥለት ዘንድ አሁን ጥሩ ሐሳብ መጣልኝ ” አለ ።

“ መለዋወጥኮ ዘረፋ አይደለም ። ሆኖም ፡ የምናገኘውን ሁሉ ከዘረፍን ፡ የጦረኝነት ክብራችንን ዝቅ ያደርገዋል ። ግራጫው ፈረስ ለባለቤቱ ውድ ንብረቱ እንደሚሆን ጥርጥር የለውም ። ሆኖም ኮርቻ እንድትለዋወጡ ፈቅጆልሃለሁ ሳንቾ ” አለ ዶን ኪቮቴ ።

“ በእውነቱ ቄላህ ነዎት ጌታዬ ! ” አለና ሳንቾ ፡
ሌላ ምንም ሳይናገር ፡ ከጸጉር አስተካካዩ አህያ ሳይ ኮር
ቻውን አውርዶ በራሱ አህያ ሳይ ሰጭን ፡ የራሱ አህያ
በአዲሱ ኮርቻ ምስት እጥፍ አሸብርቃ ታየች ። በፈጸሙት
የዘረፋ ድርጊት ተኩራርተው ፡ ወረቻው ዶን ኪሾቴና
ጋሻ ጃግሬው ሳንቾ ፓንሳ ጉዞአቸውን ወደፊት ቀጠሉ ።

ከአሰረኞቹ ጋር ፍልጫ

ከቀን ወደ ቀን ፡ ሁለቱ ተጓዦች ከቦታ ቦታ ያለ
አንዳች ውጪት ፡ እንዳሰኛቸውና መንገዱ እንደ መራ
ቸው ተዘዋወሩ ። በመጨረሻም በስፓኝ ቋንቋ ፡ ‘ሲይራ
ምሬና’ ተብሎ ወደሚጠራው ፕቂር ተራራ የሚያዘልቀ
ውን አባጣ ጉባጣ መንገድ ተያያዙት ።

“ አሁን ጀብዱ ሥራዎች የምናከናውንበት ወቅት
ደረሰ ” አለ ዶን ኪሾቴ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

እውነትም አንድ ነገር ሲሆን ነው ። ምክንያቱም ፡
በመጀመሪያ ካዩት ጉብታ ጫፍ ሳይ ፡ ቁልቁል አውራ ጉዳ
ናውን ይዘው ፡ ዐሥራ ሁለት ሰዎች ወደ እነዶን ኪሾቴ
ፈቅጣጫ በደካም ርምጃ ሲጠጉ አዩ ። ሰዎቹ በተራ ሰልፍ
ገብተው ፡ እንደ መቁጠሪያ ተሳሰረው ፡ አንዱ ሌላውን
በመክተል ይግተሉት ። ለካንሰ ሰዎቹ እንገታቸው
ሳይ ሰፍራ የብረት ቀለበት ገብቶላቸው ፡ በረኸም ሰን
ሰለት ተያይዘው የሚጓዙ ነበሩ ።

ከሰልፈኞቹ ቀደም ብለው ሁለት ጠመንጃ ያነገቡ
ፈረሶች ይጓጃሉ ። በኋላ በኩል ያሉት ሰዎች ቆመጥና
ጉራዴ በያዙ በሁለት እግራቸው ታጀበዋል ።

“ጌታዬ ያንን ይመልከቱ ! እነዚያ ፖስቲኖች የንጉሡን መርከብ እንዲቀገሩ ተደዘው በመነዳት ላይ ናቸው።”

“ለምንድነው እንዲህ በጭካኔ የሚያሠቃዩዋቸው?” በማለት ጠየቀና ፡ ዶን ኪቮቴ ግርማ ሞገስ በተሞላበት አኳኋን ፈረሱ ላይ ተመቻችቶ ተቀመጠ ።

“መልቲዎች መሆን አለባቸው ። ሕግና ደንብ ጥሰው እጅ ከፍንጅ የተያዙ ናቸው ። መርከብ እየቀዘፉ ቅጣታቸውን እንዲቀበሉ ወደዚያው በመወሰድ ላይ ናቸው።” አለ ሳንቾ ።

“ጉዳዩ ይህ ከሆነ ፡ የኔን እርዳታ ማግኘት አለባቸው ። ምክንያቱም ኃይልንና ጭቆናን ለመግታት ቃል ኪዳን ገብቻለሁና” አለ ዶን ኪቮቴ ።

“ግን እኮ ! እነዚህ ርጉሞችና ተንኮለኞች የተጨቆኑ አይደሉም ። ለራጸሙት ድርጊት ዋጋቸውን እያገኙ ነው እንጂ ።” ሳንቾ መለሰ ።

ዶን ኪቮቴ በሳንቾ አባባል አልረካም ነበርና ፡ “ለማንኛውም ሥቃይ ውስጥ ናቸው።” ሲል መለሰ ።

ወዲያው በሰንሰለት የተቆራኙት እስረኞች ወደ ዶን ኪቮቴ ተጠጉ ። ዶን ኪቮቴም ከሁለቱ ፈረሶች መካከል አንዱን ፡ “ይቅርታዎን ጌታዬ ፡ እኒህ ሰዎች በምን ምክንያት ነው በዚህ ዐይነት ሁኔታ ታጅበው የሚነዱት?” ሲል ጠበቅ አድርጎ ጠየቀው ።

“ወንጀለኞች ናቸው።” አንዱ መኮንን መለሰ ። “የንጉሡን መርከብ እንዲቀገሩ የተበየነባቸው ናቸው። ሌላ የምገልጽልዎ ነገር የለኝም” ሲል ጨምሮ ተናገረ ።

“እያንዳንዱ ምን ዐይነት ጥፋት እንደ ፈጸመ ለግ
ወቅት እፈልጋለሁ » አለ ዶን ኪጥቲ ።

“ከእርስዎ ጋር የምነጋገርበት ምክንያት የለኝም ።
ነፃር ግን ከዚህ ጉብታ ጫፍ ላይ ፅረፍት በሚያደርጉበት
ጊዜ ራሳችውን መልቲዎችን መጠየቅ ይችላሉ ። ታግኞ
ችና እውነተኞች ከመሆናቸው የተነሳ ያደረጉትን ለመ
ግለጽ በጭራሽ የሚያፍሩ አይደሉም ። ”

ዶን ኪጥቲ በጣም ደስ አለው ። በሰንሰለት ወደ
ታሰሩት ሰዎች ተጠግቶ ጥያቄውን ያገብረዋል ጀመር ።

“ኔረ በምን ሰብብ ነው መርከብ እንድትቀገፍ የተ
በየነብህ ! ንገረኝ የኔ ወንድም ? » በማለት አንዱን ጠየ
ቀው ።

“አ ! በፍቅር ስለ ተጠመድኩ ብቻ ነው ። ” እንደ
ጥዛ መለሰለት ።

“እውነትክን ነው ! ? በፍቅር የሚጠመዱ ሁሉ የን
ጉሡን መርከብ እንዲቀገፉ የሚፈረድባቸው ከሆነ ፣
ምን ሊውጡን ይላችንንም ? ” ድምፁን ከፍ አድርጎ ተና
ገረ ዶን ኪጥቲ ።

“እውነትዎን ነው ! ” እስረኛው ጮክ ብሎ ተና
ገረ “ሆኖም የኔ ፍቅር ተራ ዐይነቱ አይደለም ።
አንድ ቅርጫት መሉ ልብስ አፈቅርኩና በክንዴ እን
ጠልጥዬ ወደ ቤቴ በመውሰዴ ሰርቀሃል ‘ ተብሎ ስለ ተክ
ሰስኩ ፣ እነሆ እዚህ እገኛለሁ ። ”

ዶን ኪጥቲ ፡ ፊቱን ወደ ሌላው ሰው አዞረና ፡ “አን
ተስ ታግኙ ወዳጄ ምን አጥፍተህ ነው ፡ በዚህ አሳዛኝ
ነገር ውስጥ የገባኸው ? ” ሲል ጠየቀ ።

“ እንዲህ ነው ። በእምነት የመሰደኩትን ፅዳ ለመክረል ሁለት ወቂት ወርቅ ማግኘት እችላለሁ ። ”

“ ይኸ ከሆነማ በርግጥ ሲሕተት ነው ። እኔ አረት ወቂት ወርቅ እሰጥህና በነጻ እንድትለቀቅ አደርጋለሁ ። ” አለ ዶን ኪፕቲ ።

“ ጌታዬ አመሰግንዎታለሁ ። የርስዎ እርዳታ ግን ፤ በባሕር ላይ ላለ አንድ ረገብተኛ ሰው እህሉ ሳይኖር መግዣ እንደ መስጠት ዐይነት ነው ። ፍርዱ ከመወሰኑ በፊት ወቂት ወርቅ ኖሮኝ ቢሆን ኖሮ እዚህ ቦታ ባልተገኘሁ ነበር ” አለ እስረኛው በምጽታዊ አነጋገር ።

እንዲህ እንዲህ እያለ ዶን ኪፕቲ ፤ ከአንዱ እስረኛ ወደ ሌላው እየሔዱ ታሪካቸውን እንዲነግሩት ሲጠያይቅ ቆየ ።

በሰንሰለት ከታሰሩት ሰዎች መኻል የመጨረሻው ፤ ሰውነቱ የተደላደለ የሠላሳ ዓመት ገጠማሳ ነበር - አንድ ፀይኑ ጠንጋራ የሆነና ከሌሎቹ ሁሉ የከፋ አተያይ ያለው ።

ለዶን ኪፕቲም ይህ ሰው በሰንሰለቱ ከብደት ክፉኛ የተገቡ መስሎ ታየው ። አንገቱ በሁለት ዙር ሰንሰለት ታብቷል ፤ እንዲሁም እጆቹ ተጠፍረው ቁልቁል ከብረት ስለ ተያያዙ ፤ እጆቹን አፋ ማድረስ አይቻለውም ነበር ።

መረኛው ዶን ኪፕቲም ወደ አንዱ እግረኛ ዘበኛ ፈቱን መለሰና ፤ “ ይህ ሰው በምን ምክንያት ነው በብረታ ብረት እንዲወቃይ የተደረገው ? ” ሲል ጠየቀ ።

“ ምክንያቱም እሱ ከሁሉም የባለ እርጉም በመሆኑ ነው ። በዚህም ላይ ፤ ከድፍረቱና ከብልጠቱ የተነሣ ፤ ምንም ዐይነት ወህኔ ቤትና ሰንሰለት ሊያግደው አልቻለም ። ”

ለም ። በሰንት ብረት እንደ ተጠፈረ ማየት ይቻላል ፤ እንዲያም ሆኖ በእጃችን እንዳለ አድርገን አንቁጥረውም ። የሚል መልስ አገኘ ።

“ ግን ምን አድርጎ ነው ? ” ዶን ኪቮቲ ጠየቀ ።

“ ምን አድርጎ ነው ነው የሚሉት !? ምን ያላደረገው ነገር አለ ? እሱኮ ሌባና ዘራሬ ገርን ዲ ፓሳምንቱ ነው ። ”

ከዚያም እስረኛው ራሱ ፈጠን ብሎ ፡ “ ጌታዬ የሚሰጡን ነገር እንዳለ ቶሎ ይስጡንና በፈረስዎ ሆነው ጉዞዎን ይቀጥሉ ። ለጥያቄዎችም ምንም መልስ የለኝም ” አለ ።

ዶን ኪቮቲም ፡ “ ወዳጄ ሆይ ! አንተ ከባድ ሰው ትመስላለህና ፡ ታሪክህን ለማወቅ እፈልጋለሁ ” አለ ።

“ ሁሉም ነገር ተጽፎ ያገኙታልና ፡ ያንን ገዝተው ያንብቡት ” አለ ገርን ።

“ እውነቱን ነው የሚነግርዎት ፤ የሕይወት ታሪኩን በሙሉ በመጽሐፍ ጽፎታል ” አለው የእስረኞቹ ጠባቂ ።

“ የመጽሐፉ ርዕስ ምን ይባላል ? ለማንበብ እፈልጋለሁ ። አለ ዶን ኪቮቲ ።

..... “ የገርን ዲ ፓሳምንቱ የሕይወት ታሪክ ” ይባላል ። የመጽሐፉ ታሪክ በሙሉ እውነትን የተላበሰ ሆኖ ፡ በብልጫ ብልጥ ታሪኩና በገድሉ የሚወዳደረው የተረት መጽሐፍ አይገኝም ” በማለት እስረኛው መለሰ ።

ዶን ኪቮቲም ፡ “ እውነትም ልዩ ሰው ነህ ” በማለት አደነቀው ።

በዚህን ጊዜ ጠባቂዎቹ ትእዛዝ ሰጡ ፤ በሰንሰለት ተጠላልፈው የታሰሩት እስረኞች በዝግታ ወደ ኮረብ

ታው ጫፍ ማዝገም ቀጠሉ ። ዶን ኪጾቴ አሁንም የእስረኞችን ታሪክ ሰዎች አልረከም ። ረዥም ንግግር እያደረገ እስረኞችን በመጀመሪያ ፣ ቀጥሎ ጠባቂዎችን ይከተል ጀመር ። በመጨረሻም ፣ ርካቡ ላይ ቀጥ ብሎ ቆመና በጨከኝት ድምፅ ፡

“ ክቡራት ዘበኞች ሆይ ! እኔ የታወቅሁት ጀግና ዶን ኪጾቴ ዴ ላ ማንኛ እባላለሁ ። እኒህን ምስኪን ሰዎች ፈትታችሁ እንድትሰዳቸው አዝዛለሁ ። አሻፈረን ብትሉ ግን ይህ ጦር ፣ ይህ ጐራዴና ይህ የማይበገረው ጥፋር ትእዛዜን እንድትቀበሉ ያስገድዳችኋል ። ”

የጠባቂዎች አሊቃም ፡ “ ይህኛስ ጥሩ ጠባቂ ናት ። ይልቅስ አሁን የእጅ ማስታጠቢያ ግህንህን ባዶ ጭንቅላትህ ላይ ደጭተህ ፣ ወደ ጥጫይህ ብትፈድ ይሻላል ። በእኛ ሥራ ገብተህ አትፈትጭት ። ‘ አይጥ ሞቷን ሰቅሻ ፣ ስታበዛ ራጫ ፣ ሐዳ ታሸታለች የድመት አጭንጫ ’ እንዳይሆን ነገሩ ” አለ ኩስቀር ብሎ ።

ይህ አነጋገር ዶን ኪጾቴ በጣም አናደደውና ፡ “ ድመቁም አይጠም አንተ ነህ ። ፈሪ ቡከነም አንቀ ነህ ! ” አለና ድምፁን ከፍ አድርጎ ተናገረ ፤ የዘበኞቹ አሊቃራሱን ልመክላክል ጊዜ አግኝቶ ሳይዘጋጅ ፣ ደንገት ዶን ኪጾቴ ከነፈረሱ አጠገቡ ከተጥ ስላለበት ፣ በጭንቅላቱ ጭቃ ውስጥ ተተክለ ። ሌሎች ዘበኞች ለርዳታ ወደ አሊቃቸው ርጠው ፣ ዶን ኪጾቴ ፣ በጐራዴና በቆመጥ ሲረባረቡበት ፣ እሱም ፎሊግንቴን ከወዲያ ወዲህ በልጓም እያዘዋወረ ፣ ጦሩን አሹሎ ከንዱን መክቶ ይክላከል ገዳ ። በግርግር እስረኞች ሁካታ ፈጥረው ሰንሰለታቸውን መቆጣጠል ባይጀምሩ ነበር ፣ ዶን ኪጾቴ ከፋኛ ጉዳት በደረሰበት ነበር ።

ይህን ሁሉ ትርምስ ሳንቸ ፓንሳ ከተመለከተ በኋላ ፡
 ከአህያው ላይ ዱብ ብሎ ለጌታው ርዳታ ለመስጠት ወደ
 ዝና ዶ ፓሳምንቱ ተንደርድሮ የታሰረበትን ሰንሰለት
 ይፈታለት ጀመር ። እንደ አጀማመሩ ቢሆን ፡ የሚቀጥ
 ለው ግጭት የባሰ የሚያስፈራ ነበር ። እስረኞቹ ከዶን
 ኪሹቴ ዋጋ ቢሰ ጦር የላቀ ራሳቸውን የመክላከል በቂ
 ችሎታ ነበራቸው ። ከሁካታው የተነሣ ሁሉም የሚያ
 ደርጉትን ማወቅ ተሳናቸው ።

እስረኞቹ ከታሠሩበት ሰንሰለት ራሳቸውን ነጻ አው
 ጥተው አካባቢውን በቁጥጥራቸው ሥር አደረጉና ጠባ
 ቂዎቻቸውንም ከበቡ ። ጠባቂዎቹም ከእስረኞቹ ከሚ
 ወርድባቸው የድንጋይ ውርጅብኝ ለማምለጥ ፡ እግራ
 አውጭኝ ብለው አውራ ጉዳና ገብተው ፈረጠው ። አፈ
 ታቸው ከሚገኘው መንደርተኛ ርዳታ እንኳ እንዳያገኙ ፡
 አንድ ኪሎ ሚትር ያህል ስለሚርቅ የነፍስ ነፍሳቸውን
 ተፈተለኩ ።

ሳንቸ ፓንሳ አህያው ላይ ወጣና ፡ ወደ ጌታው ጠጋ
 ብሎ ፡ “ ይስሙኝ ጌታዬ ፤ የንጉሡ መኮንኖች አሁን
 ያሳድዱናልና ፤ ፈጥንን ጫካ ውስጥ ገብተን ብንሸሽግ
 ይበጃል ” አለ ።

“ ዝም በል ፤ ምን ግድረግ እንዳለብኝ ጠንቅቼ ዐው
 ቃለሁ ” አለ ዶን ኪሹቴ በቂጣ ፤ ከዚያም እስረኞቹን
 በዙሪያው ሰበሰበና አጠር ያለ ንግግር ግድረግ ጀመረ ።

“ ከቡራን ሆይ ፤ ምን ጫካት ርዳታ እንዳበረከት
 ሁላችሁ ከእናንተ የቀሰመፈ አይደለም ። ለዚህም ወርታ
 እንደትከፍሉኝ አልሻም ። ነገር ግን ፡ እያንዳንድህ
 በቀጥታ ‘ ቶቦሶ ’ ወደ ተባለው ከተማ ተጉዘህ ፤ የቆን
 ጃዎች ቆንጆ በፀንኝው ወደር የለሽ እመቤት ቶላሲያ

በንድ እንድትገኝ እፈልጋለሁ ። ይህንን ቃላት የጀብዱ ሥራ ውጤት በትክክል ግለጹላትና ለጠደፊት ምን እንደ ምትፈልጉ ከርሷ ፈቃድ ካገኛችሁ በኋላ ፡ ዕድላችሁ ወደ መሬትሁ በታ ትሔዳላችሁ ።” አለ ዶን ኪፑቲ ።

እስረኞቹም በንቀት መልክ ፈገግ ካሉ በኋላ ፡ ገና ዶ ፓሳምንቱ ምላሹን ንግግር አደረገ ።

“እጅግ የተከበራችሁትና ከችግር ያዳናችሁን ጌቶች ሆይ ፤ እንድንፈጽም የተጠየቅነው ጉዳይ የማይሞክር ነው ። አሁኑኑ ከዚህ ሥፍራ ፈጥነን መሬድ አለብን ። አንዳንዶቻችን በአንዱ መንገድ ፡ ሌሎቻችን በሌላ መንገድ ማምለጥ አለብን ። በየጥሻው ፡ በየቋጥኙና በየጉድጓው መሸሸግ ይኖርብናል ። እኛን የሚያሳድዱ ሰዎች ዳካችንን አሁኑኑ ተከትለው እንዳይዙን መታየት የለብንም ። እመቤት ዱልሲኒያ የተባለችውን ቶቦሶ ድረስ ፊዶ መጉ ጥገቱ ግን ፋይዳ የሌለው ሥራ ነው ።” አለና ንግግሩን ሻታ አደረገ ።

ይህ አባባል የዶን ኪፑቲን መንፈስ አስቆጣ ። “ስማኝ ጌታ ሆይ! ገና ወይም ማንትስ የምትባለው አንተ በፍርሃት ጭራውን የሸጉጠ ውሻ መስለህ አንተው ራስህ ወደ ቶቦሶ ትሔዳለህ ። መላው አካላትህ በሰንሰለት ተጠፍሮ ፤ አንተው ራስህ ነህ ወደ ቶቦሶ ሔደህ በትእዛዙ መሠረት መልዕክቱን ለዱልሲኒያ የምታደርሰው ።” ይለው ጀመር ።

ገና በዶን ኪፑቲ የድፍረት ዛቻ ፈገግ ከማለት በስተቀር ምንም መልስ አልሰጠም ። ነገር ግን ፡ ባልደረገ በደቦ ሆነው ድንገት ጦረኛው ላይ ተረባረቡበትና ከፈረሱ ላይ ጉትተው እመሬት ላይ ዘረፉት ።

ጥሩሩን እና ፡ ከእግር እስከ ወገቡ እንደ ሱሪ አጥ
ልቆት የነበረውን ጥቁር ሹራብም ገፍፈው ወሰዱበት ።
ራሱ ላይ ደፍቶት የነበረውን ሣህን እንዱ እንሥቶ ከቋ
ጥኝ ጋር ቢያላትመው ፡ በአሳፋሪ ሁኔታ ጭርምትምቱ
ወጣ ። ሌላው ያንን ረዥም ጦሩን ለሁለት አነኩተና ጥቅ
ጥቅ ወዳለው እሾግግ ቁጥቋጦ ወረወረው ።

ከዚህ ሁሉ አደጋ ሳንቾን ጥቂት ሳይተርፈው አል
ቀረም ። ኮቱን ብቻ ገፍፈው ሰደሪያውን ትተውለታል ።
አሮጌና እማይረባ ሆነባቸው እንጂ ጫጣውንም ሊያወል
ቁበት ዳድቷቸው ነበር ።

ወርበሎቹ በእንዲህ ዐይነት ዘረፉ ለጥቂት ደቂቃ
ዎች ራሳቸውን ከአስደሰቱ በኋላ ፡ መንገዳቸውን ቀጠሉ ።
እያንዳንዳቸው የተለያየ አቅጣጫ ይዘው ተበታተኑ ።
ከሕግ አስከባሪ መኮንኖች እጅ በማምለጣቸው እጅግ
ተደሰቱ እንጂ ፡ የቶቦሶዋን እመቤት ዱልሲኒያን የመገ
ናገቱን ጉዳይ ከቁም ነገርም አላስገቡት ።

ስለሆነም ፡ በመጨረሻው ግራጫዋ አህያ ፡ ሳንቾ
ፓንሳና ዶን ኪቸቴ ብቻ የአውላላው ጫዳ ጌቶች ሆነው
ዐረፉት ። ያውም በኃፍረት ቅስጣቸው የተሰበረ ጌቶች ፤

“ ወዳጄ ሳንቾ ” አለ ዶን ኪቸቴ ከወደቀበት ጭቃ
ላይ እየተነሣ ። “ አንድ ምሳጮቹ አባባል ላስታውስህ
እፈልጋለሁ ። ይኸውም ፡ ‘ እጸድቅ ብዬ ባዝላት ተንጠ
ልጥላ ቀረች ’ የሚለውን ” አለ ዶን ኪቸቴ ።

የተሰባበረውን ጦር ፍለጋ ሔዶ ግማሹን ቁጥቋጦ
ውስጥ አገኘና ፡ ወዲያው ተመልሶ ሮሲናንቴ ላይ ጉብ
አለ ። ቀኑ እየመሸ ቢሔድም ዶን ኪቸቴ ቤቱሳብ ተውጦ ፡
በጸጥታ መንፈሱ ወደ ጥቁር ተራራጪ እምብርት ገሠገሠ ።
ሳንቾ ፓንሳም ግራጫ አህያው ላይ ተቀምጦ ጌታውን
ይከተል ጀመር ።

በጥቁር ተራሮች

የሌሊቱ ጨለማ ሁለቱን ተጓዥቻችንን ምቹ ሆኑል ከማይገኝበትና ራቅ ካለው ተራራ መካከል አስቀራቸው ። ቢሆንም ፡ ሰማይ የጠራ ነበርና ከዛፎች አናት ላይ ጨረቃው መልሆና ሆና ብርግንዋን በመለገስ ላይ ነች ። ጦረኛውና ጋሻ ጀግራው ፡ በረኻህሙ ጉዞ ከመድከማቸውም በላይ ፡ በእነዚያ ውለታቢስ ሌቦች የተደበደበው ሰው፣ ታቸው ቆስሏል ፤ ዝሏልም ።

በመጨረሻም ሳንቾ ፡ “ እነሆ ደርሰናል ” አለና በመጨረሻም ፡ አፀያውን እየመራ ወደ አንድ ግዙፍ ቋጥኝ ተጠጋ ። “ ጌታዬ ይኸውልክ ፤ በመጨረሻ እዚህ ደርሰን ። ይህ ግፋም መጠሪያ ነው ። እስከሚነጋ ድረስ እዚህ ዐረፍ እንበል ” አለ ሳንቾ ።

“ በእውነት እዚህ ለማረፍ ፈቃደኛ ነኝ ” አለ ዶን ኪጥቲ ። ሁለቱም በጣም ተዳክመው ነበርና ፡ ከእንስሶቻቸው ለመውረድ እንኳ ተሳናቸው ። ሁለቱም በየኮርቻቸው ላይ ፡ በጸጥታ እንደ ተቀመጡ በሐሳብ ባሕር ይዋኙ ጀመር ፤ እና ወዲያው ከባድ እንቅልፍ ጭልጥ አድርጎ ወሰዳቸው ።

ዶን ኪጥቲ ፡ ወርበሎቹ ሰባብረው ጥለውት በነበረው ሰማያዊ ጉማጅ ኮርቻው ላይ ቆይታ ሲቀመጥ ፡ ሳንቾ ግን ፡ አህያው ኮርቻ ቀዳማይ ላይ ተደፍቶ ልክ ምቹ አልጋ ላይ እንደ ተኛ ያህል ሰላማዊ እንቅልፉን እየለጠጠ ማን

ክረፋን ቀጠለ ። ሮሲናንቴና ተጓዥ ግራጫትም ከጌቶ
ቻቸው ያላነሰ ድካም ስለ ተሰማቸው ተገትረው ቆመው
ነበርና ፤ ለዐመል ያህል ነክ ቢያደርጓቸው እንኳ ይወድቁ
ነበር ።

እንደ አጋጣሚ ሆኖ እኩስ ሌሊት ገደማ ፤ ሌባው
ዚን ዶ ፓሳዋንቴ ጥሻ ለጥሻ እያለ ለማምለጥ ደኅና መን
ገድ ሲፈልግ ፤ እነ ዶን ኪፑቴ አሉበት ሥፍሬ ደረሰ ።
በተልቁ ቋጥኝ በኩል ሲያልፍ ፤ ሁለቱ እንስሳትና ጌቶ
ቻቸው በጥላው ሥር ጸጥ ብለው ዕረፍት ላይ እንዳሉ ተመ
ልከተ ። ከእንቅልፋቸው እንዳይቀሰቅሳቸው በዝግታ
ወደ እነርሱ እየዳኸ ተጠጋ ።

‘ እፃ ! ’ ብሎ ለራሱ ካጉመተመተ በኋላ ፤ ‘ እንቅ
ልፍ ድብን አድርጎ ወስዷቸዋል ! እኒህ ሁለት ጅሎች
ያላንዳች ሥጋት ማንንም ሳይፈሩ ፤ ሕዝብ በሚመላለስ
በት ጉዳና በሰላም ይጓዛሉ ። እኔ ግን ፤ በዚህ ጮሎንቴ
በቆር በግደሉ ፤ በእሾህ በቆንጥፋ ውስጥ ከመሔድ የተ
ነግ ፤ እነሆ ልዋት ደርሻለሁ ። ከእነዚህ ከሁለት ፈረሶች
አንዱ እንዲኖረኝ ያስፈልጋል ’ አሰ ወርበላዉ ለራሱ ።

ሮሲናንቴን እየተዘዋወፈ ጉድኖቹን ለስለስ አድ
ርጎ ከዳበሰና ራሱንም መታ መታ ካደረገ በኋላ ፤ ‘ ይህስ
አጥንቱ የወጣ ፈረስ ኔው ። መቼ ወድቆ እንደሚሰባበር
መተንበይ ያስቸግራል ፤ ለማንኛውም የራሴ ላድገውና ፤
ትንሽ ትንሽ ልንዝበት ብቸልም ፤ በመጨረሻ ግን የማል
ሸጠው ወይ ለሰው የማልሰጠው እንደሆነ ግልጽ ነው ’
አሰ ወርበላዉ ። ወደ ግራጫው የሰንቸ አህያ ተጠግቶ ፤
ከአፍንጫው እስከ ሾሆናው ድረስ መረመረው ።

‘ ይህ እንስሳ እንደሚችለኝ እርግጠኛ ነኝ ። በመ
ጨረሻም በአንድ ወይ በሁለት ብር ልሸጠው እችላለሁ ፤
ነገር ግን እንዴት እድርጌ ልውሰደው ? ’

ጃጥኙን ደገፍ ብሎ በጉዳዩ አጥብቆ ሲያስብ ፡ የሳንቸ ፓንሳ ማንከራፋት በጫካው ውስጥ ያስተጋባ ነበር ።

‘ ከአህያው ላይ ገፍቶ ጥሎ እንስሳውን በጉልበት መውሰድ ይቀላል ’ እያለ ገርን ፡ አሁንም ለብቻው ማጉተምተሙን ቀጠለ ። ‘ ግን ይህ ሰው ዛሬ ውለታ ውሎልኛልና ከእንቅልፉ ልቀሰቅሰው አልሻም ’ አለ በጎዘኔታ ።

ወዲያው ከኪሱ ውስጥ ጨቢውን ላጥ አድርጎ አወጣና ፡ በሌባ አካሄድ እየተራመደ ከመንገዱ ዳር ወደ ሚገኘው ቁጥቋጦ ውስጥ ገባ ። ከቁጥቋጦ ውስጥም ልክ እንደ ክንዱ ጠንካራ ፡ እንደ ሰውነቱ ግዙፍ የሆኑ አራት ረገገኖች አጣናዎች ቆራረጠ ።

የቆራረጠውን ይዞ ወደ አህያው ተመለሰና በዝግታ ኮርቻውን ፈታ ። ሳንቸ ፓንሳ እግሮቹን እርኩብ ውስጥ አስገብቶ አጭር ሰውነቱን አህያው ጋማ ላይ ደፍቶ እንቅልፉን ይለጥጣል ። በከባድ እንቅልፍ ተውጦና በማንከራፋት ላይም ስለሚገኝ ሌላ ምንም ድምፅ ሊሰማ አይችልም ነበር ።

ብልጡ ገርን ፡ ራሱ በሚመራው ብልሃት ተደንቆ ፈገግ አለ ። አራቱንም የባላ ዕንጨቶች ከኮርቻው ሥር እንደ አልጋ እግር አድርጎ ከመሬት ላይ ደጎና አድርጎ አቆማቸው ። በጥንቃቄና በዝግታ ዕንጨቶቹን እየገፋ በአህያው እግሮች አኳያ ተከላቸው ። ይህ አድራጎቱ ኮርቻውን ጥቂት ከአህያው ጀርባ ላይ ከፍ አደረገው ።

ይህ ሁሉ ሲሆን ሳንቸ መድፍ እንኳ ቢተኮስ አይሰማም ነበር ።

ገርን እያንዳንዱ ባላ ቀጥ ብሎ እንደ ቆመና እንደ ምሰሶ መጠንከሩንም ከአረጋገጠ በኋላ ፡ ከኮርቻው ሥፍ

ጉትቶ ሲያወጣ ፡ ኮርቻው ሳንቾን እንደ ተሸከመ በባላ ዎቹ ተወጥሮ አየር ላይ ተንጠልጥሎ ቀረ ።

ወለል ባለ የጨረቃ ብርሃን ድርጊቱን ለተመለከተ እጅግ የሚያስደንቅ ነበርና ፡ ገርን ዶን ፓሳሞንቴ ራሱ በገዛ ሥራው በግቅ ፍርስ አለ ። ይህ ሁሉ ሲሆን ሳንቾ ፓንሳ እንቅልፍ ዓለም ገብቶ እያንኮራፋ ንቅንቅ አይልም ነበር ። ገርን ዶን ፓሳሞንቴ መለስ ብሎ የሳንቾ ፓንሳን በባላ ባልቾ መንጠልጠል ተመለከተና ፡ አሁንም በግቅ ፍርስ አለ ። ከዚያም አህያው ጀርባ ላይ ዘሎ ወጣና በሌጣው ላይ ተቀምጦ በደስታ ጉዞውን ቀጠለ ።

ይህ ሁሉ ሲሆን ፡ ሳንቾ ፓንሳ ከተኛበት ሥፍራ አንዲት ስንዝር እንኳ ሳይንቀሳቀስ ኩርፊያውን ቀጠለ ። ሌሊቱ በጸጥታ ዐለፈ ። ጨረቃና ከዋክብትም በገገታ ጉዞአቸውን ወደ ምዕራብ ሰማይ አመሩ ፤ በመጨረሻም ጐህ ቀደደ ። የፀሐይ ውጋጋንም በየዛፉ ውስጥ ጭልጭል ይል ጀመር ።

አብዛኛውን ጊዜ ሳንቾ ማልዶ ነበርና የሚነሣው ሲነጋጋ ሲል ኩርፊያውን አቆመ ። ዐይኖቹን ከፍቶ ፡ እጆቹን ዘርግቶ አዛጋ ። የሰውነቱ እንቅስቃሴ ባሳዎቹን ስለ ነቀነቃቸው እጥፍጥፍ እያሉ ሲወድቁ ፡ ኮርቻውም ከሥሩ ከዳውና ሳንቾ እመሬት ወርዶ ተዘረፈጠ ።

ሳንቾ ሲወድቅ የተፈጠረው ድንገተኛ ድምፅ ዶን ኪ ኾቴን ከእንቅልፍ ቀሰቀሰውና ፡ “ አህያው የት አለ ወዳጄ ሳንቾ ? ” በማለት ዙሪያ ገባውን በመቃኘት ጠየቀው ።

“ ‘ አህያው ወዴት ነው ? ’ ብሎ መጠየቅ አይከፋም ። አህያዬ ጠፍቷል ። አንድ ሌባ ሌሊት ይዞብኝ

ነገረዱል ። ለእኔ ግን ከአራት አጠናዎችና ከጸጉር አስተካካዩ በለውጥ ወስጄበት ከነበረው ኮርቻ በስተቀር ምንም ነገር አልተወለኝም” አለ ሳንቾ ።

« የምን ሌባ ? » አለና ዶን ኪቮቴ ፡ “ ሌላ አይደለም ፤ ይህንን ያደረጉት እነዚያው ተንኮለኞች አስማትኞቹ ናቸው ፤ ምስኪኑን እንስሳ ወደ አራት አጠና ዕንጨት ለውጠውታል ። እና ፤ አሁን እኛ አጠናዎቹን ከእነርሱ አስማት አላቀን መልሰን ወደ አሁያ እስክንለውጣቸው ድረስ እንደ ፈረደብህ በእግርህ መንዝ ሊኖር ብህ ነው” አለው ።

ሳንቾ ፓንሳ ተጨነቀ ፡ ተጠበበ ። እንዴ ወደ ኮርቻው እንዴ ወደ እንጨቶቹ ፡ ከዚያም አህያው የተጓዘበትን አባራማ መንገድ በጎዘን ተመለከተ ። ዐይኖቹ እንባ አቀረፉ ፤ በከፍተኛ የሐዘን ድምጽ መሪር ልቅለውን አስማ ።

“ ወይኔ ግራጫዬ ! ወይኔ አህያዬ ! የምወድህ አህያዬ በራሴው ቤት ተወልደህ ያደግህ ! የልጆቹ አጫዋች ፤ የባለቤቱ አጽናኝ ፤ የጎረቤቶቹ መቅኛ ፤ የሸክሜ አቃላይ ፤ የሕይወቴ አለኝታ አንተ ነበርክ !!! ግራጫዬ ተወሰድክብኝ ፤ ግራጫዬ የኔ አህያ ! ካላንተ እንዴት አድርጌለኝ ራሴህ ? ” እያለ ሳንቾ መሾውን ያወርድ ጀመር ።

የዶን ኪቮቴ ርኅሩኅ ልብ ተነካ ። “ ውድ ወዳጄ ሳንቾ ! እንባህን ጥረግ ፤ ግድ የለም አታስብ ፤ እቤቴ አምስት አህያች ስላሉኝ ሦስቱን እንድትሰጥህ ለእኀቴ ልጅ ትእዛዝ አስተላልፋለሁ ። መጀመሪያ በምናገኘው ብዕርና ቀለም ደብዳቤ እጽፋለታለሁ” አለ ዶን ኪቮቴ ።

ይህ ደግነት ከልብ የተመላበት ገጸ በረከት ፤ የሳንቾን መሪር ሐዘን ከመቅጽበት ወደ ደስታ ለወጠው ፤

እንባውን አደረቀለት ። ዋይታውን ጸጥ አደረገለት ።
ሐዘኑ ወደ ፍሥሐ ተለውጦ ምስጋናውን ለዶን ኪዮቲ
ያጐርፍለት ጀመር ።

“እርስዎ ምን ጊዜም ቢሆን መልካም ጌታ ነዎት ።
እና አሁን ፡ ብዙ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ከሚያጋጥመን ይልቅ
ብዕርና ቀለም ብናገኝ እመርጣለሁ » አለ በፈገግታ ።

ጦረኛዉና ጋሻ ጃግሬዉ ከመሬት ላይ ተቀምጠው
ጥቂት ደረቅ ዳቦ ለወጉ ያህል ፡ ቁርስ አደረግን ለማለት
ያህል አፋቸውን አሟሹ ። ሮሲናንቲ በየመንገዱ ዳር ያገ
ኘውን ጨሌ ሣር ከጋጠ በኋላ ፡ የተረፈውን መኻከለኛ
ሥፍራ እያቆራረጡ ጉዞአቸውን ተያያዙት ። ዶን ኪዮቲ
ከፊት ፡ ሳንቾ ፓንሳ የአህያውን ኮርቻ በጫንቃው ላይ
ተሸከሞ ከኋላ ሆኖ በዝግታ እየተከተለው ይጓዙ ጀመር ።

ለዱልሲኒያ የተላከ መልእክት

አንድ ቀን ዶን ኪዮቲ ጋሻ ጃግሬውን አስከትሎ ፡
ያለ እንዳች ዓላማ በአባጣ ጐርባጣማ ተራራ ሲጓዙ ፡ በድ
ንገት ጨዋታውን አቁሞ ጸጥ አለ ።

“ ወዳጄ ሳንቾ ፡ ለሕይወትህ እንደምትሳሳላት ሁሉ
እባክህን እኔ እስካልፈቀድኩልህ ድረስ እንደም ቃል
እንዳትተነፍስልኝ እጠይቃለሁ ” አለ ዶን ኪዮቲ ከረ
ጅም ጸጥታ በኋላ ።

አእምሮው በሙሉ በልዩ ልዩ ጉዳዮች ተወጥሯል ።
ምክንያቶቹን በቅጡ በማይገልጸቸው ምኞቶች መንፈሱ
ይዋዥቃል ። አዲስና ከበድ ያሉ ሐሳቦች ውስጥ ገብቶ
በማውጣት በማውረድ ላይ እንዳለ ሆኖ ይታያል ። በዚህ

ወይንቅ ቀኑን ሙሉ ሳይንጋገሩ በዝግታ ርምጃ ድክምክም
በለው ቢገዙ ጥሉ ።

በመጨረሻም ፡ ሳንቾ ፓንሳ ደከመ ። ጨዋታና ቀልድ
ከመጠን በላይ ፈለገ ። አሁንም የአሀያውን ኮርቻ በት
ከሻው ላይ እንዳደረገ ፡ የርሱናንቲን ዴካ እየተከተለ
ሐሳቡን ከራሱ ጋር ያመላልስ ጀመር ። በመጨረሻው ግን ፡
ሐሳቡ በላስጨንቀው ሊታገሥ አልቻለም ። እግሩን ነጠቅ
አድርጎ ከጌታው ጉን እስኪደርስ ርምጃውን አፋጠነ ።
እጆቹን በዶን ኪቮቲ ጉልበት ላይ ጣል አደረገና ንግ
ግፋን ጀመረ ።

“ ደግ ጌታ ሆይ ፤ ይመርቁኝና ወደ ባለቤቴና ወደ
ልጆቼ ዘንድ ለመለስ ። በቤቴ ውስጥ እስኪደክመኝ ብለ
ፈልፍ ከልካይ የለብኝም ። እውነቱ ነው የምንግረምት ፤
ሌት ተቀን አረገ ዘግቼ ተራራ መውጣቴን ፤ ቁልቁለት
መውረዱን ልክ ራሴን እንደ መግደል እቁጥረዋለሁ ።
እንገሽግሽቻልና ለዘልቀው አልቸልም” አለ ሳንቾ በምሬቱ
አኔጋገር ።

“ ወዳጄ ሳንቾ ፤ ምን እንደምትል ይገባኛል ። ምላ
ስህን ነጻ ልቀቀውና በዚህ ተራራ ውስጥ ሕብረን በምንን
ዝበት ጊዜ ሁሉ እንደ ፈለግህ እንድትናገር ረቅጂልሃለሁ”
አለ ዶን ኪቮቲ ።

“ እንግዲያውስ ‘ ፀሐይ ሳለ እራጥ አባት ሳለ አገጥ’
እንደሚባለው ፤ መናገር ከቻልኩኝ አሁኑኑ ልናገር ፤
በኋላ ምን እንደሚደርስብኝ ማንም ሊተነብይ አይችል
ምና ቀጥሎ እንዳንዱ ሰው ለራሱ ፤ እግዚአብሔር ግን ለሁላችን
ነው እላለሁ ። ጥቂት አፃባቢ ቁም ነገር አለው ። የሰ
ዎችን አፍ መቆለፍ አይቻልም ። ‘ ዝም ባለ አፍ ዝንብ
አይገባበትም’ ቢባልም ቅሉ” አለ ሳንቾ ።

“እባክህን ተረትህን አቁምና ፡ ይልቅስ ለእኔ የወደፊት ጉዞዬ ፡ እንዲሁም ላንተ የሚበጅ ዕቅድ አውጥቼ ለሁኖ አድምጠኝ ፡ ውድ ሳንኝ” አል ዶን ኪፕቲ ።

ከዚያም ፡ ዶን ኪፕቲ ለእመቤት ዱልሲኒያ ደብዳቤ ያደርስ ዘንድ ጋሻ ጃግሬውን ቶቦሳ ሊልከው በዝርዝር ያስረዳዋል ።

“በሦስት ቀን ውስጥ ጉዞህን ብትጀምር ፈቃዴ ነው ። አካሄድህ በጣም ቀርፋፋ በመሆኑ ፡ ልፍጥነቱም ሆነ ለምችቱ ሮሲናንቲ ይጠቅምሃልና እሳጥሃለሁ ።”

“መልካም ነው ጌታዬ ። እኔ ከሐድሼ በኋላ እርሶ በምብቻምን ምን ይሠራሉ ?”

“ምን ትሠራለህ ? ምን እንደማደርግ ነው የሞት ጠይቀኝ ? የታወቀውን ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ አርላንዶን ለመምሰል የሚያስችል ግሩም ጭንቅላት አለኝ ። ግልትም ልክ እንደ እሱ ዕብድ እሆናለሁ ። ጥሩሬን አሸቀን ጥሬ እጥላለሁ ፤ ልብሶቼን እየሚጭቃለሁ ፤ ዛፎችን ከነጾታቸው እንቅላለሁ ፤ እንቅላለሁ ፤ ራሴን ከአለት ያር አላትማለሁ ፤ ይህንና የመሳሰሉትን በሺህ የሚቁጠሩ አስገራሚ ድርጊቶችን እፈጽማለሁ ። እንዲያውም ሳንኝ ፡ ጥቂት ጊዜ ጠብቀኝና አንዳንዶቹን ድርጊቶች ስፈጽሞ ከተመሰከትክ በኋላ ለዱልሲኒያ በዐይንህ በብፈቱ ያየኸውን ታስረዳታለህ ።”

“ጌታዬ ይህን ያህል መጥገር አያስፈልግኦትም ። ያሉኝን ሁሉ ልክ እንደ ተደረገ አስመልክ እንግራታለሁ ። በሺህ የሚቁጠሩትን ዕብድታዊ ድርጊቶችን በዝርዝር ከገለጽኩላት በኋላ ፡ ጣፋጭ የሆኑትን የእመቤቲህን ቃላት ይገር እመለሳለሁ ።”

“ ሰብደታዊ ድርጊቶች ያልካቸውን ፡ ግን ቁም ነገር አዘለ የሆኑትን በዝግታ እፈጽማቸዋለሁ ፤ ምክንያቱም ወረኛ መዋሽት ስለሌለበት ነው ። ለማንኛውም ፤ አሁን በፍጥነት ደብዳቤ እጽፋለሁና ማለዳ ፀሐይ ስትወጣ ይጠህ መሔድ አለብህ ። ”

“ እባክዎን ጌታዬ ፤ ” አለና ሳንቾ ፡ “ እስጥሃለሁ ያሉኝን የምስቱን አህዮች ጉዳይ እንዳይዘነጉብኝ ፤ ከዚያ ጋር አብሮ ይጻፍልኝ ” ሲል ሥጋቱን አሳየ ።

በአንድ ለምሳሌም ቁጥቋጦ ውስጥ ዐረፍ አሉና ፤ ከብዙ ሦግር በኋላ ደብዳቤው ተጻፈ ። አህዮቹም ለሳንቾ እንዲ ሰጡት ትእዛዝ አብሮ ተከተበ ። ደብዳቤው የተጻፈው ከዶን ኪዮቲ ኪስ በተገኘ ቁራጭ ማስታወሻ ወረቀት ሲሆን ቀለሙም የከሰል ስባሪ ነበር ።

“ ሳንቾ ፡ ደብዳቤው በወጉ ያልተጻፈ ነው ። በሆንም ፤ በጉዞህ ላይ መጀመሪያ ትደርስበት መንደር መምህር በደንብ ገልብጦ ይሰጥሃል ” አለ ዶን ኪዮቲ ።

ሳንቾ የማስታወሻ ደብተሩን ተቀብሎ በጥንቃቄ ሰደርዶ ኪሱ ውስጥ አስቀመጠና ፡ “ አሁን ዐይኔን ጨፍኜ በችኮላ ለመሔድ ተዘጋጅቻለሁ ። ርሲናንቴ ላይ ገብብዬ እክንፋለሁ ። መልእክተኛ መዘግየት የለበትም ። ውድ ጌታዬ ሆይ ፤ ይመርቁኝና ጉዞዬን ልጀምር ። ገና እርስዎ ሰብደታዊ ምትግትምን እስኪያሳዩኝ ድረስ መዘግየት የለብኝም ፤ ”

“ አትችኩል ጥቂት ቆየት በልና ኻያ ወያኖ ሠላሳ ዐይነት የቡረታ ድርጊቶችን ፤ ግንባራን ከአለት ጋር ላለ ትምና የመሳሰሉትን ስፈጽም ማየት አለብህ ። በግማሽ ሰዓት ውስጥ ልፈጽመው እችላለሁ ። ”

“ ይህን ባይነግሩኝ ይሻላል ። እርስዎ የዕብድ ሥራ ሲፈጽሙ ማየት እጅግ ልቤን የሚያሳዝነው ይሆናል ። ዐይኔ እስኪጠፋ ነው የማሰቅሰው ፤ እንዲያውም ቀደም ሲል አህያዬ በመጥፋቴ ዐይኔ እስኪጠፋ ድረስ ነበር ያነባሁት ። ቢሆንም ፣ ጌታዬ ለእመቤት ዱልሰኒያ ሁሉንም ተአምራዊ ድርጊትዎን በዐይኔ እንዳየሁኝ አድርጌ እነግራቸዋለሁ ። ”

“ እንግዲያውስ ልመርቅህና ጉዞህን ቀጥል ” አለ ዶን ኪሾቴ ።

“ ግን እኮ ጌታዬ ! እኔ ከሐድኩ በኋላ ምግብዎን እንዴት አድርገው ሊመገቡ ነው ? በየአውራ ጉዳናው ከሚያጋጥም መንገደኛ ሲዘርፉ ነው ወይስ የእረኞችን ምግብ ከያለበት ቦታ ሊሠርቁ ነው ? ”

“ ሳንቾ ስለ ምግቤ ጉዳይ አታስብ ! የዱር ቅጠልና ፍሬፍሬ እመገባለሁ ። ሴላ ምንም አልሻ ። ደምፍኮ ጠረኛ ጥቂት መብላትና መራብ ተግባሩ ናቸው ። አይዞህ ስትመለስ ደኅና ሆኘ ታገኘኛለህ ። ”

“ ነገር ግን ፣ አሁን አንድ ሐሳብ መጣልኝ ። ይህን ጉራንጉር ቦታ ስመለስ እንዴት ላውቀው እችላለሁ ? እንዴትስ ይህን ጥቅጥቅ ያለ ዱር ሳገኝ እችላለሁ ? ”

“ በመንገዱ ላይ ለምለም ቅጠሎች እየበተንክ ሐድሳንቾ ! ዋናው አውራ ጉዳና እስክትደርስ ድረስ ቅጠሎቼን እየበተንክ መጓዝ ነው ። ወዲህ ስትመለስ ምልክት ሆነው ያገለግሉሃል ፤ ምናልባት መንገዱ ቢጠፋህ ለማለት ነው ። ”

“ አሁኑኑ ቅርንጫፎቼን ቆራርጬ እመጣለሁ ” አለ ሳንቾ ።

ሳንቶ አጫካ ውስጥ ገባና አንድ እቅፍ ውሉ ቅጠል ከነቅርጽ ጫፍቻቸው ተሸክሞ መጣ ። እንዲያሰናብተው ጌታውን ምርቃት ጠየቀ ። ሁለቱም እንዳቸውን አዘነቡትና ሳንቶ ሮሲናንቴ ላይ ጉብ አለ ።

“ ጨዋቴ ፈረሴን በጥንቃቄ ያዝልኝ ሳንቶ ፤ ለኔ ለጌታው ደግ እንደ ነበርክ ለርሱም ደግ ሁንለት ። ”

“ የነገሩኝን ሁሉ የምዘነጋው ጉዳይ አይደለም ” አለና ሳንቶ በየጉዳዩ የቆረቸጣውን ቅጠሎች እየበተነ ግልቢያውን ቅጠለ ።

ዶን ኪፕቲም ፡ ጋሻ ጀግሬው ከፀደቱ እስኪርቅና ቃጣፊ መንገድ ላይ አጥፍ እስኪልበት ድረስ ቆሞ ተመለከተው ። ከዚያም ዶን ኪፕቲ ደኑ ውስጥ ዘልቆ ገብቶ ፤ ከቦታ ቦታ ይዘዋወር ጀመር ። አንብቦት ከሚያውቀው የፅብዶች ዕብድ ከሆነ ጥሩር-ሰባሽ ፈረሰኛ ፤ እርሱ የባለ ሙሀን ልዩ ልዩ ድርጊቶች መፈጸሙን ቅጠለ ።

ሳንቶ ፓንሳ በጉዞ ላይ

በማግሥቱ ፡ ሳንቶ ፓንሳ በዝግታና በድካም ሲጓዝ ውሉ በመጨረሻው ወደ አንድ ትንሽ ሆቴል ደረሰ ። ይህ ችን ሆቴልና አካባቢዋን በቅጡ ያውቃል ፤ ምክንያቱም እሱና ጌታው ከአንድ ወር በፊት እዚህ ሆቴል ውስጥ ተስተናግደው እንደ ነበር ያስታውሳልና ።

የራት ሰዓት ስለ ነበር ከወጥ ቤቱ የሚወጣው የትኩስ ምግብ ሽታ አየሩን ሞልቶታል ። ሳንቶ ፓንሳ “ ትንሽ ትንሽ የበግ ጥብስ በበላሁ ” እያለ ከመክጀሉ የተነሣ ፤ ምራቁን ዐሥፊ ይውጥ ጀመር ። ለብዙ ቀናት ከድርቆሽ ለለ

ተቀር ምንም ዐይነት ደኅዳዝ ምግብ አላገኘም ነበርና ፤
ገጥቱ ከፍተኛ ሆነ ።

እስከ ሆቴል በር ድረስ በፈረሱ ቀረጸና ቆም አለ ።
በቀድሞ ጉብኝቱ ጊዜ ከሆቴሉ ባለቤት ሠራተኞች ጋር
ጭቅጭቅ ፈጥሮ ነበርና ፤ ዛሬ ምን መስተንግዶ እንደ
ሚጠብቀው እርግጠኛ አልነበረም ። እና ፤ ከግቢው በር
ፈንጠር ብሎ ተቀመጠና በመስኮች በኩል የሚወጣውን
የጣፋጭ ምግብ ሽታ እየሳበ ይረካ ጀመር ።

ይህ በዚህ እንዳለ ፤ ድንገት ሁለት ሰዎች ከዚያው
ሆቴል ግቢ ወጥተው ቆም አሉና ፤ ሳንቾን ትክ ብለው
ይመለከቱ ጀመር ። አንደኛው ለሌላው እንዲህ አለው ።

“ ጌታዬ ዶክተር ፤ ያን ይመልከቱ ፤ ሳንቾ ፓንላ
አይደለም እንዴ ? ”

« ያለ ጥርጥር እሱ ራሱ ነው ። ከዚህም በላይ የዶን
ኪቾቴን ፈረስ ነው የሚነው » አለ ሌላው ።

እኒህ ሁለት ሰዎች ፤ የዶን ኪቾቴ መንደር ነዋሪ
የሆኑት የነፍስ አባትዬው ጸጉር አስተካካዩ ነበሩ ። እኒህ
ሁለት ሰዎች ፤ በዶን ኪቾቴ መጻሕፍት ላይ ፍርድ ሰጥ
ተው እንዲጋዩ ያደረጉና ፤ የምስኪኑን ጦረኛ ‘ ልክ
ፍት ’ ከማንም ሰው ይበልጥ የሚያውቁ ናቸው ።

የእነሱም ዓላማ ዶን ኪቾቴን ፍለጋ በየአገሩ መሢ
ዚር ከመሆኑም በላይ ፤ ሲያገኙትም ወደ ቀድሞው ሕይ
ወቱ እንዲመለስና ፤ ወደ ወዳጅ ዘመድ እንክብካቤ እንዲ
መለስ ለማሳመን ቆርጠው የተነሡ ነበሩ ። ሳንቾን ጠጋ
ብለው ሲያናግሩት ፤ እሱ ግን ለምን እኒህ ሰዎች ከዚህ አካ
ባቢ ሊገኙ ቻሉ ብሎ እጅግ በጣም ገረመው ።

“ ጌታህ ወዴት ነው ፡ ሳንቸው ? ዶን ኪጥቲ ወዴት ነው ያለው ? ” ሀላፊው ጠየቀ ።

“ ጌታዬ በከባድና እጅግ ጠቃሚ በሆነ ሥራ ተጠምዶ ይገኛል ” በማለት ሳንቸው ፓንሳ በኩራት መንፈስ መለሰ ።

“ እና የት ነው ያለው ? ” የነጭ አባቱ ጠየቀ ።

“ ያለቤትን ልነግራችሁም አልቸልም ” ሳንቸው መለሰ ።

“ ለማ ሳንቸው ፓንሳ ! በዝባዝንኬ ወረሀ አታሰልቶን ። ዶን ኪጥቲ የት እንደሚገኝ ካልነገርከን ፡ እሱን ገድለህ ፈረሱን እንደ ሰረቀህበት ነው የሚሰማን ። ስለዚህ እውነቱን ተናገር ። ሐቁን ግለጽልን ፤ ካለበለዚያ አጋድመን እንገርፍህና ዋጋህን ታገኛለህ’ አሉ ጸጉር አስተካካዩ ።

“ እንዴ ! ምን ነካችሁ ጉረቤቶቼ ! ለምን ታስፈራሩኛላችሁ ? ጌታዬ አሁን በዚህች ደቂቃ ውስጥ የሚገኝበትን ሥፍራ ማጠቅ አልቸልም ። ሆኖም ባሻገር ከሚገኘው ተራራ ትቼው መጥቻለሁ ። እሱም ራሱን ከግንዶች ጋር እያላተመ ፤ ቋጥኞቹን እየሰነጠቀና ብዙ ሺህ ተአምራዊ ድርጊቶች በመፈጸም ሳይ በመሆኑ ፤ አንዳንዶቹንም ልገልጻቸው አልቻልኩም ። ”

የዶን ኪጥቲን ገድል በዝርዝር ሲገልጽላቸው ፡ ራሱ የፈጠራቸውን ፍሬ ከርሰኪ ወራቶችም ጨማኞችና እየቀበላ ነበር ።

“ እና ፡ ይኸውላችሁ ! አሁን የጌታዬን ደብዳቤ ለእመቤት ሆይ ዱልሲኒያ ለማቅረብ ወደ ቶቦሶ በመጓዝ ላይ እገኛለሁ ” አላቸው ።

“ እስቲ ደብዳቤውን አሳየን ” ጸጉር አስተካካዩ ጠየቀ ።

ሳንቾ ፓንሳም የማስታወሻ ደብተሩን ፍለጋ እጁን ኪሱ ውስጥ ከተተ ። ቢፈልግ ቢፈልግ ሊያገኘው አልቻለም ። ከአንዱ ኪስ ወደ ሌላው እጆቹን ቢያስገባና ቢያወጣ፡ ብብቱ ውስጥ፡ ባርኔጣው ውስጥ ቢፈልግ፡ እስከ መጨረሻው ቢደክም ሊያገኝ አልቻለም ። ለካንስ ደብዳቤው በቀዳዳ ኪሱ በኩል ሾልቱ በተጓዘበት መንገድ ላይ ጠፍቶበት ኖሯል !

ፊቱ ከሰል መሰለ ፤ እጆቹም ይንቀጠቀጡ ጀመር ። እንደ ዕብድ በመቀባጠርና ጢሙን በመንጨትና፡ ፊቱን እየጠፈጠፈ ብስጭቱን ቀጠለ ።

« ምን ሆነሃል ሳንቾ፤ ለምን እንዲህ ትበሳጫለህ ? » ሰል ጠየቀ ።

“ ለምን አልበሳጭም፤ መበሳጨት ይነሰኝ እንዴ ? ልክ እንደ ሦስት ደብር የሚቆጠሩ ሦስት አህዮች ጥያለሁ ። በዓለም ላይ ተደርጎ የማያውቅ ድብደባና ቅጣት ይገባኛል ” አለ ሳንቾ ።

“ ምን ማለትህ ነው ? በኪስህ ውስጥ አህዮች አስቀምጠህ ነበር እንዴ ? ” ሰል የንሥሐ አባትዬው ጠየቀ ።

“ እንዲህ አይደለም ጉዳዩ ! ለዱልሲኒያ የተጻፈው ደብዳቤ ብቻ ሳይሆን፤ ለዶን ኪጾቲ የእኅት ልጅ የተጻፈም ትእዛዝ አብሮ ጠፍቷል ። ጌታዬ ካሉት አምስት አህዮች ሦስቱን እኅቱ ልጅ ለኔ እንድትሰጠኝ የታዘዘ በት ማስታወሻ ደብተር ነው የጠፋብኝ ። ”

ሳንቾ እንባውን እያዘራ ፤ ከዚህ ቀደም እንደ ግራጫ አህያው እንደ ጠፋበት ፤ ያም ግራጫ አህያው ፤

ለበቅጥ፡ ለልጆቻቸው ደስታ ፡ ለሕይወቱ ተስፋ እንደ ነባር እየሞት በለቅሶ ይገልጽ ጀመር ።

የደን ኪፕቲም የንስሐ አባት ፡ « አይሆን ሳንቻ እኔ እረግጋለሁ ። እኛ የመጣነውም ጌታህን ደን ኪፕቲን ፈልገን ልናገኘው ነውና ፡ ከዚህ ቀደም ከደረሰህ የተሻለ ማዘዣ እንዲጽፍልህ አደርጋለሁ ። » አለው ።

ሳንቻ ፊቱ ፈካ ፤ በደስታ ባሕር ገብቶ ይዋኝ ጀመር ። በእርግጥ ይህን ታደርግልኛለህ ፤ እንግዲያውስ የደብዳቤው መጥፋት ምንም አይደለም ። በበኩሉ የደልሲኒያን ደብዳቤ ከቆም ነገር አልቈጠረውም ። “ በደብዳቤው ውስጥ የሰረጸውን መልእክት በሙሉ በቃሉ ስለማውቀው ራሴ በሲቃ እነግራታለሁ ። ዝርዝሩንም ከፈለገኝ ፡ ልክ እንደ ጽሑፍ ቃል በቃል ሳንብላት ስለምችል የሷ ደብዳቤ ጉዳይ ቀላል ነው ። ከፈለጋችሁ ቃሉን ለእናንተ ልተርኩልኝ እችላለሁ ። ”

“ ንግግርህ በሙሉ የብልህ ሰው ነው ። አሁን እኛን የሚያሳስበን ጌታህን የማግኘቱ ጉዳይ ነው ። ቅብጥብጥ የጀብደኝነት ባሕርይን ሁሉ እርግጥ አድርጎ እንዲያቆም ፤ ከዕብደት ሥራው እንድንመልሰው ብቻ ነው የኛ ጥረት ። እንተ ከእኛ ጋር ወደ ሆቴል ቤቱ ውስጥ ግባና ፡ ምሳችንን እየበላን በጉዳዩ ላይ እንወያይበት ” አለ የንሥሐ አባት ዬው ።

“ እናንተ ሁለታችሁ ወደ ሆቴል ቤቱ ግቡ ፤ ለእኔ የሚሻለኝ ግን ፡ እዚሁ ነፋስ እየመታኝ እንደ ልቤ ሆኝ ስመገብ ነው ፤ ደስታ የሚሰማኝ ። ፈቃዳችሁ ይሁንና ፤ ትኩስ ምግብ በሳህን አድርጋችሁ እዚሁ ድረስ ብትልኩልኝ እየበላሁ እጠብቃችኋለሁ ። የፈረስ ቤቱ ልጅም

አንድ ሽኩም ድርቆሽ ለሮሲናንቴ እንዲያመጣለት ንገሩን ። አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

ጸጉር አስተካካዩና የንስሐ አባትዬው ወደ ሆቴል ውስጥ ሲገቡ ፡ ሳንቾ ግን ከአጥሩ ውጭ ተቀምጦ ትኩስ ቅቅል ሥጋ በሳህን ተደርጎ ወዲያው ተላከለት ። ለብዙ ቀናት ከደኅና ፍግብ ተለይቶ ነበርና ፡ ሳንቾ ያስታውን አልቻለውም ። የጥሩ ምግቡ መጣፈጥና ጣዕም ስሜቱን አስፈነድቀው ። ከምግቡ በኋላ ዶን ኪኾቴ ወደሚገኝበት ተራራ ሲመለስ ዝግጅቱን ቀጠለ ፤ በራሱ በዶን ኪኾቴ እጅ የተጻፈ ምስት አህዮች ሲያሰጠው የሚያስቸል ማዘዣ እንደገና ለመቀበል ቸኩሷል ።

የንስሐ አባትዬና ጸጉር አስተካካዩ ከሆቴል ቅጥር ግቢ ከብቶቻቸውን ጭነው ሲገባው ተዘጋጅተው ሲወጡ ፡ ሳንቾ ፓንሳ ምሳውን እንደ ዘበት ገና መጨረሱ ነበር ። ጊዜ ሳያባክኑ ጉዞአቸውን ቀጠሉና ፡ ከቅትር በኋላ መንገድ እንዳይጠፋው በማለት ሳንቾ ፓንሳ በየ ጉዳዩ ካንጠባጠባቸው ቅጠላ ቅጠሎች አካባቢ ደረሱ ።

“ ከጌታዬ ጋር የተለያየነው እዚህ ገደማ ይመስለኛል ” ሲል ሳንቾ ተናገረ ፤ እንደ አጋጣሚ ሆኖ ጀግናው ጠረኛ ከአንድ ትልቅ ቋጥኝ ላይ ተቀምጦና ወደ ሰማይ አንጋጦ ሲመለከት አገኙት ። ዶን ኪኾቴ ሰውነቱ ገርጥቶ በረሃብ አንጀቱ ተጣጥፎ በያገኙትም ፡ እሱ ግን “ የእመቤት ዱልሲኒያ ጉዳይ እኛን ደረሰ ? ” እያለ ትንፋሹን ቁርጥ ቁርጥ ሲያደርግ ፡ ሳንቾ ጠጋ ብሎ አዳመጠ ።

ዶን ኪኾቴ ፡ በቋጥኙ ላይ ቆሞ በምን ፀይነት መን ገድ ጎረቤቶቹን እንደ ተቀበላቸው ፡ እነሱም ልብላቸውን በመለወጥ ገጸቸውን በጭምብል (ማስክ) በመሸ

ፈን ሌላ ሰዎች መስለው ስለ ሔዱበት ፡ ማንነታቸውን
ለይቶ አላወቀም ነበር ።

ዶን ኪሾቴ ፡ የቀድሞ ፕራፋን ለብሶ ፡ በፈረሱ በሮ
ሲናንቴ ላይ ወጥቶ ፡ ከዘያ እልም ካለው ዶን ውስጥ እን
ዲወጣ ለማድረግ ፡ የንሥሐ አባቱና ጸጉር አስተካካዩ
(አሁን ገጸቸውን ለውጠው — ሌላ ሰው ናቸው ለዶን
ኪሾቴ) በምን ዐይነት ጥበብ እንደ ቀረቡትና በዘያ
ሊታዘዛቸው እንደቻለ በዝርዝር ማውሳቱ ጊዜ ይፈጃል ።
ዶን ኪሾቴ ሁለቱ ጎረቤቶቹ ለያታልሉት የበቁት ፡ እሱ
ራሱ የሚፈልገውን ዐይነት ጉዳይ በማንግት ነበር ።
ይኸውም ፡ ‘ አንዲቷን ደካማ ልዕልት አንዱ ጉልበተኛ
ከሥልጣኗ ሳላወረዳት ፡ ካላንተ በስተቀር ይህንን ሰው
የሚቋቋም የለም ብለን ርዳታህን ልንሻ መጥተናል በማ
ለት ይደልሉታል ።

ዶን ኪሾቴ ፡ በፈረሱ ላይ ጉብ ብሎ ከተመቻቸ በኋላ ፡
“ ተከተሉኝ ! ጦላችንም በአንድነት ሔዶን የዚህችን
ዕድል ቢስ እመቤት መከራ በደም እንወጣላታለን ” እያለ
ይጮኸ ጀመር ። ንሥሐ አባትዬዉና ጸጉር አስተካካዩ
መልካቸውና ልብሳቸው ፍጹም ተለውጧልና ፡ ዶን ኪሾቴ
ማንነታቸውን ሳያውቅ እርዳታ ጥየቃ የመጡ መስለውት ፡
ሁሉም ጉዞአቸውን በአንድ ላይ ቅጠሉ ። ዶን ኪሾቴና
ጎረቤቶቹ በከብቶቻቸው ላይ ሆነው ሲጓዙ ፡ ሳንቾ ፓንሳ
ግን ፡ በእግሩ ከኋላቸው ሆኖ መከተል ዕጣ ፋንታው ሆነ ።
ቢሆንም ፡ ሰውነቱን እዝናንቶ መንፈሱን በደስታ ሞል
ቶት ነበር ። በጉዞው ላይ ሳንቾ ሦስቱን አህዮች እንዴት
እንደሚያገኝ ፡ ዶን ኪሾቴ የሚሰጠውን ደሴት የሚያ
ገኝበትን ቀን ከማሰላሰል በስተቀር ፡ አንዳችም ሌላ ሐሳብ
አልገባውም ነበር ።

በማግሥቱ ፡ መንገደኞቹ ከነበሩበት ተራራማ አካባቢ በደሃና ጉዞአቸውን በመቀጠል ላይ እንዳሉ ፡ በድንገት ዘወር ሲሉ አንድ በልዩ አለባበስ የተጀዩ ሰው ፡ በከብት ጀርባ ላይ በዝግታ ሲጓዝ ተመለከቱ ። ሰውዬው ከሁኔታው መላ ቅጡ የጠፋበት ሆኖ ፡ በአንዲት አጭር አህያ የተቀመጠ ነበር ። አህያይቱ ከቅንድ - አውጣጋር እንኳ ለመሸቀዳደም የማትችል መትቻ እንስሳ ነች ። ሳንሾ ፓንሳ ሰውዬውን እንደ ተመለከተ ዐይኖቹ ተከፈቱ ፤ ገጹ በራ ። ይህ መላቅጡ የጠፋው በአለባበስ የተጽፏል ሰውዬ ፡ የታወቀው ሌባ ዠን ዳ ፓሳሞንቱ መሆኑን ሳንሾ ፓንሳ ጠንቅቆ ዐወቀ ። አህያዋም ለብዙ ጊዜ ያገለገለው ግራጭ መሆኑንም ወዲያው እንዳየው አረጋገጠ ። ከዚያም ሰውዬውንና አህያውን በአንድነት ለመያዝ ይሮጥ ጀመር ፤ ምንም እንኳ ደ ፓሳሞንቱ አህያውን እየገረፈ ሲያስጋልብ ቢሞክርም ፡ ሳንሾ ፓንሳ ደረሰበት ።

“ አንተ ሌባ ደርጌብኛለሁ ። ከውድ አህያዬ ጀርባ ላይ ውረድ ! መጽናኛዬ ከሆነው አህያዬ ውረድኛ በእግርህ ጉዞህን ቀጥል ብያለሁ ” እያለ ሳንሾ ፓንሳ ደጮኸበት ጀመር ።

ዠን ደ ፓሳሞንቱ ፡ ከኋላው ሰዎች ቢጮኹና ቢተረማመሱ ጉዳዩ አልነበረም ። እንዲያውም ብዙ ሰዎች ሲሯሯጡና ሲጠጉት ባየ ጊዜ ፡ ከአህያው ላይ ዱብ ብሎ በለመደው እግሩ ሩጫውን ቅጠለ ። የሮጠበትም ምክንያት ይከታተሉት የነበሩት ፡ እነዚያ የንጉሠ መኮንኖች የደረሱበት መስሎት እንደሆነ የማይጠረጠር ነው ። እሱ ካሁን ባደረገው ሽሽት ዱር ውስጥ ነብቶ ይጓዝ ስለ ነበር ፡ በየት ወጥቶ በየት እንደሚገባ ሊደረስበት ባለ መቻሉ ሰላሙን አግኝቶ ነበር ። አሁን ግን ፡ ሳይታሰብ ሰዎች

ስለ ደረሱበት ነው አህያውን ጥሎ እግራ አውጭኝ ብሎ የፈረጠጠው ።

የሳንቾ ፓንሳን ደስታ ይህ ነው ብሎ በቃላት ለመግለጽ ያዳግታል ። በአህያው አንገት ላይ ተጠምጥሞ እየሳመ ከሚገባው በላይ ያሞጋግሰው ጀመር ።

“ ፍቅሬ ! የምወድህ ግራጫዬ ፣ ገንዘቤ ንብረቴ ! እውነት አሁን ተመልሰህ በእጄ ገባህ ? እኔ አላምንም ። ከተለያየንበት ቀን ጀምሮ እንደምን ከረምህልኝ ? ” እያለ ሳንቾ ደምፁን ከፍ አድርጎ ተናገረ ። አህያው ግን ከማንኛውም አህያ ይበልጥ ጸጥ ብሎና ረዝዞ ከማንቀላቀት በስተቀር እንቅስቃሴ አይታይበትም ። ለሳንቾ ጥያቄና መቀበጣጠር አንዳችም መልስ ሳይሰጥ አፍንጫውን — ግንባሩን ሲስመው በዝምታ መቆም ብቻ ሆነ ።

አብረውት የነበሩት ሰዎች ሁሉ ፣ በዶን ኪዮቴ ጋሻ ጃግሬ ዕድለኛነት ተደሰቱ ።

“ የጠችብህን እንስሳ መልሰህ በማግኘትህ ደስ ብሎኛል ። ሆኖም ወደ እኅቴ ልጅ የተጻፈውን የትእዛዝ ደብዳቤ የሚሸገር ተከምር አይፈጠርም ። ሦስቱንም አህዮች በትእዛዜ መሠረት እንድትሰጥህ አሁንም ቃሉ የጸና ፣ ትእዛዜ የተጠበቀ ነው ” አለ ዶን ኪዮቴ በኩራት መንፈስ።

ሳንቾ ፓንሳን ፡ “ አመሰግናለሁ ጌታዬ ! እኔም ምንም ጊዜ ቢሆን እርስዎን የሚመስል ጌታ አይገኝም ያልከትቃል አሁንም ጽኑ ነው ” አለውና ሁሉም ጉዞአቸውን ቀጠሉ ።

ጉዞ በበሬ ሠረገላ

የንስሐ አባትዬው ፡ ጸጉር አስተካካዩና ላንቾ ፓንሳ ዶን ኪጾቴን አጀበው ጉዞአቸውን በመቀጠል ላይ ቢሆኑም ፡ ከሀገራቸው ወረዳ ገና አልደረሱም ። የዶን ኪጾቴ መንፈስ አልተረጋጋም ። በልዩ ልዩ ጉዳዮች መንፈሱ ስለ ተጠመደ ፡ ሐሳቡ ሁሉ ውሉ እንደ ጠፋበት ድር ይዝ ረከረክበት ጀመር ። የፈረሱን የሮሲናንቴን ልጓም በወገደዞ መንገዱን ተከትሎ ፈረሱን መምራት ባለ መቻሉ ፡ የንስሐ አባትዬውና ጸጉር አስተካካዩ ዶን ኪጾቴን ወደ አገሩና ወደ ቤቱ በቀጥታ የሚወስዱበትን ዘዴ ይፈልጉ ጀመር ።

እንደ አጋጣሚ ሆነና ፡ አንድ ሆቴል አቅራቢያ ደርሰው ዕረፍት ሲያደርጉ ፡ አንድ የበሬ ሠረገላ ነጂ በሬዎቹን ይዞ አንዳች ነገር ሲፈልግ አገኙት ። ሰውዬውም ማንኛውንም ዐይነት ሥራ ቢያገኝ ሊሠራ ዝግጁ ነበር ። የዶን ኪጾቴ የንስሐ አባት ከዚህ ሰውዬ ተቀራርቦ በጥቂት ጊዜ ተወዳጀ ፤ የሰውዬው ሠረገላ በበሬ የሚሳብ ፡ ለነጂው ምቹት እንዲሰጥ ሆኖ የተሠራ እንደ መሆኑ መጠን በብዙ ጥንቃቄ የተያዘ ሠረገላ ነበር ። ነጂ—መሰል የሠረገላው አካል ፡ በዕንጨት የተማገረ ሲሆን ፡ ከነጂው ሠረገላ ጋር የሚታሰርና የሚዘጋ ነበር ። የትራሱ ምቹት ከፍታው የክፍሉ ስፋት ፡ አንድ ሰው ቢፈልግ ሊቀመጥበት ፡ ወይም ሠረገላው ተዘግቶ ሊተኛበት የሚያስችል ዐይነት ‘ ጉጂ ’ ነበር ። ዶን ኪጾቴ ወዳጆቹ ምን ዐይነት

ነገር በማካሄድ ላይ እንዳሉ አላወቀም ። እነርሱ ከሠረገላው ነጂ ጋር ፡ ዝግጅታቸውን ሲያጣድፉ ዶን ኪጽቴ በሆቴል ውስጥ ተቀምጦ ፡ በአካባቢው ለተሰበሰቡት ሁሉ ስለ መረኛና ስለ ጀብዱ ሥራ ወገን ይጠርቅ ነበር ።

መሸትሸት ሲል ፡ ዶን ኪጽቴ በሆቴሉ መንታ ክፍል በጽጥታ ተጋድሞ እንዳለ ፡ ልዩ ዐይነት ልብስ የለበሱ ፡ ልዩ ፍጡር የሚመስሉ ሰዎች በቁጥታ ወደ መንታ ክፍሉ ሲገቡ ታዩ ። ፈታቸው ተሸፋፍኗል ። ልብሶቻቸው ረገጥኝም ቀሚስና ነጫጭ የእንገት ልብስ ሲሆኑ ፡ ሁኔታቸው ግን በጣም የሚያስፈራ ነበር ። እኒህ ሰዎች የዶን ኪጽቴ የንስሐ አባትና ጸጉር አስተካካዩ ሲሆኑ ፡ አብረዋቸውም የነበሩት የሆቴሉ ሠራተኞች ናቸው ። መልካቸውን ለውጠው ስለ ነበር ፡ ባንኾ ጋንገሳ እንኳ እነርሱ መሆናቸውን ለማወቅ ተሳነው ። የመንታ ክፍሉን ድንገት ከፍተው ዘው አሉበት ። ዶን ኪጽቴም ብድግ ብሎ ሲቀመጥ ታዩ ። በመገረም ተመለከታቸው እንጂ ፡ የፍርዖት መንፈስ አላሸበረውም ። በነጫጭ መገናኛፈያቸው ተሸፋፍነው በአልጋው ዙሪያ ሲርመሰመሱ ፡ ተቀምጦ ከማየት በስተቀር እንደም ቃል አልተነጋሰም ። በመተተኞች የተከበበና ፡ እኒህ ርኩስ መንፈሶች ሊወጉት የመጡ ስለ መሰለው ፡ ከመተተኞች ጋር መጥጋት ዋጋ ቢለ መሆኑንና ፡ ከመተተኞች ጋር የሚዋጋ መተተኛ ብቻ ነው ብሎ ስለሚያምን ፡ በጽጥታ ድርጊታቸውን ከማየት በስተቀር አልተንቀሳቀሰም ።

ርኩስ መንፈስ ናቸው ያላቸው ሰዎችም ፡ ዶን ኪጽቴን ለቀም አድርገው ከመንታው አነሡና ፡ ልብሱን አሰበሱት ፡ ተሸክመው ወደ በፊፉ ከወሰዱት በኋላ ፡ ተዘጋጅቶ ይጠባበቅ በነበረው የማገር ጉጂ ውስጥ አስገቡት ። በሩንም በህግታ ዘጉት ። በማገር የተሠራውን

ጐጀ ፡ ዶን ኪኾቴ እውሰው እንዳለ ተሸክመው በተሸከ
ርካሪው ሠረገላ ላይ ካስቀመጡት በኋላ ፡ ዙሪያውን ጥፍር
አድርገው አሰሩት ፤ ነጂው አለንጋውን በበሬዎቹ ላይ
በዝግታ እያሳረፈ ሠረገላው ከሆቴሉ ዋና በር ለመውጣት
ሲያዘግም ታየ ።

ዶን ኪኾቴ እምብዛም አልከፋውም ፤ እንዲያውም
በጨረቃ ብርሃን በበሬ ሠረገላ ላይ ፡ በዕንጨት ጐጀ ውስጥ
ሆኖ ሲጓዝ ለማየት ፡ ሰዎች ከሆቴል ቤቱ ዙሪያ ተሰብ
ስበው ስለ ነበር በማገሩ ቀዳዳ ያጫውታቸው ጀመር ።

“ ባንቡበኳቸው መጸሕፍት ውስጥ ፡ እንደም ጦረኛ
በበሬ በሚነዳ ሠረገላ ላይ ተቀምጦ ሲጓዝ አላጋጠመ
ኝም ፤ እረ ጨርሶ አንብቤም አላውቅ ! ” ሲል ትናገረ ።
ቀጠል አደረገና ፡ « ጥሩር - ሰባሽ ፈረሰኛ ሲባል ፡ ክንፍ
እንዳለው ነገር በሚበርሩ ፈረሶች ወይም በሌላ አውሬ
ላይ ተቀምጦ ሲጓዝ ብቻ ነው ያንብብህት ። ሆኖም ፡ የኔ
በበሬ ሠረገላ ላይ ተቀምጦ መጓዝ ፡ ለክፉ የማይሰጥ ስለ
ሆነ አልቃወምም ” ይል ጀመር ። ከዚህ ንግግሩ በኋላ
ለብዙ ጊዜ በጸጥታ ቆየ ።

የማግሥቱ ጉዞአቸው ለጥ ባለ ሜዳ ላይ ሆኖ ፡ አያሌ
መንገዶች የበዙበት ስለ ነበር ፡ የሠረገላውን ውዝ
ዋዜ ሰው እንደ ድንቅ እየተከተለ ሲያየው ዋለ ። እስረ
ኛውን ጦረኛ ፡ የሠረገላው ነጂ በሬዎቹን እየነዳ ፊት ፊት
መንገድ ይመራል ።

ከሠረገላው ግራና ቀኝ ፡ የዶን ኪኾቴ የንስሐ አባ
ትና በሆቴሉ ውስጥ የነበሩት ሰዎች እንደ ጠባቂ መኮን
ኖች ተመስለው ያጅቡት ጀመር ። ከሠረገላው በስተጀ
ርባ በጣም ተጠግቶ ፡ ሳንቾ ፓንሳ በግራጫ አህያው ላይ
ጐብ ብሎ ፡ ሮሲናንቴን እየጐተተ ተከትሏል ። የንሥሐ

አባትዬውና ጸጉር አስተካካይ ገጸቸውን ሸፍነው ፡ በየባቸው ቅሎቻቸው ላይ አጎንብሰው ይጓዛሉ ፤ ዶን ኪኾቴ ሠረገላው ላይ ካለው ጉጂ ውስጥ ቢቀመጥም ፡ እንደ ልዩ መንቀሳቀስና መተኞትም ይቻለው ነበር ። ሆኖም ፡ ዶን ኪኾቴ ያላንዳች እንቅስቃሴ ተቀምጦ ሲታይ ሐውልት እንጂ እስትንፋስ ያለው ፍጡር አይመስልም ነበር ። እና ፡ በዚህ ዐይነት ጉዳናውን እያቆራረጡ ፡ ዋናውን መንገድ እየዘለቁ ጉዞአቸውን ተያያዙት ።

ጉዞው በቀጠለ ቁጥር ፡ ጦረኛው ጌታ አንገቱን ደፍቶና ፈዝዞ በመታየቱ የሳንቾ ልብ በሐዘን ተነሳ ። ጦረኛ ጌታው እንደ አውራ በጉጂ ውስጥ ታፍኖ ፡ ያለ ፈቃዱ ከቦታ ቦታ ሲንከራተት ማየቱን ሊቋቋም አልቻለም ። ስለሆነም ፡ ጠባቂዎቹ ምሳቸውን በሚበሉበት ጊዜ ሳንቾ ከጌታው ጋር በመነጋገርና በማጽናናት ጊዜውን ያሳልፍ ነበር ። ታዲያ ፡ ጦረኛውም እውነተኛ ጀግና በመምሰል ከጋሻ ጃግሬው ጋር በደስታ መንፈስ ይነጋገራል ።

“ በርታ ሳንቾ ፤ ግድ የለም ፤ ሁሉም ነገር ጥሩ ነው ። ከእነዚህ የተረገሙ መተተኞች እጅ ብቅርብ ጊዜ ውስጥ እንደምናመልጥ የታወቀ ነው ” አለ ዶን ኪኾቴ ።

“ እሺ ጌታዬ ፤ እንዲያውም የዚህን የመተት ጉዳይ እውነቱን በዝርዝር እገልጽልዎታለሁ ። እኒህ ፊታቸውን ሸፍነው ከኋላችን በበቅሎ ላይ ተቀምጠው የሚጓዙት ሁለት ሰዎች እነማን እንደሆኑ ያውቃሉን ? ” ሳንቾ ጠየቀ ።

“ እንዴታ ፤ ያለ አንዳች ጥርጥር መተተኞቹ ናቸው ፤ ማናቸው ልትለኝ ነው ታዲያ ? ” አለ ዶን ኪኾቴ ቆጣብሎ ።

“ በፍጹም መተተኞች አይደሉም ። እኒህ ሰዎች ከሀገራችን መንደር የመጡት የንስሐ አባትዎና ጸጉር

አስተካካዩ ናቸው ። እነሱም የርስዎ መቃና ህና እንዳይ
ጋነንና እንዳይበልጧቸው ፈርተው የግያደርጉት የቅናቅ
ሥራ ነው ። ምንም ለዘወትር ዲማስኑ ፣ እርስዎ ከደረሱ
በቅ ደረጃ ላይ እንደማይደርሱ ስላወቁ ፣ በምቀኝነት ሐላ
ብዎ ሁሉ እንዳይላካ ለማድረግ የተነሣው ናቸው ። እንደ
ሚመስለኝ መተት ሆኖ አይደለም ፤ ነገር ግን እርስዎ
የባጡን የቆጡን ስለሚቀባጥሩ እነርሱም መንግድ አግ
ኝተው ዓላማዎን ሊያደናቅፉ ተነሣውብዎ” አለ ሳንቆ
በቅሬታ ።

“ ወዳጄ ሳንቆ ሆይ ፤ ይህ ጉዳይ የመተት ነው ብዬ
ሃለው ። በአንተ ሐላብ እኒህ እኛን የሚጠብቁ ዘበኞች
የቀድሞ ወዳጆቻችን ፣ የንሥሐ እባቴና ደጉር አስተካካዩ
ናቸው ፣ ብለህ ያሰብከው ፣ የፍርሃትህ ውጤት ነው ።
መተት ታላቅ ኃይል ነው ። እኒህ መተተኞች በአለባበስ
ወዳጆቹን የመሰሉ ቢሆንም ፣ መተተኞች በችሎታቸው
የፈለጉትን ከመፈጸም የሚያግዳቸው ነገር እንደማይኖር
ያስገነዝባሉ” አለ ዶን ኪፕቲ ።

ብዙ ከተጓዘ በኋላ ፣ በንሥሐ አባትዬው ፈቃድ
ሳንቆ በሠረገላው ላይ የተጫነውን ጎጆ በር ከፍቶ ፣ የም
ስኪኑ ጌታው እግር ለመጀመሪያ ጊዜ መሬት እንዳይነካ
አደረገ ።

“ ይምጡ ጌታዬ ፤ ከዚህ ወህኒ ቤት በነጻ እንዲወጡ
ላድርግ” ሲል ከተነፈሰ በኋላ ፣ “ በታማኝ ፈረስዎ በር
ሲናንቲ ጀርባ ተቀምጠው ዓለምዎን ይቅጩ ፤” አለ
ሳንቆ ።

ምስኪኑ ፈረስም እንዲያው ነፍስ ስላለችበት ብቻ
ይንከላወሳል እንጂ ፣ እሱም በመተት እንደታሰረ ሁሉ
አንገቱን ደፍቶ ሲንቀሳቀስ ካሁን አሁን ወደቀ ያሰኛል ።

ዶን ኪኾቴ “ ሳንቾ በል አንተ እንዳልከው ይህን፤
ከእኔህ ክቡራን ሰዎች ለማምለጥ እንደማልሞክር በልበ
ሙሉነት ማሳየትና ቃሌን መስጠት አለብኝ = ደግሞም
ልክ እንደ እውነተኛ ጥሩር - ለባሽ ፈረሰኛ፤ በፈረሴ ላይ
ወጥቼ የምጓዝና፤ ለዚህም ችሎታና ብቃት ያለኝ መሆኔን
ማሳየት አለብኝ ? ” እያለ ይለፈልፍ ጀመር ።

“ አንተ ተፈረስ ጋር የተፈጠርክ፤ ነገር ግን አበባና
የክብር አክሊል የሆንክ፤ እይቃህ እንደገና ተመልሰን ራሳ
ችንን እንደምንችል እምነቴ የጸና ነው ” እያለ ዶን ኪኾቴ
ፈረሱን ያናግረው ጀመር ።

ዶን ኪኾቴ ፍጹም ተዳክሞ ስለ ነበር፤ ከኮርቻው
ላይ ደጋግፈው ቢያወጡትም፤ ሰውነቱ ተዝልፍልፎ ነበ
ርና በወግ መቀመጥ ተሳነው ። በዚህም ላይ ጸጥታ የሠ
ፈነበት መኖሪያ ቤቱና ተወዳጅ ጎረቤቶቹ እየታወሱት
በናፍቆት ይጨነቅ ጀመር ። ሳንቾ ፓንሳን ጠራውና፤

“ በፈረሴ ጀርባ ላይ መቀመጥ ተስኖኛልና፤ እንደ
ምንም ብለህ በአስማተኞቹ ሠረገላ ውስጥ ደግፈህ አስ
ገባኝ ” አለው ።

“ በደስታ ትእዛዝዎን እፈጽማለሁ ጌታዬ ። የምመ
ክርዎት ከእነዚህ ሰዎች ጋር በቀጥታ አገራችን ከገባን
በኋላ፤ እስካሁን ካከናወነው ጉዞ የበለጠና ሌላ ጠቃሚ

ጉዞ የምናቅድበትን ዘዴ በሰፊው ለመመካከር እንችላለን ።”

“ ምክርህ መልካም ነው ። ነገር ግን ፡ እኒህ መተተኞችና ሥራቸው ካለቀቀኝ ፡ እንደ ምን ያልከውን ልፊጽም ይቻላል ? ” ሲል በጥርጣሬ ጥያቄውን ወርወር አደረገ ።

የወረገላው ነጂ በጉጆው ውስጥ ጥቂት ድርቆች ሣር ጉዛጉዞ ፡ ጀግናውን ጦረኛ ተረዳድተው በቀስታ ከፈረሱ ላይ አንሥተው ፡ ለምሳም ሣር ላይና ሽታው ደስ በሚያሰኝ አልጋ ላይ አስተኙት ፤ ካስተኙትም በኋላ ፡ በሩን ሳይዘጉ ገርቡብ አድርገው ተወለዱ ። ምክንያታቸውም ዶን ኪጉቱ የእስረኛነት መንፈስ እንዳይሰማው አስበው ነበር ።

ወረገላ ነጂው ፡ አስንጋውን በኩብቶቹ ላይ ሲያሳርፍ አጀቡ እንደ ቀድሞ ሆነና ጉዟው ቀጠለ ። ሁሉም በአውራ ጉዳናው በተራ ገብተው ተራራውን ዐልፈው ሚዳውን ሰንጥቀው ይጓዙ ጀመር ።

ከሰድስት ቀን ጉዞ በኋላ ፡ ቀትር ላይ ሀገራቸው መካከል ወደምትገኘው መንደራቸው ደረሱ ። እንደ አጋጣሚ ቀኑ ሰንበት (እሑድ) በመሆኑ ፡ የአገራው ሕዝብ ሁሉ በየመንገዱ ላይ ይንሸራሸር ነበር ። በበሬዎች ይነዳ የነበረው ወረገላ በሕዝቡ መካከል ሲደርስና በላዩ ላይም የተሠራው ቆጥ መሰል ጉጆ ሲታይ ፡ ብዙ ሕዝብና ሕፃናት ወረገላውን ከመቅጽበት ከበቡት ። ሕዝቡ በሙሉ በዚህ ጉጆ ውስጥ የተጠመደው አውሬ ለመካኑ-አራዊት የተያዘ ግዙፍ አውሬ እንደሆነና ማን ይዞትና ወደ አገራቸው የመጣበትንም ምክንያት ለማወቅ ይጣደፍ ጀመር ። የሆነ ሆኖ በመጨረሻ በጉጆው ውስጥ ያዩት ፡ አውሬ ላይ

ሆን ፡ የተከበረው ጥረቢታቸውና ወዳጃቸው የነበረው ፡
ሰሙንም አቶ ኪግና ብለው ይጠሩት የነበረው ሆኖ እን
ጥቅ ። በሣር ድርቆሽ ላይ ተጋድሞ ዙሪያውን ከበው የሚ
መልከቱትን ሁሉ ከጉዳዩ ሳይጥፍ ለጥ ብሎ ይታይ ነበር ።
የሚያውቀው መንደር አዲስ ሆነበት ። የጥረቢቶቹና የዘ
መዶቹ መልክ ተለዋወጠበት ።

የሀገሩ ሕዝብ ሲገረምና ሲደነቅ ሳለ ፡ እንደ ልጅ
ከሕዝቡ መኻል ተፈትልኮ በመሮጥ ወደ ዶን ኪጥቲ
ፎት አመራ ። በቀጥታ ወደ ቤቱ ውስጥ ተንደርድሮ ገባና ፡
ለዶን ኪጥቲ የእግት ልጅና ለቤት ሠራተኛዋ ፡ ዶን ኪጥቲ
ተመልሶ የመጣ መሆኑንና ፡ ከደጃፋቸው አቅራቢያ የደ
ረሰ መሆኑንም ጭምር ቁና ቁና እየተነፈሰ ነገራቸው ።

“ ምን ያህል እንደ ከሣና እንደ ገረጣ ባያችሁት ፤ ፤
የሣር ድርቆሽ ተጉዝተዋለት ፤ በዚያ ላይ ለምለም ሣር
ተነጥፎለት በትልቅ ሠረገላ ውስጥ ተኝቷል ። ሠረገላ
ውም በበሬ የሚሳብ ነው ። ራሳችሁ ቶሎ ወጥታችሁ
ልታዩት ትችላላችሁ ” አለ ልጁ ትንፋሽ እያጠረው ።

የእግቱ ልጅና የቤት ሠራተኛው ወሬውን እንደ
ሰሙ እንባቸውን ያፈሰሱት ጀመር ።

“ ይህ ሁሉ ሊደርስበት የቻለው ፡ እነዚያን መጻሕፍት
ፍት በማንበቡ ብቻ ነው ” እያለች የእግቱ ልጅ እንባዋን
ዘራችው ።

“ ይህ ሁሉ ከመምጣቱ በፊት እነዚያን መጻሕፍት
ባጠፋናቸው ፍሮ እንዲህ ያለ ጉድ ባልደረሰ ነበር ” ትላ
ለች የቤት ሠራተኛዋ እሷም እንባዋን እያፈልሰች ።

ሠረገላው ከክብር መንገደኛው ጋር ታማኝ ዘቦቹን
አስክትሎ ፡ በዝግታ አውራ ጉዳናውን ይዞ አዘቅዝቆ

ሲጻዝኖ የአገሬዉ ሕዝብ ጸሐድናቆት እየተንጫጫ ሲኖር ለጉድ ይታይ ነበር ።

የሚንጫጫውን ሕዝብ ለማየት አንዲት ሴት በድንገት ከአንድ ጉጂ ውስጥ እመር ብላ ስትወጣ ታየች ። ይህችም ሴት ፡ ‘የዋና’ የምትሰኘው የሳንቾ ፓንሳ ሚስት ኖራለች ።

እሷም ሳንቾን እንዳየች በደስታ ፈንድቃ ፡ “ እንኳን ደህና ነፃህ ሳንቾ ! ያል ውድ አህያችን እንደ ምን ከርሟል ? ” ስትል ድምጿን ከፍ አድርጋ ጠየቀችው ።

“ አህያዉ ከጌታዉ ይልቅ ጤነኛ ነው ” ሲል ሳንቾ ድምፁን ጉላ አድርጎ መለሰላት ።

“ እንግዲያውስ ተመስገን እሳለሁ ። የሆነ ሆኖ ለቤታችን ምን ይዘህልን መጣህ ? ለኔ የሚሆን ልብለና ለልጆቻችን ጫጣና ምናምን አሞጥተሃልን ? ” ስትል ደግሞ ጠየቀች ።

“ የማፈቅርሽ ሳለቤቴ ሆይ ! እውነቱን ለመናገዬ ከሆነ ህጠየትሽኝ ነገሮች ዑሉ አንዱን እንኳን አሳመጣሁ ላኛውም ” ሲል ሳንቾ በተሰማሰረ ድምፁ መለሰላት ። “ ሆኖም በሚቀጥለው ጊዜ በምናደርገው ጉዞ ተመልሼ የአንዲት ደሴት ገዢ ሴትን ሥይኛለሽ ” አላት ።

“ ይህንንስ ከልቤ ነው የምግግግው ፤ ለቤታችን በጣም አስፈላጊ ገዳይ ነው ። ነገር ግን ፡ ይህች ደሴት ያልካቅ ምንድን ናት ? ከዚህ ቀደም ደሴት ሲባል ሰምቼ አላውቅም ! ምን ዐይነት ፅቃ እንደ ሆነ ሊገባኝ አልቻልኩም ” አላች ደግሞ ወደ ሳንቾ በጣም እየተጠጋች ።

“ ሁሉም ነገር በጊዜው ይደርሳል ። ‘ለአህያማፎ አይጥማትም’ እንዲሁ ። የጠየቅሽኝ ምን ዐይነት ነገር

እንደሆነ በቅርቡ ታገኝዋለሽ ። ለአንድ ጥሩ ለባሽ ፈረሰኛ ጋሻ ጃግሬ ሆኖ መጓዝን የመሰለ ቁም ነገር ለእንደኔ ያለ ታማኝ ሰው የሚገኝ አይመስለኝም” አለ ሳንቾ በኩራት ።

“ ይህ ጉዳይ ከመሰለህ ደስ ይለኛል” አለች ዩዋና ።

“ መስሎ መታየት ብቻ ሳይሆን ስለማውቀውም ጭምር ነው ። ስሚኝ ፣ ተራራ መውጣትን የመሰለ ልዩ ስፖርት አይገኝም ፤ ቋጥኝ ለቋጥኝ መዝለልን ፣ ከደንውስጥ መሸሎክሎክን ፣ ትላልቅ ቤተ—ግንብን መገባባጥንና ፣ ቢሳ ቢስቲን ሳይዙ በየሆቴሉ ቤት መዝናናትን የመሰለ ዓለም ማግኘት ቀላል አይሆንልሽ” ይላት ጀመር ሳንቾ ፓንሳ ።

በበሬ የሚሳበው ሠረገሳ በአያሌ የመንደሩ ሰዎች ታጅቦ ፣ በዘበኞች እየተጠበቀ ከዶን ኪሾቴ መኖሪያ ቤት ደጃፍ ላይ ደረሰ ። የንሥሐ አባትዬውና ጸጉር አሰ ተካካዩ ፣ ጦረኛውን ከተጋደመበት የግር ጉዝጓዝ ላይ በቀስታ ተገዝባክበው ካነሡት በኋላ ፣ ወደ መኝታ ክፍሉ አስገቡት ። አፋን ዘግቶ ሰውነቱን አኮራምቶ ልክ እንደ ሕፃን ልጅ የሚያሳዝን ፍጡር ሆነ ። የቤት ሠራተኛዋና የእጎት ልጅ ልብሱን አወላልቀውለት በቀድሞው አልጋው ላይ አጋደሙት ። በአልጋው ላይ ተገጋሎ ትክ ብሎ ቢመለከታቸውም ፣ ማንነታቸውን ለማወቅ ግን ተስኖ ታል ። መልካቸውና አጠቃላይ ቁመናቸው ፍጹም አዲስ ሆነበት ። ዶን ኪሾቴ የት እንደ ነበረና ፣ አሁንም የት እንዳለ ሊታሰበው አልቻለም ።

የንሥሐ አባትዬው ለዶን ኪሾቴ የእጎት ልጅ ትእዛዝና መመሪያ ሰጠ ። እጅግ በጣም እንዲጠነቀቁለትና እንክብካቤም እንዲያደርጉለት መከራቸው ። “ በምንም

ዐይነት ቢሆን ካጠገቡ እንዳትለዩ ። ይህንን ባታደርጉ ለሦስተኛ ጊዜ በፈረሱ ያመልጣችሁና እንደ ልማዱ ለጅብዱ ሥራ ፍለጋ ይጠፋባችኋል” አለ የንስሐ አባትዬው።

የዚህ መልካም ሰው ጎረቤቶችና ዘመዶች አንድ በአንድ ወደየቤታቸው ተመልሰው ሐዱ። ሳንች ፓን ሳም አህያውን ይዞ የግል ጉጂው ወደ ምትገኝበት አመራ። ዶን ኪሾቴ በገዛ ቤቱ ውስጥ የአእምሮና የአካል ዕረፍት ማድረጉን ተያያዘው።

ከንደኞቹና ጎረቤቶቹ ጋር

ለአንድ፡ ወር ያህል፡ ዶን ኪሾቴ ከአገቱ ልጅና ከቤት ሠራተኛው በስተቀር ከማንም ጋር ሳይገናኝ ሰነበተ። የንስሐ አባትዬውና ጸጉር አስተካካዩ፡ በየዕለቱ እየመጡ ስለ ጤንነቱ ይጠይቁታል። ይህም ሲሆን ጀግናው ጦረኛ እንዳያያቸው ጥንቃቄ እያደረጉ ነው—ምናልባት እነርሱን ካየ እንዳያገረሽበት በማሰብ።

በመጨረሻም፡ የዶን ኪሾቴ የእሳት ልጅ ጦረኛው ጤናው የተመለሰ፡ አእምሮው የተረጋጋ መሆኑን ለንስሐ አባትዬውና ለጸጉር አስተካካዩ ገለጸችላቸው። እነርሱም ሊገቡኝት መጡ።

“ገብተን ለመጠየቅ ደስታውን አንችለውም” አለ ሄጉር አስተካካዩ። ወዲያው ወደ መኝታ ከፍሉ ተያይዘው ገቡ። ምስኪኑን ጀግና አልጋው ሳይ ተቀምጦ አገኙት። አረንጓዴ ሰደርያ ለብሶ፡ ተይ ኮፍያ ራሱ ላይ ደፍቷል። ዐይኖቹ ብሩህ፡ ድምፁ ጉልህ ነበር። ገጹና መላ ሰውነቱ ገርጥቶና ጠውልጎ አዕምሮ መስጧል።

ዶን ኪሾቴ ፀሐቱን የጥንት ጓደኞቹን በማግኘቱ ተደሱት ። አልጋው አጠገብ ተቀመጠና ፣ ብዙ ዐይነት ጤዋታ እያመጡ አወጉት ። በጭውውታቸው ውስጥ ስለ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኝነትና ስለ ጀግንነት አንዲት ቃል አልተነፈሱም ። በሆንም ፣ ጉዳዩ በመጨረሻ ላይ በአርሱ በራሱ ይነግ ጀመር ።

ዶን ኪሾቴ፡አንደበተ ርቱፅ በመሆን ወጉን እያጣ ፈጠ ተረክላቸው ። ስለ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኞች ፣ ስለ ጭራቆች ፣ ስለ ስመ ጥር ጀግኖች ፣ የንስሐ አባትዬው እንኳ ቃል እንዳይተነፍስ ፋታ ነሥቶ ፣ ጣፋጭ ወጉን ያዘጉ ደጉደው ጀመር ።

የንስሐ አባትዬውና በመዶቹ እጅግ በጣም አዘኑ፤ ኤሁንም አእምሮው እንደ በፊቱ ወደዚያ ቃላት ጭንቀት ውስጥ ተመለሶ በመግባቱ በሐዘን ልባቸው ተነካ ። በቅሬብ ጊዜ ወይም ሲመቸው ፣ ዶን ኪሾቴ ፈረሱን ጭና ኢንደገና አዳስ የጀግና ገድል ለፈጽሞ ፅቅድ እንዳለው ቅረዱ ። እና ፣ በመጨረሻው ተሰናብተውት ሲወጡ ሲሉ የንሥሐ አባትዬው ለዶን ኪሾቴ የእገት ልጅ የማልጠን ቁጭቶ ቃል በሹክሹክታ ነገራት ።

“ ደኅና ከድርገሽ ጠብቂው ። በዙሪያው ጸጥታ ይሰፈንልሽ ። ከቤት ወጥቶ የመጪድ ሐሳብ ጨርሶ እንዲመጣበት ይሁን ” አለ የንስሐ አባትዬው ።

ዶን ኪሾቴ ጉልበቱ ጨና ብሎ ፣ በቤት ውስጥ መደደር ሲጀምር ፣ ሌሎች ሦረቤቶቹና ወዳጆቹ እየመጡ ይጠይቁት ጀመር ። እያንዳንዱን እንግዳ ፣ ‘ ኬንኳን ደኅና መጣሽሁ ’ እያለ በአክብሮትና በደስታ ከመቀበል ጋር ፣ ስለ ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኞች ወግና ውዳሴ ጥቂት እንኳ ሳይናገር ፀልፎ አያውቅም ። ጉብኝቶቹ ግን ፣ አስቀድሞ

በንስሐ አባትዬው ማስጠንቀቂያ ስለ ተሰጣቸው ፡ ስለ አየር ለውጥ ፡ ስለ ዘመኑ መክር ፡ ስለ ሌላ ሌላ ጉዳይ እን ሥተው ካጨዋቱት በኋላ ፡ ተሰናብተውት ይወጣሉ ። በእንዲህ ዐይነት ሁኔታ ቀስ በቀስ ምስኪኑ ጦረኛ ጤን ነቱ እየተሟላ ፡ ሰውነቱ እየጠነከረ በመሔዱ ደስታ ይሰ ማው ጀመር ።

እንደ ቀን ጥዋት የዶን ኪዮቴ በር በማን ይንኳኳል መሰላችሁ ! በሳንቾ ፓንሳ ! !

“ ጀግናውን ዶን ኪዮቴን ለጠይቀው ነው የመጣ ሁት ” አለ ሳንቾ ፓንሳ፡የዶን ኪዮቴ የእሳት ልጅ በሩን ስትከፍትለት ።

እዲህ በሩን ጥርቅም አድርጋ እንዳይገባ ከያዘች በኋላ ፡ « ማንንም መጠየቅ አትችልም » አለችው በሩን ወደ ውጭ እየገፋች ።

« ሐድ ከዚህ ! ይህ ሁሉ መንከራተት ዓለምን መዞ ርና መንገሳታት የደረሰው በአንተ ከንቱ ግሬት እንጂ በሌላ ሰው አይደለም » አለች የዶን ኪዮቴ የቤት ሠራ ተኛ ደም ፍላት ይዟት ።

“ በጭራሽ እንደሱ አይደለም ! እኔ ነኝ በከንቱ ግሬት ተመርኼ የተንከራተትሁት እንጂ ፡ ጌታሽ አይደለም ። እንዲያውም እሱ ራሱ ነው ከቤቱና ከንብረቱ አፈናቅሎ ፡ እንዲት ደሴት እስጥሃለሁ ብሎ ያወጣኝ ፤ አሁንም ይኼን ደሴት በመጠባበቅ ላይ እገኛለሁ ” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

“ ደሴት ! የምን ደሴት ? የሚበላ ነገር ከሆነ እንደ ሚያንቅህ ተስፋ አደርጋለሁ » አለች የዶን ኪዮቴ እገት ልጅ ።

“ እዚህ ላይ ተሳስተሻል ! ደሴቶች አይበሉም ፤ ግዛት ይሆናሉ እንጂ ” አላት ሳንቾ ።

“ ምንም ይሁን ምንም አንተ እንደሆንክ እዚች ቤት አትገባም ። ሒድና የራስህን ቤት አስተዳድር ፤ መሬትህን እረስ ፤ እና ስለ ሰዎች ደሴትና መሬት እያሰብክ ራስህን አታስጨንቅ ። ሳንታ ምንም አይረቡህምና በመዘላበድ ጊዜህን አታባክን ! ” አለች የዶን ኪዥቴ የእገት ልጅ ።

የንሥሐ አባትዬውና ጸጉር አስተካካዩ ፡ ዶን ኪዥቴን ጠይቀው ሲመለሱ ፡ በሳንቾና በልጅቷ መካከል የተነሳውን መጠነኛ ውዝግብ ጥቂት ቆም ብለው አዳመጡ ። በተነሳውም ውዝግብ በጣም ተደነቁ ። እነሱም በሐሳብ ልጅቷን ለመርዳት በዝግጅት ላይ እንዳሉ ፡ ዶን ኪዥቴ ራሱ ወደ በሩ ሲመጣ ታየ ።

“ እንኳን ደኅና መጣህ ታማኙ ወዳጄ ” አለና ሳንቾ ፓንሳን ወደ ቤት እያስገባ ፡ በእጎቱ ልጅ ላይ ጮኸባት ።

“ ጎረቤታችን እንደገና ለዙረት ተንሥቶ ካልነጐደ ታዘበኝ ፡ ብቻ እኛ ቀድመን አንድ ነገር ማድረግ አለብን ” አለ የንሥሐ አባትዬው ፡ ከጸጉር አስተካካዩ ጋር እንደቆመ ፡ በሹክሹክታ ።

ዶን ኪዥቴ ጋሻ ጃግሬውን ወደ መኝታ ክፍሉ ካለገባው በኋላ ፡ በሩን ጥርቅቆ አድርጎ ዘጋው ። ሁለቱም ጐን ለጐን ተቀመጡና ፡ በጉዞአቸው ጊዜ ስለገጠማቸው የሕይወት ፈተናና ፡ በጆግንነት ስለተቀዳጁት ድል በሰፊው ያጩ ገመደ ።

“ ምን ታስባለህ ወዳጄ ፡ ሳንቾ ! ወደ ጋሻ ጃግሬነት ሥራህ ትመለሳለህ ? ውዲ ባለቤትህስ ምን አለችህ ? ” ዶን ኪዥቴ ጠየቀ ።

“ እሷም የምትለው ፡ ሰው ግትር መሆን የለበትም ። እርግጠኛ መሆንም መልካም ነው ትላለች ። ይህም ፡ ‘ ከእጅ በጉንጨ። ’ እንዳለችው ዝንጀሮ ሲሆን ፡ ነገ ሁለት ከሚሰጥህ ፡ ዛሬ አንዱን ያስጨብጥህ ማለት ነው ። ምንም እንኳ የሴት ምክር ባያዋጣም ፡ ‘ ምክሯን የናቀ ፡ ከችግር ላይ ወደቀ ’ የሚባለውን ያሳስበናል ” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

“ እኔም የምለው ይኸንኑ ነው ። የዛሬው ንግግርህ ወርቅ ነው ፤ ነገር ግን ምን ለማለት ፈልገህ እንደሆነ አልገባኝም ” አለ ዶን ኪፕቲ ።

“ እንዴታ ጌታዬ ! የወር ቀለቤን አስበው ቢሰጡኝ ደስ ይለኛል ። ሌሎች ሽልማቶች በኋላ ሊመጡ ይችላሉ ፤ ወይም ጨርሶ ላይገኙ ይችላሉ ። ‘ በጅ የገባ ጥቂት ነገር ፡ በጅ ካልገባ ብዙ ይመረጣል ’ እንደሚባለው ማለት ነው ። ‘ ዶሮህ እንድትፈለግ ፡ እንቁላሎች ላይ ትዋል ’ እንደሚባለው ። ‘ የውሃ ጡብታ ኩሬ ይሆናል ’ ይባላልኮ ! ” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

“ ብልህ ነህኮ ሳንቾ ! የተረቶችህን ቁም ነገር በሙሉ ተረድቼልሃለሁ ። ”

“ እውነትዎን ነው ። እና ፡ እኔም ስለማገኘው ነገር ቁርጤን ማወቅ አለብኝ ። ወደፊት ያዲን ደሴት የሚሰጠኝም ከሆነ ፡ ዛሬ ከማገኘው ደሞዝ ተቀናሽ ላደርግልዎ ፈቃደኛ ነኝ ። ”

“ ስለ ደሞዝህ ካንጣህ ፡ የጥሩ-ለባሽ ፈረሰኝነት ደንብ የሚፈቅድ ቢሆን ኖሮ ልክፍልህ ዝግጁ ነበርህ ። ነገር ግን ባነበብኳቸው የጦረኞች ገድል ውስጥ አንዱም እንኳ ለጋሻ ጃግሬው ደሞዝ ሲከፍል የሚያወሳ አላጋጠመኝም ። የጦረኛ አሽከር የሚሰጠው ነገር በኖር ደሴት

ወይም የመላላለውን ሆኖ ፡ ታሪኩም በዚህ ያከትማል ።”

“ ግን ምናልባት ደፊቷ ያልተገኘች እንደሆነሽ ፣
ጌታዬ ! ” ላንቶ ጠየቀ ።

“ እኔ በጀግኖች ሕግ የጸናሁና ሕጉንም አክባሪ ነኝ ።
እኔን የሚገዛውን መልካምም ሆነ ክፉ ዕድል ልት
ጋራ ካልፈለግህ በል ደኅና ሁን ፤ ፈጣሪ ይደግህ ። ካንተ
የተሻለ ታማኝና ጠንቃቃ ጋሻ ጃግሬ ላገኝ እችላለሁ ፤
ያውም እንዳንተ ዘላባጅ ያልሆነ ” አለ ዶን ኪፕቴ ኩስ
ተር ብሎ ።

ላንቶን ደንጋጤ ልቡን ነግሮ ። እንዲህ ዐይነት
መልስ ጨርሶ አልጠበቀም ነበር ። እንደ ላንቶ አስተላ
ሰብ ከሆነ ፡ ዶን ኪፕቴ ያለሱ ድጋፍና ርዳታ እንዳችሁ
ነገር የማያከናውን መስሎት ነበር ። ከመደንገጡ የተነሣ
ምን ማድረግና ፡ ምን ማሰት እንዳለበት መላ ቅጡ ጠፋው።

ልክ በዚያን ጊዜ በሩ ተንኳኳ ። በሩ እንደ ተከፈተ ፣
የዶን ኪፕቴ የቤት ሠራተኛና የእግሩ ልጅ ፣ ሳምሶን
ካራስኮ ከተባለው ጉብፊ ጋር ወደ ክፍሉ ገቡ ።

ይህ ወጣት ፣ ሳላማንካ ከተሰኘው ኮሌጅ ዲግሪውን
አግኝቶ ገና ወደ አገሩ መመለሱ ነበር ። ሰውነቱ ይህን
ያህል ጉሳ ያለ ባይሆንም ፣ በመሣት ችሎታውና ቀልደ
ኛነቱ የታወቀ ነው ። ዕድሜው ሻያ አራት ገደማ ደር
ሷል ። ፊቱ ክብ ፣ አፉ ሰፊ ሆኖ ፣ ዐይኖቹ ቁልጭልጭ
የሚሉና ቀልደኛነቱን የሚያሳዩ ነበሩ ።

“ መቼም አንተ ምሁር እንደ መሆንህ መጠን ፣
የጀግንነት መያ እያለ ዳግመኛ ከቤት ወጥቶ እንዳይሄድ
በደንብ አግባባው ” አለች የዶን ኪፕቴ የእግሩ ልጅ
በሩን ዐለፍ ሲሉ — በሹክሹክታ ።

ነገር ግን ፡ ሳምሶን ስፖርትና ቀልድ እንጂ ሌላ የሚ
ወደው አልነበረም ። ተንደርድሮ ዶን ኪሾቴ እግር ሥር
ተንበረከከና ፡ በውብ ቃላት እያወደሰ የድለላ ንግግሩን
ያወርደው ጀመር ።

“አንተ የጠረኞች አበባ ፤ የመሳሪያዎች ጌታ ፤
የስፓኝ መመኪያ ፤ ለምስተኛ ጊዜ ወደ ጀግንነት መያ
እንዳትመግራ የሚከላከሉህ ሁሉ ከከንቅ ምኞታቸው ጋር
ይወደሙ” አለ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

ፊቱን ወደ ዶን ኪሾቴ የቤት ሠራተኛ መለሰ አደ
ረገና ፡ “ጀግናውን ልታስሩት አይገባም ፤ ምክንያቱም
እዚህ ሥራ ፈት ሆኖ ሲቀመጥ ስንት ድሆች ረዳት ያጣሉ ፤
አባት እናት የሞቱባቸው ዘመድ አልባ ይሆናሉ ፤ ጭቁ
ኖች እሚታደጋቸው ያጣሉ ፤ ዓለማችንም አንድ ቃላት
ጥሩር-ለባሽ ፈረሰኛ ዘግጣት ባዶ ትሆናለች” አለ
አሁንም በከፍተኛ ድምፅ ።

ለሳምሶን ንግግር የዶን ኪሾቴ የቤት ሠራተኛ ምንም
መልስ መስጠት አልቻለችም ። አሁንም ሳምሶን ፊቱን
ወደ ኪሾቴ መለሰና ፡

“አንተ ባለ ግርማ ሞገስ ጀግና ፤ አንተ ፍርሃት የማ
ይነካህ ጠረኛ ፤ ጉዞህን ቀጥል ፤ ታላቅነትህ ከአጽናፍ
እስከ አጽናፍ ይኖኝ ፤ ያንተን ምኞትና ፍላጎት ለማ
ሟላት ካሰራለገ ፤ ወይም የምትሻው ርዳታ ካለ ፤ እነሆ
ለማንኛውም ከገብህ ሆኖ ሳገለግልህ ዝግጁ ነኝ ። አምን
ሳገለግልህ ቆርጫ ተነሥቻለሁ ። ታማኝ ጋሻ ጃግሬፀና
አሽከርህ ልሆንም ወስኛለሁ” አለ ሳምሶን ። ከወዲያ
ወዲህ እየተንገራደደና እጆቹን እንደ ተዋናይ እያወ
ናጫፈ ።

ዶን ኪሾቲ ልቡ ተነካ ። ወጣቱን እጁን ጐትቶ እቅጥ
 አደረገውና ፡ “ ወዳጄ ሆይ ! አይደረግም ! ሳምሶን ካራ
 ስኮን የመሰለ በቤተ መንግሥት ተወዳጅ ፡ የሳላማንካው
 ት/ቤት ተወዳሽ ልዩ ስጦታውን ለእንዲህ ያለው የጋሻ
 ጃግሬነት ተግባር ማዋል የለበትም ። በበኩሌ እቃወማለሁ፤
 በአገርህ ውስጥ ተቀምጦህ ለስፓኝ ክብሯ ሁንላት ! እንዲ
 ሁም ለወላጆችህ ። ምንም እንኳን ሳንሾ ከእኔ ጋር ላለ
 መሐድ ቢፈልግም ፡ የኔ ጋሻ ጃግሬ ለመሆንና ግልጋ
 ሎታቸውንም ሊያበረክቱልኝ በደስታ የሚጠባበቁ አያሌ
 ብቁ ሰዎች አሉ ” አለ ዶን ኪሾቲ ጐርደድ ጐርደድ
 እያለ ።

ይህን ንግግር እንደ ሰማ ሳንሾ ፓንሳ እንባ ፍንቅል
 አድርጎት ፡ “ ጌታዬ ሆይ ! ከአንተ ጋር እሔዳለሁ ! እሔ
 ዳለሁ ! ካንተ ተለይቼ ጨክኜ የምቀርበት አንጀት የለ
 ኝም ። ስለ ደግዝ ጉዳይ አንሥቼ ከሆነ ሚስቴን ለማስደ
 ሰት ስል ብቻ የተናገርኩትን ነው ” እያለ ይንሰቀፅቅ
 ጀመር ። ሳንሾና ዶን ኪሾቲ ተቃቀፋና እንደ ቀድሞው
 ወዳጅነታቸውን ቀጠሉ ። በሳምሶን ካራስኮ ምክር መሠ
 ረት በምስተኛው ቀን **ለአዲስ የጀብዱ ሥራ ጉዞ** እንዲ
 ጀምሩ ተወሰነ ።

የዶን ኪሾቲ የእሳት ልጅና የቤት ሠራተኛው በመ
 ሪር ልዝን ተንጫጩ ፤ **ጸጉራቸውን** ነጩ ፤ ራታቸውን
 ቧጠጡ ። ተግደኑ ፤ እንባቸውንም አንገቶቻቸው ። የሆኖ
 ሆኖ የጀግናውን ጦረኛ ውጥን ለለውጥ የሚችል ነገር
 ከቶ ሊገኝ አልቻለም ።

የንስሐ አባትዬዉ ፡ ጸጉር አስተካካዩ ፡ ሴቶቹና ሌሎ
 ችም ሳምሶን ካራስኮን በድርጊቱ አወገዙት ። ሆኖም ከእ
 ነርሱ ይልቅ እርሱ ሁኔታውን ጠንቅቆ ተረድቶታል ።

እንደ እውነቱ ከሆነ ግን ፡ ሳንቾ ዱልሲኒያን በጭ
ራሽ አይቷት አያውቅም ። ነገር ግን ፡ ከዚህ ቀደም ጌታው
ይብዳቤ አድርሰልኝ ብሎ ልኮት የነበረውን በማስታወስ
የተገናኘ ለማስመሰል ነበር የዘፋረቀው ።

አውራ ጉዳናውን ይዘው በዝግታ በመጓዝ ላይ እን
ዳሉ ፡ እንደ ትልቅ ግንብ ቤት አጠገብ ደረሱ ። በጨረ
ቃዋ ውጋጋን ሕንፃው በጣም ገዝፎ ፡ ረዝሞና ጠቁሮ
ይታያቸው ጀመረ ።

“ይኸውልህ ፤ የእመቤት ሆይ ዱልሲኒያ ቤተ
መንግሥት ይህ ነው ። እኛ ሰሌዓት ውብ እመቤት ፡
መቼም ከእዚህ ያነሰ ቤት መንግሥት ሊኖር አይችልም ።
አለና ገብዬን ቀጠለ ።

“ተሳሰተናል ፡ ሳንቾ ። ይህ የርሷ መኖሪያ ሰላል
ሆነ ጥላይችንን መቆጠል አላብን ፤ ”አላ ደከም ባለ
ድምፅ ።

እስከ መንገዱ ማብቂያ ድረስ ጉዞአቸውን ቀጠሉ ።
መልስ ቀለስ እያሉ በመንደር ውስጥ መንገዶች ፍልጋ
ቸውን ቢቀጥሉም ፡ ቤተ መንግሥት የሚመስል መኖ
ሪያ ሊያገኙ አልቻሉም ።

ጤሊቱ እየሸሸ ፡ ብርሃን ከበፀተም ሥራቅ ሲፈነጥቅ
ታየ ። ብርሃኑ እየፈካ አካባቢውን አደመቀው ። ሰማዩም
ጥርት አለ ። ወርቅ ከጉጂዎቻቸው ብቅ እያሉ ዝማሬ
ያቸውን ማሰማት ጀመሩ ። ግጋት ወልል ጭሎ ዙሪያ
ገዛው ታየ ።

እዚህም እዚያም የከተማው ቤቶች በሮ ሲከፈቱ
ይሰማል ። የልዩ ልዩ ድምፆች ኃይል የከተማውን ጸጥታ
እየጣሰ ይሰማ ጀመረ ። ሕዝቡም ሲንቀሳቀሱ ይታያል ።

ጀግናው ጦረኛና ጋሻ ጃግሬው አውራ ጐዳናው ላይ
ፈዘውና መላው ጠፍቷቸው እንደ ቆሙ ፡ አንድ የባላ
ገር ወጣት ሁለት በቅሎዎች እየነዳና ፡ የጀግናው ርሳ
ንድን ታዋቂ መዝሙር እየዘመረ ፡ ወደ እነዶን ኪቼቲ
መጣ ።

“አንደኛን አደርክ ታማኙ ወዳጄ ? ወደር የልላትን
ልዕልት ፡ የቀቦሳ እመቤት ፡ የዱልሰኒያ ሆይ ቤተ መን
ግሥት የት እንደሆነ እንድታሳየን እለምንሃለሁ” አሰ
ዶን ኪቼቲ በትሕትና ።

“ጌታዬ ሆይ! እኔ ለከተማው እንግዳ ነኝና ፡ አንድም
ቤተ መንግሥት አላውቅም ። የከተማው ቁስ ገበዝ እዚህ
ቤት ውስጥ ይኖራሉና ፡ እሳቸውን ጠይቋቸው ። ስለ
ልዕልታትና ስለ ቤተ መንግሥታት ርሳቸው ይበልጥ
ያውቃሉ” አለ ወጣቱ ባላየር ።

ይህን ተናግሮ በቅሎዎቹን ቀስቅሶ ዜማውን ከቅ
ድሙ የበለጠ እያሰማ መንገዱን ቅጠለ ። ዶን ኪቼቲ
ፈረሱ ሮሲናንቲ ላይ ሸጥ ብሎ ተቀምጦ የጎሱ ገበዝን
ቤት ትክ ብሎ ከመመልከት በስተቀር ፡ ለጊዜው የሚ
ያደርገው ነገር ጠፍቶታል ። ቅሶችና የሃይማኖት ሰዎች
እያብዛም ስለማይደግፉና ፡ ለጀግና ገድል ቁብ ስለ ሌላ
ቸው እኒህም ቁስ ፡ ይህ ጀግና ምንም እንኳን ታላቅ ቢሆ
ንም እንደማይፈራረሱት የታወቀ ነው ።

ጊዜው ረፈደፈደ ቋሏል ። የፀሐይኖ ጨረር በዛ
ፎች አናት ላይ ቁልቁል ይወርዳል ። ዐላፊ አግዳሚው
በጐዳናው ላይ ይዋባል ። ሳንቾ ፓንሳ ይጨነቅ ጀመር ።

“ጌታዬ እዚህ በከንቱ ተቀምጠን ፡ ጭጭ ጭጭ
ባያየን ይሻላል ። እንዲያውም ቀስ ብለን ከዚህ ወጥተን
አንድ ቁጥቋጥ ውስጥ ገብተን ከተደበቅን በኋላ ቋኒ ለሰ

ቻዬ ተመልሼ እመቤት ሆይ ዱልሲኒያን የመንደሩ ሰፈር
ሳይቀር እፈልጋታለሁ ። እንዳገኘኋትም ፣ እርስዎ ጌታዬ
በቅርብ እዚሁ እንደሚገኙና የሲን ትእዛዝ ለመፈጸም
ዝግጁ መሆንዎንም ጭምር ገልጼ እነግራታለሁ ። ይህ
ደግሞ በርግጥ እርስዎን ለመቀበል ይበልጥ ዝግጁ ያደርጋታል ። አለ ሳንቾ ።

«ውድ ሳንቾ! መቼም አንተ ዘወትር ብልህ መሆንህ
የታወቀ ነው ። አንድ ሺህ ዐረፍተ ነገሮች በጥቂት ቃላት
ገልጸሃልና ፣ እኔም ልክ አንተ እንዳልከው ልፈጽም
ዝግጁ ነኝ» አለ ዶን ኪፑቴ ።

ብዙ ጊዜ ሳያባክኑ እንስሶቻቸውን አዋሩና ከከተ
ጎማው ሁለት ኪሎ ሜትር ያህል ወጣ ብለው ወደ አንድ
ቁጥቋጥ ደረሱ ። ዶን ኪፑቴ ትእዛዝ ከሰጠ በኋላ በቁጥቋጥ
ጥቋጥቶቹ ውስጥ ተሸሽጎ ሲቆይ ፣ ሳንቾ ፓንሳ ግን ፣
ዱልሲኒያ የምትገኝበትን ሥፍራ አስሶ ለመመለስ ገሠገሠ ።

“ጠንክር ጤና በል ጌታዬ! አጭ እንኳ ሳልቆይ
እመለሳለሁ ። ጥንቸል ሳንጠብቃት ነው ከሚካው ውስጥ
ውልብ የምትለውና እኔም ፈጥኜ እደርሳለሁ ። ‘ልብ
ሙት ፣ መልካም ቆንጆን አያገኛት! ይላል የለ’ አለ
ሳንቾ ።

“ሳንቾ! ምሳሌዎችን ጠቅሶ የመናገር ልዩ ስጦታ
አለህ” ብሎ ዶን ኪፑቴ ንግግሩን ሳይጨርስ ፣ ሳንቾ
ፓንሳ ከመቅጽበት አህያው ላይ ወጥቶ ወደ ከተማ ተፈረሰ ።

ሆኖም ሳንቾ ፓንሳ ብዙ አልተጓዘም ። አንዲት
ተራራ ግርጌ ሲደርስ ቆም አለና ወደ ጓዳ ተመልከቶ ።
ከጌታው መፈቀን እንዳወቀ ፣ እመንገዱ አጠገብ ከሚ

ገኘው ዛፍ ጥላ ሥር ዐረፍ አልና ብቻውን መቀባጠር ጀመረ.....

‘ ወዳጄ ሳንቾ ! ወዴት ትሔዳለህ ? በቅሎ ፍለጋ ነው የምትዘዋወረው ? ’ ‘ አይደለም ። በቅሎ አልሻም ። ’ ...

‘ ታዲያን ምን ታደርጋለህ ? ’

“ የቆንጆዎች ቆንጆ የሆነች ልዕልት በመፈለግ ላይ ነኝ ። ”

‘ የት የምታገኛት ይመስልሃል ? ’

‘ የት ? ምነው ? በታላቁ የቶቦሶ ከተማ ነዋ ! ብቻ መርፌ ገለባ ከምር ውስጥ እንደ መፈለግ ይቈጠራል ። ’

‘ ታዲያ እንዲህ አድካሚ መሆኑን ስታውቅ ለምን አስቀድመህ ፍለጋ ጀመርክ ? ’

‘ ለምን ትደክማለህ ? የምደክመውማ ዕብዱ ጌታዬን ለማስደሰት እንደሆነ አይጠረጠርም ። ግን ዕብድነቱ ከታወቀና ወፍጮ ቤቶችን በጭራቅ የሚመስል ከሆነ ማንኛውንም የባላገር ልጃገረድ ጉትቶ ‘ እመቤት ሆይ ዱል ሲኒያ ማለት ይህች ናት ’ ብሎ ማሳመን ከባድ አይሆንም ። ’

‘ እውነትም ከባድ አይደለም ’

‘ እኔም ልክ ይህንኑ ነው የማደርገው ! ከዚህ አስ ችጋሪ ሥራ ለመላቀቅ ያሁኑ ሐሳብ ቀላል ዘዴ ይመስለኛል ። ’

ጥላው ተስማሚ ነጻርና ዘና ማለት ሲጀምር ፣ በአቁ ፋዳው ውስጥ አጭቶት የነበረው ስንቅ ትውስ አለው ። ሳንቾ ጥስቅ አድርጎ ቁርሱን ከበላ በኋላ ፣ ጋደም እንዳለ እንቅልፍ ጭልጥ አድርጎ ስለ ወሰደው ከግማሽ ቀን በላይ ተኛ ።

በመጨረሻ ፡ ሰውነቱን አፍታቶና ተደስቶ በእንቅልፉ ነቃና ፡ ‘የዱልሲኒያን ቤተ መንግሥት ፍለጋ በቶቦሶ ከተማ ከመንከራተት ይልቅ ፡ እንዲህ ወፍራም እንቅልፍ ለጥጦ መንግሥት ይሻላል !’ አለ ።

አህያዉ ላይ ወጥቶ ቁልቁል ጐዳናውን ሲያያዝ ፡ ሦስት የባላገር ልጃገረዶች ከከተማው ሲወጡ ተመለከተ ። ልጃገረዶቹም መልክ ጥፋዎች ከመሆናቸው በላይ ፡ አይጥፋፍ ጭምርም ናቸው ። እያንዳንዳቸው በየአህዮቻቸው ተቀምጠው በዝግታ ነበር የሚጓዙት ።

ሳንቾ ደቂቃ ላይቆይ ፡ አህያውን አዙፎ ጌታው ወደ ሚገኝበት ሥፍራ ይጋልብ ጀመር ። ጌታውም ሳንቾን እንዳየ ፡ “ ወዳጄ ሳንቾ ምን የሚያስደስት የምሥራች ይዘህ መጣህ ? የዛሬውን ቀን በደስታ ነው ወይስ በሐዘን የምናስታውሰው ? » አለ ጦረኛዉ ፡ የሳንቾን መልስ በገጉት እየጠበቀ ።

“ በደስታ እናስታውሰው ጌታዬ ! ! እመቤት ዱልሲኒያ ከሁለት ደንገጦርጅ ጋር ሆና ከጌታዩ ጋር ልትገናኝ በመምጣት ላይ ነች ። እንዲያውም እዚህ አጠገባችን ደርሳለች ። ስለዚህ ፡ ፈጥነው ፈረስዎ ርሲናንቴ ላይ ይውጡና ወደ መንገዱ ብቅ በማለት ፡ ሊቀበሏት እንደ ተዘጋጁ መሰለው መታየት አለብዎ ። መምጣቷንም በዐይን ማየት ይቻላል ። ”

“ ይህን ወሬ ጨርሶ አላምንም ሳንቾ ። ‘ በእንቅርት ላይ ጀሮ ደግፍ ’ እንዲሉ ፡ በሐዘኔ ላይ ሌላ የማታለያ ቃል አትገነገረኝ ። ”

“ ጌታዬ እኔ እርሷዎን ላታልል ? ለምን ብዬ ነው የምጫወትብዎ ? ይምጡ ይከተሉኝና ፡ ልዕልቷንም ስት

መጣ ያይዋታል ። እርሷና ደንገጡሮቿ እንደ ወርቅ የሚ
ያንጸባርቁ ፡ ሁሉም ዕንቁዎች ፡ ሁሉም አልማዞች ፡ ፀሉም
የሚንተገተጉ ፈርጦች ናቸው ። እነሱን የሚስተካከል
ቆንጆ በመላው ስፓኝ ታይቶ አያውቅም ። »

“እንግዲያውስ ፈጠን እንበል ፡ ሳንሾ” አለና ዶን
ኪፕቱ ባልተለመደ ፍጥነት ፈረሱ ላይ ፈጥ አለ ። “ለቸር
ወሬህ እሸልምሃለሁ ። ለዚህም ቃል እገባለሁ ። ከሚ
ቀጥለው የጀብዱ ሥራችን የሚገኘው ከፍተኛ የምርኮ
ውጤት በሙሉ ላንተ ይሆናል ። ያም የማይበቃህ ከሆነ
እቤት ያሉኝን ሦስት ውርንጭላዎች እጨምርልሃለሁ ። »

“ውርንጭላዎቹን ባገኝ ለደስታዬ ወሰን የለውም
ጌታዬ ። ለቸርታዎ ምስጋናዬ የላቀ ነው ። የምርኮ ዕቃ
ዎቹን በሚመለከት ግን ስለሚያንሱኝ ይህን ያህል አል
ጨነቅላቸውም” አለ ሳንሾ ፓንሳ ።

ከሸለቆው ፈጥነው ወጡና አውራ ጐዳናውን ዘል
ቀው ከጋራው አፋፍ ላይ ብቅ አሉ ። ቁልቁል ወደ ከተ
ማዉ ሲመለከቱ ፡ ሦስት የባላገር ልጃገረዶች በአህዩ
ቻቸው ተቀምጦው ሲያዘግሙ ተመለከቱ ።

የዶን ኪፕቱ ገጽ ልውጥውጥ አለና ፡ ልቡ በሐዘን
ተሰበረ ። ግራና ቀኝ እየተዘገዘገዘ ፡ መለስ ቆለስ እያለ
ቃኝ ።

“የት አለች ዱልሲኒያ ፡ ሳንሾ ? ከከተማው ወጥታ
ለመምጣቷ ርግጠኛ ነህን ?” አለ ዶን ኪፕቱ ።

“ምነው ጌታዬ ? ዐይንዎን ምን ነካው ? ከተዋሰኑትና
ከሚያማምሩት ደንገጡሮች ጋር እዚህ አጠገባችን እን
ዳለች እንዴት ማየት ተሳነዎ ?”

“ሦስት የባላገር ልጃገረዶች በሦስት የኮሎምኑ አህ
የቶ ላይ ተቀምጠው ይታዩኛል እንጂ ፡ አንተ እንደም
ትለው አይደለም ።”

“እንዴ ! እንዴ ! ልዕልቷን እንዴት አድርገው ከአ
ንዲት ወጭማዳ የባላገር ልጃገረድ ጋር ያመሳስሏታል?
ቆንጆ የኮርቻ ፈረስ ከደቃቃ አህያ እንዴት መለየት አቃ
ተዎት?”

“እውነት ለመናገር ካስፈለገ ፡ ሦስት ኮሎማና አህ
የች ፡ ዐይናፋር የባላገር ልጃገረዶች ተሸከመው ከሚታ
የኝ በስተቀር ሌላ ምንም ነገር የለም ። ወደ እኛ በመም
ጣት ላይ መሆናቸው በግልጽ ይታያል፤ ነገር ግን ልዕ
ልቱ የት አለች?”

“ጌታዬ ! ጌታዬ ለካንሰ እንዴት ያሉ ዕውሮ ኖረ
ዋል ! የገጠር ልጃገረድ ያሏት ወርሶ አትታይም ። ልዕ
ልቷቷን ነውቅ እርሱም የሚያዩት ። እሷም እነሆ በየደ
ቂቃው እየቀረበችን ነው ። እኛም ፈጠን ብልን ቀር
በን እናነጋግራት” አለ ላንቶ ፓንሳ ።

ላንቶ ይህን ተናግሮ ፡ አህያውን ኮረኮረና ከኮረብ
ታው አፋፍ ተነሥቶ ቄልቄል ሲጋልብ ታየ ። እንደ ደረ
ሰም ከአህያው ላይ ዱብ ብሎ ፡ ከልጃገረዶቹ ፊት ለፊት
እመኸል መንገዱ ላይ ቆመ ። ከሦስቱም ቅንጋና ቀውላላ
ከሆነችው ልጃገረድ ፊት ሔዶ ተገብረ ። ባርዕጣውን አወ
ለቀና በጉልበቱ ተንበረከከ ።

“የቆንጆዎች ቆንጆ የሆንሽው ንግሥትና ልዕልት
ሆይ ልመናዬን ለሚኝ” በማለት ንግግሩን ጀመረ ።
“የልዕልትነትሽ መልካም ፈቃድና ከብርታክሎበት ፡ የፍ
ቅርሽ ምርኮኛ ሆኖ አንኼን በመፈለግ ላይ የሚገኘው ጂግ

ናዉ ጦረኞች፤ እነሆ ተርቧልና ተቀበይው ። እኔም ላንቶ
ፓንላ የጀግናው ጋሻ ጀግራ ሰሆን ፤ እሱም አንቺን በመ
ፈለግ የተገነላ ታው ጦረኛ ዶን ኪጾቲ ዴ ላ ማንቻ ይላ
ላል” አለ ላንቶ ፓንላ ።

በዚህን ጊዜ ዶን ኪጾቲ ከፈረሱ ላይ ወርዶ ፤ ከመ
ገንዱ መካል ተንበረከከ ። ይህች መልክ-ጥፉ የባላገር
ሴት እመቤት ሆይ ዱልሲኒያ ነች ብሎ ማመን አልቻለም ።
ኖክንያቱም ይህች የባላገር ሴት አፍንጫዋ ደጭጭ ፤
ጉንጮችዋ ያበጡ ፤ በጸባይም ሆነ በአጠቃላይ ፀፂታዋ
የማትማርክ ሆነችበት ። በሆንም ፤ አስማተኞች ጸባይ
ዋንና መልኩን በለውጡባት እንጂ ፤ እዚህ ቅንጅ ነበረች
ብሎ ያስብ ጀመር ።

“ከመገንዳችን ላይ ወግዱ! እቢታችን ለመድረስ
ስለምንቸኩል መገንዱን ልቀቅልን” ቢለም ልጃገረዶቹ
አህዮች በሚያልፉበት መገንድ ላይ እንደ ተንበረከከ
ሳይነሣ ቀረ ። “ከግለሙ ሁሉ ውስጥ የሆንኸው እመቤት
ሆይ! ይህ ሁሉ ልመና ልብኸን እያራራውምን? ያውልኸ
ያንን ተመልከች! የጦረኞች ጦረኛ ፤ የወንዶች ወንድ
የሆነው ጀግና ላንቺ የሚገባኸን ክብርና ሰላምታ በማ
ቅረብ ላይ ነው” አለ ላንቶ ፓንላ ።

“ሒይዶይ መላ ቅጥ የሌለው ቅብጥርጥር ንግግሩን
ስሚልኝ!” አለች አንዷ ልጃገረድ ለግደኛዋ ።

“መገንዱን ልቀቅልን!” ብላ ጮኸች ፤ ረኸሟ ልጃ
ገረድ ።

“እውነቷን ነው! መገንዱን ልቀቅልንና እንሒ
ድበት” አምባረቀች ሦስተኛዋ ።

እንዲህ እንዲህ እያሉ አህያቸውን ገረፉና በአንድነት ፈጥነው በዘዴ እን ሳንሾ ፓንሳን ፀለፏቸውና ሽምጥ ጋልበው አቧራውን እያነሡ ሽቅብ ዳገቱን ወጡ።

ዶን ኪሾቴ ከተንበረከከበት ተነሥቶ ፡ ልጃገረዶቹ ወደ መጡበት አቅጣጫ ይመለከት ጀመር ። ከዐይኑ ርቀው ወደ ሌላ አቅጣጫ እስከታጠፉ ድረስ ዶንኪሾቴ በቅሬታ ተወጦ ይመለከታቸው ነበር ። ከዚያም ወደ ጋሻ ጃግሬው ፊቱን መለስ አደረገና ፡ “ ሳንሾ ይህ ነገር የምን ይመስልሃል? እኒህ አስማተኞች በዓለም የተረገሙ ፍጡራን እይመስሉህም? ውጂ ዱልሲኒያን ወደ አንድ ቅርፋ የባላገር ልጅ በመልወጣቸው እንኳ የረኩ አልመሰሰላኝም ። መዓዛ የተመላበትን ጣፋጭ ጽጌ ረዳዊ ሽታዋን ገፈዋታል ። በአጠገባችን ስታልፍ የነጭ ሽንኩርት ሽታ እንዳወደኝ ተሰምቶኛል ። የሽታው ጋይል አፍንጫዬን ዝግት አድርጎት ነበር ” አለው ።

“ጉድ ነው የእኒያ አስማተኞች ሥራ ! ማናቸውንም ክፋት ከመሥራት አይመለሱም ማለት ነው ። ምንውሁሉም በገመድ እንደ ቋንጣ ተሰቅለውና ደርቀው ባዩ ሰባቸው ! ” አለ ሳንሾ ።

“ ወይ ነዶ! ግድ የለም ። በፊትም ተናግራለሁ ። አሁንም ቢሆን ሺህ ጊዜ የምናገረው ተዳይ ነው ። በዓለም ያልታደልኩ ከንቱ ፍጡር እኔ ነኝ ” ! አለና ክፉኛ አዘነ ፡ ዶን ኪሾቴ ።

ፎሲናንቴ ላይ ወጥቶ ፡ በሐዘን ልቡ ተሰብሮ ፡ በጸጥታ ረኽሞ ጉዞውን ቀጠለ ። ወይም እንደሚሔድ ሳያልም ከተማውን አቋርጦ ፡ አቧራማ በሆነው አውራ ገብፍ በኩል መንገዱን ተያያዘው ። ሳንሾ ፓንሳ ከኋላ ሆኖ ፡ ጌታውን ተከተለ ።

ከተጓዥ ትርጉሳቸው ጋር

ከጥቂት ቀናት በኋላ ፡ ዶን ኪፕቱ በዕድለ - ቢስ ነቱ እያማረረ ጥዞውን በመቀጠል ላይ እንዳለ ፡ ድንገት አንድ ትልቅ ሠረገላ ልዩ የሆነ ተጓዥ ሰዎች አጭቆ ወደ እርሱ አቅጣጫ ሲመጣ ተገናኙ ።

የሠረገላው ነጂ አለባበሱ ያልተሰመደ ዐይነት ሆኖ በእግሩ ከፈረሶቹ ጉን ጉን ነበር ፡ የሚራመደው ። ኮትና ሱሪው በደማቅ ቀለማት ቀለማት ያሸበረቀ ሆኖ ፡ ፈርጥ በሚመስሉ ቆልፎች የተጥበ ነው ። በራሱ ላይ ሁለት ቀንዶች ያሉት ቆብ ደፍቶ ፡ ኮቱም ባለ ጀራታም ጌጥ ነበር ።

“ይኸስ አንድ እኩይ ጋኔን ይመስላል” በማለት ላንሹ ፓንሳ ለጌታው በሹክሹክታ ነገረው ። በሠረገላው ውስጥ ጣዕረ-ጥት የመሰለ ፍጡር ተቀምጧል ። ከጣረ ሞቱ አጠገብ መልአክ የመሰለ ነገር ረገዥኛምና ፡ ነጭ ክንፎቹን አጣጥፎ ቆሟል ። በአንደኛው ጉን በኩል የወርቅ ዘውድ ደፍቶ ንጉሥ ተቀምጧል ። ከእነዚህ በስተጀርባ ፡ ቀስት የያዘ አንድ ሰው ቆሟል ። ከእርሱ አጠገብ ፡ አንድ ጦረኛ ጥፋፋን የለበሰ በቁር ፋንታ ለሰላላ ባርኔጣ የደፋ ይገኛል ። ሠረገላውን ከኋላ በእግር አጅቦ አንድ ተጫዋች (ኮሚክ) ባርኔጣ ደፍቶ ደወሎች ይዞ ይከተላል ። ከእነዚህ ተጫዋች ጋር አራት ወይም ሦስት ሰዎች በልዩና በደማቅ ልብሶች አሸብርቀው ይከተላሉ ።

መረኛውም ሆነ ጋሻ ጃግሬው እንዲህ ዐይነት ልዩ ተጓዦች አይተው አያውቁ ነበርና፡ ዶን ኪኾቲ በአድናቆት ሊዘዞ ቆመና፡ ሰዎቹን በእዚያ ብቸኛ ሥፍራ በማግኘቱ ይገረም ጀመር። ሳንቾ ፓንሳ ግን፡ እጅግ በጣም ፈርቶ ነበር። ምክንያቱም ጌታው ዘወትር የሚያወራለት አስማተኞች እኒህ መሆን አለባቸው በማለት ያለ ጥርጥር አምኗልና።

ትንሽ እንደ ቆዩ፡ የዶን ኪኾቲ ገጽ ብሩህ ይሆን ጀመር፤ ድንገት የጀግንነት ወጪና አዲስ የጀብዱ ሥራ ሐሳብ ብልጭ አለበት። ርሲናንቴን ወደ ፊት እንዲጨድ ኮረኮረና፡

“ምናልባት ይህ የዛሬው የጀብዱ ሥራችን ከሁሉም የላቀና ልዩ ይሆናል” አለው ሳንቾ ፓንሳን። ወደ እርሱ አቅጣጫ በሚገባበት ሰዎች አኳያ እመካል መንገድ ላይ ተገትሮ፡ “እናንተ ጋራ ነጂዎችና ባለሠረገላዎች ማንም ሁኑ ማንም ባላችሁበት ቁመ፤ እዚያው ቁመና ለጥያቄዬ አጥጋቢ መልስ ስጡኝ። ለመሆኑ እናንተ ማናችሁ? ከወዴት ነው የምትመጡት? ወያኔትስ ነው የምትጓዙት? ሥራችሁስ ምንድነው?”

ወረገላ ነጂው ጋራውን ድንገት ቀጥ አድርጎ አቆመና፡ ይኸን እንግዳ አለባበስ የሚታይበትን ሊፈታተናቸው ከፈታቸው የተገተረውን ፈረሰኛ በመገረም አስተዋለው።

“ጌታው እኛ የአንድ ተጓዥ ተጫዋች ቡድን አባላት ነን። ከዚያ ማዶ ተራራ ባሻገር ካለው ከተማ መምጣታችን ነው። እዚያም፡ ‘የሞት ዳንስ’ የተሰኘውን አወቃቂ ድራማ ስናሳይ ሰንብተን፤ አሁን ጨርሰን መሐዳችን ነው። ዛሬ ከሰዓት በኋላ፤ ይህንኑ ጨዋታ ከፈታችን ከሚገኘው ከተማ ልናሳይ ተዘጋጅተናል። ይህ

ጨዋታ የማሳያ ልብሳችን ሲሆን ፡ በማውለቅና በማጥ
ለቅ ጊዜአችንን ላለማባኳን ብለን ነው ፡ ለብሰን የምን
ጓዘው ። ”

“ምንም እንኳ ልዩ ዐይነት ነገር መስለህ ብትታ
ይም ፡ አነጋገርህ የታማኝ ሰው ይመስላል” አል ዶን ኪፕቲ።

“በበኩሌ የዲያብሎስን ሚና ፡ ማለት ተግባር ወክ
ዬና መስዩ ነው የምጫወተው ። እና ከሁሉም ተጫዋች
የላቀው ድርሻ የኔ መሆኑን የምታውቀው ነው ። ሠረገ
ላው ውስጥ ያለው ወጣት እንደ ሞት ሲመሰል ፡ አጠገቡ
የቆመው ደሞ እንደ መልአክ ሆኖ ይጫወታል ። በጨ
ዋታው ውስጥ ንጉሥ አለ ፤ ወታደር አለ ፤ ባጠቃላይ
ከሠረገላው በስተጀርባ ያሉትን አጃቢዎች ሁሉ ማየት
ይችላል” አለ በተዋናይ እንቅስቃሴ ።

“መልካም ሰዎች ስለ ሆናችሁ በበኩሌ መልካሙን
እምነላችኋለሁ ። ሠረገላችሁን ንዱና ጨዋታችሁንም
ቀጥሉ ። የምረዳችሁ ነገር ካለ ደስታውን አልችለውም ።
እኔም በሕፃንነቴ የትያትር ጥበብ ጨዋታ በጣም እወድ
ነበር” አለ ዶን ኪፕቲ ከተገተረበት መኻል መንገድ
ገለል እያለ ።

በዚህን ጊዜ ‘ኮሚኩ ሰውዬ’ ከሠረገላው ፊት ለፊት
ምን እንደሚደረግ ለማወቅ ጥምልምል እያለና እያቃጨለ
መጣ ፤ ብዙ ትናንሽ ቃጭሎች በኩቱ ላይ ተንጠልጥለ
ዋል ። አንድ ረዥም ፅንጨት ላይ ምስት ፊኛዎች ታስረ
ዋል ። ፊኛዎቹን እያውለበለበ አስገራሚ እንቅስቃሴዎች
ያሳይ ጀመር ።

የመጀመሪያው ጨዋታጪ ፊኛዎቹን ከሮሲናንቴ አፍ
ን ጫ ጋር ማጋጨትና ማውለብለብ ነበር ። ይህን ያደረገበት
ምክንያት ምስኪኑን ሮሲናንቴን እንደ ነብር አድርጎ ወደ

ፊት እመር እመር እያለ የተሻለ ግልቢያ እንዲያሳይ ነበር ።
ሮሲናንቲ ግን ፡ ደንብሮ ከጌታዉ ልገሙን አሸንፎ ወደ
ሜዳው ፈረጠጠ ።

ሳንቾ ፡ ዶን ኪጾቲ ከፈረሱ ላይ ወድቆ ከባድ አደጋ
ይደርስበት ይሆናል በማለት ይጨነቅ ጀመር ። ከአህያው
ላይ ወርዶ ፈረሱን ለማረጋጋት ፋሜውን ተያያዘው ። ቢቻ
ለው ፈረሱን ለመያዝ ፡ ካልሆነም ጌታውን እንዳይጥልበት
ፍጥነቱን ለማስቀነስ ነበር ፡ የፋሜው ዓላማ ። ሆኖም መቶ
ሜትር ያህል እንኳ ፋጦ ሳይደርስባቸው ፡ ፈረሱና የፈ-
ረሱ ጌታ አብረው ወድቀው ከአዲራው ውስጥ ሲንከባለሉ
አገኛቸው ።

ኩሚኩ ሰውዬ ፡ ሳንቾ ከአህያው ላይ ወርዶ ጌታውን
ለመርዳት መሮጡን ሲረዳ ፡ እሱም ተንደርድሮ ግራጭ
ላይ ጉብ አለ ። የያዘውንም ፊኛ በአህያው ጀሮ አካባቢ
ማስጮኽ ሲጀምር ፡ ግራጭም እጅግ ከመፍራቱ የተነሣ
ደንብሮ ጨዋታው ወደሚታይበት ከተማ ኮሚኩን ተሸ
ክሞ ከነፈ ።

ሳንቾ ፓንሳ የአህያውን መሪርጠጥ አይቶ የሚያደ-
ርገው ነገር ጠፋው ። ጌታውን ይረዳ ወይስ ግራጫ አህ-
ያውን ለማስጣል ኮሚኩን ይከተል ከወዲያ ወዲህ ዐይ-
ኖቹን እያቁለጨለጨ ግራ ተጋባ ። በአጥሩ ላይ በሎ ገባ፤
ወዲያው ተመልሶ ወጣ ። በመጨረሻም ጦረኛ ጌታውን
ለመርዳት ፈጥኖ ወደ ዶን ኪጾቲ ዘንድ ሔደና ደጋ
ግሮ አነሣው ።

“ጌታዬ ሆይ ፤ አንዱ ከይሰ ተወዳጁ ግራጫን ይዞ
ብኝ ነገደ ” አለ ሳንቾ ።

“የምን ከይሰ ? ” ዶን ኪጾቲ ጠየቀ ።

“አንዴ ፤ ያ ፊኛዎች ያሽከረክር የነበረው ነዋ ! ”

“ስለ አህያህ መወሰድ ምንም አትዘን ። እኔ ኮሚከ እንስሳውን እንዲመልስ አደርጋለሁና ፡ አንተ ብቻ ተከተለኝ ።”

“ጌታዬ ባልከተልዎ ይሻላል ። ለማንኛውም ጉዳይ መቸኮል አያስፈልግም ። እንዲያውም ኮሚከ አህያውን ጥሎልኝ ወደ ሥራው እንደሚሔድ ይታያኛል ።”

ሳንቶ የተናገረው በመጨረሻ እውነት ሆነ ። አህያው መንገድ ላይ ኮሚከን ሰውዬ ከመሬት ላይ ወቅቶታል ። ኮሚከ ሰውዬም ምንም ጉዳት ሳይደርስበት ከወደቀበት ተነሥቶ ጉዞውን ወደ ከተማ ቀጥሏል ። አህያውም ከተንጋለለበት ተነሥቶ አካባቢውን ከቃኘ በኋላ በዝግታ ወደ ጌታው ወደ ሳንቶ ዘንድ ተመለሰ ።

“አንተ ዕድለኛ ነህ ። እኔ ግን ማንነቴን ለእኔህ ሰዎች ከማሳወቅ አልቦዝንም” አለ ዶን ኪጾቴ ።

ዶን ኪጾቴም ከሳንቶ ምክር ወጥቶ በግልቢያ ሠረገላውን ተከተለና፡ “አቂም ! አቂም ብያለሁ ! እናንተ ጽጌረዳ የምትመስሉ ቆንጆዎች ባላችሁባት ቁሙ ! መንገደኞችንና ባይታዋሮችን ስታገኙ ፍጹም ትሑትና ሰላማዊ እንድትሆኑ ትምህርት እስጣችኋለሁ” እያለ ዶን ኪጾቴ ድምፁን ከፍ አድርጎ ይናገር ጀመር ።

ተጓዥ ተጫዋቾች ሠረገላቸውን አቆሙ ። ምናልባት ግጭት ቢነሣ ራሳቸውን ለመከላከልና ካስፈለገም ዶን ኪጾቴን ለመውገር ድንጋይ ለቃቅመው ጠበቁት ። ዶን ኪጾቴም ፀኒታቸውን አይቶ የፈረሱን ፍጥነት ቀነሰና ፡ እኔህ ፍርሃት የማይነካካቸውን ተጓዥ ተጫዋቾች እንዴት አድርጎ እንደሚገጥማቸው ያጫ ያጫ ይመስል ። ጦሩን ወደ ጠላቶች ቀስሮ ሁሉንም በአንድነት ወግቶና ቀስፎ

ሊያጠቃ መነሣቱን ሳንች ተረዳና ከመቅጽበት እጁን ለቀም አደረገው ።

“ስለ ራጠረዎ ይህንብዎና ጌታዬ ይንገሩኝ—አበዱ እንዴገወይስ ጤነኛ ነዎት? እኒህ ሰዎችኮ ዘፋኞች ናቸው፤ ከመኻከላቸው አንድም ጦረኛ ስለሌለ እባክዎን ምክሬን ይቀበሉና ይመለሱ” አለ ሳንች ፓንሳ የጌታውን ጦር አጥብቆ እንደ ያዘ ።

“እውነትክን ነው! ያልከው ሁሉ እውነት ነው፤ ከእነርሱ ጋር መፋለም ለክብሪ የማይበጅ መሆኑን ተገንዝበህ ስለ ገላገልክኝ፤ የጋሻ ጃግሬነት ተግባርህን ተወጥተሃልና ተባረክ ። እንደ ወጉማ ቢሆን እኔ መፋለም ያለብኝ አቻዬ ከሆነ ጦረኛ ጋር ብቻ መሆን ነበረበት እንጂ፤ ከማንም ከታራ መንገደኛ ጋር አልነበረም ። ከተጫዋቾቹ መፋለም ያለብህ አንተ ነህ ። ተግባርህ ስለሆነ ግጥሚያውን አሁኑኑ ቀጥል ። እኔ ግን እዚህ ቁሜ በተቻለኝ መጠን ምክሬን እለግስሃለሁ” አለ ዶን ኪቮቴ ።

“ስላሰቡልኝ በጣም አመሰግንዎታለሁ ። ግጥሚያው እኔን ስለማይመለከተኝ አላደርገውም ። ይህንንም በታላቅ አክብሮት እየገለጽኩልዎ፤ ለሰዎቹም ቢሆን ይቅርታ አድርጌላቸዋለሁ ። እንዲያውም አልፈልጋቸውም፤ እኔ ሰላምና ጸጥታ የምኝ ስለሆንኩ ሌላ ምንም መጥፎ ነገር እንዲገኝመኝ አልመኝም ። እስካሁን ይህ ሁሉ ተአምር ሲፈጸም አህያዬ አልተጉዳምና፤ እንዴት ያለ ምክንያት ሰዎቹን ነካክቼ፤ የነገር እሳት ልጫር!” አለ ሳንች ፓንሳ ኮስተር ብሎ ።

“ፌቫብህ እንዲህ ከሆነ ተጫዋቾቹን እንተዋቸውና መንገዳችንን እንቀጥል ። ይልቅስ የበለጠ ዕድል ወደሚ

ገጥመን አቅጣጫ እናምራና፡ የጀግንነት ግዳጃችንን እንወጣ” አለ ዶን ኪኾቴ።

ይህን ተናግሮ እንዳበቃ ፈረሱ ፎሲናንቴ ላይ ወጥቶ በዝግታ ርምጃ መንገድ ቀጠለ። ሳንቾ ፓንሳም ለሰዎቹ የራራ መሆኑን ጌታው ስለ ተረዳለት፡ በጣም ተደስቶ ግራጫ አህያው ላይ እንጣጥብሎ ወጣ። ጦረኛውና ጋሻ ጃግ ሬወ. ሌላ የጀግና ገድል ፍለጋ ረዥሙን ጎዳና ተያያዙት።

ብልጭልጭ ለባሹ ጦረኛ

ዶን ኪኾቴና ሳንቾ፡ ከተጓዥ ተጫዋቾች ቡድን እንደ ተለዩ ሲጓዙ ውለው፡ የጣታ ማታ ከመንገድ ዳርቻ ከሚገኝ ትልቅ ዛፍ ሥር ዐረፉ። ሳንቾ፡ የአህያውን ኮርቻ ፈታቶ፡ ግራጭ በየሙጃውና በየዛፉ ሥር እየተዘዋወረ ዛሬ እንዲገጥ ለቀቀውና፡ እርሱ ከእንድ ዋርካ ሥር ተበረጋግቶ እንቅልፋን ይለጥጥ ጀመረ።

ምስኪኑ ፎሲናንቴ ግን ኮርቻዉ ሳይወርድለት፡ ሌሊቱን ሙሉ እንደ ተገተረ አሳለፈ። ይህ የሆነበት ያለ ምክንያት አይደለም። ጌታው ዶን ኪኾቴ በድንገት አስቦ እንደ ተረዳው ከሆነ፡ ጦረኛ ሲባል በዱር በገደል መሸቶበት በሚያድርበት ጊዜ፡ የፈረሱን ልጓም እንጂ የፊሉን ትጥቅ መፍታት የለበትም፡ በሚል ጽኑ የጦረኛ ዓላማ ተመርቶ ነው።

ዶን ኪኾቴ ፍሬው በተንዠረገገ፡ ቅርንጫፉ በተንሰራፉ አንድ ሾላ ሥር ዕረፍት ለማድረግ ወሰነ። ጋደም አለና በጠራው ሰማይ ላይ የሚንቀጥብን ከዋክብት ይቃኝ ጀመረ። ጦረኞች ሁሉ፡ እንዲህ በዱር በገደሉ ሲጓዙ

ይህን በመሳሰለ ዛፍ ሥሮ ፅረፍት ያደርጉ እንደነበር ታሪ ካቸው ትውስ አለው ። የመረኞችን ገድልና ዝርዝር ሥራ ቸውን በሚያስላስልበት ወቅት፣ ከአቅራቢያው አንድ ድምፅ ሰማ ። እንደ መባነን ቃጣውና ቀነሥቶ ተቀመጠ፤ የድምፁንም አቅጣጫ በጀርድ ይራልግ ጀመር ። ድምፁ ከመንገድ አካባቢ ተነሥቶ በዛፎች ውስጥ እየበለቀና እየቀረበ ተሰማው ።

ከፈረሰ ኮቴ ድምፅ በኋላ ሁለት ሰዎች እርሱ ወደ ተቀመጫበት ሾላ አካባቢ መቃረባቸውን አረጋገጠ ። ወራቱ ስጋ ስለ ነበረ፣ በጨለማው ውስጥ ሰዎቹ ወደ ነርሱ ሲጠጉ፣ ከጨረቃ ወጋጋን ጋር ወለል ብለው ታዩት ። ከማየት ዐልፎ ንግግራቸው ሁሉ ጥርት ብሎ ቀሰማው ።

“እዚህ ጥሩ ቦታ እንረፍ እንጂ ወዳጄ! ሌሊቱን በጸ ጥታ ለማሳለፍ ከሁሉም የተሻለ ቦታ ይህ ይመስለኛል” አለ ከሁለቱ ሰዎች አንዱ ።

ዶን ኪኾቴ፡ በሾላው ግንድ ከሰላ ሆኖ ሲጠባበቅ፣ አንዱ ከፈረሰ ላይ በዝግታ ወርዶ በለምለሙ ሣር ላይ ሲነጠፍ ተመለከት ። የጥሩር ወይነት ድምፅ ሲንኳኳ ሰማ፤ ዶን ኪኾቴ እንደ እርሱ ያለ ጦሪኛ ያጋጠመው መስሎት ልቡ የደስታ ክብሮ ይመታ ጀመር ። “ይህ እንግዳ ሰው፣ እን ደኔው ጀግና ጦሪኛ ሳይሆን አይቀርም” እያለ ዶን ኪኾቴ ጥቂት አሰበ ። ለልቡ ልብ ሰጠና በዝግታ ወደ ሳንቾ ፓንሳ ተራምዶ ከአንቅልፉ ቀሰቀሰው ።

“ሳንቾ! የጠበቅነው የጀግኑ ሥራና ድል እነሆ ዛሬ እውን ሊሆን ነው” አለ ዶን ኪኾቴ በሹክሹክታ ።

“አንድ ሰጉ ነገር እንዲያጋጥመን እመኛለሁ ። ነገር ግን ይህ ድል የሚባለው ወዴት ነው ያለው?” ሳንቾ ቀና ብሎ ጠየቀ ።

“ድል ወደፊት ነው ብለህ ተጠይቀኛለህ? ምን ነካህ ላንቶ! ዘመር ብለህ ያንን ሥፍራ ተመልከት። አንድ ጫኛ በግፋ ላይ ተጋድሟል። ብስጩ ይመስለኛል፤ ምክንያቱም ከፈረሱ ሲወርድ የብሽቀት ድምፅ አሰምቷል።”

“ታዲያ ይህ ምን ማለት ነው? የፈለገውን የብሽቀት ድምፅ ቢያሰማ፣ ከዚህ ሰው ምን የጀብዱ ሥራ ይተርፈናል?”

“ለጀብዱ ሥራው እንኳ አርግጠኛ አይደለሁም። ግን፣ ነገር ነገሩ ይመስላል። እሸሽ! ይኸውልህ ተቀምጦ ከራሩን ይቃኝ ጀመር። የፋኖ ዜማ ሲያንጉራጉር ነው መሰለኝ።” አለ ዶን ኪፕቲ፣ ሰውየውን በርቀት ዐይኑን ጉልጉሎ እየተመለከተ።

ዶን ኪፕቲና ሳንቶ ፓንሳ ጉን ለጉን ተቀምጦ ሲመለከቱት፣ ፋኖው ከራሩን እየገረፈ ከድምፁ ጋር አሰማ ምቹ ሲያንጉራጉር ተሰማ።

“ሰማኸው፤ ሰፍቅር ስላጠመደኛው ሴትና ስለ ጭካኔዋ ነው የሚያንጉራገረው። ብስጩ ዐይኑት ሰው ነው አላልኩህም ነበር አለው?” ዶን ኪፕቲ በሹክሹክታ።

ፋኖውም እንጉርጉሮውን ሲጨርስ በሐዘን ስሜት ደጋግሞ ተነፈሰ። እንዲያውም ከተቀመጠበት ተነሣና ዛፉን ተደግፎ፣ ድምፁን ከፍ አድርጎ “አንቺ የቆንጆዎች ቆንጆ የሆንሽው ካሰራዲያ ዴ ላንዲሊያ! ፀዳለም ከሚገኙት ቆንጆዎች ሁሉ የላቅሽ እመቤት ነሽ ብንልሽ አይበቃሽምን? ምክንያቱስ ቢሉ የካስቲሊ፣ የሊዮንና የላማንቻ ጠረኞች ሁሉ ወደር የሌለሽ የንግሥትነት ጸጋ የተላበሽ እመቤት መሆንሽን መስክረውልሻልና ነው።” አለ ፋኖ ለራሱ።

“ይህ አባባሉ ልክ አይደለም ። እንዴ ! የላማንቻው ጀግናና ጦረኛ እኔ ብቻ ነኝ ። በዚህም ላይ አንዳችም ቆንጆ ሴት ብትሆን ከኔዋ ዱልሰኒያ ትበልጣለች ያልኩበት ቀን የለም ፤ ወደፊትም ቢሆን ጨርሶ እንደማይመጣኝ ርግጠኛ ነኝ ። ይህ ፋኖ አእምሮውን የሳተ ፣ ወይ ልቡን የነጣው ለመሆኑ ካነጋገሩ ይታወቃል ። በሆንም ፡ ገና ብዙ ይናገራልና እስቲ በትዕግሥት እናድምጠው” አለ ዶን ኪፕቲ ድምፁን በጣም ዝቅ አድርጎ ።

“እረ ሰውዬው አንድ ወር ያህል በእንጉርጉሮው ብቻ የሚዘላብድ ሳይሆን አይቀርም ። እስኪበቃን ድረስ የሚያሰማን ይመስለኛል” ሲል ሳንቾ መሰሰለት ።

“የሳንቾ ንግግር ጉላ ባለ ድምፅ ነበርና ፣ ፋኖው ሰምቶ ከነበረበት ጥላ ሥር ወጣ ።

“ማንህ አንተ!” ብሎ ዙሪያ ገባውን ቃኝቶ ተናገረ።

“ዘመድ አዝማድ ፤” ሳንቾ መሰሰለት ።

“ከደስተኞቹ ፣ ወይስ ከብስጩዎቹ ወገን ናችሁ?” ፋኖው ጠየቀ ።

“ከብስጩዎቹ ፣ ከብስጩዎቹ!” ዶን ኪፕቲ ታሉን መላለሰለት ።

“እንግዲያውስ እንኳን ደገና መጣችሁ?” አለ እንግዳው ሰውዬ ፣ ገረብን በእጁ አጥብቆ እንደያዘ ። “እኔ ዘንድ ቅረቡና እንወያይ” በማለት ፋኖው ድምፁን ለሰለሰ አደረገ ። ዶን ኪፕቲ ወደ ፋኖው ቀረበና ተጨባ በጡ ። ፋኖውም እጅግ ደስ አለው ።

“እኔ ጀግና ጦረኛ ነኝ” አለ ዶን ኪፕቲ ።

“እኔም እንዳንተው ጦረኛ ጀግና ነኝ ።” ፋኖው መሰሰለት ።

ሁለቱም ከለመለመው ሣር ላይ ተቀመጡና ወጋ ቸውን በሰፊው በረጉ ። በሰላምና በፍቅር ቆጭዋል፤ እንጂ ፡ ለፍልሚያ ጦር የሚማዘዙ ሁለት የተለያዩ ጀግኖች ጨርሶ አለመሰሉም ።

ሳንቾ ፓንሳ በበኩሉ መንገዱን አቋርጦ ፡ የፋኖው ጋሻ ጀግራ የጌታውን ፈረስ ከሚጠብቅበት ሥፍራ ሔደ ። እንደ ደረሰም ፡

“ እንደምን ሰንብተሃል እንግዳው ? ” አለ ።

“ አንተስ እንደምን ሰንብተሃል ! አጠገቧ ተቀመጥና ልክ ጋሻ ጀግራዎች ሁሉ በወቅር እንደሚያደርጉት እኔና አንተም ነጻነት ተስምቶን በሰፊው እናውጋ ። ”

“ ሐሳብክን በሙሉ ልብ እቀበላለሁ ። ካንተ ጋር ማውጋት እፈልጋለሁ ፤ በዚህ ላይ ሕይወቴን ማንኛ ምን እንደ ሆነኩም በዝርዝር እገልጽልሃለሁ ። ታዲያ ከጭውውታችን በኋላ ለጋሻ ጀግራነት ብቁ መሆን አለመሆኔን ልታውቅ ትችላለህ ” አለ ሳንቾ ፓንሳ እየተገማለለ ።

ሁለቱም ጋሻ ጀግራዎች የወደቀ ግንድ ላይ ተቀመጡና ለረዥም ጊዜ የቀላ-ቂል ወረያቸውን ሲለልቁ ፡ ጌቶቻቸውም ስለ ጀግኖች ውግ በሰፊው ቁም ነገር ዘርግተው ያወሩ ጀመር ።

በጨረቃ ብርሃናዊ ምሽት ፡ ሌሊቱ በሰላም ዐለፈ ። ሁለቱ ጋሻ ጀግራዎች ጉን ለጉን ሆነው መቆየት በሚለጥ ዐፈር ላይ ተጋድመው ሕያንኮራፋ እንቅልፋቸውን ለጠጡት ፤ ሁለቱ ጠረኛ ጀግኖች ግን ፡ እንቅልፍ በዐይናቸው ላይ ቢሌሉ በሙሉ ሲያወጉ ነጋሳቸው ። ወጋቸው በሙሉ ስለ ጀብዱ ፡ ስለ ፍልሚያና ስለ ወንድነት ነበር ።

ፋኖዉ ወይም አዲሱ ጀግና በጣም ጉረኛ ነበር ።
እንደ አነጋገሩ ከሆነ ፣ እርሱ ያልተዋጋበት ጦር ሚዳ ፣
ያልሞከረው የጦር መሣሪያና ድል ያላደረገበት ሥፍራ
አይገኝም ።

“ እንደማስታውሰው ከሆነ ፣ ከሰማይ በታች ድል ያል
ነጣሁት ጀግና ጦረኛ የሚገኝ አይመስለኝም ። እንዲያውም
አንድ ጊዜ ከታወቀው ጦረኛ ከጀግናው ዶን ኪፕ ዴ ላ
ማንቻ ጋር ፊት ለፊት ተጋጥመን ድል አድርጌዋለሁ ። ”
አለ ፋኖዉ ከራት በተመለሰበት አነጋገር ።

ዶን ኪፕቴ ቁጣ በተቀላቀለ አድናቆት ፣ “ አቁም !
ዝጋ ! እንዲህ አትበል ! በመላ ስፓኝ የሚገኙትን ጦረኞች
ከአንድ ሰው በስተቀር ድል መትተህ ሊሆን ይችላል ።
ነገር ግን ፣ ዶን ኪፕቴን ጨርሶ አልገጠምከውም ። ”

“ ተጋጥመን ድል አድርጌዋለሁ እያልኩዎት ” እንግ
ዳዉ መለሰ ።

“ ምናልባት እርሱን ከሚመስል ጦረኛ ጋር ገጥመህ
ይሆን ይሆናል ። ነገር ግን ሰውዬዉ ራሱን ዶን ኪፕቴን
ገጥመኸው በሆን ኖሮ ፣ ስለ ግጥሚያዉ አንሥተህ ለኔ እን
ዲህ አትጮክርም ነበር ። ”

“ ምን ማለትዎ ነዎ? ራሱን ዶን ኪፕቴን ነው ድባቅ
የመታሁት ። እርሱን መሰል ሰው ጨርሶ አልተፈጠረም ፤
መልኩና ጠቅላላ አቋሙን ለግለጽልዎ ፤ ቁመናው ቀው
ላላ ፤ ፊቱ ሞጣጣ ፤ አገጫም ፍጡር ነው ። ጸጉሩ ሽበት
ጣል ጣል ያደረገበት ፤ አፍንጫው ስልካካና ረኝም ነው ፤
የጋሻ ጃግፊዉ ለምም ሳንሾ ፓንሳ ይባላል ። በፍቅሬ የተ
ነደፈላት ውብ ሴት ደግሞ የቶቦሳዋ እመቤት ዱልሲኒያ
ትባላለች ። ይህን ካላመኑኝ አፁኑኑ ጉራዴዬን ታጥቄ
እንዲያምኑኝ ላደርግ እችላለሁ ። ”

“ኢታው ጦረኛ አትቸኩል ። አሁን ከገለጽክልኝ ታላቅ ጀግና ፡ ከላ ማንቻው ጦረኛ ጋር እኔ ፡ ራሴ ተዋውቄ አለሁ ። እንደ እውነቱ ከሆነ በዓለም ላይ ያለኝ እንደ የልብ ወዳጅ እሱ ነው ። ራሴን የምወደውን ያህል ነው ፡ እርሱንም የምወደው ። ሁኔታውን ደግና አድርገህ ገልጸሃል ፤ ነገር ግን ክእርሱ ጋር በፍጹም አልተዋጋህም ! አስማተኞች ስለሚፈታተኑት ምናልባት ሌላውን ጦረኛ በመተታቸው ዶን ኪሾቴን አስመስለውብህ ሲሆን ይችላል ለውጠውት ማለቴ ነው” አለ ዶን ኪሾቴ ።

እንግዳው ፋኖ ራሱን ነቅነቀ ፡ ዶን ኪሾቴም ንግግሩን በመቀጠል ፡ “እውን ያልኩህ ሰው እውነት ነው ። እኔህ አስማተኞች አሁን በቅርብ ቀን እንኳ ውበቷን የቶቦላ ዋን እመቤት ዱልሲኒያን ወደ ቀርፋፋና አስቀያሚ የባ ላገር ልጃገረድነት ለውጠዋት ነበር ። የሆነ ሆኖ ፡ አሁንም እንተ ፡ ዶን ኪሾቴን ድል መትቸዋለሁ” በሚለው ቃልህ የምትጸና ከሆንክ ፡ እንደ ቁም ነገር ብቻ ልንገርህ ። እነሆ ስሙጥርና ጀግናው ጦረኛ ራሱ ቃሉን በተግባር ለመፈጸም በጨበጣም ሆነ በፈረሰ ላይ ፡ ወይም ላንተ በሚመቸው ፡ ወንድነቱን ሊያሳይህ ተዘጋጅቷል !” አለ ዶን ኪሾቴ በደም ፍላት ደምፁን ከፍ አድርጎ ።

ይህን ተናግሮ ሮሲናንቴ ላይ ዘለው ወጣና ፡ ጉራዴውን ጨብጦ ለፍልሚያ ተዘጋጀ ። ፋኖው ግን ምንም ነገር እንዳይተፈጸመ ሆኖ ቅዝቀዝ ባለ መንፈስ እዚያው ከተቅጥረውበት መሬት ሳይነግ ቅረ ።

“ኢታው ! ያ ያሸነፍኩት ጦረኛ በአስማት የተለወጠው ዶን ኪሾቴ ከሆነ ፡ በአካል በኔምሳል ሳገኘው ምን የሚያስፈራኝ ነገር አለ? ሆኖም ጦረኞች በድቅድቅ ጫማ ጨርሶ አይጋጠሙም ። እስኪነጋ ጠብቀን ንጋት ምስክ

ራቶን ስትሆን የጀብዱ ተግባራትንን እንያያዘዋለን "አለ
በዛግታ ።

“መልካም ብለሃል ። እኔም እስኪነጋ ለመጠበቅ
ፈቃደኛ ነኝ ።”

ሁለቱም ጦረኞች በምምኑት ላይ ከደረሱ በኋላ፡ጋዛ
ጃግሬዎቻቸውን ፍለጋ መንገዱን አዳርጠው ግራና ቀኝ
ተስያይተው ሔዱ ። ከብዙ ፍለጋ በኋላ ሁለቱም ጋዛ ጃግ
ሬዎች መሬት ላይ ተዘርግተው በእንቅልፍ ዓለም ገብ
ተው ሲያንከራፉ አገጅቸው ። ቀስቀሷቸውና ሁለቱም የጌ
ቶቻቸውን ፈረሶች እንዲጭኑ ትእዛዝ ሰጧቸው ። ምክን
ያቀስ ቢሉ፡ ግለዳ ፀሐይ ብርሃንዋን ስትፈነጥቅ በጀግ
ኖች መሻል ፍልጣያው ይጀመራልና ነው ።

ሳንቶ ፓንሳ፡ የማለዳውን ፍልጣያ ወሬ ሲሰማ እጅግ
ተገረመ እንጂ አንዳችም ቃለ አልተነፈሰም ። ከተኛበት
ፀታ ከመቅጽበት ተነሥቶ ከእንግዳጪ ጋዛ ጃግሬ ጋር ፈረ
ሶቹን ፍለጋ ተያይዘው ሔዱ ።

የአንግዳው ጦረኛ ጋዛ ጃግሬ ጉርፎውን ጠረገረገ
እደረገና ፡ “ ሰማ ዳዴ ፤ እንግዳጪ ጌቶቻችን ጦር መዝገው
መፋለማቸው አልቀረምና እኔኛ አንተም መጎዳሽሽም ሲኖ
ርብን ነው ። በአገሪ በአንዱ ሲሆን ፡ ጋዛ ጃግሬዎች የሚ
ያደርጉትም ይህንኑ ነው ። አሽከሮች ወይም ጋዛ ጃግ
ሬዎች የሆኑ ሁሉ ጌቶቻቸው ፍልጣያ ሲገጥሙ ህም
ቂለው አይመለከቱም ” አል ።

“ይህንን ባህል በአንዱ ሲሆን ሊመሩበት ይችላሉ ፤
ነገር ግን እኔ በበኩሉ አላደርገውም ። ለውጊያ ይህን ያህል
ከንዴ የፈረጠው አይደለም ። በእይቴ ውሉ የጎራዴ
በእጄ ጨጠውም አላጡት ” አል ሳንቶ ፓንሳ ፍርገት
በተመላበት ድምፅ ።

“እ! ስለ ጉራዴ አያያዝ ይህን ያህል አታስብ ። ሄንደ ሁለት ክረጢቶች አሉኝ ። አንተ አንዱን ያዝ ፤ እኔ ሌላውን እይዛለሁ ። ከዚያም አንተ ስትወረውርብኝ ፤ መልሼ ለሰጥህ ፤ እኔ ስወረውርብህ ፤ መልሱህ ስትሰጠኝ — በዚህ ዐይነት ፍልሚያዬ ይፋፋማል!”

“ድንቅ ሐሳብ ነው ። በመጨረሻም የልብሶቻችንን አደራ ከማራገፍ በስተቀር የሚደርስብን ጉዳት አይኖርም!” ሳንቾ በደስታ ፈንድቆ ተናገረ ።

“አንተ እንዳልከው ይህን ያህል ቀላል አይደለም ፤ አሁን እንግዲህ ክረጢቶቻችንን በግማሽ ድንጋይ እንዋጅርባቸው ። ፍልሚያዬ የተሻለ የሚሆነው በእንዲህ ዐይነት ዘዴ ስንጠቅም ነው ።”

“ነገሩ እንዳለ ከሆነ ፤ አሁንኛው በድጋሚ ቃሌን ልስጥህና ፤ እኔ የውጊያ ነገር አይሆንልኝም ብያለሁ ፤ የውጊያ ስሜት የለኝም ። ይሉኛል ዕድሜያችን እስከፈቀደልን ድረስ ለደስታ እንዘጋጅ ፤ ግለት እንደሰት ። ካንተ ጋር የሚያፋልመኝ ምንም ጠብ የለኝም ፤ በዚህ ላይ ሳልቆጣኝ ደሜ ሳይፈላ እንዲያው በዚረቀደ የምጣለበት ምክንያት አይኖርም ።”

እንግዳጤ ጋሻ ዘግረዋል፡ “አይደዝንኝም ፤ ይህ ከሆነ ችግርህ ፤ አሁኑኑ ደያህን አረላዋለሁ ። እንዴት አድጼለሁ መሰለህ የማለላው ፤ በጨዋ ያንብቀሽ ጭንቅ እጠጋህና ምስት ጥፊ አልሰግለሁ ፤ ከዚያም ራሴህን ስንጭህ ትዘረራለህ ። ታዲያ ጠዳያው ያምፃ ይፈላል ፤ አይረላም ነው የምትልው ።”

“ደሜ በረላለሁ ሳይረላም ይህን ያልከውን ሲታደርግ እንተያያለን ። አናትህን ነው በቆመጥ የምጠጠርቀው ።”

ማንም ለማንም ኢየሱስም ። ብዙዎች ሊያጭዱ ይመጡና ታጭደው ይመለሳሉ ። የጨከኝ ድመት ያንበሳን ያህል ታስፈራለች ። ሰማ ! ደሜ ሲፈላ የማደርገውን ነገር የሚያውቅ ሰው የለም ” እያለ ሳንች ፓንሳ፣ ንዴቱን መቂጣጠር አቅቶት የታላት ናዳ ያወርድ ጀመር ።

ንተርካቸው ጋብ እንዳለ ፣ ፈረሶቻቸውን ፈላልገው የባልደራሰነት መያቸውን ተያያዙት ። ፈረሶቹ ለጌቶቻቸው ግጥሚያ ተጭነው መሰናዳት ነበረባቸውና እንደ ድንጉላ ፈረስ ያቁነጠንጣቸው ጀመር ።

“ምነው ይህች ፀሐይ ቶሎ በወጣች ! ፍልሚያውን ለማየት በጣም ጃጉቻለሁ ” ኩል እንግዳጪ ጋሻ ጀግሬ ።

በእርግጥም ብዙ ሳይቆይ ጉጌ ቀደደ ። ሳንች ፓንሳ ፀወጋገኑ ብልጭታ ቀስ ብሎ አቻውን ጋሻ ጀግሬ ተመለከተ ። ልቡ በፍርገት መታ ፣ ሰውነቱም ከመጠን በላይ ተንቀጠቀጠ ። ይህም የሆነበት የክንያት ፣ የእንግዳጪ ጋሻ ጀግሬ አፍንጫ አስገራሚና ከዚህም በላይ በጣም የማያሰፈራራ በመሆኑ ነበር ። እንዲህ ያለ ልዩ የሰው አፍንጫ ሳንች በሕይወቱ መሉ አይቶ አያውቅም ። ከአፍንጫው ትልቅነትና ርዝማኔ የተነሣ ፤ ፊቱን በመሉ ሸፍኖት ነበር ፤ የሰውዬው አፍንጫ እንደ ደጋጉ አመክሉ ሳይ ጉብጦ እንደ ተማቲም ቀልቶ ሲያዩት ይዘገግናል ።

ሳንች ፓንሳ የሰውዬውን አፍንጫ አውንም ትክ ብሎ ተመለከተና ፣ “ ከእዚህ አፍንጫ ጋር ከምፋልም ፣ ሺህ ጊዜ ባፈጣጠኝ እመርጣለሁ ” ኩል ሳንች ለራሱ ፍርገት ገብቶት ።

ዶን ኪሾቲ በባኩሉ ፣ ከሚፋለመው ጠላት ጋር ኮመፋጠጥ በስተቀር ፍንክች አላለም ። ፍልሚያውንም በጩ ይጠባበቅ ጀመር ። ነገር ግን የፋኖ ፊት በጀግና ቀረ መሉ

በሙሉ ስለ ተሸፈነ የባላጋራውን ገጽ ለማየት ባለ መቻሉ ቅሬታ ተሰምቶታል ። ተፋላሚው የለበሰው ጥሩ በዐይን ከፍተኛ ሲሆን ፣ በወርቅ የተለበጠ ፣ ያማረ የደመቅ ነበር ። በኩቱም ላይ ከመስተዋት የተሠሩ ፈርጦች ፣ ልክ ጨረቃ ይመስላሉ ።

በቅሩ ላይ የሰካቸው ፣ ቢጫ ፣ አረንጓዴና ነጭ ላባ ምች ጎብረ ቀለማቸው ልብ ይሰርቃል ። የያዘው ጦር ወፍ ራምና ረሻም ነው ። ፋኖው ቂመናው ሎጋ ቀጠን ያለ ጮሌ መሳይና ፈጣን ነው ።

“ጌታዉ ባለ ብልጭልጭ ፣ ቀርህን ትንሽ ከፍ አድርግልኝ ፣ ገጽህን በቅጡ እንዳየው” አለ ዶን ኪቮቴ ።

“አይቻልም ፤ አሁን ጉጉትህንና ፍላጎትህን ላሟላ ልህ ፈቃደኛ አይደለህም ። ክፍልሚያችን በኋላ በቂ ጊዜ ስላለን ያኔ ገዴን እስከበቃህ ማየት ትችላለህ ። ይልቅስ ነጥቷልና ፣ ፍልሚያችንን እንቀጥል” አለ ፋኖው ጦረኛ ።

“ዝግጁ ነኝ ። ሆኖም በፈረሶቻችን ላይ ስንወጣ ፣ ጭን ‘ትጋጥሚ ደባቅ መትቸዋለሁ’ ያልከውን ዶን ኪቮቴን እው ስለ እንደሆነ እባክህን ንገረኝ! ‘ፊት ለፊት ንጥረው በት ከክለኝ ፍልሚያ ነው ድል ያደረግሁት’ ብለኸኛል” አለ ዶን ኪቮቴ ምጽት በተመለሰበት አነጋገር ።

“እንዴታ! ጥርጥር የለውም ። እንዲያውም እኛ ላዮች ናቸው” አለ ብልጭልጭ ጥሩ-ለባሹ ጦረኛ ።

“ፍልሚያውን እንጀምራ ፤ አንተ የምታውቀው ቢቮቴን አስመሆኔን አሁኑኑ ላሳይህ ዝግጁ ሆኛለሁ” አለ ዶን ኪቮቴ ።

ቃላት ሳያበዙ በየፈረሶቻቸው ላይ ወጡ ። ጥቂት ተራርቀው ሶምሶማ ጋልበው ፣ ተሟመቀውና ልብ ሙሉ

ሆነው፡ አንዱ ሌላውን ሊያጠቃ እነሆ የመጨረሻዋ ደቂቃ ደረሰች።

በዚያ ቅጽበታዊ ወቅት ዶን ኪሾቴ የእንግዳውን ጦረኛ አፍንጫ አትኩሮ ለማየት ቻለ። ሳንቶ ፓንሳም ጌታው የሰውዬውን አፍንጫ በአድናቆት መመልከቱን አይቶ በሩጫ ቀረበውና፡ እርካቡን በሁለት እጁ ይዞ፡

“ወዱ ጌታዬ ሆይ ! ከጠላትዎ ጋር ከመጋጠምዎ በፊት እባክዎን እዚህ ዛፍ ላይ እንድወጣ ይርዱኝ። በዛፉ ላይ ሆኖ ሁለታችሁም የምታደርጉትን ከፍተኛ ፍልሚያ ለማየት ያመቸኛል” አለ ሳንቶ።

“ለበብ ከምታበዛ፡ ‘ከአደጋው ነፍሴን ለማዳን ፈልጌ ነው’ ብትል አይሻልህምን?” አለ ዶን ኪሾቴ።

“ጌታዬ እውነተኛውን ነገር ልንገርዎት፡ ያንን አፍንጫ ፈርቼኮ ነው” አለ ሳንቶ ወደ ሰውዬው በጣቱ እየጠቆመ።

“አልፈርድብህም” የዚህ ሰው አፍንጫ ከእኔ በስተቀር የማንንም ወገድ ልብ የሚያስፈራራ መሆኑ ግልጽ ነው። እሁን እግርህን እዚህ እርካብ ውስጥ አስገባና፡ በዝግታ ከዛፉ ቅርንጫፍ ላይ ተንጠልጥስህ ወደላይ ወጣ” አለ ዶን ኪሾቴ በአንድ ዐይኑ ባላጋራውን እያየ።

ፋኖፌ ፈረሱን እንደገና ከወዲያ ወዲህ ሶምሶማ እያስጋለበ፡ ለግጥሚያ ተጣድፎ ትዕግሥቱ ዐልቆ ወደ አልተዘጋጀው ዶን ኪሾቴ ጋለበ። ሆኖም፡ ፈረሱ ከሮሲናንቴ የባሰ መጋጃ ስለሆነ የተኮረኮረውን ያህል ሊከንፍ አልቻለም ነበርና፡ በየቦታው ሲጫክፍ ጌታው ተደናግጦ ልንሙን ገታበት።

ዶን ኪሾቴ ቀና ብሎ ባላጋራውን ተመለከተ። በአቅራቢያው እንደ ደረሰ ባየ ጊዜ ሮሲናንቴን ኩረኩ

ፈው ። ምስኪኑ እንስሳ ሲሮጥ ላየው በሕይወቱ ለመጀመሪያ ጊዜ የፈረሰ ወግ ደርሶት ሽምጥ መጋለቡ ነበር ።

ፋኖዉ ፈረሱን እንደገና ኩርኩሮ ግልቢያውን ከመቀጠሉ በፊት ፡ ዶን ኪኾቴ ዐይኑን ጨፍኖ ወጣበት ። ፋኖዉ ጦሩ ከእጁ ላይ ተፈናጥሮ ወደቀበት ፤ እርሱ ራሱም ከኮርቻው ላይ ተፈንግሎ በአቧራው ላይ ተነጠፈ ። አደገኛ አወዳደቅ ስለ ነበረ ፡ ለጥቂት ጊዜ ትንፋሹን አጥቶ ሕይወቱ ያለፈች መስሎ ታየ ።

ሳንቾ ፡ ከተንጠለጠለበት ዛፍ ላይ በፍጥነት ወርዶ ጌታውን ለመርዳት ከመሮጠ በፊት ፡ ቅጽበታዊውን ፍልሚያ በድንጋጤ ነበር የተመለከተው ። ዶን ኪኾቴ ፈረሱን አረጋግቶ ካቆመ በኋላ ፡ ከኮርቻው ላይ ዱብ ብሎ ወረደ ። መሬት ተንጋሎ ትንፋሹ ወዳጣው ባላጋራው ዘንድ ሔደ ። አጠገቡ ቆም ኳለ በኋላ ፡ እየሮ ያገኘ ዘንድ ቀሩን በዝግታና በጨዋ ደንብ ከአናቱ ላይ አነሣለት ። ዶን ኪኾቴ በእጁ የወደቀ ጉረኛ ጠላቱን መልክ በአድናቆት ይመለከት ጀመር ። ይህ መልክ ፡ አስተያየትና ቁመና የወዳጁና የጉረቤቱ የማንቻዉ የሳምሶን ካራስኮ መልክ ሆነበት !!

“ሳንቾ ወዲህ ተመልከት ። እኒህ ምትፃተኞች ዛሬም የሚያደርጉትን መተት ተመልከት ብቻ !” እያለ ዶን ኪኾቴ ድጥፁን ከፍ አድርጎ ይጮኸ ጀመር ። ሳንቾ ፓንሳ በድንጋጤ መልክ ተለዋወጠ ።

“ጌታዬ ሆይ ምክሪን ይሰሙኝ ። ይህ የወደቀው ዘወትር የሚፈታተንዎ አስጣተኛ ነው ። እየት ! ብሎ ብሎ የወዳጁንን የሳምሶን ካራስኮን መልክ ወስዶ ዐረፈው ። እርስዎንና ሳምሶንን ለማቆራረጥ ሆን ብሎ ያደረገው ደባ ነውኮ !! አሁኑኑ ጉራዴዎን ጉሮሮው ውስጥ ይቀርቅሩ

በትና ዓለም በመላ ጀግንነትዎን እንዲያደንቅ ፡ ለምዎንም እንዲያወድሱ ያድርጉ ፡ ” ሲል ሳንቾ ፓንሳ በዶን ኪሾቴ ጀሮ አንሾካሾከለት ።

“ምክርህ ጠቃሚ ነው፤ ያልከኝን አሁን ባደርግ ፡ የሚፈታተኑን ጠላቶቻችን እየተቀነሱ ይቈዳሉ ” አልና ዶን ኪሾቴ ፡ ጐራዴውን መዝዞ የጠላቱን አንገት ሊቀላክን ዱን ሲያነሣ ፡ ከበስተጀርባው አንድ ከፍተኛ ድምፅ ፡

“አቁም ዶን ኪሾቴ ! ” ሲል ተሰማ ። ዶን ኪሾቴ ዘወር ብሎ ቢመለከት እንግዳው ጋሻ ጃግሬ ነፃር ፡ ከበስተጀርባው የቆመው ። አስፈሪ አፍንጫው ግን የለም ። ድምፁ እንደገና አምባረቀ ።

“ ተጠንቀቅ ዶን ኪሾቴ ! ይህ ወድቆ የሚታየው ወዳጅህ ሳምሶን ካራስኮ ሲሆን ፡ እኔ ደግሞ ጋሻ ጃግሬው መሆኔ ነው ። ”

ሳንቾ ግራ ተጋባና ፡

“የቅድመ አፍንጫህ የት ይረሳ ? ” ሲል በአድናቆት አፋን ከፍቶ ጩቀ ።

“ በኪፌ ውስጥ አስቀምጠዋለሁ ” ሲል መለሰለ ትና በአፍንጫ ቅርጽ የተሠራ ፡ ቀለም የተቀባ የክርታስ አፍንጫ ከኪሱ ውስጥ ብቅ አደረገ ።

ሳንቾ የሰውዬውን ገጽ ትክ ብሎ ተመለከተና ፡ “ወይ ጉድ ! ጉድ ነው ! ለመሆኑ አንተ ማነህ ? የጥንቱ ወዳጅ ጂና ጐረቤቱ ቶማስ ሴሲያል አይደለህም ? ነህ እንጂ ! የኔ ጓደኛዬ ቶም ! ” እያለ ይደነቅ ጀመሮ ።

“እኔው ፊፌ ቶም ነኝ ። ከላ ማንኛ ጀምረን እነሆ እናንተን እንደ ተከተልን ነን ። ይህ ዑሉ ጭላሚያ ነፃ

ክርና ውዝግብ ዶን ኪሾቲን በማስፈራራት ወደ ሀገሩና ወደ መንደሩ በሰላም እንዲመለስ ለማድረግ የወጡንነው ብልሃት ነበር” አለ እንግዳው ጋሻ ጃግሬ ።

“እንግዳያውስ አስማተኛ አይደለህማ!” አለ ሳንቾ ።

“እኔ ወዳጅህና ጉረቤትህ ቶማስ ሴሲያል ነኝና፣ በቅጡ ተመልከተኝ ።”

በዚህን ወቅት መሬት ላይ ተዘርሮ የነበረው ብልጭልጭ ለባሾ ፋኖ ነፍስ እየዘራ፣ ትንፋሹ እየተመለሰ መጣና ዙሪያውን ቃኝቶ፣ ከወደቀበት ተነሥቶ፣ ተቀመጠ ።

ዶን ኪሾቲ ድምፁን ከፍ አድርጎ፣ የጎራዴውን ጫፍ ግንባሩ ላይ ተክሎ ፤

“የቶቦሳዋ ዱልሲኒያ፣ በዓለም ከሚገኙት እመቤቶች ሁሉ የላቀች ቆንጆ መሆንዋን ከማመን ወይም ከዋትህ አንዷን ምረጥ!” አለ ዶን ኪሾቲ በቁጣ ።

“አምናለሁ!! የእመቤት ዱልሲኒያ አርጌ ጫማ እንኳ ከእኔዋ እመቤት ከካሲልዲያ እጅግ በጣም ብልጫ ያለው ነው!” አለ ብልጭልጭ ለባሾ ፋኖ ።

“እንግዳያውስ፣ አሁኑኑ ወደ ቶቦሳ በመሔድ ይህንኑ ቃልህን ለኔዋ ዱልሲኒያ ለራሷ ትገልጽላታለህ ወይ?” ዶን ኪሾቲ ጠየቀ ።

“ትእዛዝህን በሙሉ ልፈጽም ዝግጁ ነኝ ።”

“እንዲሁም እውነተኛውን ዶን ኪሾቲን ሳይሆን አምሳያውን ገጥመህ ድል ማድረግህን ብቻ ትናዘዝላታለህ?”

“እመነኝ ያልከውን ሁሉ በሙሉ ልቤ ሐጄ እናዘዝላታለሁ” አለ ድል የተመቃው ጦረኛ ። ዶን ኪሾቲ ደጋግፎ አነሳው፤ እጁንም ጨብጦ ልባዊ ሰላምታ ሰጠው።

“ ወዳጄ ሳምሶን ካራስኮንን ትመስላለህ ግን እንዳልሆንክ ዐውቃለሁ ። እንተ ሌላ ሰው ነህ ። ምትሃተኞች ግን እኔን ለማታለል ብለው መልክህ ሳምሶንን እንዲመስል ለወጡህ ። ቢሆንም አልታለልም ፤ ከንቱ ድርጊታቸውን ጠንቅቄ ዐውቃለሁ ። በምንም ሊያሞኙኝ አይችሉም ” አለ ዶን ኪጆቴ ።

ሳምሶን ካራስኮ በጣም ተደናገጦ ። ጐረቤቱን ጥበብ በተመላበት ዘዴ አታሎ ወደ ቤቱ ለመመለስ ያቀደው ሁሉ ገና ከጅምሩ እንደ ከሸፈበት ተረዳ ። ዶን ኪጆቴ ሳምሶንን ሊያምነውና ሊቀበሰው አልቻለም ። ዶን ኪጆቴ ‘ሳምሶን መተተኞች የተጫወቱበት አንድ ምስኪን ጦረኛ ፣ ወይም የነርሱ አገልጋይ የሆነ ነሆላል ነው’ የሚል ነው እምነቱ ።

በመጨረሻም ፣ ሳምሶን በደረሰበት ምት ሰውነቱ ተቀጥቶ ፣ ልቡ በሽንፈት ቆስሎ ፣ ውርደቱን ተከናንቦ ፣ በዚያ መጋጃ ፈረሱ ላይ ወጣ ። ጋሻ ጃግሬውን ከጐኑ ሆኖ እንዲጠብቀውና እንዲደግፈው በማድረግ እያቃሰተ ፣ ለቁስሎ ማከሚያ ፋሻና መድኃኒት ለማግኘት በአቅራቢያው ወደ ሚገኘው ከተማ አመራ ።

“ ወዳጆችን ሳምሶን ካራስኮ ይሆናል የሚል ጥርጣሬ በመጠኑ አለኝ ” አለ ሳንቾ ፓንሳ ጌታውን እየተመለከተ ።

“ በመልክና በአቋም አትታለል ወዳጄ ሳንቾ ” አለ ጌታው ዶን ኪጆቴ ። እና እንስሶቻቸው ላይ ወጥተው የተነሡበትን የጀግንነት ዓላማ ከግቡ ለማድረስ መንገዳቸውን ወደፊት ቀጠሉ ።

ከአንበሶች ጋር

ዐሐይዋ ከፍ ብላ ከአጽናፍ እስከ አጽናፍ ብርሃን
ዋን ፈንጥቃለች ። ዶን ኪኾቴም በለስ ቀንቶት ፡ ለደ
ስታ ተዋልቶ ፡ በወይ ተከራርቶ ለሌላ ገድል ጉዞውን
ቀጥሏል ። ብልጭልጭ ለባሹን ወረኛ ድል ለማድረግ
የሌላ ልብ ተሰምቶታል ።

በዓለም ከሚገኙት ወረኞች ሁሉ የባቀ ጀግና መሆኑን
ኮንም ለልጁ አረጋግጧል ። አስማተኛም ሆነ አስማት
ከእንግዲህ አያስፈራውም ። እውነትም ይህን ሐሰቅ
ምንም ነገር ሊያስበረግጠው እንደማይችል አረጋግጠ ።

“ከእንግዲህ የፈለገው ይሞጣ ። ዝግጁ ነኝ ። ዋግ
ደኛ የሆነ ጠላት እንኳ ቢገጥመኝ ልቋቋመው በበኩሌ
ዝግጁ ሆኖአለሁ” አል ዶን ኪኾቴ ድምፁን ከፍ አድርጎ ።

በጉዞው ላይ እንዳለ ፡ ከቀትር በኋላ አንድ ወረገላ
በርቀት ወደ እርሱ አቅጣጫ ቁልቁል አውራ ጉዳናውን
ይዞ ሲገሰግስ ታየ ። ወረገላው እየታታረበ ሲመጣ፡በው
ለት በቅሎቻች የሚገቡትና አናቱም ላይ ትናንሽ ሰንደቅ
ዓላማዎች ሲውለበለቡ ዶን ኪኾቴ ቀመልከተ ።

“ያውልሃ! ቀመልከት ሳንቾ ። እነሆ የጀግና መሆኑን
ሊያረጋግጥኝ ወቅቴ ደረሰ” አል ዶን ኪኾቴ በደስታ ፈን
ድቆ ። ሳንቾ ግን በጥርጣሬ ተውጦ ራሱን ነቀነቀ ።

“እነዚያኮ የንጉሠ ሰንደቅ - ዓላማዎች ናቸው ። ሰን
ደቅ ዓላማ የሚያውልበልበትም ምክንያት ፡ ወረገላው

ሠረገላው ቆመ ። የዶን ኪሾቴ ትዕግሥት እያለቀ በመምጣቱ እጅግ ተቅበጠበጠ ።

“አንተ ደደብ! አትሰማኝም እንዴ? የአንበሶቼን ጎጆ ቶሎ ብለህ ክፈትልኝ ። ካለበልዚያ ከሠረገላው ጋር ነው በጦሬ የምቀበቅብህ” አለ ዶን ኪሾቴ ክፉኛ ደው ፈልቶ ።

ሠረገላው ነጂው በተፈጥሮው በኩን ነበርና፤ ዘልሎ መሬት ከወረደ በኋላ በፍርሃት ሰውነቱ ይናጥ ጀመር ።

“ይማሩኝ ጌታዬ! በቅሎዎቼን ከሠረገላው እስክፈታ ድረስ ይታገሡኝ፤ ሠረገላውን ከመክፈትዎ በፊት፤ እባክዎን በቅሎዎቼን ላሸሻቸው! በዓለም ላይ ያሉኝ አንጡራ ሀብቶቼና ቅርሶቼ እኒህ በቅሎዎች ብቻ ናቸው” እያለ ሠረገላ ነጂው መሬት እየደጠጠ ዶን ኪሾቴን ያለምን ጀመር ።

“አንተ አቅመ-ቢስ! እኒህን የዋህ እንስሳት ፍታና ይዘሃቸው ጥፋ! አንበሶቼን ግን በቁጥጥራ ሥር እንደማደርጋቸው አሳይሃለሁ” አለ ዶን ኪሾቴ በጋይሉ ተመክቶ ።

ሠረገላ ነጂው ፈጥኖ ትእዛዙን ተቀበለ ። በቅሎዎቹን ከሠረገላው ላይ ፈታና፤ በከፍተኛ ፍጥነት እያስሮጠ ፋብ ኪሎ ሜትር ካሸሸ በኋላ፤ አንድ ኮረብታ ሜፍ ላይ ደረሰ ። ትንፋሹን ውጦ፤ ተረጋግቶ፤ አደጋ እንደማይደርስበት ካረጋገጠ በኋላ፤ ሠረገላው አካባቢ ምን እንደሚፈጠር ቁልቁል አርቆ ይመለከት ጀመር ።

ዶን ኪሾቴ አጠገቡ የቀረውን ያንበሶቹን ጠባቂ ጠፋና፤

“በል ! ሳታመነታ ትእዛዜን መፈጸም አለብህ። አኛ ፈረኝ ካልክ ግን ዋጋህን ታገኛለህ” ! ብሎ እንደ ብራት ጮኾበት ።

የአንበሶቹ ጠባቂ የዶን ኪጥቴ ጦር ደረቱን ገና ለገናው ሲሰነጥቀው ተሰማው፤ እሱም በተፈጥሮው ወኔ-ቢስ በመሆኑ በደረሰበት ዱብ ዕዳ ተደናግጦ ፊቱ አመድ ለበሰ ።

“ጌታዬ ትእዛዝዎን እፈጽማለሁ። ሆኖም ተገድጄ አንበሶቹን ለመልቀቂያ እርስዎ ብቻ ይወቂልኝ” አለ እየተርበተብተ ።

ጠባቂው፡ ዶን ኪጥቴ እንዳዘዘው ከሠረገላው በስተጀርባ ዞሮ፡ የመጨረሻውን የአንበሳ መጠበቂያ ሽቦ በር ይከፍት ጀመር። “ገለል በሉ፡ ራሳችሁን አድኑ ! አንበሶች እኔን ስለ ለመደኝና ስለሚያውቁኝ አይጉዱኝም ። በእናንተ ላይ ስለሚያደርሱት አደጋ ኃላፊነት የሉብኝኸ” እያለ ጠባቂው፡ ማስጠንቀቂያውን ፈጠን ብሎ ተናገረ።

ጠባቂው ራሱን ወደ ዶን ኪጥቴ መልሶ በተጠየቀ ወጥሮ ያዘው፡ “ጌታዬ ራስዎን ለአደጋ አጋልጠው በመሰጠት ፈጣሪዎን በመፈታተን ላይ ይገኛሉ” አለ ።

“እንተ ደደብ ! አንተ መታዘዝ ብቻ እንጂ ማማከር ራህ አይደለም ። ቶሎ ብለህ የአንበሶቹን ጉጂ በር ፈክት ብዬሃለሁ” አለ ዶን ኪጥቴ በቂጣ ! !

ሳንቶ ፓንሳ መናገር ፈለገና፡ “ደጉ ጌታዬ ሆይ ! ይህን የአስማተኞች መተት እንዳይመስልዎት፡ እውነተኛው ነገር ነው ። ቀስ ብዬ በሽቦው አጥር ውስጥ አጨንቁሪ ስመልክት የአንበሳውን ጥፍር ለማየት ጃያለሁ ። ቅጽቅና የሚያስፈራ ነው ። ያን ያህል ጥፍር ያለው አውሬ ቅለት ተራራ የሚያህል መሆን አልበቅ” አለ ሳንቶ ።

“ያንተ ፍርሃት ብቻ አውሬውን የዓለምን ያህል ያተ
ለቀዋል” አልና ዶን ኪኾቴ፡ “ወዳጄ ሳንቾ ሆይ! ይህን
ለኔ ተውልኝና አንተ ነፍሱህን ወደ ምታድንበት ሥፍራ
ተሸሸግ ። በግጥሚያው ብረታ ተግባርህን በደንብ ታው
ቀዋለህና ፡ ዜናውን ለዱልሲኒያ አድርስልኝ፤ በቃ የም
ለው የለኝም” አለ ዶን ኪኾቴ ።

ምስኪኑ ሳንቾ ዐይኖቹ ዕንባ አቅረሩ፤ የጌታው ሕይ
ወት ማክተሚያ ቀን ዛሬ መሆኑን አረጋገጠ፤ ያንን አህ
ያውን ከብርሃኑ ፡ የግልቢያ ፍጥነቱን ጨምሮ፡ ቀደም ሲል
የሠረገላው ነጂ ነፍሱ አውጭኝ ብሎ ከበቅሎዎቹ ጋር
ወደ ተሸሸገበት ኮረብታ ጫፍ ሸመጠጠ ።

የአንበሶቹ ጠባቂ እጁን በሸቦው አጥር ላይ አድርጎ
ያንበሳ ጎጆውን ሊከፍት ተሰናድቷል ። ዶን ኪኾቴ
ግን ስለ ፍልሚያው ዐይነት በሐሳብ ይዋኸቅ ጀመር ።
አንበሳውን በጨበጣ ወይስ በፈረሰ ላይ ሆኖ እንደሚገኘ
መው ርግጠኛ አልሆነም ።

‘ሮሲናንቴ ከአንበሶች ጋር ትውውቅ የለውምና
ምናልባት ሥርዐት ላይጠብቅ ይችላል ። እኔው ራሴ በእ
ግሬ ሆኖ ብጋጠም ይጸጃል’ አለ ዶን ኪኾቴ ለራሱ ።

ከፈረሱ ላይ ወረደና ሮሲናንቴን ከአንድ ዛፍ ላይ
ሸብ አደረገው ። ጦሩን ወደ ጎን አስቀመጠና ጎራዴውን
መዘዘ ።

የአንበሶቹ ጠባቂ፡ በታላቅ ጥንቃቄ ወደ አንበሶቹ ጎጆ
ተራመደና በሩን ድንገት በረገደው፤ ዶን ኪኾቴም በሚ
ያስደንቅ ድፍረት ተንደርድሮ ከበሩ ራት ለፊት ተገተረና፡

“አንተ ቁጫጭ የምታህል አውሬ ና ውጣ! ውጣ
በል እንጂ! በዓለም የታወቀው ጦረኛ ጀግና ምን እንደ
ሚሠራ አሳይሃለሁ አለ!!”

አንበሳዉ በመጠበቂያው ውስጥ ከወዲያ ወዲህ ተጉማለለ ። መዳፉን ዘርግቶ አፉን ከፍቶ ክአዛጋ በኋላ፣ ከንድ የሚያህል ምላሱን መዘዘ ።

ጦረኛዉ ደረቱን ገልብጦ ፡ ልቡን ነፍቶ ፡ ከአንበሳዉ ፊት ለፊት ተገተረፍ ፡ “ እንጋጠም ነውቱ የምልህ ! ፊት ለፊት እንድንገጥም እጠይቃለሁ ። ከሰማይ በታች በማንም ያልተሸነፈውን ጦረኛ ፡ በግንባር መግጠም አለብህ ! በታዋቂዉ ጦረኛ በዶን ኪሾቴ ዴላማንቻ እንኳ ፡ ድል ያልተመታው ጦረኛ ነው ዛሬ ሊገጥምህ እዚህ የቆመው ” እያለ ዶን ኪሾቴ ፋከራውን ደጋገመው ።

አንበሳዉ ፍም መስለው በሚያስፈሩ ትላልቅ ዐይኖቹ ከመጠበቂያው ውስጥ ሆኖ ፡ ዶን ኪሾቴን በጥንቃቄ ያስተውለው ጀመር ። ያንበሳው አስተያየት የማንንም ወንድ ልብ የሚያሸብር ነበር ፤ ጀግናው ዶን ኪሾቴ ግን ፍንክች አላለም !

“ ልገጥምህ ዝግጁ ነኝ ! ” እያለ ዶን ኪሾቴ አምባረቅ ።

ሆኖም ፡ ገራሙ አንበሳ የዶን ኪሾቴን እንቅስቃሴ ከምንም ሳይቆጥር ደጋግሞ ካዛጋ በኋላ ፡ ዘንፈል ብሎ እንደ መተኛት ከጀለው ።

“ ጉዳዩ ገባዎት ጌታዬ ? ” አለ ያንበሳዉ ጠባቂ ፡ “ አዩት ኩራት ሊሰማዎ ይገባል አዉሬውን ! አስገብረውታል ። አንበሳዉ በጣም ስላፈረዎ መረታቱን ሳይጋጠም በመተኛት አመነልዎ ” አለ ።

“ ሐቅ ነው ” አለ ዶን ኪሾቴ ።

“ ከዚህ የበለጠ ምን ይፈልጋሉ ? ታላቅነትዎን በማይበገር ወኔ አስመስክረዋል ። ማንም ጀግና ቢሆን ጠላ

ቱን በግንባር ለመፋለም ፡ ከመመከትና ብሉም ከመግጠም ሌላ የሚያደርገው ነገር አይኖርም ።”

“ጌታው ጠባቂ ልክ ነህ ። በሩን ዝጋና የፈጸምኩትን የጀግንነት ሙያ የሚገልጽ የምስክርነት ቃልህ ማረጋገጫ የሠፈረበት ደብዳቤ ጻፍልኝ ፤ በሩን ዝጋው ። ነፍሳቸውን ለማዳን የፈረጠውትንም እጠራቸዋለሁ ። የምስክርነት ቃልህንና የኔንም የጄብዱ ሥራ መስማት አለባቸው” አለ ዶን ኪቮቴ ተኩራርቶ ።

ጠባቂው የአንበሳውን መጠበቂያ በር ዘጋ ። ዶን ኪቮቴ መሐረም ጦሩ ጫፍ ላይ አስር ያውለበልብ ጀመር።

ሳንቾ ፓንሳ የመሐረሙን ምልክትነት ከሩቅ ለማየት የመጀመሪያው ሆነ። “ተመልከት! ተመልከት! ጌታዬ እኔ ያን አንበሶች በሙሉ አሸንፏል። ካልሆነ ግን ጀርባዬን ለጅራፍ እሰጣለሁ” አለና በሠረገላ ነጂው ላይ ፎክረበት ።

ሳንቾና ሠረገላ ነጂው ጥቂት ቆይተው ሁሉም ነገር መረጋጋቱን ካረጋገጡ በኋላ በዝግታ ወደዚያው አመሩ።

ዶን ኪቮቴ የሠረገላውን ነጂ በፈገግታ ተመልከተና፡ “ወዲህ ቀረብ በል ወዳጄ! በቅሎዎችህን እንደገና ጫናቸው ። አንተ ሳንቾ! አንተ ደግሞ ፡ በርሳህን ከፍተህ ለያንዳንዳቸው ሁለት ሁለት ወቂት ወርቅ ስጣቸው፤ እዚህ ከእኛ ጋር የሥራ ጊዜአቸውን አባክነዋልና” አለ ጦረኛው ወገቡን ይዞ ።

“ትእዛዝዎን በሙሉ ልብና ደስታ እፈጽማለሁ ። ግን ጌታዬ! አንበሶቹ ወዴት ደረሱ? ሞቱ ወይስ በሕይወት ይገኛሉ?” ሳንቾ ጠየቀ ።

የአንበሶች ጠባቂ ፡ በዶን ኪቮቴና በአንበሶቹ መካከል ስለ ተፈጸመው ፍልሚያ ዝርዝር መግለጫ በሥፍራው ላልነበሩት ሰጠ ። “አንበሳው ጀግናው ዶን ኪቮቴን ፡ ገና

ሲያየው፡ በቆራጥነቱና በደግፈቱ ተደናግጦ፡ ከመጨረሻ
ያው ጠቅላይ ውልቱ ሳይል መሸነፉን ትስሙን ሱባዊ
በመገልጽ ተንበርክኳል። እያል ሞቅ ያለ የጥልጣሪ
ውጤት ማጠራረያ አቀረበ።

“ታዲያስ ሳንቸ ይህ ምን ይመስልሃል? አየህ ጠኔ
ከአስማቅ ይልቃል” አለ ሌባ-ሙሉ ጦረኛ።

ለሁለቱ ሰዎች ወቂት ወርቅ ተሰጣቸው። ወረገላ
ነጂውም በቅሎዎቹን ሚናቸው። አንበሶቹም በሰዎቹ ምግ
ባቸው ቀርቦላቸው ተመገቡ። የአንበሶቹ ጠባቂ ዛሬ ባጋ
ጠመው መልካም ዕድል ራንድቆ ወረገላው አናት ባይ
ወጥቶ ፈጥ አለ።

“ጌታዬ በደኅና ይሰንብቱ! ምስጋና ይግባዎት። ስለ
አስደናቂው የጀብዱ ሥራዎ ለንጉሡ በዝርዝር አስረዳኸ
ዋለሁ” አለ ጣርኔጣውን አንሥቶ ለዶን ኪጾቲ እያው
ለበለበ።

“ያየኸውን በሙሉ ግለጽላቸው። ምናልባት፡ ‘አንበ
ሶችን ሊያንበርክክ የቻለው ጀግናማነው?’ ብለውንጉሡ
ቢጠይቁህ ‘የአንበሶች ሁሉ አንበሳ፣ የጦረኞች ሁሉ ጦረኛ
ነው’ በላቸው። እኔም ዓለም በዚህ ሰዎች እንዲጨራኝ አፈ
ልጋለሁ” አለ ታላቁ ጦረኛ ዶን ኪጾቲ ድምፁን ከፍ
አድርጎ።

ወረገላ ነጂው፡ በቅሎዎቹን በአለንጋ ሾጥ ሾጥ አይ
ረጋቸውና፡ በድምፁ ምልክት ሰጠ። በቅሎዎቹም መን
ገዳቸውን ጀመሩ። ወረገላው በዝግታ ዘምበል ቀና እያለ
መንከባለሉን ቀጠለ።

ዶን ኪጾቲና ሳንቸ ፓንሳም ለሌላ የጀብዱ ሥራ
ጉዞአቸውን ተያያዙት።

ምትሐታዊ ጀልባ

ዶን ኪቾቴና ጋሻ ጃግሬዉ ሳንቾ ፓንሳ፡ በጸጥታና በርጋታ ቀስ በቀስ ሜዳውን ዘልቀው፡ ሜካውን አቋርጠው፡ መንደሮችን ሰንጥቀው፡ ጉዞአቸውን በረዥሙ ተያይዘውታል ። ጉዞአቸው ሁሉ በልዩና አስገራሚ ገደሎች የተሞላ፡ በርግጥም አስደናቂነቱን ሁሉ መተረክ ቅርቶ፡ ግማሹን እንኳ እንዲህ ነበር ብሎ ጨልፎ ለማውሳት ያዳግታል ።

ዶን ኪቾቴና ሳንቾ ፓንሳ አንድ ቀን የቀትር ዐሐይ በገረረበት ወቅት ወደ ኤብሮ ወንዝ ይመጣሉ ። ጦረኛዉ ጀግና ፈረሱ ሮሲናንቴ ላይ ጉብ ብሎ የሚፈለውን ታላቅ ጅረት፡ በወንዙ ዳርቻ ያለውን ለምልም ጨፌና ሚካ ሲመለከት፡ ልሱ የደስታ ክበሮ ይመታ ጀመር ። ጋሻ ጃግሬዉ ግን ደስ እንዳላለውና እንደ ቀፈፈው ከገዱ ይነበባል ። ምክንያቱም ባለፉት ቀናት መከራና ችግር ስለ ተፈራረቁበት በጣም ደካክሞታልና ነው ።

ወንዚ አጠገብ እንደ ደረሱ፡ ዶን ኪቾቴ አንዲት ጀልባ ከውሃው ውስጥ ይመለከታል ። ጀልባዋ ከግንድ ጋር በገመድ ተጠፍራለች ። ጀልባይቱ መቅዘፊያም ሆነ ከላይ አጉብር አልነበራትምና በምትፈጥረው እንቅስቃሴ ተንሳፈሩበኝ ብላ የምታስገሙኛ ዐይነት ናት ።

ጀግናው ከፈረሱ ዱብ ብሎ ጋሻ ጃግሬውም ከአህያው እንዲወርድ ትእዛዝ ሰጠ ።

“እንግዲህ ሳንቸ እንሰታችንን እዚህኛው ዛፍ ቅርንጫፍ ላይ እንሠራቸው ” አለ ዶን ኪቮቴ ።

“ ለምንድን ነው እዚህ የምንወርደው ጌታዬ ? ” ትእዛዙን ተቀበለና ጥያቄ አቀረበ ።

“ ይህች ጀልባ ተዘጋጅታ የምትጠብቀው እኛን መሆኑን ዕወቅ፤ ጀልባዋም እኔ እንደ ማፈርባትና አንዱን ምርኮ ጦረኛ ወይም አንዱን ባለ ማዕረግ ሰው ከችግር ለማዳን ትገፋፋኛለች፤ እንዲያውም ለዚህ... እንዲያውም ለዚህ ዓላማ የምትጠብቀኝ ናት!! ” አለ ዶን ኪቮቴ ።

“ ለዚህ ከሆነ ጀልባዋ የምትጠብቀን ተደንቄም አላበራ ! ” አለ ሳንቸ ፓንሳ ።

“ ነው እንጂ! ባነበብኳቸው መጸሕፍት ሁሉ ምት ሐተኞች እንዲህ ማድረግ የዘልዓለም ልማዳቸው ነው ። አንድ ጦረኛ በአደጋ ላይ ሲወድቅ ፡ ሌላው ጦረኛ ሕይወቱን ማትረፍ አለበት ። ስለሆነም ለአዳኙ ጀግና ጀልባ ይዘጋጅለትና ከመቅጽበት ችግሩ ከደረሰበት ሥፍራ ይንዛል ፤ ምንም እንኳ መንገዱ ምስት ሺህ ምዕራፍ በሆንም መሔድ አለበት ። ”

“ የሚያስደንቅ ነው ” አለ ሳንቸ ።

“ አይጠረጠርም ። እና ፡ ስለዚህም ነው ይህች ምት ሐታዊ ጀልባ እዚህ የቆመችው ። ከብቶቻችንን እዚህ ጥላው ሥር አስረን ጀልባዋን እንሳፈር ” አለ ዶን ኪቮቴ ።

“ እንዴታ ! እንዴታ ! የጌታዬን ትእዛዝ መፈጸም አለብኝ ። ግን’ኮ ይህች ጀልባ ምትሐታዊ ጀልባ አይደለችም ። የአንድ ዓላማ አስጋሪ ጀልባ መሆን አለባት ። ”

“በርግጥ እንዲህ ዐይነቶቹ አብዛኛውን ጊዜ የዓጣ አጥማጆች ጀልባዎች ናቸው ። ስለሆነም ፈጥነን እንሳ ፈርና ጉዞአችንን እንጀምር” አለ ዶን ኪኾቴ ።

ጦረኛው ዘሎ ጀልባዋ ላይ ተቀመጠ ። ሳንቾም ተከተለውና ጀልባዋ የታሠረችበትን መልሕቅ ፈታታ ፤ ጀልባዋ በውሃው ላይ በዝግታ መንሳፈፍ ቀጠለች ። ጀልባዋ ወደቡን ለቅቃ መጓዝ ከጀመረችበት ጊዜ ጀምሮ ፡ ርቃ ከመሔድ በስተቀር ወደ ኋላ ለመመለስ የሚያስችላት ዘዴ አለመኖሩን ሲረዳ ፡ ሳንቾ በፍርሃት ይንቀጠቀጥ ጀመር ።

“ውድና ቅርሶቻችን የሆኑትን ምርጥ እንስሶቻችንን ዳግመኛ እናያቸውም ማለት ነው ። ጥሰናቸው በመራቃችን ምስኪኑ አህያዬ ሲያናፋና ሲያላዝን ይስሙ ጌታዬ ፤ ሮሲናንቴም ከልጓሙ ጋር እልህ ይዞት እንዴት እንደሚታገል ይመልከቱ! እናንተ ምስኪናን ውድ ወዳጆቹ! በሉ ደኅና ሰንብቱ!” እያለ ሳንቾ ፓንሳ ያለቅስ ጀመር ።

በሳንቾ ልቅሶና ጩኸት ዶን ኪኾቴ ትዕግሥቱ አለቀ ።

“ፈሪ! ምን ያስፈራሃል? ማን ነው ከኋላህ የሚያባርርህ? ማን ነካው? ምንው! እነሆ እስካሁን ድረስ ሰባት ወይም ስምንት መቶ ምዕራፍ ተጉዘናል ። ባልሳሳት አሁን በቅርብ ዓለምን ሁለት ላይ የሚከፍላትን መሥመር እናልፋለን ።”

“አሁን ካሉኝ መሥመር ላይ ከደረስን በኋላ ምን ያህል ምዕራፍ መጓዘችን ነው?”

“የትዬ የለሌ!”

ጀልባዋ ጅረቱ ፡ ቁልቁል እየተወረወረ ከሚፈስበት አካባቢ ደረሰች ፤ ከበታች ሁለት ትላልቅ የውግ ወፍጮቹ ጌቶች ጅረቱ መኻል ጉች ጉች ብለዋል ።

“ተመልከት! ተመልከት የኔ ሳንቾ! ያከተማ ወይም ቤተ-ግንብ ይታይሃል? እዚያ ነው የሆነ ጦረኛ እስረኛ ሆነው ያሉበት ወይም የሆኑ ልዕልት ያለውድ በግድ ተግዘው የሚገኙበት ።”

“ምን ግለትም ነው? እነዚያ ቤተ-ግንብ አለመሆኑ ቸውን መለየት አይችሉም እንዴ? እህል ለመፍጨያ የሚ ያገለግሉ የውሃ ወፍጮዎች ናቸው’ ኮ” ሳንቾ መለሰ ።

“ታገሥ ሳንቾ! በእርግጥ ወፍጮ እንደሚመስሉ ዐው ቃለሁ፤ ይህ ሁሉ የመተተኞች ደባ ውጤት ነው ። እኒያ እርኩሶች ሁሉን ነገር ከተፈጥሮ ቅርጹ ወደ ሌላ መልክ መለወጥ እንደሚችሉ ሊዘነጋህ አይገባም ። የኔዋን ዱል ሲኒያን እንኳ እንዴት እንደ ለወጧት የምታውቀው ጉዳይና በዐይንህም ያየኸው ነው ።”

ድንገት ጀልባዋ በከፍተኛ ፍጥነት ቁልቁል ተምዘዝገች ። ወፍጮ ቤቶች ውስጥ የነበሩት ሰዎች ሁሉ፤ ይህን አደጋ ሲያስከትል የመጣውን ተንሳፋፊ ተመለከቱና፤ ረዣዥም አጠፍዎች ይዘው፤ ወፍጮው ማሽከርከሪያ ውስጥ ከመግባቱ በፊት፤ አሽቀንጥረው ለማውጣት ተዘጋጁ ። እህል አስፈጭዎች በመሆናቸው መላ ሰውነታቸው በዱቄት የተሸፈነ በመሆኑ፤ ፍጥረታቸው ልዩና አስፈሪ ይመስላል ።

“እንዴት ነው ነገሩ! በጀልባዋ ውስጥ ያላችሁት እብዶች ናችሁ፤ ወይስ ጤነኞች? ዘላችሁ ይፍጥኑት ካልወረዳችሁ የወፍጮው ማሽከርከሪያ ይጐማምዳችኋል!” እያሉ ይጮኹ ጀመር ።

“ቀደም ሲል ነግራህ አልነበረም ሳንቾ፤ ይህ ቦታ ኃይሌንና ማንነቴን የማሳይበት ነው አላልኩህም ነብር? ተመ

ልክት እኒህ ጉግማንጉጎች ሊያጠቁን ሲመጡ ! እኔ ግን ማንነቴን አሳያችኋለሁ።” አለ ዶን ኪኾቴ በደም ፍላት።

ዶን ኪኾቴ ጀልባዋ ውስጥ ቆመና፡ በወፍጮ ቤቱ ሠራተኞች ላይ የሰድብ ናዳ ያወርድባቸው ጀመር።

“ የማትረቡ ፈሪዎች ናችሁ ! በቤተ-ማንባችሁ ውስጥ በምርኮ ያስቀመጣችኋቸውን እስረኞቻችሁን በአስቸኳይ ነጻ ለቀቋቸው። እኔም ዶን ኪኾቴ ዴ ላ ማንቻ የአንበሶች ጀግና፤ እነሆ እስረኞቹን ነጻ እንዳወጣ የተላኩ መሆኔንም ዕወቁ ! ” እያለ ዶን ኪኾቴ ይርክር ጀመር።

ጉራዴውን መዝገብ፤ ከጠላቶቹ ጋር እንደሚጋጠም በአየር ላይ ደጋግሞ አወናጩፈው። የወፍጮ ቤቱ ሠራተኞች ግን፤ ድርጊቱን ከምንም ሳይቆጥሩ አጠናቸውን ጨብጠው ጀልባዋ ትሽከርካሪው ውስጥ እንዳትገባ ተዘጋጅተው ይጠብቁ ጀመር።

ሳንቾ ፓንሳ፤ ጀልባዋ ውስጥ ተደፍቶና ተንበርክኮ ከዚህ መዓት እንዲያወጣው ይሎቴን ተያይዞታል። እውነትም ጀልባዋ ወደ ትሽከርካሪው በቀጥታ በመጠጋቷ የዕልፈት ቀናቸው የተቃረበ ይመስላል። የወፍጮ ቤቱ ሠራተኞች በእርዳ ተረዳዳ በያዙት አጠና ጀልባዋን ስቅ ስቀው ገለጸዋል።

ዶን ኪኾቴና ሳንቾ ፓንሳ ውሃ ውስጥ ሰጠሙ። ሆኖም ሁለቱም ዋና ይችሉ ነበርና፤ ከወዲያ ወዲህ ሲንበጫረቁ፤ የጦረኛዉ ጥሩር ከብደት ሁለት ጊዜ ወደታች ሲደፍቀው፤ አጋጣሚ ሆኖ የወፍጮ ቤቱ ሠራተኞች ዘለው ጅረቱ ውስጥ በመግባት በአሳር በመክፈ ጉትተው ባያወጧቸው ጥሮ፤ የጌታዉና የጋሻ ጃግረዉ የመጨረሻ ቅንትሆን ነበር።

ሁለቱ ጀግኖች በስንት መከራ ትንፋሻቸው ተመልሶ ነፍሳቸውን ዘርተው እንዳበቁ፡ የጀልባዋ ባለቤት የሆነው ዓሣ አስጋሪ ጅረቱን ተከትሎ ሲከንፍ ደረሰ ። ያቺ ብቸኛ ንብረቱ የሆነች ጀልባ እንኩትኩቷ መውጣቱን ባየ ጊዜ እጅግ በጣም በገነ ። ሳንቸ ፓንሳ ላይ ጉብ አለና በከርን ይደቁሰው ጀመር ።

“የጀልባዬን ዋጋ ትከፍለኛለህ !” እያለ በንዴት ደጋግሞ ጮኸ ።

“የጀልባህን ዋጋ ልክፍልህ ዝግጁ ነኝ ። ነገር ግን እኒህ ሰዎች ያለ አግባብ ያሰሯቸውን ሰዎች በአስቸኳይ ከቤተ-ግንቡ ውስጥ ነጻ መልቀቅ ይኖርባቸዋል ። አሁን የጠየቅሁት ሁሉ ካልተሟላ፡ የጀልባህ ክፍያ ጉዳይ ያጠያይቃል” አለ ዶን ኪኾቴ ።

“የምን ቤተ-ግንብ ነው የምትለው? የምን እስረኞች? እስረዳን እንጂ ጌታው ምን እንደምትል ሊገባን አልቻለም ።” የወፍጮ ቤቱ ሠራተኞች ጠየቁ ።

“ለእናንተ መንገር በድንጋይ ላይ ውሃ እንደ ማፍሰስ ይቋጠራል ። መልካም ሥራ እንድታከናውኑ እናንተን ከማሳመን ይልቅ ከድንጋይ ጋር መላተሙ ይሻላል” አለና ዶን ኪኾቴ፡ “እንደሚገባኝ ከሆነ ሁለት ተፎካካሪ አስማተኞች ናቸው በዚህ ጀብዱ ሥራ ውስጥ የተጋጩት። አንዱ ጀልባ ለእኔ ላከልኝ፤ ሌላው ተቀናቃኝ ጀልባዋን ወንዙ ውስጥ ገለበጣት ። ጉዳዩ ግልጽ ነው ። በሢራ ላይ ሌላ ሢራ ሲፈጸም እኔ ምንም ማድረግ አልችልም” አለ ዶን ኪኾቴ እጅግ በጣም በሽቆ ።

ፊቱን ወደ ወፍጮ ቤቱ መለሰና ዐይኑን ከወፍጮ ማሽከርከሪያው በላይ ከሚገኘው መስኮት ላይ ተከለ ።

“ወዳጆቼ ሆይ!” እያለ ድምፁን በጣም ከፍ አድርጎ መጣራት ጀመረ ።

“ወዳጆቼ ሆይ! ማንም ይሁን ማንም እዚያ እስር ቤቱ ውስጥ በመሠቃየት ላይ ያላችሁ ሁሉ — እባካችሁን አድምጡኝ!! በደረሰብኝ መጥፎ አጋጣሚ ይቅርታችሁን እጠይቃለሁ፤ ምንው ቢሉ ነጻ ላወጣችሁ አልቻልኩም ። ሌላ ጦረኛ ጀግና መጥቶ ይህን የጀብዱ ሥራ እስኪፈጽም ድረስ የመልካም ዕድላችሁን ቀን ተጠባበቁ” አለ ዶን ኪኾቴ በተሰባበረ ድምፅ ።

ይህን ተናግሮ ሲፈጽም ፡ ለዓሣ አሥጋሪው ሃምሳ ሪያል (ዱካት) እንዲከፍለው ሳንችን አዘዘው ። ሳንች ቅር እያለው ትእዛዙን ተቀበለ ፤ ምክንያቱም ሳንች በምንም ዐይነት መንገድ ከገንዘቡ መለየት አይወድም ።

“እንዲህ ዐይነት ሁለት ጉዞ ካደረግን ግምጃ ቤታችንን በሙሉ ሊያራቁት ይችላል” አለና ሳንች አጥረመረመ ።

ዓሣ አሥጋሪውና የወፍጮ ቤቱ ሠራተኞች እፋቸውን ከፍተው ፡ ሳንችንና ጌታውን እንደ ጉድ ይመለከቷቸው ጀመር ። እኒህ ሁለት ተአምረኛ ጌታና ጋሻ ጃግሬ፣ እንዴት እመክላቸው ሊገኙ እንደ ቻሉ ነገሩ ግራ ገብቷቸው ከመፋጠጥ በስተቀር መልስ ሊያገኙ አልቻሉም ። በመጨረሻም ፡ “እኒህ ሁለት እንግዳ ነገሮች አእምሮአቸውን የሳቱ እብዶች መሆን አለባቸው” ብለው ከደመደሙ በኋላ ፡ የወፍጮ ቤቱ ሠራተኞች ወደ መያቸው ፡ ዓሣ አሥጋሪውም ወደ ደሳሳ ጎጀው ፡ ጌታና ጋሻ ጃግሬን ጥለው መለስ አሉ ።

ዶን ኪኾቴና ሳንች ፓንሳ ግን ፡ ደክመው ፡ አዝነውና ተጎላቂለው ፡ ወደ እንስሶቻቸው ረዥሙን መንገድ ፡ ጅረቴን ተከትለው ሽቅብ በዝግታ ተመለሱ ። እነሆ የምታሐታዊ ጀልባዋ ታሪክም በዚህ ያከትማል ።

ከመስፍንና ከሰፋኒቱ ጋር

ብሩህ ቀን ነበር ። ዐሐይዋ የዕለት ጉዞዋን ፈጽማ ልትጠልቅ አካባቢ፣ ሁለት ተጓዦችን በምስት አቅጣጫ ታጥሮ ወደ አማረ ለምለም ሜዳ ድንገት ደረሰ። በሚዳጤም ውስጥ፣ ለዶን ኪጾቲ ደጋግ የመሰሉ ልአደን የወጡ ሰዎች በሩቅ ተመለከቱ ። ዶን ኪጾቲ በማንነታቸው ግምቱ ምንም አልተሳሳተም ።

ቆም ብሎ ከሩቅ ተመለከታቸው ። የቡድኑ አለቃ አንዲት እመቤት ስትሆን፣ እጅግ በጣም በተዋዘ አረን ጓዴ ልብስ ተሽምንመናለች ። በነጭ ድንገት ፈረስ ላይ ተቆምዋለች፣ በብርማ ግላስ ያጌጠ፣ ዕቃዉ በመሉ በልዩ ጌጣ ጌጥ የተንቆጠቆጠ ነበር። በግራ እጅዋ ላይ አንድ ለማዳ አሞራ ተቆምጦ ስለ ነበር፣ በዚህ ምልክት ሴቲቱ የቡድኑ መሪ ወይም እመቤት መሆንዋን ዶን ኪጾቲ ተረዳ።

ዶን ኪጾቲ በዝግታ ጋሻ ጃግራውን ጠራና፡ “ወዳጄ ሳንቾ፣ ፈጥነህ ወደዚያች ነጭ ድንገት ፈረስ እመቤት ሐድና የአንበሶች ጀግና እጅግ ትሕትና በተመላበት አክ ብሮት ወደር ለሌለው ቁንጅናም ተገቢውን ክብርና ሰላ ምታ ያቅርባል” ብለህ ንገራት። ነገር ግን፣ አንድ የማስጠነቅቅህ ጉዳይ አለ፤ ይኸውም የተለመደውን ተረትና የምሳሌያዊ አባባሎችህን እያሸገደጎድህ ጉራህን በመንዛት ልታወቅ ልታወቅ እንዳትል” አለ ዶን ኪጾቲ ።

“ትእዛዝም ተፈጸሟ ይሆናል” አለና ሳንቾ፣ ግራጫ አህያው ሊጋልብ በሚችልበት ጭጥነት መንገዱን ወደ

ሰዎቹ ዘንድ አቀና፤ አዳኝዋ እመቤት ካልቆበት ሊደርስ ፡
ከአህያው ወርዶ እፊቷ ተንበረከከ ።

“ ውብ የሆነችው እመቤት ሆይ ! እዚያ ግዶ የም
ታይው ጦረኛ ፡ የአንበሶች አንበሳ የቀጣለ ነው ፤ እሱም
ጌታዬ ነው ። እኔን የላከኝ ፡ እርሱ አንቺን ውብ
ቷን እመቤት ከማገልገል ሌላ ፍላጎት እንደሌለው እን
ድነግርሽ ነው ፤ እና . . . እመቤቴ . . . እና . . . ”
አለ ሳንቾ ።

“ መልካሙ ጋሻ ጀግሬ ሆይ ! ከተንበረከከበት እንድ
ትነሣ እጠይቃለሁ። የአንበሶችን አንበሳ ወይም የጦረኛውን
ማንነት ሰምቻለሁ ። እና ፡ የርሱ ጋሻ ጀግሬ ሆነህ መንበ
ርከከህ ተገቢ አይደለምና ተነሣ . . . ተነሣ ! ” አለች
እመቤቷ ።

ሳንቾ ከተንበረከከበት ተነሣ ። በእመቤቷ ቅንጅና
እጅግ በጣም ተደነቀ ። የጌታውን ዝና የሰማች መሆንዋን
በማወቁም በጣም ተገረመ ። ትእዛዝዋን ለመቀበል አፋን
ከፍቶ ፡ እንደ ዕንጨት ተገትሮ ቀረ ።

“ እባክህን ንገረኝ እስቲ ይህ ፡ ጌታህ የታወቀው
ጀግናና ሊቅ ‘ዶን ኪጾቴ ዴ ሳ ማንቻ’ የሚባለው አይደለ
ምን ? ” ስትል ጠየቀች ።

“ እመቤት ምስጋና ይግባዎትና ፡ ልክ ነዎት ፤
እሱ ውነው ። የጋሻ ጀግሬውም ስም ሳንቾ ፓንሳ ይባ
ላል ፤ ያ ጋሻ ጀግሬም እኔ ራሴ ውነኝ ፤ እመቤት ። ”

“ ይህን ሁሉ መስማቴ ደስ ብሎኛል ” አለች እመ
ቤቷ ።

“ እኔም እጅግ ደስ ብሎኛል ” አለ ሳንቾ ።

“ወዳጄ ሳንቾ ! አሁን ወደ ጌታህ ተመለስና፡ ወደ ግዛቴ በመምጣቴ ደስ ያለኝና፡ ልቀበለውም ዝግጁ መሆኔን ግለጽለት። እርሱን ከማስተናገድ የበለጠ ደስታ እንደሌለኝም ይወቀው።” አለች እመቤቲቱ።

ሳንቾ በደስታ ፈነደቀ። ወደ ጌታውም ፈጥኖ ተመለስና፡ እመቤቲቱ ያለችውን በሙሉ፡ ቃል በቃል መልሶ ነገረው።

ዶን ኪቮቴም በጸጥታ አደመጠው። ኮርቻው ላይ ተመቻችቶ ተቀመጠና የጥሩሩን አለባበስ አበጃጀ። ሮሲናንቴን አስነቃና ግርማ ሞገስ ባለው አረማመድ ፈረሱን እየመራ የአዳኝቿን እመቤት እጅ ለመሳም ገሠገሠ።

ሴቲቱ ሰፋኒት ነበረችና፡ ዶን ኪቮቴ እርሷ ዘንድ ከመድረሱ በፊት፡ ባሏ ወዳለበት ተጠግታ፡ ሁለቱም ጦረኛውን በጉጉት ይጠባበቁ ጀመር። ስለ ዶን ኪቮቴ መከራ፡ ድካምና ገድል በሰፊው ሰምተው ነበርና፡ ተገናኝተው በአካል፡ በአምሳል ሊያውቁት መፈለጋቸው ይታወቅባቸዋል።

ዶን ኪቮቴ ርምጃውን አፋጥኖ እየታወኑ ከደረሰ በኋላ ሊወርድ ሲል፡ ሳንቾ ፓንሳ ቀርቦ ርካቡን ሊይዝለት ግልበያውን አፋጠነ። “ነገር ግን ልክ ከአህያው ሊወርድ ሲል ተረከዙ ኮርቻው ውስጥ ተሰንቅሮ በመያዙ ተገለበጠና ራሱ መሬት ሲነካ ሰውነቱ የተሰቀለ ይምስል ቁልቁል ተንጠለጠለ።”

ሁኔታው አሥቂኝ በሆነም፡ ሁሉም ሰው ትኩረቱ ዶን ኪቮቴ ላይ በመሆኑ፡ በዚህን ጊዜ የሳንቾን ግብግብ ማንም አላጤነለትም።

እንደ ወጉ ዶን ኪቮቴ ከፈረሱ ሲወርድ ርካቡን ዘወትር ጋሻ ጃግሬው እንደሚይዝለት ቢያውቅም፡ ልኝ

ሙን ገታ አድርጎ ያለ ረዳት ሊወርድ ተዘጋጀ ። ድንገት ከሙሉ ኃይሉና ከብደቱ ጋር ወደ ርካቡ እግሩን ዘረጋ ። ርካቡ በሰው ባለመያዙ የሮሲናንቴ ኮርቻ ዛብ ላልቶ ፣ ጦረኛውን እፈረሱ እግሮች መኻል ገለበጠው ።

የመስፍኑ አገልጋዮችም ተንደርድረው ዶን ኪፕቲን ከወደቀበት ሊያነሡት ሮጡ ። ብዙ አልተጎዳም ። አቧራውን ከእጆቹ ላይ አራገፈና ፣ እንከስ እያለ ሰፋኒቱና መስፍኑ ወደ ሚጠብቁት ሥፍራ አመራ ።

መስፍኑ ቀረበውና በወዳጅነት መንፈስ ከዐቀፈው በኋላ ፣ “ይህን የመስለ መጥፎ አጋጣሚ በግዛቴ ውስጥ ስለ ደረሰብህ አዝናለሁ” አለ መስፍኑ ።

“ገናናው መስፍን ሆይ ፤ አሁን የደረሰብኝን እንደ መጥፎ አጋጣሚ አልቈጥረውም ፤ ግርማ ሞገስ ከተጎናጸፈው ፣ ከመስፍንነትዎ ጋር ለመገናኘት በመቻሌ ከፍተኛ ኩራትና ደስታ ተሰምቶኛል ። ጋኛ ጃግሬዬ የፈረሴን ዛብና ርካብ ከማጥበቅ ይልቅ እፉን መክፈት ይቀናዋል ። እፈረስ ጀርባ ላይም ሆነ ፣ ወይም በአግራ ፣ ወይም መሬት ላይ ተንጋልዬ ። ትልቁ ቁም ነገር ትእዛዝዎን ልፈጽም ዝግጁ መሆኔን ይወቁልኝ” አለ ጦረኛው ዶን ኪፕቲ በተጠንቀቅ ቁጥ ።

ጥቂት ቆየት ብሎ ለሰፋኒቱ ተገቢውን ሰላምታ ሊሰጣት ፣ ስለ ውበቷና ጥበቧ ውዳሴ ለማበርከት በቀጥታ ወደ ርካ ተራመደ ።

የጠቅላላው ጉዳይ መቋሚያ ሆነው ፣ ጀግናው ጦረኛ በመስፍኑ ቤተ-ግንብ እንዲሰነብት ስለ ተጋበዘ በአቅራቢ ያው ከሚገኘው ቤተ-ግንብ እንዲቆይ መሆኑ ነው ።

“የአንበሶች ጀግና የሆንከውን ዝነኛውን ጦረኛ ፣ በቤተ-ግንባችን ስናስተናግድህ ከብርና ኩራት ይሰማናል”

አንተን ለሚያህል ታላቅ ጀግና ክብርና ድል ሲጻፍ የተዘጋጀ ልዩ የደስታ በዓል ነውና፤ የክብር እንግዳችን በመሆንህ ደስታ ይሰማናል” አለ መስፍኑ።

ዶን ኪሾቴ ፈረሱ ሮሲናንቴ ላይ ገብ አለ። መፅፍቱም ለክብሩ በተዘጋጀለት ፈረስ ተቀመጠ። ሰፋኒቱ በዶን ኪሾቴና በመስፍኑ መካከል ሆና፤ በፈረሶቻቸው ተጉዘው ኮረብታ ላይ ወደ ተሠራው ቤተ-ግንባቸው ብዙ ሳይቆዩ ደረሱ።

ሰፋኒቱ በሳንቶ ሁኔታ እጅግ በጣም ተደሰተች። ለጥቃቅን ጉዳዮች ሁሉ ይቅርታ መጠየቁ፤ ተረትና ምሳሌዎችን ቀላቅሎ ጨዋታ አጣፍጦ በማቅረብ ችሎታ ከልክ በላይ አስደሰታት።

“ጋሻ ጃግሬህ ከእኛ ጎን ሆኖ እንዲጓዝ ለምን አትፈቅድለትም?” ስትል ሰፋኒቱ ዶን ኪሾቴን ጠየቀችው።

ሳንቶ ይህን ስምቶ፤ የማንንም ግብዣና ትእዛዝ ሳይጠብቅ በሰፋኒቱና በመስፍኑ መካከል ጉብቶ፤ አራተኛ ተገዥ ሆነ። ሥነ ሥርዓቱን በመጠበቅ ሁሉም ከአጃቢዎቻቸው ጋር ወደ ቤተ-ግንቡ ተመሙ።

ቤተ-ግንቡ ሲደርሱ ትንሽ ሲቀራቸው፤ መስፍኑ ፈረሱን ኮርኩሮ ቀድሞአቸው ሸመጠጠ። መስፍኑ ቀድሞ ወደ ቤተ-ግንቡ የጋለበበትም በምክንያት ነበር። ለዛሬው እንግዳ መስተንግዶ ለማዘጋጀት፤ ሠራተኞቹ ውሉ ጀግናው ወረኛ ዶን ኪሾቴ በሚመጣበት ጊዜ ጨዋ እንዲሆኑና ተገቢውን ክብር እንዲሰጡት ለማስጠንቀቅ፤ ነበር መስፍኑ ቀድሞ የጋለበው።

በመጨረሻም፤ አጀቡ እንዳለ ከቤተ-ግንቡ ዋና በር ላይ ሲደርስ፤ የመስፍኑ አገልጋዮች አደግድገው ተቀበ

ረቸው ። ጃኖና ረገዥም እጅ-ጠባብ አጥልቀው ሲታዩ
በሌልት ልብስ ያጌጡ ይመስሉ ነበር ።

አገልጋዮቹ በቀጥታ ወደ ዶን ኪቸቴ አመሩ ። ትክ
ሻውን ደጋግፈው ፡ ርካቡንና ዛቡን ወጥረውለት ከኮርቻው
ላይ በሥነ-ሥርዓት አወረዱት ።

“ታላቁና ኃያሉ ጌታ ሆይ ! ሰፋኒቷን ከፈረሷ እንዲ
ያወርዷት እንጠይቃለን ” አሉት ፍጹም ትሕትናን ተላ
ብለው ።

ዶን ኪቸቴም ፈጥኖ ትእዛዛቸውን ተቀበለች ፡ ሲዘ
ገጃጅ ፡ እመቤቷ ግን እምቢ አሻፈረኝ አለች ። ዶን
ኪቸቴ በውዳሴ ታላት ቢወቀውትም ፡ ውብ የምዕጋና
ታላት ቢያዘንብም ፡ ሰፋኒቷ ከፈረሷ ላይ ንቅንቅ ሳትል
ቀረች ።

“ በባለቤቷ ትክሻ ካልሆነ ፡ በጭራሽ አልወርድም”
አለች ።

መስፍኑ መጥቶ በሥነ-ሥርዓት አወረዱት ። ዶን
ኪቸቴም ለጥብሉ ይቅርታ ከመየቀ በኋላ ፡ እገሩን እጉጁ
እየቀራመደ ዋናውን በር ዘለቀ ። ከመቆጣጠር አልፎ ሰጃ
ሮሱ፣ ጭልት ቆንጃጅት ልጃገረዶች የተዋበ ካባ በዶን ኪቸቴ
ትክሻ ላይ ደረቡለት ። በመልፍታ ቅጽር ግቢ ውስጥ
የተገኘው ሕዝብና ወራተኞች ፡ ወንዴ ሴቱ ድምፁን ከፍ
ልድርጉ ፡ “ እንኳን ደግና ገቡ ! እንኳን ደግና መጡ ! የጦ
ረኞች አበባና አለኝታ ታላቁ ጀግና ! እንኳን ደግና ገቡ !”
እያሉ በሆታና በዕለልታ ፡ በደማቅ ጭብጫ ተቀበሏ
ቸው ።

ይህ ሁሉ ሁኔታ ፡ ዶን ኪቸቴን ከልብ አልደሰተው ፤
ምክንያቱም እነሆ በሕይወቱ ዋና ገና ነበር አውነቱኛል

ጦረኛ መሆኑን ያረጋገጠው ። እንደ አንድ ስመ-ጥር
ጦረኛ የተደረገለት ክብር ፣ ባንበባቸው የጦረኞች ገድል
ውስጥ እንደተጻፈው ሆኖ ስላገኘው መንፈሱ በደስታ ረካ ።

ለታላላቅ የክብር እንግዶች ማስተናገጃ ተብሎ ወደ
ተዘጋጀው አዳራሽ አጅበው ወሰዱት ። አዳራሹ በወርቅ
ምንጣፍ ጌጦች የተንቁጠቁጠ ነበር ።

ዶን ኪጾቴ ጥሩሩን አውልቆ ለተመለከተው ፣ የሚ
ያሳዝን ምስኪን ፍጡር ኖሯል! አጥንቱ የሚቈጠር ፣ ከሲታ
ረዥም አንዳማ ፣ ሞጋጋ አገጫምና ጥርስ-የለሽ ፣ እንዲ
ያው ባጠቃላይ ማስፈራሪያ ይመስላል ። የሚያስተና
ግዱት ልጃገረዶች ይህን ጣዕረ-ሞት የመሰለ ፍጡር ሲመ
ለከቱ ሣቅ እፍን አድርጎ ያስጨንቃቸው ጀመር ።

ዶን ኪጾቴም ፣ በታላቅ ግርማ - ሞገስ ወደ ማረፊያ
ክፍሉ አምርቶ ፣ ለራት ጊዜ የሚሆነውን ልብስ ለብሰ ።
ዝናሩን ወገቡ ላይ ሸብ አድርጉ ፣ ጎራዴውን ታጥቆ ካባ
ውን ትክሻው ላይ ደርቦ ፣ አንፋሮ በራሱ ላይ ደፋ ። በእ
ንዲህ ዐይነት አለባበስ አቻሮና አጊጦ ወደ አዳራሹ ሲመ
ለስ ፣ በርግጥ ዶን ኪጾቴ ለመሆኑ ያጠራጥሮ ነበር ።

ዐሥራ ሁለት የአልፍኝ አሽከሮች ፈጥነው ቀረቡና፤
ወደ ምግብ አዳራሽ መንገዳቸውን አቀኑ ። ማማሹ ከፊት
ማማሹ ከኋላ - ሁሉም በክብር አጅበውና አዳምቀው
ተራመዱ ።

የምግብ ገበታው ለአራት ሰዎች ብቻ ነበር የተሰና
ዳው ። እዚያም ፣ መስፍኑ ፣ ሰፋኒቱና አንድ ቄስ ለዶን
ኪጾቴ የክብር አቀባበል አደረጉለት ። በእራት ላይ ሊፈ
ጸም የሚገባው ሥርዓት በወጉ ከተፈጸመ በኋላ ፣ ሁሉም
በገበታው ዙሪያ ፣ በእራቱም ማዕዘን ተቀመጡ ።

ይህ ለዶን ኪሾቴ የተደረገለት መልካም ምግባር የተመላበት ሥነ-ሥርዓት በቂ ምክንያት አለው ። መስፍኑና ሰፋኒቱ የሚሠሩት ቁምነገር ስላልነበራቸው ፣ ጊዜያቸውን የሚያጠፉበት የዋዛ ፈዋዛ ነገር ነበር የሚሹት ። ይህን ለዶን ኪሾቴ ያደረጉትን የክብር አቀባበልና መስተንግዶ እንደ ታላቅ ሥራና መዝናኛ ስለ ቆጠሩት ደስታውን አልቻሉትም ። መስፍኑና ሰፋኒቱ አደን ሰልች ቷቸዋል ፤ ዳማ መጫወት አንገሽግሿቸዋል ፤ አሽከሮቻቸውን ማሠራት አደክሟቸዋል ፤ ውዚቃ መስማት... ሁሉም ነገር ሰልችቷቸዋል ።

‘ሕይወት ጣዕመ-ቢስና አደካሚ ነች ! ሕይወት የደስታና የፈንጠዝያ እንድትሆን ማድረግ አይቻልምን?’ ይሉ ነበር—መስፍኑና ሰፋኒቱ ፣ ከዚህ ቀደም ደስታ ሲናፍቃቸው ።

ስለሆነም ፣ የዶን ኪሾቴና የጋሻ ጀግሬው ድንገት ከተፋ ማለት፣ ለመስፍኑና ለሰፋኒቱ የዓለም፣ የደስታ ወቅት ፈጠረላቸው ። ‘ከእኒህ ከፁለት ብርቅዬ ሰዎች ጋር ታላላቅ ስፖርታዊ ጨዋታዎች እናደርጋለን ። ዕድሜ ልካችንን በሙሉ የምንሥቅበት ትዝታ እናገኛለን ።’ አለ መስፍኑ ደስ ደስ እያለው ።

ሰፋኒቱም በመስፍኑ ሐሳብ ተስማማች ። ዶን ኪሾቴ ማረፊያውን እዚያው መስፍኑና ሰፋኒቱ ቅጥር ግቢ ከሚገኘው ቤተ-ግንብ እንዲያደርግ ጋበዙት ። ማንኛውም ሥልጣንና የንጉሥ አጫዋች ከሚሰጣቸው ደስታ ይልቅ ፣ ከዶን ኪሾቴ የሚያገኙት ቀልድና ጨዋታ እጅግ የላቀ እንደሚሆኑ ዐወቁ ። ዶን ኪሾቴ በሰነበቱ ቁጥር ፣ በየዕለቱ መስፍኑና ሰፋኒቱ በእሱና በጋሻ ጀግሬው ላይ አዳዲስ ቀልድና ጨዋታ ፣ አሥቂኝ ድርጊቶች በመፍጠር የደስታ

ጥላንታቸውን ያረኩ ጀመር ። ቀለድና ጨዋታዉ ሁሉ የማንንም ስሜት ላይነካና መንፈስ ሳያስቆጣ፡ ይኸናወን ነበር ። እንዳንዶቹን የጨዋታ ዐይነቶች በህርገር መግለጽ ጊዜና ቦታ ይጠላል፤ በሆንም፡ ልክብነት ያህል አንድ ፀሐቱን እናጠሳለን ።

የእንጨት ፈረስ

አንድ ቀን፡ መስፍኑና ሰፋኒቱዋ የዶን ኪጉቱን የገደል ዜና በመስማት ፈላቸውን ያህናኑ ነበረ ።

“በየጥፀነቱ ዓዳት የደረሰበት ሰው ታውቃለሁ፡ እንዳለ? እኔ እባብላለሁ። እኩጃ ድርጊትን ለመዋጋት ስለ ግሉምን አዳርሳለሁ ። ጭራቆችንም ሆነ እሰማት ጥንትን ጫርቶ አላፈራም ። አንድ በአንድ ወይም ራሱንም ስለ እውነት፡ ስለ ጭቅር ጣዬ እየጋቸዋለሁ።” ከሰ ዶን ኪጉቱ ይልብ ሙሉነት ።

ዶን ኪጉቱ ይህን ገደላዊ ፈክራውን በሚያወርድ ሰቅ ወቅት፡ እያሰራበትና መሰክት እየታነፉ፡ ነጋሪት እየ ተጉቧወ፡ የመንኮሳት ልብስ የሰበሱ ፀሥሩ ሁለት ባለ ቴጎች ወደ አዳራሹ ገቡ ። ከመንኮሳቱ ለጥቆ እንዲት የት ከበረች ሰቅ ወይዘሮ ቅዱ ሦስቅ ላይ የተከፈለ ረዥም ካባ አንጠርፋ፡ ፊቷን ተሸፋጥፍ ጣቅ አለች ።

ፀሥሩ ፀሐቱ ሴቶች በፀሐት ረድፍ ተሰልፈው፤ ሰቅ ወይዘሮዋ መኻሉን ሰንጥቃ መስፍኑንና ሰፋኒቱን አንድ ቅገናኝ አቅጣጫዋን እመቻቸላት ። ተከትሏት ይራመድ የነበረው ጋሻ ሻጭራዋ፡ ይክነት ወይዘሮ የትሪፋልዲን ግዛት እመቤት የነበረችና ዛሬ ጊዜ ጥሏት ረዥም ጉዳና፡ የደረ

ለበትን ግፍ መከራና በደል ልትገልጽ፤ መምጣቷን ዘር
ዝሮ ተናገረ ።

መስፍን ፡ ወይዘሮይቱን በታላቅ ክብር ቀቀበላት ።
እጅዋን ይዞ ከሰፋኒቱ ጉን በወንበር ላይ አስቀመጣት ።
ይን ኪዮቲና ሳንቾ ፓንሳ ተሸፋፍና የገባችውን እመቤት
ገጽ ለማየት በጉጉት ቆመው ይጠባበቁ ነበር ።

የሰላምታዉ ፡ የውዳሴዉና የአቀባበሉ ሥነ ሥር
ዓት ከተገባደደ በኋላ ፡ እንግዳዋ እመቤት ፡ “እዚህ የተከ
በራችሁት ሕዝቦች መኻል ፡ ዶን ኪዮቲ ዴ ላ ማንቻሲማ
የተሰኘ ጦረኛ ከዋዋ ጋሻ ሃገሬዉ ሲማ ከሳንቾ ፓንሳ
ጋር ይገኝ እንደሆነ ብትገልጹልኝ ? ” ስትል የጥያቄ
ዱብ ፅዳዋን አወረደችው ።

“ ፓንሳ ማለት እኔ ነኝ ። ዶን ኪዮቲም እዚህ ይገ
ኛል ። ክብርትና ጉድሕት እመቤት ሆይ ! እባክሽን አስ
ገራሚ ወግሽን አውጧን ፡ እኛም ልናገለግልሽ ዝግጁ
ሆነን በመጠባበቅ ላይ ነን ” በማለት ሳንቾ በአደፃፃፍ
ከሚገኙት ሰዎች ሁሉ ቀድሞ ተናገረ ።

ቀጥሎም ዶን ኪዮቲ ፡ “ ዝነኛዉ ዶን ኪዮቲ ዴ ላ
ማንቻ ይሉዎታል እኔ ነኝ ። መያዪና ተግባራም የተጨቆኑ
ትን መርዳት ስለሆነ ፡ አገላግሎቱ ለርስዎም ይደርስዎት
ዘንድ ዝግጁ ሆን እመባበቃለሁ ። ቸግርዎን ይግለጹልን ፡
መፍትሔ ለመሻት ዲሳንን እንኳ ፡ የሕዘንዎ ተካፋይ እን
ሆናለን ” አለ ተከራርቶ ።

ሽፍንፍኗ እመቤትም ፡ አዛግታ ቅንፋሷን ከዋጠች
በኋላ ፡ ቢኃይለ-ቃላት ወገን መተርተር ጀመረች ።

ራት ብሎ ከሚገኘው ከካንዳያ ጭነት መምጣቷን
ገለጸች ። እዚያም በአንድ ወቅት ከፎር አምክፍራን ክን

በሩት ታላላቆች አንዷ እንደ ነበረችም ተናገረች ። አንድ ማላምብሩኖ የተባለ ጠንቋይ፣ በሚርቱ፣ በመተቱና በምትሐቱ ከክብሯና ከማዕረጓ እንዳወረዳት፣ እሷም ባፍዝ አደንግዝ እንደ ተጠመደች፣ ታብራራለች ። ይህን አፍዝ አደንግዝና ሚርት የሚያረክስ ታላቅ ጀግናና ድል አድራጊ እስካልተገኘ ድረስ፣ እሷንም ወደ ክብሯና ማዕረጓ የሚመልሳት ኃያል ሰው እስካላጋጠማት ድረስ፣ ዕድሜ ልኳን ተዋርዳ ዓለምን እንደምትዞር በዝርዝር ታነበንብ ጀመር ።

“እሜቴ ! መያውን ለኔ ይተዉልኝ ። እርሱም የህገሮምን መንገድ ብቻ ይምሩን ። እስከ ዓለም ዳርቻ እንኳን ቢሆን ሐጂ ልረዳም ዝግጁ ነኝ” አለ ዶን ኪኾቴ ።

እመቤቲቱም የካንዳያ ግዛት ብዙ ሺህ ምዕራፍ የሚያስኬድ መሆኑንና፣ ከዚህ እስከዚያ በተራ መጓጓዣ ለመድረስ ዓመታት እንደሚፈጅ ገለጸችለት ። እመቤቲቱ ንግግሯን በመቀጠል ፡

“ቢሆንም ጠንቋዩ ማላምብሩኖ ላንተ ግሩም ፈረስ ይልከልሃል ። ምትሐታዊ ፈረስ ነው የሚልክልህ ። ፈረሱም ከመቅጽበት ከንፎ ያላንዳች ችግር፣ አፍታ እንኳ ሳይቆይ፣ ካንዳያ ግዛት ሲያደርስ የሚችል ከነፋስ የፈጠነ ነው ። አስማተኛዉ ያንተን ቆራጥ ጀግንነት ስለ ሰማ፣ ግንባር ለግንባር ገጥሞህ የሞት ሽረት ፍልሚያ ለማድረግ ይፈልጋል” አለች ።

“እረ ለመሆኑ እኔን ለማጓጓዝ የሚላክልኝ ፈረስ ተፈጥሮው ምን ዐይነት እንደሆነ እባክዎን ግለጡልኝ?” አለ ዶን ኪኾቴ ።

“ክላቪሌኛ የተባለ ፈረስ ሲሆን፣ ፈረሱም ከዕንጨት የተሠራ ሆኖ፣ ጠንቋዩ ሚርሊን ለወዳጁ ለጴጥሮስ

አውሶት የነበረው ነው ። በእርግጥም ድንቅ ፈረስ ነው።
ምግብ አምጡ አይል፤ እንቅልፍ በዐይኑ አይዞር፤ የፈረስ
ጫማ የማይፈልግ ልዩ ፍጥረት ነው ። ክንፍ የለውም፤
ቢሆንም አየሩን ሰንጥቆ ሲከንፍ ከምሹቱ የተነሣ በኩ
ባያ የጨበጥከው ውሃ እንኳ ጠብ አይልም ። ይህን ፈረስ
ለመጋለብ ድፍረት ካለህ እና ...” ንግግሯን ሳትጨርስ—

“ድፍረት ካለህ?” በማለት ንግግሯን አቋረጠና፡
“ማነው ድፍረቴን ጠያቂ? ፈረሱን ብቻ አምጡልኝ፤ ፍን
ከች የማልል መሆኔን ታያላችሁ” አለ ዶን ኪጥቴ ደረ
ቱን ነፍቶ ።

“እንግዲያውስ ፈረሱ ማለዳ ተዘጋጅቶ ይጠብቅሃል”
አለች እመቤቱቱ ።

በማግሥቱ፡ ሲነጋጋ መስፍን ከነመሳ ቤተሰቡ፤ እን
ግዶቹና ወዳጆቹ ጋር የታቀደውን ምሥጢራዊ ገድል በዐ
ይኑ ለማየት ወደ አትክልት ሥፍራው አመራ ። ሁሉም
በደስታ ፈንድቀዋል ። ምክንያቱም የጠነሰሱት ጉዳይ
ከፍተኛ ሐሴት ሊያስገኝላቸው ተቃርቧልና ።

ዶን ኪጥቴ ከዝግጅቱ ቦታ ፈጥኖ ደረሰ ። ጥፋሩን
ለብሷል፤ ጉራዴውን አገንድሯል፤ ጉዞውን ለማክናወን
በወኔ ይቅበጠበጣል። ሳንሾ ፓንሳ፤ ከጌታዉ ጉን በመሆን
ለሚመጣው ሁሉ ዝግጁ ቢመስልም፤ በጉዞው ለመካፈል
ግን ፈቃደኛ አልነበረም ።

ረፋዱ ላይ መለከት ተነሳ ። አራት ዶን ጠባቂዎች
አትክልት ሥፍራው መጡ ። ቅጠልያ ልብስ ተጉናጽ
ፈው በራሳቸው ላይ የሐረግ ጉንጉን ደፍተዋል ። ቅርጹ
ቢስ፤ ቅልጥማም ከዕንጨት የተሠራ ፈረስ ተሸክመው
ካመጡ በኋላ ከመሬት ላይ ቸከሉት ።

“ክላፌሌኞች የተሰኘው ዝነኛው ፈረስ ማለት ይህ ነው”
 አለ የደን ጠባቂዎቹ አሰቃ። በዓለም ላይ እሱን የሚያህል
 እስካሁን አልተፈጠረም። ይህን ፈረስ መጋለብ አያስፈ-
 ሬኝም የሚል ወንድ እንዳለ ይሞክርና፤ ከመቅጽበት ወደ
 ካንዲያ ግዛት ሲበርር ይችላል። እኔ ነኝ የሚል ደፋር
 ጀግናም፤ ጋሻ ጃግሬ እንዳለው፤ አብሮት ይፈናጠጥ፤ ፈረሱ
 ይበልጥ የሚከንፈው ክብደት ሲበዛበት መሆኑንም ማወቅ
 ያስፈልጋል” አለ የደን ጠባቂዎቹ አሰቃ።

“ልንም የት አለው? ልንም ከሌለው ይህ ታላቅ
 ፈረስ በምን ይመራል? በምንስ ይገታል?” አለ ሳንቾ ፓንሳ።

“ግንባሩ ላይ ያለውን ብሎን በማዞር በቀላሉ ሊመ-
 ሬም ሆነ ሊገታ ይችላል። ፈረስ ወደ ግራም ሆነ ወደ
 ቀኝ በቀላሉ መምራት ይህን ያህል አዳጋች አይሆንም።
 ነገር ግን ጦረኛውና ጋሻ ጃግሬው ዐይኖቻቸው በጨርቅ
 መሸፈን አልበት፤ ካለበለዚያ ከፈረሱ ፍጥነት የተነሣ
 አየር ዐይኖቸው ውስጥ ይገባና ከሰማይ ላይ በአኖቻቸው
 ተዘቅዝቀው መራት ላይ ይተከላሉ” አለ በገለጸው ተኩ-
 ራርቶ።

ዶን ኪፑቴ ጥቂት እንኳ አላመነችም። ኮርቻው ላይ
 ዘሎ ጉብ አለ። መሐረም ከኪሱ መዝዞ ከሴቶቹ አንዷ
 ዐይኑን ጥርቅም አድርጋ እንድታስርለት ጠየቀ። ሳንቾ
 መፍራቱንና ማፈግፈጉን ተመልክተና፤

“ምን! አንተ ደደብ! ካንተ የተሻሉ ጭሳሎች ከተ
 ቀመጡበት ፈረስ ላይ መቀመጥ ነው የሚያስፈራፅ? ቅሬ-
 ብና ዐይንፀን ተሸፍነህ ጭሳህን ተቀበል። አንዳች የምሬት
 ቃል ካንተ መጠጣት አልፈልግም” እያለ ዶን ኪፑቴ
 በሳንቾ ላይ የቁጣ መዓት አወረደበት።

ጦረኛውና ጋሻ ጃግሬው ባለ ዕንጨቱ ፈረስ ላይ ወጥተው ፡ ዐይኖቻቸው በመሐረም ተጠፍረው በቆራጥነት ወደ ካንዲያ ግዛት ለመብረር ተዘጋጁ ። መስፍኑና ሰፋኒቱ ከነቤተሰቦቻቸው ከበው በደገና ግቡ ለማለት ይጠባበቃሉ ። ዶን ኪጅቴ ወደ ፊት ጉንበስ ብሎ በፈረሱ ግንባር ላይ የተተከለውን ብሎን ያሸከረከር ጀመር ። ከመሬት ተነሥቶ ወደ ላይ በአየር ተንሳፎ በቀጥታ ወደ ሰማይ የሚከንፍ መስሎት በደሴታ ይፍኒከኒክ ጀመር ። በአካባቢው ተሰባስቦ ይመለከት የነበረው ሕህብ ፡ “ መልካም ፍጥነትና በረራ ይሁንልህ ጀግናው ጦረኛ ! መላክት መሪህ ይሁኑ ደፋሩ ጋሻ ጃግሬ ! ” እያሉ በከፍተኛ ድምፅ በጐ ምኞታቸውን ገለጹላቸው ።

በደማቅ ጭብጨባ እየታጀቡ ፡ “ ወደ ሰማይ ተጠግታችኋል ! እንደ ተወርዋሪ ተከብ በሰማያት ላይ በመወናጫ ላይ ናችሁ ! ሳንች ጠበቅ አድርገህ ጌታህን ያዝ ! አጥብቀህ ካልያዝክ ከዚያ ርቀት ወርደህ ትንኮታኮታለህ ” እያለ ሕዝቡ በደቦ ጩኸቱን ይሰቃው ጀመር ።

“ ጌታይ ! ” አለ ሳንቾ ጌታውን ተጠግቶና መጭጭ አድርጎ ከያዘ በኋላ ፡ “ ጌታይ እኛ በሰማየ-ሰማያት ላይ እየበረርን ሳለ እንዴት የሰዎች ሁካታ በቅርባችን እንዲህ ሆኖ ሊሰማን ይችላል ? ልክ ጎኖችን አጠገባችን የቆመ ይመስላል ? ኮ ” አለ ሳንቾ ።

“ ይህ የታወቀ ነው ። ይህን በመሰለ ከፍተኛ የአየር ላይ በረራ ፡ ብዙ ሺህ ምዕራፍ እንኳ የራቀ ነገር ይሰማሃል፤ ማየትም ትችላለህ ። የሆነ ሆኖ ፡ እንዲህ አጥብቀህ አትያዘኝ ተንከባልዬ ልወድቅ እችላለሁ ” አለ ዶን ኪጅቴ ።

“ አጥብቄ የያዝኩህ እንዳትወድቅ ኮ ነው ” አለ ሳንቾ ።

“መልካም፤ ግን ምን ይህን ያህል ያንቀጠቅጥሃል፤ በበኩሉ እንዲህ በቀላሉ የጋለብኩበት ጊዜ በሕይወቴ ውስጥ የለም ። ፈረሱ እንደ አሞራ ነው የሚከንፈው፤ የሚንቀሳቀስ አይመስልም” አለ ዶን ኪፕሮ ።

ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ፡ “ እንደሚመስለኝ አሁን የምንገኘው ከሁለተኛው ቀጣና የአየር ክልል ውስጥ ነው። እዚህም ክልል ውስጥ የበረዶ ግጥር የሚፈጠርበትና ቅዝቃዜም ከፍተኛ የሆነበት ነው ። በአሁኑ ፍጥነታችን ከቀጠልን ከሦስተኛው ቀጣና በፍጥነት እንደርሳለን ። ይህም ክልል መብረቅና ነጉድንድ የሚፈጠርበትና ተምዘግዝጉ ወደ መሬት የሚወረወርበት ነው ። ወደ ፀሐይ እንደማን ጠጋ ተስፋ አለኝ፤ ለምን ቢሉ መቀታ እንዳያንጨረጭ ረን ነዋ ፤” አለ ዶን ኪፕሮ ።

በዚህ ጊዜ ፡ ከመስፍት ባለሟሉች አንዱ ፡ በአንድ ረዥም ፅንጫት እሳት ለኩለና ህዶን ኪፕሮና ከሳንቶ ፓንሳ ፊት ዙሪያ አንድጓበገው ፤ ነበልባሉ ተሰማቸው ።

“እንዴ ፤ እንዴ ፤ እሳት ወደ ሚኑድበት ቀጣና ገብ ተናል፤ የጢሜን እኩሌታ እሳቱ ባስ አደረገብኝኩ ። የዐይኔን ሽፋን በመጠኑ ገለጥ አድርጌ ለመመልከት አእምሮዬ እየገፋፋኝ ነው” አያለ ሳንቶ ይወተውት ጀመር ።

“ለነፍሱህ ከሳሳህ ፀይንህን ባትገልጥ ይሻላል ። የዚህ ጅብዱ ሥራ ቁም ነገር የሚለካው በትእዛዝ አክባሪነት ጭምር ነው። በርታ ፤ በቻ ትዕግሥቱን ይስጥህ! ከፍ እያልን የምንበርበት ምክንያት ወደ ካንዳያ ግዛት በቀጥታ ቁልቁል እንደ ፍላግ ተስፈንጥረን ለማረፍ እንዲያመኛን ነው” አለ ዶን ኪፕሮ ።

“ለመሆኑ በቅርብ ጊዜ ልንደርስ እንችላለን?” ሳንቶ ጠየቀ ።

“የማውቀው ነገር የለኝም ነገር ግን ፡ አብዛኛውን ጉዞ
እንዳገባጃድን ርግጠኛ ነኝ” ነበር የዶን ኪሾቴ መልሱ ።

“ልቦላላ ኮርቻ ባገኝ በበኩሌ ጉዞውን በጣም ወደ
ጀግላህ” አለ ሳንቾ ።

መስፍኑና ሰፋኒቱ የፈጠሩት ቀልዳ ቀልድ ጨዋታ
በመሳካቱ ፡ ለደስታቸው ወሰን አጡ ። ትልቁ ፕያቄ ይህን
የፈጠሩትን ጨዋታ በምን ዐይነት ብልሃት አፈጻጸሙን
የማሳመሩ ጉዳይ ነበር ።

ከመስፍኑ አሽከሮች አንዱ ዕንጨታማውን ፈረስ
የክላሺሊኛን ጭራ እሳት ለኮሰው ። የዕንጨቱ ፈረስ በእ
ሳት ተያይዞ እንደ መብረቅ ሮጥ ፈነዳ ። ዶን ኪሾቴና
ጋሻ ጀግራው ተወርውረው ከመሬት ላይ ተንደዳለሉ ።
ከአነስተኛ ጭረትና ግጭት በስተቀር ይህን ያህል ጉዳት
አላገኛቸውም ነበር ።

ጥቂት ከዳህ በኋላ ፡ የዐይናቸውን ሽፋን መሐረሙን
ገላለጡ ። ዙሪያ ገባውን ሲታዩ ቀድሞ በረራ ሲጀምሩ
ከነበሩበት የመስፍኑ አትክልት ቦታ በመሆናቸው እጅግ
ተገረሙ ። ከድንጋጤያቸው ጋሻ ብለው ትንሽ ነፍስ ከዘፋ
በኋላ ፡ ዘወርወር ብለው በያዩ አንድ ጦር መሬት ላይ ተተ
ዘሱ በጦፋም ላይ በአረንጓዴ ጥብጣብ የታበተ ነጭ ብራና
ቀመለከቱ ።

ዶን ኪሾቴ የተጠቀለለውን ብራና አትኩሮ ሲመለ
ከት የራሱ ስም ተጽፎበታል ። ብራናውን ከጦሩ ላይ
ፈትቶ ማንበብ ጀመረ ። ብራናው ላይ በወርቅ ቀለም የተ
ክተበው ጽሑፍ እንዲህ የሚል ነበር ።

“ዝነኛው ጦረኛ ዶን ኪሾቴ
የዚህ ገድል ባለቤት ሊሆን

የቻለውና በአሸናፊነት የተወጣው
በጽኑ ዓላማ ግዳጁን በመከወኑ ነው። ማላምብሩ
ናም ከመጠን በላይ ረክቷል። እስከ ዛሬ በአስ
ማት የተተበተቡ ሁሉ ነጻ ሆነዋል። ይህ ትእዛዝ
የተሰጠው “በየአስማተኞች
ሜርሊን”

“ምን ዐይነት ዕድለኞች ነን!” አለ ዶን ኪቮቴ ጽሑፉን
አንብቦ ከጨረሰ በኋላ። “ከእንግዲህ ድፍረት ይኑረን።
የጀብዱ ሥራችን ፍጻሜ ሆነ። የገድሉን ምዕራፍ
የዘጋነው በማንም ላይ አንድም ጉዳት ሳናደርስ ነው።”
አለ ዶን ኪቮቴ፤ ድምፁን ከፍ አድርጎ።

መስፍኑ ወደ ዶን ኪቮቴ ቀረበና፤ በዓለም ውስጥ
ተፈጥሮ በማይታወቅ ጀግናና አስደናቂ ተግባሩ፤ በታላቅ
ኩባቢ ሰላምታ አቀረበለት። ሰፋኒቱም በፈገግታ መልክ
ወደ ዶን ኪቮቴ ቀርባ ወረኛውንና ጋሻ ጃግሬውን የእጅ
ሰላምታ ሰጠቻቸው።

“አደገኛውንና ረዥሙን ጉዞአችሁን እንዴት ቀወ
ማችሁት?” ሰፋኒቱ ጠየቀች።

“በደስታ ተወጣነው፤ እመቤት! ከተፈጠርኩ ጀምሮ
እንዲህ ያለ አስገራሚና ድንቅ የተፈጥሮ ትዕይንት አይኛም
አላውቅ። በእሳት ቀጣና ውስጥ ሰንጥቀን ስናልፍ፤
ከዐይኔ ላይ መሐረሙን ትንሽ ዝቅ አድርጌ ቆልቁል ተመልከትኩ።
አቤት! መቼም ዐይኔን የሚማርክ ትዕይንት ነበር።
ይህችን ዓለማችንን ከእኛ በታች ርቃ አየኋትና ታዘብኳት፤
ከሰናፍጭ ቅንጣት የማትበልጥ ሆና አገኘኋት”
አለ ሳንሾ ፓንሳ።

“ያላንዳች ጥርጥር አስደናቂ መሆን አለበት፤ ያየኸው
ቤጡ” አለች ሰፋኒቷ።

“ይህን ያህል የሚያስደንቅ አልነበረም ። ለምን ቢባል፡ ሰዎች በምድር ላይ ሲረማመዱ በዐይኔ አይቻለሁ። እውነት እውነት እላችኋለሁ፡ ከሽንብራ ፍሬ በልጠው እንኳ አልታዩኝም ።”

ሰፋኒቷ በግቅ ፍርስ አለችና፡ “የሽንብራ ፍሬ የሚያህሉ ሰዎች የሰናፍጭ ቅንጣት በማታህል መሬት ላይ ሲረማመዱ ማየት እጅግ በጣም የሚያስደንቅ መሆን አለበት !” አለች ።

“በእውነት የሚያስደንቅ ነው” ካለ በኋላ፡ “እንደ ጊዜማ በቅንድቦቼ ውስጥ ስመለከት፡ ሰማዩ አጠገቤ ተጠግቶ ስለ ነበር በእጄ ልነካው ምንም አልቀረኝም ነበር! ቀጥሎም ሰባቱ ከዋክብት ያሉበትን ሥፍራ ስናልፍ፡ ሰባት የፍየል ወጠጤዎች በሥራ መስክ ላይ ተመግርተው ተመለከትኩ ። ምን አደረግህ መሰላችሁ ? ከክላሺሌኞ ቀስብዬ ወረድኩና፡ ለፋብ ሰዓት ያህል ከፍየሎቼ ጋር ስቦርቅ ቆየሁ” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

“እንተና ፍየሎቼ ስትቦርቁ ፈረሱና ጌታህ የት ደረሱን ?” ሰፋኒቷ ጠየቀች ።

ሳንቾ የሚናገረው ጠፋውና፡ ራሱን ማክክ ጀመረ ። ቀጥሎም፡ “አዩት እመቤቴ ! እኔ ! እኔ እኔ ማለት እኔ እኔ” እያለ አንደበቴ ተሳሰረ ።

“ተናገርና ይውጣልህ ። ያ ጨዋ ፈረሰ አንዲት ጋት እንኳ ሳይላወስ ያንተና የፍየሎቼ ጨዋታ አስከፊያበቃ ድረስ በትዕግሥት ይጠብቅ ነበር በል እንጂ!” አለ መስፍኑ የሳንቾን ዐይን ትክብሎ እየተመለከተ ።

“በእውነት እርስዎ አሁን ያሉትን ነው ፈረሱ ያደረገው” አለ ሳንቾ ።

መስፍኑና አሸከሮቹ ጣቃቸው ሊያባራ አልቻለም ።
ሆኖም ሳንቾ የምሩን ይህን ወይም ውሸቱን ርግጠኛ
ሊሆኑ አልቻሉም ። ምናልባት የእነርሱን ብልጣ ብልጥ
የሆነች አነስተኛ ጨዋታ ነቅቶባቸው እንደሆነና ብራሳ
ቸው ቀልድ መልሶ እነርሱን በማታለል ላይ እንደሆነስ
ማን ያውቃል ?

ይን ኪፑቴ ቢናገርም ፡ ይህን ያህል አልነበረም ፤ ሆኖም
በፈጸመው የጀብዱ ሥራ ኩራት ተስምቶት ባገኘው
ድል የረካ ለመሆኑ ከአኳኋኑ ያስታውቅ ነበር ። እና ፡
የዕንጨታማዉ ልረስ ታዋቂና አሥቂኝ ገድል በዚህ
አከተመ ።

ሳንቾ በደሴቱ ላይ

መስፍኑና ሰፋኒቱ በፈጠሩት የቀልዳ ቀልድ ዝግጅ
ትና በውጤቱም በጣም ስለ ተደሰቱ ሌላ የመጣቂያ
ነገር አቀዱ ። በአሁኑ ቀልዳቸው ዐቢይ ተዋናይ ሳንቾ
ፓንሳ እንዲሆን ተስማሙ ።

“ሳንቾ ፓንሳ !” አለ መስፍኑ አንድ ቀን ፡ “ጌታህ
የአንድ ደሴት ገዥ ሲያደርግህ ቃል ገብቶልህ ነበር
እንዴ ?” በማለት ጠየቀው ።

“እንዴታ ! ቃል ገብቶልኝ ነበር ። ከማንም ይልቅ
አኔ ነኝ ለዚያ ሙያ ብቁ የሆንኩና ሹመቱም የሚገባኝ !
ጌታዬን ለብዙ ወራት በመከተል አገልግያልሁ ። ሕይወ
ታችን ይኑር እንጂ የማስተዳድረው ደሴት ያህን ያህል
አይገድም ” አለ ሳንቾ ።

“መልካም! የኔ የሆኑ ጥቂት ትርፍ ደሴቶች በቅርቡ
ይገኛሉ ። ለወዳጄ ለዶን ኪሾቴ ፍቅር ስል አንዱን ደሴት
ላንተ እሰጥለሁ” አለ መስፍኑ ።

“እጅ ንግ! ተንበርከክና እጅ ንግ ሳንኝ! ለውለታ
ቸው ጫማ ሳም ፣ አመሰግን!” አለ ዶን ኪሾቴ ፣ ደም
ፁን ከፍ አድርገው ። ሳንኝም የተባለውን በሙሉ ረደመ ።

ከጥቂት ቀናት በኋላ ፣ መስፍኑ ሳንኝን ፣ “ሳንኝ ቃል
ገብቼልህ ስለ ነበረው ደሴት ታስታውሳለህን?” አለው ።

“ያላንዳች ጥርጥር አስታውሳለሁ ። የሚረሳኩ አይ
ደለም” አለ ሳንኝ ፓንሳ ።

“እንግዲያውስ ከነገ ጀምሮ ግዛትህን ተረክበህ ለማ
ስተዳደር ተዘጋጅ! ገበሬ የክረምት ዝናብ እንደሚጠባበቅ
ውሉ ፣ የደሴቲቱ ነዋሪዎችም እንተን በፍፍቆት በመጠባ
በቅ ሳይ ናቸው ። ከእንግዲህ ብዙ ሊጠብቁህ የሚችሉ አይ
መስለኝም” አለ መስፍኑ ።

ሳንኝ በትሕትና እጅ ንግና ፣ “እንግዲህ የማይቻለኝን
ሁሉ ለማድረግ እምክራለሁ ። የሆነ ሆኖ በዚያን ሰሞን
ለማይ ሳይ ሆኖ ምድርን ቁልቁል ስመለከታት አንሳ ታይ
ታኛለች ። ታዲያ ከዚህ አንጻር ፣ ገዢዋ ለመሆን ይህን
ያህል የሚያጓጓኝ ጉዳይ አይደለም ። ከሽምብሬ ፍሬ
የማይበልጡ ግማሽ ደርዘን ሰዎች ማስተዳደር ይህን ያህል
ቂም ነገር ይሆናል እንዴ?” አለ ሳንኝ ።

“አይ ያንተ ነገር! አየህ ሳንኝ ፣ የመግዛትን ጣዕም
አንድ ጊዜ ከቀመሰከው ፣ ልትለቀው አትፈልግም! እን
ዲያውም ጥሩ ምግብ በልተህ ጣትህን እንደ መምጠጥ
ያህል ግዙዝ ይጥማል ፤ ያስደስታል” አለ መስፍኑ ።

“በእርግጥ ማዘዝ ይጥማል ፤ ያስደስታልም ። አስደሳችነቱን ልረዳ የቻልኩት ፡ አንድ ሰሞን የበግ መንጋ አዛዥ ሆኖ ነበር ።” አለ ሳንቾ ።

“ጥሩ እረኛ የሆንከውን ያህል ፡ ጥሩ አስተዳዳሪ እንደሚወጣህ ተስፋ አለኝ ። እንግዲህ ነገ ጠዋት ወደ ደሴት ግዛትህ ለመጓዝ ተዘጋጅ ። አሽከሮቹ ለክብርህና ለማዕረግህ ተስማሚ ልብስ ያለብሱሃል ።”

“የፈለጉትን ባለጌጥ ልብስ ያልብሱኝ እንጂ ፡ እኔ እንደሆንኩ ያው ሳንቾ ፓንሳ ነኝ” አለ ጋሻ ጃግራ ሳንቾ።

ዶን ኪዥቲ የሳንቾ ፓንሳን ወደ ደሴት ግዛቱ የመሔድ ወሬ ሲሰማ ፡ ለረዥም ጊዜ አብረው ተቅመጡና ብዙ ጠቃሚ ምክሮች ለገመው ። ከብዙ ሺህ ጠቃሚ ምክሮቹ መካከል ጥቂቶቹ የሚከተሉት ነበሩ ።

“ከሁሉ በፊት ፡ ከሕሊናህ ተሟገት ፤ ሕሊና የጥበብ ምንጭ ነውና ።

“ሁለተኛ ፡ ራስህን ጠንቅቀህ” ማወቅ ተግባርህ ይሁን።

“ከራተኛና ከፉ ከመሆን ፡ ሕሊና ያለው ትሑትና ቀጥተኛ መሆን ጠቃሚ ነው ።

“ድህ ዘመዶችህን አትናቅ ።

“ከክበርቴዎች ምስጋናና ምስክርነት ይልቅ የድሆች እንባ ይበልጥ ይሰማህ ። ባደረሰው ጥፋት በሕግ ልትቀጣው የሚገባህን ሰው በቃል ዘለፋ ብቻ እንዳታልረው ።

“ወንጀለኛን ስትቀጣ ፡ ደካማ ፍጡር መሆናችንን ተገንዝበህ ርኅራኄና ምሕረት አድራጊ ሁን ።

“አስተዳዳሪ ስትሆን የመጀመሪያው ትእዛዝ ንጽ ሕና ነው ። ንጹሕ በአእምሮ ፣ ንጹሕ በአካል ።

“ጥፍርህን አታሳድግ ።

“አለባበስህን ከሰውነትህ ጋር አስማማው ።

“ሸንኩርት በልተህ በሰው ላይ አታግሳ ።

“አረማመድህ ዝግ ያለ፣ ንግግርህም መቋጫ ይነረው ።

“በመጠኑ ጠግ ።

“በሁለቱ መንጋጋህ ጥልቀህ አታኝክ ።

“እንቅልፍ አታብዛ ።

“በአለባበስ ረገድ ጠባብ ሱሪ ፣ ረዥም ኮትና ካባ ደርቧ ።

“በመጨረሻም ከንቱ ተረት አታብዛ፣ ጥበብ ሳላል ሆነ አይጠቅምህምና ።”

ሳንቾ በጸጥታ ሆኖ የዶን ኪዮቲን ምክር በሙሉ ከልቡ አዳመጠና፣ በተቻለው መጠን ሁሉንም በተግባር እንደሚያውል ቃል ገባለት ።

“የማስታወስ ችሎታዬ ደካማ በመሆኑ፣ እባክዎን የነገሩኝን በወረቀት ጽፈው ይስጡኝ ። እውነት ለመናገር ከሆነ፣ ማንበብም ሆነ መጻፍ አልችልም ። በግዛቴ ውስጥ ለማገኘው ቁስ ጽሑፉን እሰጠውና፣ እሱም በአእምሮዬ ውስጥ ከጠቀጠቀልኝ በኋላ ፣ በፈለግሁት ጊዜ እያወጣሁ እጠቅምበታለሁ ። ።”

“አ! እንዴት ያለሁ ኃጢአተኛ ኖራለሁ ለካ!” አለና ዶን ኪዮቲ ራሱን ይዞ ከጮኸ በኋላ ፣ “የማያነብና የማይጽፍ አስተዳዳሪ ጉደኛ ነው! ሌላው ቢቀር እንኳ ስምህን እንድትጽፍ አስተምርሃለሁ” አለው ።

“ለሚንግ እጽፋለሁ ። ይህንንም ለማጥናት የቻል ኩት፣ጥቂት ፊደሎች ለሞነጫጭር ያዩኝ ሰዎች ስምህ ነው ብለው ስለነገሩኝ ነው ። ከዚህ በተረፈ፣ ለፊርማው እጄን ያመኛል እያልኩ ሰበብ ፈጥሬ ሌላ ሰው እንዲፈርምልኝ አደርጋለሁ ። አዩት ! ከሞት በስተቀር ለሁሉም ነገርመፍ ትሔ ይገኝለታል ። ሰዎች እፊቴ ሆነው ቢፈልጉ በሐሜት ይሰጧቸዋል ! ሐሜተኞችን መልሼ እኔ እየጭቃቸዋለሁ ! አተርፍ ብለው ይመጡና አጉድለው ይሔዷቸዋል ! የሀብታም መዘጋጀት እንደ ዕውቀት ይቆጠራል ። ‘ ሰው ያለውን ያህል ያህላል ’ ትል ነበር አያቴ ። ”

“በቃህ ! በቃህ ! ተረትህ ሰልችቶኛል ። የተረትህ መብዛት በደሴትህ ውስጥ ያሉትን ሰዎች ያንገፈገፍና አድመው ከሥልጣንህ ያወርዱሃል ! ” አለ ዶን ኪፕቴ ።

“እባክዎን ይማሩኝ ጌታዬ ! በገዛ ዕቃዬ እንደ ፈለገኝ ብጠቀምበት እርስዎ አይችገሩ ። የኔ ዋናው ሀብቴ ተረቴ ። ድንጋይ በጋን ላይ ቢወድቅ ወይም ጋን በድንጋይ ላይ ቢወድቅ ምንጊዜም ተገብረው ጋኑ ነው ” አለ ሳንቾ።

“ጥሩ ነው ። ዛሬ ደረጃና ዕድገት ስላገኘህ፣ ንግግር ህም መጣፈጥ ጀምሯል ። አሁን ወደ እራት እናምራ ” አለ ዶን ኪፕቴ ።

በማግሥቱ ሳንቾ ወደ ደሴት ግዛቱ ተጓዘ ። በመጣብር የተንቆጠቆጠች ሰጋር በቅሎ ተቀምጦ ገሠገሠ ። ከበስተኋላው የእርሱ ግራጫ አህያ እንደ ፈረሰ የክብር ልብስ ለብሶ የመሳፍንት ፈረስ ጭምሰል ያዘጠዝጣል ።

ሳንቾ የመስፍኑንና የሰፋኒቱን እጅ ከሳመ በኋላ ከጌታው ምርቃት ለመቀበል ጐንበስ አለ ። ከሥነ ሥርዓቱ ጠኝላ፣ እንባውን እያፈሰሰ፣ በሠለጠኑ አሽከሮች ታጅዶ

ጉዞውን ቀጠለ ። አጃቢዎቹ በክብር እንዲጠብቁትና ትሑት እንዲሆኑለት በምስጢር ትእዛዝ ተሰጥቷቸዋል ።

ጉዞው ረዥም አልነበረም ። ብዙም ሳይቆይ የመስፍን ግዛት ከሆነችው ከአንዲት ከተማ ደረሱ ። የተሾመ ባት ደሴት መሆንዋን ለሳንቸ ነገሩት፤ የከተማይቱም ስም ባራታሪያ ይባላል ።

በከተማዋ መግቢያ በር ላይ ታላላቅ ሹማምንት የክብር አቀባበል አደረጉለት፤ የየአድባራቱ ደወሎች ድምፃቸውን አስተጋቡ፤ ሕዝቡም በሆታና በእልልታ ደስታውን ገለጸው ወደ ቤተ ክርስቲያን አጅበው ከወሰዱት በኋላ፤ የከተማይቱን ቁልፍ አስረከቡት።

“ክብርና ምስጋና ለተከበሩት ገዢዎችን ይሁን!” እያለ ሴቱ፤ ወንዱ፤ ወጣቱና ሽማግሌው ደስታውን በይፋ ገለጸው ሳንቸም የልብ ልብ ተሰማውና ደረቱን ነፋ አደረጉ።

ሳንቸ በጣም አጭር፤ ወፍራምና አሥቂኝ መሳይ በመሆኑ ከለበሰው የክብር ልብስ ጋር ሲያዩት፤ ግራ የሚያጋባ ዐይነት ሰው ሆነባቸው ። መስፍን ለቀልድ የፈጠረው ጉዳይ መሆኑን ሕዝቡ ሳያውቅ፤ በሁኔታው ይገረም ጀመር፤ ቢሆንም ሕዝቡ ሆታና እልልታውን በመቀጠል፤ “ጌታችን ዶን ሳንቸ ፓንሳ ለዘልዓለም ይኑር!” ከማለት አልተቆጠበም ።

ሳንቸ ወደ ግል አሐፊው ፊቱን መለስ አደረገና፤ “ማንን ነው ዶን ሳንቸ ፓንሳ የሚሉት?” ቢል ጠየቀ ።

“እንዴ! ከቡርካትዎን ነዋ! እርስዎ ፊስዎን!” አሐፊው በመገረም መለሰ ።

“እሺ ወዳጄ! ‘ዶን’ የተሰኘው መጠሪያ ለኔ የሚገባኝ ልሰ መሆኑን አሁኑኑ ማስታወሻ ያዝልኝ ። የኔ ስም በግልጽ እንደሚታወቀው ሳንቸ ፓንሳ ነው ። አባቴ፤ አያቴ፤

ቤተሰባችን በሙሉ ‘ዶን’ ወይም ‘ዶና’ የሚል ቅጽል በስማቸው ላይ ሳያክሉ ‘ፓንሳዎች’ እየተባልን ነው የምንጠራው፤ ‘ዶኖች’ ልክ እንደዚህ ደሴት ድንጋዮች መግት ይመስላል። የገዢነት ዕድሜዬ አራት ቀን እንኳ ቢሆን፤ እንደ ዝንብ መንጋ ጠራርጌ ነው የማባርራቸው።” አለ ሳንቶ።

ከቤተ ክርስቲያን በታላቅ ሥነ-ሥርዓት ታጅቦ ወደ ችሎት አዳራሽ ተወሰደ። በአዳራሹም ውስጥ በተሰናጸ ሉት መንበር ላይ ተቀመጠ። ፍትሕና ርትዕ የሚሹ ሁሉ ቀርበው በዝርዝር ችግራቸውን ያስረዱ ጀመር።

በመጀመሪያ ከቀረቡት መኻል አንዱ እንደ ባላገር የለበሰ ሲሆን፤ ሌላው እንደ ልብስ ሰፊ ነበር።

“ከቡር ገዢዎችን ሆይ ፤ እኔና ይህ ገበሬ በመኻላችን የተፈጠረውን ውዝግብ እርሴዎ ዘንድ አቅርቦን ከዳር እንዲያደርሱልን መጥተናል። ይህ ገበሬ ጥናንት ቁራጭ ጨርቅ ይዞ እኔ ሰቅ መጣ። አንድ ኮፊያ ለመስፋት ጨርቁ ይበቃ እንደሆነ ጠየቅኝ። እኔም ጨርቁን ከመተርኩ በኋላ እንደሚበቃ ገለጽኩልት፤ እንደገና ለሁለት ኮፊያ ይበቃ እንደሆነ ቢጠይቀኝ ለክፍ እንደሚበቃ ነገርኩት፤ በመጨረሻም፤ እኔው ራሴ ጨርቁ ለአምስት ኮፊያዎች እንደሚበቃ አስረዳሁት። እነሆ ዛሬ ጥዋት ቆየኸን ለረከበኝ መጣ። ሥራውን አጠናቅቄ ነበርና በሙሉ አስረከብኩት፤ ሆኖም የልፋቴን ዋጋ አልከፈልኝም። እሱ የሚለው፤ ጨርቁን እንድመልስለት ወይም ዋጋውን እንድከፍለው ይፈልጋል።” አለ ልብስ ሰፊው።

ሳንቶ ፊቱን ወደ ገበሬው መለሰና፡ “ወዳጄ ሆይ! ይህ ሰው የተናገረው እውነት ነውን?” ሲል ጠየቀ።

“እውነት ነው! ነገር ግን፤ የሰፋቸውን ቆዦች አምስቱንም ለርስዎ አቅርቦ ያሳይዎት።”

“ በደስታ!” አለና ልብስ ሰፊው በአራቱ ጣቶቹ ላይ አራት ትናንሽ ቆቦች ሰካካ! በአውራ ጣቱ ላይ አም ስተኛውን አስቀመጠና፡ “እነሆ አምስቱንም ኮፊያዎች በጠየቀኝ መሠረት ሰፍቼለታለሁ፤ አንዲት ቁራጭ ጨርቅ እንኳ ለራሴ አላስቀረሁም” አለ ልብስ ሰፊው።

አዳራሹ ውስጥ የነበረው ሕዝብ ሁሉ በኮፊያዎቹ ጥቃቅንነት በሣቅ አለቀ። ሳንቾ አገጩን በእጁ ደግፎ ጥቂት አሰላሰለ። ቀጥሎ፡ እንዲህ ሲል ተናገረ። “ይህ ፍርድ ቤት ጉዳዩን ተመልክቶ ልብስ ሰፊው የልፋቱን ዋጋ እንዳያገኝ፤ ገበሬውም ጨርቁን እንዲያጣ ወስኗል። ኮፊያዎቹም ተወርሰው ወህኒ ቤት ውስጥ ለሚገኙ እስረኞች እንዲሰጡና ጉዳዩም በዚህ እንዳያበቃ ይሁን” አለ ሳንቾ።

የፍርዱን ውሳኔ የሰሙ ሁሉ በትክክለኛነቱ እጅግ ተደስቱ። ቀጥሎ ሁለት የዕድሜ ባለጸጋ አዛውንት አገረ ገዥው ሳንቾ ዘንድ ቀረቡ። እንደኛው የሚመረኮዝበት ከዘራ ይዟል።

“ጌታዬ! ከጥቂት ወራት በፊት ሰዚህ ሰው ዐሥር ወቄት ጨርቅ አበደፈው ነበር። ደግ የሠራሁ መስሎኝ ሳበድረው፤ በጠየቅሁት ጊዜ እንደሚመስልኝ በመተማመን ነበር። ለብዙ ጊዜ ወርቄን አልፈለኩኝም ነበር። ደንታ ቢስ ሆኖ በጉዳዩ ይህን ያህል ያላሰበበት መሆኑን አይቼ፤ ወርቄን እንዲከፍለኝ ጠየኩት። እርሱ ግን ወርቄን ሊከፍለኝ ፈቃደኛ ካለመሆኑም ሌላ፤ በጭራሽ አላበደርከኝም ይላል። እንዲያውም መልሼልሃለሁ ይለኛል! በበኩሌ ምስክር የለኝምና፤ እንዲምልልኝ ወደ እርሶዎ ዘንድ አቅርቤዋለሁ። ከፍዬዋለሁ ብሎ የሚምል ከሆነ ይቅርታ አደርግለታለሁ” አለ።

“እህ አባት አዛውንት ! ለዚህ ጉዳይ ምን መልስ አለ
ምት ? ” ሳንቾ ጠየቀ ።

“ጌታዬ፣ እርሱ ገንዘብ ለእኔ ማበደሩና መበደሬ የማይካድ ነው ። ቃሉን ሳልለውጥ መስቀል ይገዢ እምሳለሁ !
ገንዘቡን በሙሉ መልጼለታለሁ ” አለ ።

ሳንቾ፣ በከዘራው ላይ ያለውን መስቀል ለሰውዬው
ዘረጋለች፤ ሽማግሌው ሰውዬ የራሱን ከዘራ ለሌላ ሰው አቀ
በለና ለመሐላ ቀረበ ። እጁን በገዥው ሳንቾ ከዘራ ላይ
ካለው መስቀል ላይ አሳረፈና፣ ገንዘብ እንዳበደረው የማይካድ
መሆኑን በመሐላ አረጋገጠች፤ ግን የተበደረውን
ገንዘብ በሙሉ እንደ መለሰለትም ጭምር ቃሉን ሰጠ ።

ሳንቾ፣ ወደ ባለገንዘቡ ሰውዬ ራሱን መለስ አደረገና፣
“እህ . . . ምን ትላለህ ? ”

“መልካም ። ጎረቤቴ ጥሩ ክርስትያን በመሆኑ፣ በሐ
ሰት ይመስክራል ብዬ አልጠረጥረውም ። ምናልባት እሱ
መልሶልኝ ሊሆን ይችላል፤ እኔ ግን ዝንጋኔ ስለሚያጠ
ቃኝ አትፍረዱብኝ ” አለ ።

ባለምርኩዙ ከዘራውን ተቀበለና ሁለቱም ከፍርድ
ቤቱ ወጥተው ሒዱ። ሳንቾ አገገቱን ደፍቶ፣ እጁን በግንባሩ
ላይ አድርጎ ለጥቂት ጊዜ ካሰበ በኋላ ድንገት ድምፁን ከፍ
አድርጎ፣ “ባለከዘራው ሰውዬ የት ደረሰ ? በፍጥነት መል
ሳችሁ አምጡልኝ ” አለ ። ሁለቱም ሰዎች ወደ ፍርድ
ቤቱ ተመለሱ ።

“አንተ መልካም ሰው፣ እባክህን ከዘራህን ለማየት
ጌሬልጋለሁ ። አንድ ለማወቅ የምፈልገው ነገር አለ ”
አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

“እሺ ጌታዬ — ይኸውልዎ ” አለ ባለምርኩዙ ።

ሳንቾ ምርኩዙን ተቀበለና ፡ ወዲያው ለከላሹ ለውዩ ሰጠና ፡ “ያውልህ ይህን ምርኩዝ ውሰድ — ገን ዘብህን አግኝተሃል ማለት ነው ።” አለው ።

“እንዴት ሊሆን ይችላል ጌታዬ ? ይህ ከዘራ በዐ ሥር ወቂት ወርቅ እንዴት ይገመታል ?” ሲል ጮኸ ።

“ግምቱ ካልሆነ ፡ እንግዲያውስ ታላቁ ደዶብ እኔ ነኝ ማለት ነው ። ራቃድህ ሆኖ ከዘራውን ለእኔ ከመለስ ክልኝ ምን እንደሚፈጠር በዐይንህ ታየዋለህ” አለ ሳንቾ።

ሳንቾ ፡ ከዘራውን ተቀብሎ በሁለት እጁ ከያዘ በኋላ ሁለት ቦታ ቅምጥል አድርጎ ሰበረው ። ከከዘራው ውስጥ ዐሥር ወቂት ወርቅ ዱብ ዱብ አለ ። በፍርድ ቤቱ የነበሩ ሁሉ እጅግ ተደነቁ ። ይህ ሰው ጥበበኛው ዳግማዊ ሰለሞን ነው እያሉ ያደንቁ ጀመር ። ሐቁ ግን ሳንቾ ጥንት እንዲህ ያለ ቀልድ ፡ በአንድ ራቅ ባለ ከተማ መደ ረገን ሰምቶ ነበርና ፡ ዛሬ እሱ ሲሞክረው እንደ አጋጣሚ ሠመረለት ። ዘመን ያለፈበት ታሪክ ቢሆንም ፡ በባትሪያ ሕዝብ ዘንድ ግን አዲስ ነገር ሆነ ። የፍርድ ማክተሚያ አንዱ ሽማግሌ የኃፍረት ማቆን ተከናንቦ ሲሔድ ፡ ሌላኛው ገንዘቡን አግኝቶና ተደስቶ መግባቱ ነበር ።

በዚህ ዐይነት ልዩ ልዩ አስቸጋሪ ፍርዶች ፡ ‘ለአገረ ገዢው’ ለሳንቾ ቀረቡለት ። አዲሱ አገረ-ገዢም ለሁሉም ተስማሚ ብያኔ በመስጠቱ ፡ ሕዝቡ በዚህ ጥበበኛ ዳኛ ችሎታ ሲደነቁ ፡ ነገር ግን ከሞላሳ ራስ ውስጥ ይህን ያህል ጥበብ በመፍለቁ አስገራሚ ሆኗል ። ይህ ሁሉ አድናቆትና ክብር ቢሰጠውም ፡ ሳንቾ ግን በደሴት ገዢነቱ አልተደሰተም ።

ሆዱን ሞልቶ እንዲበላ አልተፈቀደለትም ። ሐኪም ዘወትር አጠገቡ ይቆምና ለጤናው የማይስማማ ምግብ

እንዳይበላና እንዳይጎዳ ይከላከላል ። የሚወደውን የዶሮ
ጥብስ መመገብ አልቻለም ፤ ምንም እንኳ ለወጥ ተብሎ
ዘወትር ጥብስ ገበታው ላይ ቢኖርም ፤ ከመጉምጀት በስ
ተቀር ምንም ሊያደርግ አልቻለም ።

በአደባባይ የሚፈጸመው ሥነ ሥርዓት ሳንቾን እጅግ
አደከመው ፤ መልካም ጽዱ መልበስ አሰለቸው ። የሌሊት
እንቅልፍ በጠባቂ ዘበኞች ይጨናገፍ ጀመር ። በመጨ
ረሻም ከመስፍኑ አንድ አሳዛኝ ደብዳቤ ደረሰው ።

ደብዳቤው በብዙ ማስጠንቀቂያዎች የተሞላ ነበር ፤
ጠላት ደሴቷን ሊወር ወደዚያው በማምራት ላይ እንደሆነ
ደብዳቤው ያትታል ። አራት ሰዎች ግን ቀደም ብለው
ወደ ኩትማዋ በመግባት አገረ ገዥውን ለመግደል እንደ
መጡ ይተርካል ። መስፍኑ ሳንቾን በደብዳቤ ሲመክረው ፤
በጣም እንዲጠነቀቅና የቀረበላትን ምግብ ሁሉ እንዳይ
ነካ ፤ ከቀመሰ ግን በተመረዘ ምግብ እንደሚሞት ይገል
ጽለታል ።

ይህ ሁሉ መስፍኑ በሳንቾ ላይ ለመቀለድ የፈጠረው
ቢሆንም ፤ ሳንቾን ግን ከፋኛ አስደንግጦታል ። ሳንቾ ወደ
ባሪታሪያ ግዛት ከመጣ ሳምንት ዐልፎታል ። ዕረፍት አግ
ኝቶ አያውቅም ። ድካምና ረፃብ ተፈራረቁበት ። በሥራ
ብዛት አምሽቶ እንዲተኛ ይደረጋል ።

አንድ ቀን አምሽቶ ሊተኛ ሲዘጋጅ ፤ ከአቅራቢያው
አውራ ጎዳና ከባድ ድምፅ ሲያስተጋባ ተሰማው ፤ በድምፁ
ከባድነት ተደናገጠና ምን እንደሆነ ለማየት ወጣ አለ ።

ደወሎች ያቃጭላሉ ፤ ነጋሪቱ ይጎሰማል ፤ ሕዝብ
ይንጫጫል ፤ ሳንቾ በፍርሃት ተርበደበደ ። ነጠላ ጫማውን
ተጫምቶ ወደ በሩ ወጣ ።

ብዙ ሕዝብ ችቦ አብርቶ ፡ ጎራዴ መዞ ፡ በከፍተኛ ድምፅ እየጮኸና እየተግተለተለ ወደ ሳንቾ ቀረበ ።

“ከቡር አገረ - ገዢያችን ሆይ ! ጦር መጣ ! ጠላት ደሴታችን ውስጥ ዘልቆ ገብቷል ። ይምጡና ጦራችንን መርተው ያዋጉን ። ለእርስዎም ተስማሚ የሚሆን መሳሪያ እነሆ ! ” ይል ጀመር ሕዝቡ ።

“እንዴታ ! አስታጥቁኝ እንጂ! በድል አድራጊነት እንድንወጣ ለሁላችንም መልካም ዕድል እመኛለሁ ” አለ ሳንቾ ፓንሳ ፍርሃቱ ሳይለቀው ፡ ግን ጀግና ለመምሰል እየሞከረ ።

ሁለት ጋሻ አምጥተው ፡ አንዱን በደረቱ ሌላውን በጀርባው ላይ በገመድ ጥፍር አድርገው አሠሩለት ። ጦር አስጨበጠትና ፡ “እንግዲህ ከቡር ገዢያችን ሆይ ! ሠራዊቱን ይምሩ ! ”

“እንዲህ ጥፍር አድርጋችሁ አስራችሁኝ እንዴት አድርጌ ልመራችሁ እችላለሁ ? ” ሳንቾ ተበሳጭቶ ጠየቀ ። ትክ ብሎ ለተመለከተው ፡ በትላቅ ዛጎል ውስጥ ያለ ዔፄ ይመስል ነበር !!

“እግሮቼን እንኳ ለማጠፍ አልችልምና ልትሸከሙኝ ይገባል ” አለ ሳንቾ ።

“ከቡር አገረ ገዢ ሆይ ! ይህ ተገቢ ንግግር አይደለም ። ፍርሃት ነው እንዲህ አሽመድምዶ የያዘዎ ! የጠላት ጦር በየደቂቃው እየገፋ በመምጣት ላይ ስለሆነ ፡ ይልቅስ ይነሡና ይምሩን” አለ ከሰዎቹ አንዱ ።

ምስኪኑ ሳንቾ ሊራመድ ሞከረ ፤ ነገር ግን መንቀሳቀስ ባለ መቻሉ ከመሬት ላይ ወድቆ ሲዘረጋ ፡ አካላቱ

በሙሉ ብትንትን ያለ መስሎት ነበር ። እመሬት ላይ እንደ ተዘረረ እንዲያነሡት ሰዎችን ተማጠነ ።

ድንገት ችቦው ሁሉ ድርግም ብሎ ጠፋ፤ ሕዝቡ አፍላ ጦርነት ውስጥ ገብቶ ሲቆራቆስ ይሰማው ነበር ! ግማሹ ሳንችን እየረገጠ ይደናቀፋል ፤ እኩሌታው እየረመረመው ያልፋል ፤ በሕይወቱ እንዲህ እንደ ዛሬው ፍርሃት ገብቶት አያውቅም ነበር ።

“ምነው ይህች ደሴት ወዲያ በተወረረችልኝ ! ወይም ምነው ሞቼ ባረፍኩትና ከዚህ ጭንቀት በተገላገልኩኝ” እያለ በሕዝቧ ያገተመትም ጀመር ።

ከጥቂት ደቂቃዎች በኋላ ፡ “ ድል አደረግን ! ድሉ የኛ ሆነ ! እኔ ለመሆኑ ክፍር አገረ-ገዢያችን የት ደረሰች ? ” እያለ ሕዝቡ ሲጮኹ ሳንች ሰማ ።

“እባካችሁን እርዱኝ እዚህ ነው ያለሁት ። አንሁኝ እርዱኝ ! ” እያለ በደክመች ድምፅ ጩኸቱን ቀጠለ ።

ጋሻዎቹን ፈትተው ሳንችን ተሸክመው ወደ መኝታ ክፍሉ ወሰዱት ። አልጋው ላይ ትንጋሎ ፣ ሕሲናውን ስቶ ፣ ትንፋሽ በማጣቱ፣ ይህንን ቀልድ ያዘጋጁት ሰዎች እንኳ በርግጥ የሞተ መስሏቸው በጣም ይነገጡ ። ሆኖም ቀስ በቀስ ሕይወት ዘራ ።

“ስንት ሰዓት ሆነ ? ” ሳንች ጠየቀ ።

“እኩለ ቀን ሊፀን ነው” መለሱለት ።

አንዲትም ቃል ሳይተነፍስ ልብሱን ቀስ በቀስ ደራርቦ ለባብሶ እንዳበቃ ፣ ሽምድምድ እያለ በዝግታ ወደ ውጭ ወጣ ። ሰውነቱ ደቅቆ ፣ ጉልበቱ ዝሎ ስለነበር ፣ ላየው ያሳ ዝናል ። አህያው ግራጭ ታስሮለት ወደ ነበረው ጋጣ

ለተት ብሎ ገባ ። ከእንስሳው አንገት ላይ ተጠምጥሞ ይሰመው ጀመር ። እንባውን እያዘራና አህያውን እየታከከ ፤

“ወዳ. ግራጫዬ ! ታማኙ ጓደኛዬና የመጨረሻው ዘመዴ ! ሙያዬና ተግባራ አንተን ትንሹን ፍጡር መመገብና መንከባከብ በነበረበት ጊዜ ፤ ሰዓታት ሳይሰሙኝ ያልፋሉ ፤ ቀኖች ሳይታወቁኝ ይበራሉ ፤ ዓመታት በሰላም ይነጉዱ ነበርና ፤ የደስታዬ ፤ የፈንጠዝያዬ ዘመን ነበር ። ነገር ግን ፤ እነሆ በተስፋ ማማ ላይ ከወጣሁ ጀምሮ ፤ ሺህ ጠላት አፈራሁ ፤ ሺህ ሥራ ሠራሁ ፤ አራት ሺህ ችግርና ወጣ ውረድ ደረሰብኝ ” እያለ ሳንቾ ፖንሳ አነባ ።

አህያውን እያነጋገረ ልጓም አውጥቶ ፤ ኮርቻ አምጥቶ ግራጭን ጫነ ። በኮርቻው ላይ በቅስታ ወጣና ከተመቻች በኋላ ልጓሙን አሳምሮ ጨበጠ ።

“ከመንገዴ ላይ ገሰል በሉ !” አለና በዙሪያው በነበሩት ሰዎች ላይ ካምባረቀ በኋላ ፡ “ ወደ ነጸነቴ እመለሳለሁ ። እኔ የደሴት ገዢ ወይም ለደሴት ተከላካይ ለመሆን አልተፈጠርኩም ። ሕዝቦቼ ሆይ ተባረኩ ! ለጌታዬ ለመስፍኑ ያተረፍኩት ወይ ያነደልኩት አንዳችም ነገር እንደሌለ አስረዱልኝ ። ወደዚህች ደሴት ስመጣ ቤሳ ቤስ ቂን አልነበረኝም ። ስሕድም ምንም አልያዝኩም ። አሁን መንገዱን ልቀቁልኝና ልሕድበት ! ” በማለት በከፍተኛ ድምፅ ጮኸባቸው ።

ይህን ተናግሮ አህያውን ‘ሕድ !’ አለና ፤ ጌታው ዶን ኪኾቴ ወደሚገኝበት ቀበሌ በዝግታ ጉዞውን ቀጠለ ። በመጨረሻ ሳንቾ መስፍኑ ቤተ-ማንብ ሲደርስ አገር ተደነቀ ። ሁሉም ከልብ በደስታ ተቀበሉት ። የደረሰበትንም ታሪክ በጥሞና እስከ መጨረሻው አደመጡት ። ሳንቾም ወጉን በሰፊው ይጠርቅላቸው ጀመር ።

“የተሾምኩበትን ደሴት ማስተዳደር ከጀመርኩ እነሆ ስምንት ቀን ሆኖኛል ። በእነዚህ ሁሉ ጊዜያት ውስጥ በቂ ምግብ አልበላሁም ። በቂ ጊዜ በማጣት እንኳንስ ጉቦ ልበላይቅርና ፡ የደክምኩበትን ቀለቤን በወጉ አልተቀበልኩም ። ጠላቶቼ አጥንቱን አደቀቁት፤ ሕይወቴ ከባድ ሸክም ሆነችብኝ ። ቢሆንም ሰው ያስባል እግዚር ይፈጽማልና ለሁላችንም ደኅንና ሰላሙን ይሰጠን ። ማንም ሰው ቢሆን ይህንን የጌን ዐይነት ጽዋ አልጠጣም አይበል፤ በተረፈ በቅቶኛል ፡ አፈን በዳቦ ” አለና ሳንቾ ፓንሳ ንግግሩን ገታ ።

“ግድየለም ሳንቾ፤ ግድየለም!” አለና ዶን ኪቾቴ ፡ “አገረ ገዢ ከተሾመበት አገር ከብሮ ቢመለስ፤ ዘርፎ ነው ይባላል ። ባዶ እጁን ቢመለስ የማይረባ ይባላል ። ነገር ግን አንተ ሕሊናህ ንጹሕ ከሆነ የሚያስፈራህ ነገር የለም” አለ ዶን ኪቾቴ ፡ ቃሉን ለሰለሰ አድርጎ ።

“እውነትዎን ነው ጌታዬ፤ ግን ኮ ከእንግዲህ ፡ ‘ሲሾም ያለበላ ሲሻር ይቆጩዋል’ እንደሚባለው ጉቦ ባለ መብላቴ ደደብ እያሉ ይሰድቡኛል እንጂ ፡ ዘራፊ ነው አይሉኝም ።” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

የግራጎ ሳው ባለሆቴል

አንድ ማለዳ የበጋው ወር ሊካተት ሲል ፡ ዶን ኪቾቴ ጥሩ ሩን እንዲያቀርቡለት በመጠየቁ መስፍኑ እጅግ ተገረመ ።

“ጌታዬ ሆይ ፤ ለአዲስ የጀብዱ ሥራ ልቤ ተነሣ ሥቷል ያላንዳች ውጤት እዚህ በከንቱ መቀመጥ አልችልም” አለ ዶን ኪቾቴ ።

“ከእኛ ጋር መኖሩ አልተስማማህምን ? ለምን ተለይተኸን ለመሔድ ትፈልጋለህ ?” መስፍኑ ጠየቀው ።

“በእርግጥ ስላደረጉልኝ ውለታና ደግነት አመሰግናለሁ ። እዚህ በተደላና በደስታ አያሌ ቀናት አሳልፌ አለሁ ። ነገር ግን ፡ በዓለም ላይ ሥራንና መስራታችንን የሚጠይቁ ጉዳዮች ሞልተዋልና መሔድ አለብኝ ።”

ዶን ኪፕሪቴ ፡ መስፍኑና ሰፋኒቴን ተሰናብቶ ፈረሱ ላይ ተቀምጦ ወደ ሣራጉሳ አመራ ። ሳንሾ ፓንሳም እንደተለመደው ግራጭ ላይ ሆኖ ጌታውን ተከተለ ። በጉዞአቸው ላይ ያጋጠማቸውን በሙሉ ለመዘርዘር ጊዜና ቦታ ስለሌለ እንለፈውና ፡ አንዳንዱን ብቻ በማንሣት ጥቂት እንተርክላቸው ።

ዶን ኪፕሪቴና ፓንሳ የሚሔዱበትን አገር ሳያውቁና ሳያቅዱ ፡ እንዲያው በዘፈቀደ ቀኑን ሰዓት እንዲያስብ ትተውለት ፡ በዝግታ ጉዞአቸውን ወደፊት ቀጠሉ ። በጉዞው ጊዜ ሁሉ ጦረኛው አዲስ የጀብዱ ሥራ ለመራጸም ከጠላት ጋር በወኔ ለመግጠም ነቅቶና ተኮሳትሮ ሲገሠግሥ ያስገርም ነበር ።

አንድ ቀን ፡ ምሽትገደማ ከአንድ ከተማ ክልል ወደ ሚገኝ ሆቴል ጌታና ጋሻ ጃግራ ደክመውና ተርበው ደረሱ ፤ የሆቴሉ ባለቤትም ከበሩ ላይ በታላቅ አክብሮት ተቀበላቸው ።

“እባክዎን በረዥም ጉዞ ለተዳከሙ ሁለት እንግዶችና ለከብቶቻቸው የሚሆን ማረፊያ ይፈልጉልን ?”

“እንዴታ ይገኛል እንጂ ! ይህ ማረፊያ ሥፍራ በሣራጉሳ ውስጥ ተወዳዳሪ የሌለው ውብ ቦታ ነው ። እለ ባለ ሆቴሉ ።

ከከብቶቻቸው ወሬዱ ። ሳንቾ ሮሲናንቴንና ግራጭን
ወደ ጋጣ ጩዳቸውና የሚበሉትን ሰጥቷቸው ፤ ጌታውን
ለመጠበቅ ወደ ማሬፊያው ቤት ተመለሰ ።

“መልካሙ አስተናጋጃችን ሆይ ! ለእራት የሚሆን
ምን ምን ይገኛል ?” ሲል ሳንቾ ጠየቀ ።

“የአፍዎንና የሆድዎን ስፋት ገምተው ይጠይቁን
እንጂ የሚፈልጉትን ሁሉ ለማግኘት ይችላሉ” ሲል የሆ
ቴሉ ባለቤት መለሰ ። በሰማይ የሚበሩ አጥሮች በምድር
የሚርመሰመሱ ተንቀሳቃሾች ፣ በባሕር ያሉ ዓጣዎች ቢፈ
ልጉ እዚህ ቤት በብዛትና በዐይነት ሊያገኙ ይችላሉ”
አለው ።

“እሺ እንግዲያውስ ጥቂት ዶሮዎች ቢቀቅሉልን
ይበቃናል ። ጌታዬ እንኳ ይህን ያህል ምግብ አይደ ፍሩም፤
እኔ ግን መጥፍ እንጂ ማለመጥ አላውቅም” አለው ።

“አዝናለሁ ። ምንም ዶሮ የለኝም ። ዶሮዎቼን
በሙሉ ጭልፊት ወስዶብኛል” አለ ።

“እንግዲያውስ ዳክዬዎች ይቀቅሉልን ።”

“የምን ዳክዬ አመጡበኝ ! ሃምሳ ዳክዬዎች ነበሩኝ !
ትናንት ገበያ ልኬ ተሸጠ ። እና . . . እንደም ዳክዬ
አልተረፈኝም ። ከዶሮና ከዳክዬ በስተቅር ሌላ የሚወ
ዱትን ይጠይቁኝ” አለ ።

“የወይሬን ቅቅል ፣ ወይም የጠቦት በግ ቅቅል ብና
ገኝ ያፈካናል !” አለ ።

“ከሁለቱም ዐይነት የሚበቃችሁን ያህል ለሚመጣው
ሳምንት እናዘጋጅላችኋለን ፤ ለጊዜው ግን ይህን የመሳሰሉ
የሥጋ ምግቦች የሉንም” አለ ።

“የእንቁላል ጥበስና የዓሳማ ሥጋ አምጡልን”
አለ ሳንቾ ።

“ቀልደኛ ነዎትና ! ዶሮና ዳከዬ የለኝም እያልኩዎ !
ማን የወለደውን ዕንቁላል እንዳቀርብልዎት ነው የሚያ
ሠዘኝ !”

“ክቡር ያገር ዓላባትና ዓለ ሆቄል ፣ ለወሬዎ እልባፋ
ያድርጉለትና ምን ዐይነት ምግብ እንዳለ ብቻ በአጭሩ
ይንገሩኝ !” ሲል ሳንቾ ተስፋ በቆረጠ አነጋገር ጠየቀ ።

“እሺ ! በጤት ውስጥ የሚገኙትን እዘረዝርልዎታ
ለሁ ። በእውነቱ ሳይበዛ ወይም ሳያንስ ፣ ለጊዜው የማገ
ኝላችሁ ፣ ጥንድ የላም ሽሆናዎች ከእደንጓሬና ከዓሳማ
ሥጋ ጋር በሽንኩርት ጣፊዎ ባለው ሙያ የተቅመመ ፣
ሆኖ ‘ብሉኝ ! ብሉኝ !’ እያለ አስካህን ይመሃል !”

“ሁሉንም ለኔ ለብቻዬ በቅድሚያ ይገኙኝዋልሁና
ማንም ሰው እንዳይነካብኝ !” አለ ሳንቾ ፓንሳ ።

“እረ ማንም ሊነካብዎ የሚፈልግ የለም ! ሰው ሁሉ
ጩዋ ነው ። መንገድ ለመሐድ ሲነግ እንኳ ፣ ወጥቤቱን
አስከትሎ ፣ አገልግሎን አሳዝሎና ፣ ስንቁን ስንቆ ስለሚጓዝ ፣
ይህን የሆቴል ምግብ ማንም አይነካብዎትም ።”

“ለጩዋነት ከሆነ ፣ ጌታዬን የሚያህል ጩዋ አይ
ገኝም ። ሆኖም ፣ በረት ድስት ተሸከሞ መጓዝ ክብሩ አይ
ፈቅድለትም” ሲል ሳንቾ በምጽት ተናገረ ።

በመጨረሻም ፣ አስተናጋጁ ድስቱን እንዳለ አቀረበ
ላቸውና ፣ ሁሉም በአንድነት ሆነው በሽንኩርት ጣፍጦ
የተሠራውን የላም ሽሆና ይመገቡ ጀመር ።

ጀግናው ጦረኛና ጋሻ ጀግሬው፡ ከችግር ጋር የተለማመዱ በመሆናቸው፡ የቀረበላቸውን ከመብላት በስተቀር ግማረጥ ከረሱ ሰንብተዋል ።

ዕረፍት አድርገው በማግሥቱ የተለመደ ጉዞአቸውን ቀጠሉ ። መንገዳቸውን በሣራጎሳ ግዛት ውስጥ ከማድረግ ይልቅ በሌላ አቅጣጫ ወደ ባርሴሎና አቅኑ ።

የዶን ኪዮቴ ታሪክና ዝና፡ ጀግናውን ቀድሞ ለሕዝቡ ደርሶ ነበርና፡ የባርሴሎና ነዋሪዎች በአክብሮት ተቀብለው፡ በደስታና በፈንጠዝያ ያስተናግዱት ጀመር ። በደስታና በዓለም በዚህች ከተማ ውስጥ ሰንብተው ፡ አይተው የማያውቁትን አስደናቂ ነገሮች ሁሉ ገብኝተው ባሕሩን እየተዘዋወሩ በመመልከት ሰነበቱ ።

የጨረቃ ጦረኛ

አንድ ቀን ጧት፡ ዶን ኪዮቴ ሙሉ ትጥቁን ታጥቆ ነፋስ ለመቀበል ወደ ባሕር ዳርቻ በፈረሱ ተጓዘ ። ለውጊያ የተቀሰቀሰ ስሜት ነበረው ።

“አለባበሴ፡ ትጥቄና ወኔዬ የተሟላ ነው ። ለሰው ልጅ ምግብና መጠጥ እንደሚያስፈልጉት ሁሉ፡ ለእኔም ውጊያ ያስፈልገኛል” አለ ዶን ኪዮቴ ለራሱ ።

ለብቻው እየተናገረ በፈረሱ ሲጓዝ፡ አንድ ጦረኛ ወደ እርሱ አቅጣጫ ሲመጣ ታየው ። ጦረኛውም ከራስ ጸጉሩ እስከ እግር ጥፍሩ በጦር ልብስ ያጌጠና፡ በጋሻውም ላይ የምታበራ የጨረቃ ሥዕል ተሥሎበታል ።

ዶን ኪዮቴ አትኩሮ ተመለከተው ። ንግግሩንም ለመስማት ቸከለ ። ጀግናውም፡ “እጅግ ስምህ የገነነው ጀግና

ጦረኛ ዶን ኪሾቴ ዴ ላ ማንቻ ሆይ ! እኔንም ዕወቀኝ !
የጨረቃው ጦረኛ እባላለሁ ። የመጣሁትም ካንተ ጋር
ልፋለም ነው ። አመጣጤም ስሟ ያልታወቀውን የእኔ
ዋን እመቤት ፣ ማንም እንደማይስተካከላትና ፣ እሷም
ከቶሶላዋ ዱልሲኒያ የላቀች ወደር የሌላት ቆንጆ መሆን
ዋን ላላምንህ ነው የመጣሁት ” አለው ።

“አይደረግም !! ይልቁንስ በተቃራኒው የእኔን እንድ-
ታምን አናዝዝሃለሁ ። አንተ ! ወደር የለላትን እመቤት ዱል
ሴኒያን አይተሃት አታውቅም ። ብታያት ኖሮ ከእርሷ ጋር
በውበት ተመሳሳይነት ያለው ፍጡር አለመኖሩን ታረ
ጋግጥ ነበር ” አለ ዶን ኪሾቴ ።

“የተሸነፈ ይናዘዝ ! እኔ ያሸነፍኩ እንደሆነ ፣ ወደ
አገርህና ወደ ቤትህ ልትገባ ፣ የጦር መሣሪያህን ለአንድ
ዓመት ያህል አስረክበህ በሰላምና በጸጥታ ልትኖር ግዴታ
ትገባለህ ” አለ ኮስተር ብሎ ።

“እኔስ ባሸንፍ በቻ” ግዴታ ቃል ትገባለህ ? ” ዶን
ኪሾቴ ጠየቀ ።

“ራሴ ወይም የራስ ትሌ ሳይቀር ፣ በትእዛዝህ ሥር
ይውላል ። ፈረሱና የጦር መሣሪያዎቹ የአንተ ምርኮ
ሆነው ፣ የጀግንነት ታሪኬ በሙሉ ካንተ የጀብዱ ሥራ
ዎች ጋር ተዳምረው ያንተን ህፃ እንዲያገቡለዎሉ ቃል
ገብቻለሁ ” አለ የጨረቃው ጦረኛ ።

“በግጥሚያውና በግዳጁ ተስማምቻለሁ ። በውለ
ታችን መሠረት ልፈጽም ቃል እገባለሁ ። ሆኖም ፣ እኔ
የምኮራው በራሴ ጀግንነት ብቻ ነው እንጂ ፣ ያንተን ጀግን
ነት ከራሴ ሙያ ጋር ማዳመሩን በሕይወቴ አልመኝም ፤
ለማንኛውም ከውጊያዬ ሚዳ የቶኛውን አቅጣጫ እንደ
ምትመርጥ አሳየኝና ፣ የፍልሚያዬን ፍጻሜ በፍጥነት እን
መልከት ” አለ ዶን ኪሾቴ ።

Handwritten title in Amharic script.

ፀሐቱም ጦረኞች ፈረሶቻቸውን አዙረው በርቀት
አለያይተው ቆሙ ። ከወዳያ ወዳፀ መልስ ቀለስ አሱና
አንዳች ምልክት ሳይጠብቁ ውጊያ ገጠመ ። የጨረቃው
ፈረሰኛ ፈረሰ ከሮሲናንቴ ይበልጥ ፈጣን በመሆን፣ በዶን
ኪቾቴ ላይ እንደ መብረቅ ወረደበት ። ገጭቶች ሲሆ
መንገድ ሲያመልጥ እንደ ጉድ ታየ ። እንግዳው ጦረኛ በጦሩ
ለመጠቀም ጊዜ አላገኘም ። እንደገና አካሄዱን አመቻ
ችቶ፣ እየከነፈ መጥቶ ዶን ኪቾቴን ከፋኛ ከፈረሱ ላይ
ገልበጠው ። ዶን ኪቾቴና ፈረሱ ሮሲናንቴ ያለ አንዳች
ደጋፍ ከመሬት ወርደው ተዘረጉ ።

የጨረቃው ጦረኛ ከፈረሱ ላይ ዳብ አላ ። ጦሩን
በዶን ኪቾቴ ጉሮሮ ላይ አቆመና፣ “ጌታዬ ተማርክሃል!
ያለበለዚያ ግን አይወቅጥ በእጄ ውስጥ ነው ያላችው!
ታላህን ፈጽም!” ሲል አምባረቅበት ።

ዶን ኪቾቴ በአጠቃላይ ከፋኛ ተግድቷል ። እያቃ
ፊተ ቃል የገባበትን ነገር ያወርደው ጀመር ።

“የቶቶሳዋ ዱልሲኒያ በግለም ከሚገኙ ቆንጆጆች ፀሐ
የበላይነት ያላት መሆንንና ዐውቄላት በቃፊ ጸንቻለሁ ።
እኔ ግን ዕድለቢስ ጦረኛ መሆኔን አምኛለሁ ። እባክህን
ወርህን በጉሮሮዬ ሰድዶኝ አይወቴን አጥፋት!” ሲል
ዶን ኪቾቴ ተማረ።

የጨረቃው ጦረኛም፣ “ጌታዬ ይህንንስ አላደር
ፃውም! የቆንጆቹን መቶ፣ ታሪክና ዝና ለመሻር አልፈቅ
ድም ። በበኩሌ የምፈልገው፣ ታላቅና ገናናው ዶን ኪቾ
ቴና እኔ በገባነው ግዳጃ መሠረት፣ ለአንድ ዓመት ጊዜ
ወደ ቤቱ ተመልቶ ቤገባ ነው የሚያሰደፍተኝ” አለ
የጨረቃው ጦረኛ ።

“እኔ መልካም ! የእመቤቱን የዱልሲኒያን ጥሩ ታሪክ የማትቃወም ከሆንክ፣ የምትፈልገውን ሁሉ ልፈጽምልህ ዝግጁ ነኝ ” ሲል ዶን ኪጽቲ መትት ባለ ድምፅ ተናገረ ።

ዶን ኪጽቲን ከወደቀበት መሬት ላይ አንሥተው ራቱን ሸፈኑት ። ሰውነቱ ዝሎ ፣ ጉልበቱ ደክሞና መላ ሰውነቱ ተጎድቶ ነበር ። ሮሲናንቴ እዚያው ከወደቀበት አሸዋ ላይ መነሣት ተስኖቱ ተጋደሟል ። ሳንቾ ፓንሳ አዝናና ተከዞ ፣ የሚያደርገው ነገር ጤናቶች እንደ በድን ፈዝዞ ቁሟል ።

የጫረቃው ጦረኛ ወደ ከተማ እየጋለበ ሐደ ። ውጊያውን ይመልከቱ ከነበሩት ሰዎች መካከል ጥቂቱ፣ ተከትለውት ይሮጡ ጀመር ። እንደ ደረሱበትም ማንነቱን አጥብቀው ከጠየቁ በኋላ ፣ ሰዎን ይህን ክፉ ሥራ በታወቅ ውጥ በሰው ላይ ጉዳት በማያደርሰው በዶን ኪጽቲ ላይ እንደ ፈጸመ ጠየቁት ።

“ሳምሶን እባላለሁ ። የቅርብ ጎፈጪቱ ነኝ ! ይህንን ውጊያ የፈጸምኩበት ምክንያት እሱን ልጎታው ሳይሆን፣ ወደ ቤቱና ወደ ኢገሩ እንዲመለስ በጀግና ፍልሚያ ሥጭ ዓት መወረት ተሸንፎ ቃል እንዲገባልኝ ነው ። ይህ ሰው አንድ ዓመት በጸጥታ መንፈስ ዕረፍቶ እንዲያደርግ ቢገደድ፣ በጫረኝነት ስሜትና ወኔ የተወጣጠነው እብደት ጨርሶ የሚለቀው፣ እሱም መቱ ጤነኛ ሆኖ የሚደን ይመስለኛል ” በማለት በሰፊው ግለጸላቸው ።

ልካንስ ይዞ ሰው፣ እዚህ ቀደም ይለ ብልጭልጭ ፋኖ ተወሎ ከዶን ኪጽቲ ጋር ፍልሚያ ገጥሞ የጫረኛውን ክል ከፍቱ ለማዳን ሞክሮ ሳይላካለት ቅርቶ፣ ወደ አገሩ የተመለሰው ሳምሶን ካራስኮ ኖሯል ። !!

የመጨረሻው ገድል

ዶን ኪቮቲ ድል በመሆኑ እጅግ በጣም አዘነ ። በሐዘንና በትካዜ ተውጦ ከአልጋው ላይ ሳይነሣ ስድስት ቀን ያህል ተኝቶ ሰነበቱ ። ሳንቾ ፓንሳ ከአጠገቡ ሳይለይ ለብዙ ቀናት አጽናናው ።

“ጌታዬ ሆይ ! ራስህን ቀና አድርግና የምትችል ከሆንክ ተደሰት” አለና ሳንቾ ፓንሳ፡ “በማናውቀው አገርና ሥፍራ እየተዘዋወርን የጀግንነት መያ ከመፈለግ፣ ወደ አገራችን እንግባ” ሲል ምክር አዘል ቃላት ወረወረ ።

“ምንም እንኳ በየፍልሚያው ጉዳት የሚደርሰው በእኔ ቢሆንና አንተም በእኔ ብታስብልኝ፣ ችግሩ ላንተ ይብሳል” አለው ዶን ኪቮቲ ።

ዶን ኪቮቲ በአዲስ የተስፋ ጭላንጭል እየተመራ፣ በአዲስ ድፍረትና ወኔው ታደሶና፣ ባርሴሎን ደገና ሰንብች ብለው፣ ሀላቱም ወደ አገራቸው ገብለው ጎብኝተዋል። ዶን ኪቮቲ በሮሲናንቲ ላይ ወጥቶ፣ ጥሩናና ቀሩን አውልቆ፣ የመንገድ ልብሱን ለብሶ ሲጓዝ፣ ሳንቾ ፓንሳ የዶን ኪቮቲን ጥሩናና ቀሩን በግራጭ አህያው ላይ ጭኖ፣ በእግሩ ይከተለው ጀመር ።

“ሮሲናንቲ ባይደክምብኝ ኖሮ በጭራሽ አልሸነፍም ነበር” እያለ ዶን ኪቮቲ ስለ ፍልሚያው ለሳንቾ ፓንሳ እያወጋው፣ ሀላቱም ፈታቸውን ወደ ላ ማንቻ አዙረው ለብዙ ቀናት ገሠገሡ ። ምንም እንኳ ዶን ኪቮቲና ሳንቾ

ቢፈጥኑም ፡ እንስሶቻቸው ጎታቶች በመሆናቸው አሁንም
አሁንም በየመንገዱ ዕረፍት ማድረግ ነበረባቸው ።

በመጨረሻውም ቀን ፡ ወደ አንድ ተራራ ጫፍ ላይ
ብቅ ሲሉ ፡ ሰላማዊ የሆነችው ያገራቸው መንደር ከለምለሙ
ኮረብታ በታች ታየቻቸው ። መንደሩ አንድ ታየች ፡ ሳንቾ
በጉልበቱ ተንበርክኮ ይሞክ ጀመር ።

“ለብዙ ጊዜ የናፈቅሁኝ አገሬና መንደሬ ! ዐይንሽን
ከፍተሽ ልጅሽን ሳንቾ ፓንሳን ተቀበይው ። ይኸውም
ልጅሽ እምብዛም ከበርቱ ሳይሆን ጥሩ ሆኖና ተቀጥቶ ወደ
አንቺው ዘንድ መጥቶልላል ። አንቺ የተዋብሽ መንደር !
እጅሽን ዘርግተሽ ልጅሽን ዶን ኪኾቴንም ተቀበይው !
በሌሎች ጀግኖች ስለ ተሸነፈ ፡ እሱም በበኩሉ የራሱ አሻ
ናፊ የመሆንን ዕድል አግኝቷል ። ይኸውም ድል ከማንኛ
ውም ዐይነት ድል የበለጠ ነው ...” እያለ ሳንቾ ለረ
ህም ጊዜ ተናገረ ።

“መንፎሽፎሽከን ትውኔና ወደ መንደራችን በጊዜ
እንድንገባ እርዎዳህን ፈጠን አድርግ ” አለ ዶን ኪኾቴ
በቁጣ ።

ዳገቱን ወርደው ቁልቁለቱን ሲያያዙ ፡ የቀድሞ ወዳ
ጆቻቸው የሆኑትን የንስሐ አዳትዬውን ፡ ጸጉር አስተካካ
ዩንና ታማኙ ሳምሶን ክራስኮንን አገኙዋቸው ። ዶን ኪኾቴ
ከፈረሱ ዱብ ብሎ ሁሉንም በናፍቆትና በፍቅር ዐቅፎ
ሳማቸው ።

“ለአንድ ዓመት ያህል በአገሬና በቤቴ ለመኖር ስለ
ተመለስሁ ፤ እረኛ ሆኖ ብቻዬን በሜዳ ውስጥ ለመኖር
አስቤአለሁ ። ብዙ ሥራ ከሌለባችሁ ከእኔ ጋር ብትሆኑ
ደስ ይለኛል ” አለ ዶን ኪኾቴ ።

ወዳጆቹና ጎረቤቶቹ በሐሳቡ የሚሰማው መሆኑን
ቸውን ገለጹለት ።

በብዙ ሕፃናት ተከበውና ታጅበው ሁሉም ወደ ዶን
ኪቾቴ ቤት አመሩ። የዶን ኪቾቴ የቤት ሠራተኛና የእግሩ
ልጅ ኮብላዩን ጦረኛ ለመቀበል በናፍቆት ይጠባበቁ
ጀመር ። ዶን ኪቾቴ እደጁ እንደ ደረሰ ፡

“ወድ የሆንሽው የእቴ ልጅ ሆይ !ለጥቂት ጊዜ በቢ
ቴና ባገሬ ውስጥ ለመቆየት ተመልሼ መጥቻለሁ ። በቅ
ርቡ አንቺን ትቼ መደዴ የሆነውን የእረኝነት ሕይወት
ለመኖር እንዳለሁ ። ለጊዜው ጤናዬ የተሟላ ስላልመሰ
ለኝ ደጋግፋችሁ አልጋዬ ላይ አውጡኝ ” አላት ዶን
ኪቾቴ የእግሩን ልጅ በናፍቆት እያየ ።

ሌሊትና ቀን በወግ በማፅረግ መበቁት፣ ተንከባከቡ
ትም ። ሆኖም በዚያ ሁሉ ውጣ ውረድ ሰውነቱ ሰልሎ
ሥጋው አልቆ ነበርና፣ በየዕለቱ ድቅቅ መቶት ይል
ጀመር ። የንስሐ አባትዬው ጸጉር አስተካካዩና ሳምሶን
ካራስኮ በወትር ከአጠገቡ ሳይለዩ ይጠይቁት ነበር። ደጉ
ጋሻ ጃግሬው ሳንቺ ፓንሳ ከጌታው አልጋ አጠገብ ሳይለይ
አስታመመው ፤ ምንም እንኳን በወድ አዝማድና ጓደኛ
ቢደከምሉትም ፣ ሰውነቱ እየደከመ ይሄድ ጀመር ።

በሰድስተኛው ቀን ሕኪም መረመረው ። በአሥጊ
ሁኔታ እንደሚገኝና ሕይወቱም እንደማትሰነብት ተገ
ለጸለት። ዶን ኪቾቴም እንቅልፍ እንዲወስደው ስለ ረለገ
ከመኝታ ከፍሎ እንዲወጡለት ጠየቃቸው ። መልኩንም
ሲመለከት ሕይወቱ የምታልፍና ወደዚህ ዓለም የማይመ
ለስ መሰሉ ታየው ። እንደ ወጡለትም ሰላማዊ ፅንቅልፃ
ይዞት ጭልጥ አለ ።

ሰድስት ሰዓት ላይ ዐይኖቹን ከፈተ ። ጤነኛ መሆኑንና ሕመሙ እንደ ለቀቀው ሁሉም ተረዱለት ። ትንሽ ቆየች አለና ፡

“የሞቱ ጊዜ ተቃርባለች ። ኑዛዜ ማድረግ አለብኝ ፤ ወዳጆቼን የንስሐ አባቴን ፣ ጸጉር አስተካካዩንና ሳምሶን ካራስኮን ጥሩልኝ” አለ ዶን ኪቮቴ በተሰባበረ ድምፅ ።

እኒህ ወዳጆቹ ዘወትር ቤቱ ደጃፍ ላይ ሆነው ጤንነቱን ይከታተሉ ነበርና፡፡ ጥሪውን እንደ ሰሙ ወዲያው ተከታትለው ገቡ ። ዶን ኪቮቴ እኑርሱን ሲያያቸው እጅግ በጣም ደስ አለውና ፡

“እንኳን ደኅና መጣችሁ ዘመዶቼ! ከዛሬ ጀምሮ ስሜ ‘ዶን ኪቮቴ ዴ ሳ ማንታ’ መባሉ ቀርቶ ፣ ያገራ ሰዎች ይጠሩኝ በነበረው ‘ዶጉ አሎንሶ ኪቫና’ መባል አለበት ። አሁን አእምሮዬ ቅክክል በመሆኑ እነዚያ አሽባሪ መጻሕፍት ~~የሚገኙትን~~ የደረሰብኝን መንገዳታት ሁሉ ልገነዘብ ችያለሁ ። እኒያ ከንቱ ታሪኮችና የጥንቆላ መጻሕፍት ያደረሰብኝን በደልና መደለል እያስታወስኩ እጸድቃለሁ! ሰዓቴ የተቂጠረች በመሆኗ ጠበቃ ዬንም ጥሩልኝና የኑዛዜ ቃሉን እንዲቀበለኝ አድርጉልኝ” አለ ፡ ዶን ኪቮቴ በደከመ ድምፅ ።

ሁሉም እርስ በእርስ ተያይዞ እጅግ በጣም ተገረሙ ። ሳምሶን ካራስኮ ጠበቃውን ለመፈለግ ወጥቶ ሒዶ ።

ሕመምተኛው ጀግና ጠበቃው መጥቶ አጠገቡ በተቀመጠ ጊዜ ፊቱ እንደገና ጸዳል ለበሰ ይከለልጋው ላይም ተነሥቶ ተቀመጠ ።

የኑዛዜው ቃልም በተገቢው ሥነ ሥርዓት ተጻፈ ። መልካም ሥራ ለፈጸመውና ትእዛዙንም አክብሮ እስኪ

መጨረሻው ላገለገለው ለሳንቶ ፓንሳገንዘብተናዘበለት ።
የማይንቀሳቀስ ንብረቱን ለእገቱ ልጅ አወረሳት ። ይኸ
ውም የኑዛዜ ወረቀት በአሎንሶ ኪኻና በራሱ ተፈረመ ።
የንስሐ አባትዬዉና ጸጉር አስተካከዩ ምስክርነታቸውን
በፈርማቸው አረጋገጡ ።

ሕመምተኛው ጀጉኑ ወደ አባቱ ። ትውልዱ ምሳት
ቀን ሙሉ አንዳች ነገር ሳያውቅና ሲያጣጥር ሰነበ። ።
በምስተኛዉ ቀን ጦቶቹ በኋላ እስከ መጨረሻው ወደ
ማይቀሰቀስበት የዕንቅልፍ ዓለም ገባ ።

ይህን የመሰለ መልካም ሰው ፡ ተወዳዳሪ የሌለው
ጀግና ተፈጥሮባት አይታ የማታውቀው ስፓኝ ፡ በባለ
ሙያው ታሪክ ኮርታ እነሆ ዝናውንና ወጉን ከአጽናፍ
እስከ አጽናፍ እንዲናኝ አድርጋለች ።